Notes du mont Royal
www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze (BNCF)

Opera Luciani philosophi Luculentissimi.

Luciani de ueris narrationibus

Luciani de asino

Luciani philosophorum uite

Luciani Scipio

Luciani tyranus

Luciani schaphidium

Luciani palinurus

Luciani Charon

Luciani Diogenes

Luciani Terpsion

Luciani hercules

Luciani uirtus Dea

Luciani in amorem

Luciani Timon

Luciani de callumnia

Luciani laus muscæ.

¶ Clarissimi Luciani philosophi ac oratoris de ueris narrationibus noui ter castigatus.

¶ Proęmium.

Os est athletarũ: ac eorũ: qui sũma diligentia corpus exercẽt: nõ modo bõę habitudinis: ac exercitationis habere rationem: uerum & eius: qd magnam exercitationis uim habere arbitrant: nonnunq̃ remissioni corporis ac quiescere. Idem litterarũ studiosis fieri oportere censeo: ut cũ grauibus: ac seriis legẽdis defatigati fuerint: ad animi laxamẽtũ aliquãtisper declinent: donec ad futurum laborẽ robustiores: ac uegetiores efficiantur. Maximũ uero ex hoc ocio: atq; quiete fructũ caperent: si taliũ rerũ lectioni uacarent: quæ nõ modo tenuẽ: ac ieiunã: uerũ neq; rudem: neq; inconcinnã speculationẽ p̃seferrent: quale quid dã & de his scriptis sensuros suspicor. Neq;.n. solũ materiæ nouitas: atq; festiuitas: neq; id: qd multa: ac uaria mendacia uerisimiliter: ac probabiliter cõfingunt: eos ad legendum alliciet: uerũ id p̃cipue: q; oĩs ferme narratio neminẽ: aut ex antiqs: aut scriptoribus: aut philosophis: q mõstruosa quædam: & fabulis similiora q̃ ueris litteris mandarunt: sine morsu repræhensionis p̃termisit. Quorum quidẽ oĩum nomina subiecissem: nisi ea tibi ex ipsa lectione perspicua: & manifesta fore ĩtelligerem. Ctesias quidam ctysiochi cnidius mira quædã de indorũ regione conscripsit: atq; ea quidẽ: quæ neq; ipse audiuerat: neq; ab alio q uera narraret: acceperat. Iambolus quoq; de his: quæ ĩ mari magno sunt: multa p̃ter fidẽ: ac opinionẽ hoĩum suis libris ĩseruit: oĩbus qdẽ aptũ commentus mẽdaciũ: nõ tñ ĩ suauis: materiæ cõpositor. Multi p̃terea hos imitati in eadẽ rõne scribẽdi uersati sunt: q errores: ac pegrinationes cõmendarunt: ac immensa belluarũ corpora: & effrenatos hoĩum mores enarrarunt. Huius uero deceptionis artifex: & inuentor extitit homericus ille ulisses: q & uentorũ seruitutem: & monoculos: crudaq; comedentes homines: & multorũ capitũ: sociosq; meretricũ bñficiis pmutatos: multaq; monstris similia rudi phæacũ populo est emẽtitus. In quos quidem cum incidissem: nõ multũ sane his uituperationis tribuendũ statuebam: quũ hoc genus sermonũ ab his: qui se philosophos esse profitentur: usurpari uiderem. Illud uero nõ parum in eis admiratus sum: si quũ falsa dicerẽt: id alios latere existimarẽt. Qua propter & ipse præ inani gloria studẽs posteris aliquid relinquere: ne solus expers sim libertatis ĩ fabulis dicendis (nihil.n. memoratu dignũ: qd uere narrare possem: mihi contigerat:) ad mendaciũ me transtuli: atq; (ut mea qdẽ fert opinio) multo tolerabilius q̃ cæteri. Nã quũ hoc ipsum: q; mẽtior: uere dicã: iccirco me alioru repræhensiones iure: ac merito effugeĩ existimaui: qm̃ nihil me ueri narraturum polliceor. Ea igit̃ scribo: q̃ neq; ipse uidi: neq; passus sũ: neq; ab aliis audiui: q̃ p̃terea oĩo nõ sunt: neq; ab initio esse potuerũt. Quare q hoc legerit: nullam his fidẽ adhibeat: oportet.

¶ Luciani de ueris narrationibus liber primus.

Egressus olim ab Herculeis columnis: & in hesperium oceanum delatus: secūdis qdē flatibus nauigabā. Causa autē peregrinationis: & argumētū mētis solertia: & nouarū rerū desideriū: sciręq cupiebā: qui sit oceani finis: quiq hoīes ultra oceanū īhabitent. Huius igit gratia cōmeatū: & suppellectilē multā īposui: aquāq: ac coetaneos quinquaginta parē mihi snīam habētes: & armorū copiā: gubernatorēq optimū magno pcio cōducens accepi in nauē: erat autē nauis mediocris ad magnam: ac uiolētam nauigationē robusta. Die igit: & nocte secūde nauigātes: terra admodū apparente: non adeo multa uiageba mur. Sequēti die simul oriente sole uētus increuit: & fluctus ītumuere: caligoq cūcta īpleuit: neq iam demitti uellū poterat. Cū uēto igit cōuersi: & cōmittentes nos ipsos tempestati: hyemauimus diebus nouem & septuaginta: octuagesima uero die oriente iā sole repente conspicimus non longe insulā sublimē: & arboribus consitam. Circa eā fluctus nō asperi frangebantur: &.n. procellæ iam maxima pars quieuerat. Adeūtes igitur: & descēdentes: ut ex multa maris molestia super terrā strati diu iacuimū. Tādē exurgentes ex nobis ipsis statuimus triginta quidē custodes nauis stare: uiginti autē mecum ascendere: quæ in insula erant exploraturos. Progredientes igit quantū stadiis tribus a mari: per syluā uidemus columnā quandā ærea: græcis litteris circum sculptā: caducis tamē: & cōsumptis: dicebant eo usq Herculē & Bachum deuenisse. Erant autē & ppe uestigia duo sup petrā: unum qdem instar iugeris magnū: alterū aūt minus mihi qdem uidebat. Bachi fuisse qd minus erat. Herculis āt quod maius: uenerantes igitur locū pcessimus. Nō iam lōge aberamus quum ecce flumini supra stetimus: uino fluenti simillimo: latoq tramite decurrenti: uinū pfecto tale: quale ex Chio insula habetur. Erat & fluxus inūdans: & multus: ita ut alicubi nauibus esset transitus. Nobis ergo maior addita est fides: ut litteris crederemus: q̄s antea sculptas ī colūna uideramus: testimoniū iā sū mētibus de bacchim pegrinatione. Cupiens tamē & fluminis initium inuestigare: ascendebam contra fluenta: & fortē qdē nullū: multas tamen: ac magnas uites uuis onustas inuenimus: earq autem cuiusq radicitus uinū scatebat lucens: quod in unū cōfluens flumen efficiebat. Videbamus & in eo pisces: & colore: & gustu uino similes. Quomodo igitur piscari nobis suaderamus: & in capturā plures obuenissent pisces: ad esū illecti ebrietati subcubuimus: & iam errare: ac nutare: & primum stomachari: q præcidentes fæceplenos inueniebamus. Deniq cōmiscētes eos q ex aqua nascuntur pisces: ac comedētes uinalem fumum temperauimus. Tunc & flumen traiicientes: qua uadibile fuit uitium: portentuosam rem inuenimus. Nam trūcus inferior: q a terra surgebat: ferax erat: & pinguis superior autem mulieres erant: quātum & fœmoribus supra perfecta omnia habētes. Talē apud nos Daphnem scribunt: Apolline iā cōprahendēte: in arborē

uersam. A summis autem earuꝫ digitis exoriebantur palmites uuis pleni: capitis ꝑ comis inerant clauiculi: & folia: & uuæ. Eæ ergo ad nos acceden tes salutabãt: & dextras ꝑtendebant: aliquæ quidem lyda: aliquę inda: plu rimæ græca lingua loquentes: oreque nos deosculabantur. Tum deoscula tus: inebriatus cõfestim: dubius: ac nutabundus erat. Fructum autẽ decer pi noh sinebant: sed eo euulso dolebant: & quidem cum clamore. Gliscebãt autem uehementissime nobis cõmisceri: duoq; ex nobis adherẽtes: ab his nõ amplius soluti: sed ex pudendis cõneri sunt. Traxerunt enim repente ex eadem spetiæ naturam: & conradicati mansere: iam & ipsis palmites di giti emittebant: & clauiculis circũplexãtibus: uuæ plenæ erumpebant. De relinquẽtes igitur eos in nauiꝫ confugimus: & ascẽdentes qui ibi remanse runt cũ alia: tuꝫ & derelictoꝝ cõmituꝫ cõmixtionem cũ uitibus enarraui mus. Accipientes ergo amphoras aq̃s hausimꝰ: itẽ & e flumine uinũ: inq; uicino littore noctem duximus. Mane aũt ferebamur: & nõ uiolentis flati bus: circa meridiem uero: nõ iam apparẽte insula: repente corruscans tur bo factus est. Qui nauẽ circũuoluẽs: & in sublime eleuãs: q̃tum stadiis tri bus milibus nõ iã in pelago deposuit: sed supra suspensam: ingruensq; uelis uẽtus: & sinu facto deferebat carbasuꝫ. Septem igitur dies ac totidẽ noctes per aera decurrẽtes: octaua die inspicimus terrã quãdã magnam in medio aeris: uelut insulaꝫ lucidam: & circularem multa luce micantem. Ad hanc ergo delati: portumq; ĩgrediẽtes descendimus. Explorantes aũt regionem inuenimus habitatam: & cultam: & die quidem nihil uidebamus: nocte autẽ apparebant & aliæ prope insulæ: q̃dã ut uidebant maiores: minores quædam igni colore similes. Erat & alia ĩferius terra urbes in se habens & flumina: & maria: syluas: mõtes: quam huic: quæ a nobis incolit: cõpara bamus. Volentes ergo ulterius procedere: compræhensi fuimus in equo gryphos (sic. n. illos dicunt) incidentes: hi autẽ equogryphi hoĩes sunt: equoꝝ loco gryphonibus ĩsidentes. Magni & enim sunt gryphones: & ut plurimum tribus capitibus ĩnixi: hinc aũt discat q̃s illoꝝ magnitudinem. Malo etenim onerariæ nauis ala quæq; maior: & robustior est. His igitur equogryphis imperatum est circũuolantibus terrã: siquis aduena inueni retur ad regem agere: quiq; & nos cõpræhendentes ad regem duxere. Is uero ut ĩspexit ex ipsis (ut opinor) uestibus similitudinẽ capiens: græci: an ne inq̃t uos aduene. Assentientibus autẽ nobis: qũo inquit aduenistis tan tum aeris superantes. Et nos illi oẽ retullimus. Tum ille incipiens nobis: q̃ circa eũ fuerãt enarrabat. Quod. s. homo existens nomine Endimion in nostra ortus terra: raptusq; olim dormiens: & eo delatus: in regione. Esse autem terram illam dixit: quæ infra a nobis luna dicit. Sed cõfidere nos dixit neq; piculũ ullũ suspicari: & enĩ cũcta uobis aderũt necessaria. Si aũt uicero bellũ inquit, quod nunc solem incolentibus ĩfero: omniuꝫ feliciss mi apud me uiuetis. Hinc nos interrogauimus. Qui sint hostes: & quæ odioꝝ causæ. Tum ille. Phęthõ ĩquit eoꝝ qui in sole sunt. Rex & enim il

le et habitatur:quēadmodū & luna multo iam aduersum nos bellatur tēpo re:cœpit autē ea: quam audietis:ratione. Ego olim pauperrimos quosq; qui in meo erant: regno congregans:uolui coloniam in luciferum deducere:desertū tunc:& nullis habitatū Phæthon autē inuida stimulatus transitum prohibuit:medio in itinere occurrēs:equoformicis aduectus:tūc quidē uicti (non.a.apptu æqles eramus) secessimus. Nunc autem iterq; uolo bellū afferre: & coloniam traiicere. Qd si uultis mecū classe communicare: gryphones uobis regalibus dabo unum unicuiq; & cæteram armaturam. Cras autē faciemus exitū. Equidē:quādo tua hæc ē sententia. Sic in q̄ fiat. Tunc apud eos recepti mansimus. Mane autem exurgens statuebamur in aciem: nunciabant enim exploratores:hostes appropinquare. Magnitudo quidem exercitus centum milia erant:absq; peditibus:& externis auxiliis: item absq; impedimētis: & machinarq; peritis. Horū autē octuaginta quidem milia equogryphorq; erant:qui autē ab aloleris ferebantur: uiginti milia. Est autē alex hæc maxima:oleribus pēnarq; loco obsita. Qui uero ex his uelociores erant:pennas habebant lactucæ foliis maxime similes. Vbi uero & cum his cenchroboli ordinati sunt:& scorodomachi. Aduenerunt a septentritione auxilia psyllotoxoti quidem numero triginta milia uento cursores autem quinquaginta milia. Horum sane psylotoxoti magnarum pulicum sessores sunt:unde & appellationem trahunt: pulicū uero magnitudo: ut duodecim elephantes. Porro uentocursores pedestres qdem sunt: feruntur autem uento absq; alis per medium aera. Modus autem quo feruntur talis est. Subcingunt se talares tunicas: easq; uento finuantes: uela in paruis scaphis immitant. Hi pugna scutis armati plurimum ualent. Dicebantur autem aduentare ab his:quæ supra cappadociam sunt stellis. Strutobalani quidem numero septuaginta milia: equogrues quinquaginta milia. Hos ego non uidi (nō enim uenerant:) quare neque eorum naturas scribere ausim. Portētuosa quædā: ac incredibilia de his dicebantur: & is quidem erat Endymionis exercitus:omnium autem armatura eadē erat. Galea quidem efabarum spoliis. Magnæ autem apud illos fabæ: & durissimum illarum spolium. Thoraces autem squameæ omnes: & squamæ quidem lupineæ: & enim lupinorum lepas consuentes: thoracas faciunt. Sunt autem lepæ ipsæ:ut cornu duræ:scuta:& enses qualia argolica nostra uidemus. Vbi uero tempore datum est:sic in aciem deducti sunt. In dextro quidem cornu equogryphi: & rex optimos quosq; circa se habens:& nos cum his:in leuo uero aloleri. Porro inter utrumq; auxilia: ut cuiq; magis placuit. Erat & peditatus maximus myriadarum sex milliū. Hunc statuere in aciem. Sic araneæ apud illos multæ:ac magnæ sunt:quęq; ex cycladibus insulis una multo maior. Has iussit ītexere medium aeris:quod a luna in luciferum diffunditur. Idq; ut primum perfecerunt: campus substratus apparuit:in quo peditarū statuunt. Ducebat autē hunc Nycterion bonregulī. Hostiū autē leuum qdem equoformici:& in his medius Phæthon. Be

ſtiæ & reni magnæ ſunt alatæ. Hiſq; apud nos ſunt formicis præter magnitudinem nõ diſſimiles: hæq; maxima duoq; iugerum menſuram implet. Pugnabãt ãt non ſolum qui deſuper inſidebant: ſed & hæ cornibus maxime. Dicebant eſſe hoq; numeq; pœne quinquaginta milium. In eorum autem dextro Aeroculices fere qnquaginta milia. Sagittarii oẽs magnis in culicibus delati. Poſt hos aũt Aerocordaces nudi: ac pedeſtres: uerum bellicoſi: & enim lõge iaciebant rapas fundis maximas: percuſſuſq; neq; parum ſubſiſtere poterat: moriebatur. ſ. cõfeſtim: uulnere quodã fœtore infecto: nanq; ſagittas malbæ ueneno deliburas ferebant. Hos iuxta Caulomycetes poſuerũt armis accinctos: & cominus pugnãtes numero decem milia. Dicunt aũt Caulomycetes: qm̃ ſcutis quidem fungeis utuntur: haſtilibus uero aſperagorum uirgultis. Steterunt autem poſt hos & Cynobalamin: quos ii miſerunt: qui canem ſtellã inhabitant: qnquaginta milia numero: & hi uiri nõ humanis: ſed caninis uultibus ſuper alatas glandes pugnabant. Dicebãt autem ab ipſis hoſtibus: & alia auxilia defeciſſe a lacteo orbe emittenda: fundam mittẽtes. ſ. ac nubecentauri: ſed hi diiudicato iam plio (utinam minime) aduenerunt. Qui uero funda mittebant: omnino nõ aduenerunt. Quare iratũ Phæthonta tradunt: in poſteq; oẽm illorum finitimã ſibi regionem igne uaſtaſſe. Et is quidem Phæthontis exercitus erat. Poſtq̃ uero ſigna erecta ſũt: & aſſelli ruditu undiq; conſtrepuere. (Nã his tubarum loco utuntur) cõmittentes plium pugnabant: & ſolarium qdem leuum cõfeſtim fugit. Neq; enim ſuferre ualuit inſtantes equogryphos: noſq; inſequebamur cædẽtes: dextrum aũt illoq; cornu ſuperius euadebat: noſtro: quod in leua erat: ppulſato. Exeuntes autem æroculices inſequabant uſq; ad peditatũ hinc auxiliãtibus illis: defecerunt e regione declinãtes: idq; maxime ubi ſenſerũt ſuos: qui in leuo fuerãt: manifeſte deuictos. Fuga uero inſigni facta: multi qdem capti: plurimi uero confecti occubuere: i ipſaſq; nubes ſanguis multus defluebat: ut madidæ ruborẽ traherẽt. Quales apud nos uidẽtur occidẽte ſole. Multus & in terrã decidit: ut putarẽt: tale ne aliqd olim cõtigiſſe: quũ Homerus ſuſpicatus fuerit. Iouẽ in ſarpedonis morte ſanguineas guttas pluiſſe. Cõuerſi ãt a cæde duo trophæa ſtatuimus. Vnũ qdẽ araneis: & pedeſtri pugnæ: alteq; ãt aereũ ſupra nubes. His fãdudum exactis nũciatum eſt nubecentauros aduẽtare: & irrũpere: quos phæthõti antea adueniſſe oportuerat. Iiq; ubi aduenere: ſpectaculũ pbuere iſolitũ: & iexpectatũ: hoies erant alatis eqs cõmixti. Magnitudo qdem hoium quantũ rhodioq; coloſſus ex medietate ſupra: equoq; autẽ ſimilis ualide onerariæ naui. Eqdẽ eoq; numeq; nõ ſcripſi: ne cui incredibile id fiat: tantus erat. Ducebãtur aũt a ſagittario: qui eſt in zodiaco. Vbi aũt amicos deuictos ſenſere: ad Phæthõtem qdem miſerunt iteq; remeare. Ipſi autẽ in aciem ſtructi in lunares turbatos irruũt inordinatos qdem ob eã: quã hoſtibus fecerãt: fugam: & iam ſpolia diuidentes: oẽmq; noſtroq; multitudinẽ a tergo præmentes fugant. Ipſum aũt regẽ in ſequũtur uſq; ad ciuita-

tem:atq; ex illius alitibus conficiunt plurimas. Deiecerunt autem & tro/
phæa:ac oēm aranearum ītextū. Cāpum decurrere:neq; cæperunt & ecoꝛ
mitibus duos. Iā aūt & Phæthon aderat: & sub illis trophæa alia statueꝛ
runt. Nos autem ad solē ducebamur:araneæ:fragmento manibus post terꝛ
gum ligatis. Hi ciuitatem obsidere ignorabāt pœnitus. Cōuersi ergo meꝛ
dium aeris uallauerunt:ut de cætero splēdor de sole ad lunā minus descen/
deret. Vallū autē erat murus duplex nubeus: ut necessario lunæ eclipsis fie
ret:& iam cōtinua nox cuncta tenebat. Qua in repressus endymion mit/
tens deprecatus est:ædificiū demoliri:neq; eos despici in tenebris uictitan/
tes. Promisit autē & tributa persoluere: seq; auxiliarē:& amicum fore:neq;
in posterꝫ bellari:insuper & obsides offerebat. Phæthon uero: & qui apud
illū erāt:cōgregato bis concilio:primo q̄dem in ira pertinatius īfracti:imꝛ
mobilesq; stetere: postremo respicere: & pacis conditiones admittere:ubi &
fœdera cōscripsere. Solarii:& horꝫ auxiliatores: ac socii:ad lunarios: eorūq;
auxiliatores: ac socios primū solarios demoliri murale:neq; in posterū lu/
nā inuadere:statutoq; precio captiuos reddere. lunarios autem dimittere
stellas liberas:arma q̄dem de cætero:solaribus non inferre. Vicissim autem
auxiliari:siquis inuaserit uectigaliū cōditionē: tribuere annuatim regē lu
nariorꝫ:amphoras roris decē milia:obsidesq; e suis dare decem milia. Colo
niā in luciferum cōmunē fieri: & ex utriusq; uolētē pticipare. Sculpiri autē
fœdera colūna electrina: erigiq; in medio aeris cōfinio. Qui uero pepigere
ex solarium q̄dem parte ignereus estiuus:& flameus lunariū autē noctur/
nus:lunatus: ac multilucus:& talis q̄dem pax secuta est:cōfestim murꝫ de/
moliri:& captiuos restituere. Vbi autē ad lunā ipsi regressi sumus: obui/
uauerunt nobis socii:& cū lachrymis salutauerunt nos:& endymion ipse.
Atqui suadebat is quidē:nos ibi secū remanere: & ī colonia participare: da
req; in uxorem mihi pollicebatur suā:quā habebat:prolem. Ego autē nulla
tenus suadebar:sed orabā demitti in mare. Qui ut īpossibile uidit:septē cō
uiuatus diebus:tandē dimisit. Interea in luna uersatus:quæ uiderim: quæ
ue noua:& inaudita cognouerim dicam. Primū q̄dem eos non generari ex
mulieribus:sed nec quid sit fœmia omnino scitur:nec masculus. Coeūt āt
inuicem sine ulla sexus discretione:quū tñ utroq; utantur sexu. Nā ad quin
tū & uigesimū usq; annum oēs mulierꝫ habentur loco:eo autē supra nō ha/
bentur:sed habent. Cōcipiūt non in uentre:sed in cruriū posteriori parte.
Vbi āt embrio conceperit:tumet crus:tandē suo tēpore præcidentes edu/
cunt mortua: tum eadē aduentū hiantia ꝓponētes mulcēt: & ad uitam
excitāt. Inde & mihi uidetur ad græcos illud de surorꝫ cōceptu prouerbiū
deuenisse: q̄ apud illos uentris loco sura concipit. Maiora eorum enarra/
bo. Genus hominum apud illos est: qui dicuntur arborei: idq; tali ordine
nascitur: Testiculum hominis prædicantes in terram plātantiuꝫ more de
fodiunt. Inde autē exoritur arbor carnea maxima:ut phallus. Ramos q/
dem habet & frōdes:fructus aūt cubitales glādes. Vbi aūt eæ maturæ fue

rit circũſculpentes in homines effingũt. Pudenda qdem habẽt poſitiua: aliqui quidẽ eburnea: pauperes aũt lignea: qbus coeant. Poſtq̃ autẽ ſenue/rit: qs nõ moritur: ſed ut fumus ſolutus in aerẽ euaneſcit. Cibus eſt oĩbus unus: facto & enim igne: ranas aſſat ſuper prunas. Multæ apud illos ſunt tranæ p aera circũuolantes. His aũt aſſatis circunſidũt: ut ad mẽſam: trahũtq̃ ad ſenſus aſcendentem ex illis fumũ: ac comedunt: & cibo qdem tali alun/tur. Potus aũt illis eſt aer expræſſus in calicem: liquorẽ in ſe ut rorem ſum/mens: ii non egerunt: neq̃ mingunt. Sed ex illis neq̃ duabus his neceſſitatibus ea in parte: ut nobis natura ſatiſſecit: utpote circa poplitem connu/bia qui conſumant: quando quidem eo in loco concipiens eſt ſexus. Pul/cher apud illos putat̃ caluus quis & ſine coma: comatos aũt oderũt. Apud eos uero: q̃ cometas inhabitant ſtellas. comati formoſi habentur. Adue//nerunt enim quidam: qui nobis illoq̃ mores narrauerunt. Barbam aũt ad genua pauſominus emittunt: & pedibus q̃uidem ungues non habent: ſed monodigiti omnes. In ſpeciem caudæ ramus quidã in longum emittitur: continuo germinans: qui & reſupino cadente non frangit̃. Diſtillant item & mel pinguiſſimum: quiq̃ ſi quãdo uel labori inſudãt: uel luctant̃: corpus lacte deliniunt: ut & caſeus coagulet̃ melle paululũ diſtillãte. Oleum autem e cœpis educũt: maxime pingue: ac redolẽs: ut unguentũ. Vineas habent plurimas & diuerſas: ubi & uuaq̃ racemi: ut grandinis grana ſunt: & mihi quidẽ uidet̃: ubi uentus inciderit: uites illas q̃tere: fractiſq̃ tunc uuis grãdinẽ huc ad nos dimitti. Ventre ut ſacculo utuntur: in eũ quantũ cupiũt imittentes. Apertus & enĩ uenter eſt illis: & iteq̃ clauſus ĩtroq̃: neq̃ inteſtinum ullũ: aut epar apparet: uel id ſolũ. Nã dẽſus eſt intus: & obſitus: ita ut & paruuli: ubi algore frigent: in eũ ſubeãt. Amictus ãt diuitibus qdem uitreus: & mollis: cæteris æreus cõtextus. Nã ſunt minerea loca: & metalloq̃ fœcũda: iiq̃ aq̃ ſuper fundentes: metalla ut lanã exercent. Quales aũt habeant oculos omnino non auſim ſcribere: ne forte me quis mentiri putet ob ſermonis incredibilitatẽ: tamen & id quidem dicã. Oculos circunexactos habẽt: & cupiẽs accipit: ac cuſtodit quo ad rurſus uidet̃ ĩdigeat: itaq̃ apponẽs uidet. Et multi quidẽ caſu proprios amittentes. ab aliis mutuant̃: & uident. Sunt & locupletes qui plures habent oculos: occultos quidem: & repoſitos. Aures illis ſunt platani folia: præter eos: qui ex glandibus formãtur: illi etenim. ſolum ligneas habent aures Cæterum & mirabile aliud in regia conſpicatus ſum. Speculum maximum ſupra puteum adiacens non adeo altum. Hunc in puteũ ſiquis deſcẽderit: cuncta audiet: quę apud nos in terra loquuntur. Si uero ſpeculum intueris: omnes quidem urbes: omneſq̃ gentes uides: non ſecus quã ſi omnibus adeſſes. Tunc & ipſe meos uidi: & patriam omnem: an uero & illi me uiderint: ſatis exploratum nõ habeo. Quod ſi forte quis erit incredulus: neq̃ his credendum putet: quũ eo peruenet: ſciet me uera dixiſſe. Tunc ſalutantes regem: & qui circa illum erant: nauem aſcendentes ferebamur. Abeũti autem mihi dona dedit en/

dymion:uestes quidem uitreas duas:aereas autē quinq: lupinea mq arma turā omnem:quæ in posterū cuncta in ceto amisi. Misit & nobiscum equo/ gryphos mille stadiis quingentis. Nauigantes autem circa terram illā ali/ as prouincias plurimas dimisimus præter labentes. Peruenimus & ad luci ferum nuper inhabitatū:ubi descendētes aquas hausimus. Hinc zodiacū in troeuntes:ad leuam quidem solem ptergrediebamur:circa illius terræ mar ginem subnauigantes. Neq enim descendimus:& quidem sociis id summe cupientibus:erat enim uentus:qui nos a terra propelleret obuiam tamē su/ mus puinciam fœcundā:ac pinguē:optimarū aquarū: ac bonorum mul/ torū plenam. Atqui nubecentauri:hi scilicet:qui phæthontis stipendia acci piunt:speculati nos longe:ac delapsi uolauerunt in nauem:quiq socios esse conspicati:otius abiere:tamē enim:& equogryphis uale feceramus. Naui/ gantes autem succedentē:ac diem delati uersus occidētem peruenimus ad lucernarum urbem (sicenim illam uocant) iā iter nostrū ad inferiora secan/ tes. Hæc autem ciuitas inter pleiades: ac hyades stellas sita est: zodiaco/ que multo inferior. Descendentes autem neminem quidem inuenimus: lucernas uero multas decurrentes: & in foro: & secus portum deambulan tes: aliquas quidem paruas: & ut egenas: ex magnis autem: ac potētibus paucas:& has ualde illustres:ac nobiles. Domus illis & lychnaria seorsum unicuiq fiebant:nomineq appellabantur:ut homines:& uocem emittētes audiebamus:neq nocebant:magis autē uolebāt & hospicio suscipere. Nos tamē formidare:nec nostrū uel unus apud illos cœnare est ausus. Principa/ tus autē illis media in ciuitate celebrat:hic per omnem noctē eaq sedet prī ceps:nomine unamquāq cōpellās. Quecūq uero nō paret cōdemnatur ad mortē:ut trāsfuga:mors autē est extingui. Astantes autem nos cōsideraba mus q̄ fiebant:simulq lucernas respōdētes audiebamus: causasq quo iure tardauerāt:dicentes. Hic & lucernā nostram cognoui: interroganſq exige/ bam:qui domi sunt:quomodo se haberent: ea aūt mihi illa oia enarrauit: & noctem quidem illā ibi māsimus. Sequenti uero secedentes:iam secus nu bes nauigabamus. Hic & coccygiam uidimus nubium urbem: uidentes/ que admirati sumus:neque in eam descendimus: non enim permittebant flatus. Regnare autem ibi dicebant coronam cotsophioni. Tum ego ari/ stophanis poetæ recordatus sum:hominis quidem sapientis:& ueri: ac in his:quæ scripsit:frustra nō creditus. Tertia autem ab hac die: & oceanum iam manifesta uidebamus: terram autē nusquam præter æreas illas:& ip sæ quidem igneæ:& micantes mihi:ut per phantasiam uidebantur. Quar ta autem die circa meridiem molliter aspirante aura:& subsidente:in mare deposuimus. Vt uero aquam attigimus:mire ac supra modum ætati fui/ mus: omneq gaudium ex præsentibus faciebamus: & descententes nata/ bamus:contigit enim pacatum:& quietum esse pelagus. Sed ut uidet sæpe numero mutatio in melius:maiorum malorum consueuit esse principium. Et enim nobis duos tantum dies fœliciter nauigantibus:illucēte tertia ad

orientem solē repente bestias uidemus:& cetos:& alia quidem multa. Vnū autē omnium maximū:& quingentorū milium stadiorū magnitudine:ad/ueniebat hians:& maris multum turbans:spumaq; undiq; circunfusus. Dē tes habēs his:q apud nos sunt fellis multo altiores: acuti oēs: ut spinæ : ac ebore cādidiores. Nos igit quū postremo nos inuicē salutassemus:& ample xi essemus:pstolabamur. Is āt iā aderat:q ut nos absorbuit:cū ipsa naui debi bit. Non quidem contigit in dentes offendere:sed per eorū raritatem na/uis inducta intro concidit. Vbi autē intus couoluti fuimus : primo quidē tenebræ erant:& uidebamus prorsus nihil. Tandem eo hiante uidemus cætum magnū:& omnino altum & latum:capacem quidem :ac decem mi lium hoīum ciuitati similē. Erant pterea in ipso aditu & parui pisces:& aliq; quidem bestiæ concisæ multæ:nauiumq; uela:& ancoræ:& hominum ossa: & onera. Circa medium uero & terra:& colles erant:ut coniitio:ex ea quā cōbiberat crassitudine accumulati. Igitur & sylua ī his erat:& arbores om/nigenæ: oleraq; : ac cūcta cultiuatis agris similia:circuitus autem terræ sta/dii ducēti:& q̄dragīta. Erat autē uidere & marinas aues:laros :& alcyonas ī arboribus nidificātes. Tūc uero plurimū lachrymati fuimus. Deniq; sub leuātes cōites nauē ereximus:ipsiq; e silicibus excitātes ignē : & accedētes: cœnā ex his: q̄ aderant:fecimus. Aderāt.n.oīgenū pisciū carnes:aq̄q; luci fero etiā habuimus . Sequēti uero exurgētes die:si quando hiasset cetus:sæ pe quidem montes uidebamus quandoq; solum cælum:quandoq; insulas: nam sentiebamus eum concite ferri ad omnem pelagi partem . Postquam autem mansione iam assueti eramus.accipiens e comitibus septem deam bulabam per syluam:cuncta lustrare:ac explorare uolens. Necdum quinq; stadiis procul inueni sacellum quoddam neptuni: ceu epigrammate appa/rebat. Non postea multum:& sepulchra:& columnas desuper uenimus:iux taq; fontem elucentis aquæ.& caunis etiam latratum audimus:longeq; ap parebat fumus:& tuguriis quædam simillima. Studio autem accedentes: offendimus senem:& adolescentem sedule:ac diligenter sulculos quosdam facientes:ac per eos aquam de fontibus diffundentes. Leti simul:ac timen tes constitimus:& illi quidem idem:& nobis simile merito passi : sine uoce stetere. Post uero multum temporis:qui uos estis aduenæ:inqt senex : utrū ne ex marinis estis diis : an uero īfœlices hoīes nobis similes? Et enim nos homines:& in terra nutriti: æquorei nunc sumus : tenemurque hac bestia circunclusi:neque quæ patimur satis nomuimus : mori quidē uidemur ui uere autem credimus . Ad hæc & nos homines in quā sumus o pater ipsa cum naui nup absorpti. Accessimus āt nunc uidi scire: quæ in sylua sunt: quō se habeant: multa enim nobis:& densa uisa est. Deus aūt ut uidet nos duxit,te.s.ut uideremus: sciremusq; nos in hac bestia īclusos esse : nō so/los . Sed dissere nobis tuā ipse fortunā:quisq; es: & unde huc ītroieris . Is autē inqt non dicā : neq; quæ apud me sunt scietis ni primū hospitio rece pti ex pstētibus bonis:me dāre:accipietis:simulq; manus accipiens nos du

xit ĩ domũ. Parauit confestim & abunde: cũ subsellia ponẽs aliaq; extruẽs: olera nobis: & cepas apposuit: & pisces: uinũq; etiam expediuit. Vbi uero uentri pro mensura satisfecimus: exigebat a nobis quæ passi sumus senex. Tum ego incipiens cuncta illi ordine enarraui hyemẽ illã: & nobis quæ in ĩsula cõtigerant: tum aereã nauigationẽ: & prælium: cæteraq; usq; ad ceti absorptũ. Is uero supra modũ admiratus: & ipse ex parte quæ circa eum fuerant enarrabant dicẽs. Genere q̃dem sum cyprius o hospes egressus autẽ e patria ad mercaturã cũ filio: quem uidetis. aliisq; meis familiaribus multis nauigabã in italiã: naui q̃dem magna: ac uariis mercibus onusta: quã forte in ore ceti dissolutã uidistis. Igit ĩ siciliã usq; feliciter nauigauimus. In de uiolento flatu ablati tertiam post diẽ in oceanũ delati fuimus. hic in cetũ incidentes: & ipsa cũ naui ac comitibus absorpti: cæteris moriẽtibus duo nos euasimus. Tumulãtes aũt illos tẽplum neptuno erexim us: in posterum eã: quã uidetis: degẽtes uitã. Olera q̃dem ex orto habemus: uescimur ex inde piscibus ac cepis. Multa autem: ut uidetis est sylua: & sane uineas habet plures: e q̃bus nobis uinum exoritur dulcissimũ: fontemq; non minus optima: ac frigidissima aqua. Lectulũ aũt substernimus e frõdibus: ignẽq; succendimus copiose aduolãtesq; uolucres aucupio de præhendius: piscamur & uiuẽtes pisces ad raucũ bestiæ guttur exeũtes. Hic & abluimur si q̃ cupimus: & enĩ stagnũ est non l̃ge stadiorum uiginti circunferẽtia: q̃dcunq; in se pisciũ genus habens: in quo & namus: & nauigamus parua in cimba: quã ipse cõpegi. Annos aũt a ceti absorptu septẽ & uiginti connumerauimus: & alia q̃dẽ æque ferre possemus: sed incolis nobis uicinis ualde malis: & onerosis offẽdimur: ĩmitibusq; & acerbis. Pape inq̃ ego & alii q̃dam sunt in ceto: multi q̃dem inq̃t: & ĩmansueti: ac uisu deformes. Nã occidentalẽ ĩprimis syluæ partẽ: tarichanes inhabitant: gens oculis q̃dem anguillinis: & ĩfacie gãbarea: bellatrix: furibũda: ac mordax: aliã quæ ad dextrũ deducit latus: tritonomẽdites tenent: superioribus quidem partibus hoĩbus similes: murilegis uero ĩferioribus: siquidẽ aliis minus ĩmites sunt: ad leuã uero carcinochires: & thynocefali fœdera adinuicem: & auxilia habentes. Mediterraneã deniq; paguradæ: ac psit topodes: genus bellicũ: ac cursatile. Quæ ad oriẽtẽ ip̃m: scilicet bestiæ os uergunt: deserta ut plurimũ sunt: & a mari stagnantia: tm̃ & hæc ego teneo: uectigal psittopodis exsoluens annis singulis ostreas q̃ngentas: & ea q̃dem prouincia talis est. Vos autẽ prospicere oportet: q̃uo possimus tot cũ gentibus p̃liari: & quo iure uiuere. Quot inquã ego oẽs hi? Plures inq̃t mille: armis aũt: q̃bus utũtur: nullius inq̃t nisi pisciũ ossibus. Igitur inq̃ ego feliciter dimicabimus: si nos his bello cõgrediamur: ut pote qui armati cum hi inermes sunt. Idq; factũ bene: si enĩ superabimus: cæterã sine timore trahemus uitã. Quæ ut p̃bauimus abeuntes ad nauẽ accingebamur. Belli aũt ratio futura erat: tributi nõ datio: iam pacto tẽpore ĩminente. Et illi q̃dem misere tributũ postulantes: is uero sup̃be respõdens nũcios effugauit. Primi igi-

tur. Psittopodes & paguradæ scintharo sic enim uocabatur) indignati cũ tumultu iuaserũt. Nos uero agressum p̃uidentes stetimus armati insidias statuẽtes hoĩum quinq; & uiginti. Præceptũ aũt erat his: ubi pretergressos inimicos uidisset insurgere: qd & p̃fecere. Nã ĩsurgentes a tergo cedebant illos: nos uero & ipsi uiginti qnq; (si qdem scintharus: eiusq; filius comilitabãt) obuiauimus: cõmittentesq; manũ ira & fortitudine piclitabamur. Deniq; uertẽtes eos in fugam: ad suas usq; latebras insecuti sumus. Cæsi aũt ex hostibus sunt hoĩes nonaginta e nostris uero unus: q & gubernator tergum sardinula pisce perfossus. Die quidem illa: & nocte bellico pstrepuimus sono: tropheumque statuimus aridum delphini tergum infigentes. Sequenti uero die aderãt & alii: quæ facta fuerant sentiẽtes. Dextrũ qdem cornu tarichanes: quos & pelamus ductitabat: leuum Thinocephali: mediũ carciochires tenebãt: nã ea gens: q̃ tritonom̃detẽ dicebãt qescebat: neq; sociis suffragia afferr uoluit. Nos uero cõgressi apud neptuniũ tẽplũ obuiauimus: manũq; cõseruimus: multo clamore usi resonabat autẽ cetꝯ: ut ex uocibus antra solent. Hos itẽ a tergo insecuti fugauimus in syluã: reliquũ terræ tenentes: neque post multum nuncios mittentes: sustulerunt suos in bello mortuos: fœdera: & amicitias postulãtes. Nobis uero de amiticia uel fœdere non est uisum: sed postera die concedentes ad eos: pene omnes cæcidimus: præter tritonomendetes. Siquidem ii ut uidere quę contigerant: præuenientes ad ceti reucalia loca exitumq; inde nacti desiliere in mare. Igitur prouinciã circumeuntes iam ostibus uacuam de cætero absque timore habitabamus: palestris: aliisq; gymnasiis plurimum: ac uenationibus dediti. Quandoq; uineis exercentes eramus: aut ex arboribus poma legentes: & omnino his similes: qui in maximo: & ineuitabili carcere conclussi conuiuãt & gaudent Annum & menses octo ibi exegimus Nono autem mense: quũ bestia ad tertium esset oris hiatum (tunc enim id semel quolibet anni tẽpore faciebat: ita ut nos coniectuta assequeremur. quattuor ea esse anni tempora) Ad tertium igit̃ (ut prediximus) oris hiatum: confestim uocem ac tumultum audiebamus: ut nautarum præcipientiũ: ac remigantium. Turbati igitur ad ipsum bestiæ os ascendimus: stantesque intra dentes inspicieba mus omnium: quæ ipse uideram in auditũ miraculum. Homines magnos dimidii stadii statura. magnis insulis non secus quã triremibus nauigantes. Vidi equidem incredibilibus simillima: scribo: dicãtamen. Insulæ erãt in longum porrectæ ardue non multum: quæq; quantum stadiorum centũ circunferentia centumque in se habens: ac uiginti semistadios nauras horum aliqui utrinque insulæ lateribus insidentes: ordine remigabant: cypissis magnis ipsis cum ramis: ac frondibus tanquam remiis. Pone autem ad ipsam puppem uidebatur gubernator: ut in colle quodã sublimi: æreum regens gubernaculum: longitudine stadiorum quinque. Ad proram uero ex his bellatores fere quadraginta armati pugnabant: hominibus: præter comam: omnino similes. Ipsa enim coma ignis erat: & ardebat: ut

galearum usu non sane profecissent. Pro uelis uero uentus in syluam inci/ dens quæ plurima cuique inerat sinuabat insulam: & deferebat: quo guber nator ipse cupiebat. Erãt & in his præfecti ad remigium incitãtes: ac ocius mouentes: quemadmodum in longis nauibus consueuerunt. Primum igi/ tur duas uidebamus: aut tres: postremo: ut sex cænte apparuere: stantesque seorsum committebant prælium: ac pugnabant. Multe quidem aduersus se se urgentes proris dissipari mutuo: multæque impulsu obrui. Aliæ poten/ ter quidem connexe certabant: neque facile abinuicẽ soluebantur. Qui ue ro ad proram sortiti pugnabant: omnem ostendebant industriam: conscen dentes & mactantes: neminem autem captiuantes: pro ferreis autem ro/ stris folpos magnos inuicẽ cõnexos iaciebãt: q & syluis complicari tenebãt Isulas. Iaciebant etiã: ac cedebãt ostreis: quoq; unũ uix currũ ipleat: & spon/ giis iugereis. Hos autẽ ducebat eolocẽtaurus illos palagopotes. Pugna/ re autem ipsis: ut uidebat: cõtigit prædę gratia: & enĩ dicebatur pelagopo tes multos. Eolocentauri delphinorũ greges surripuisse: ut erat audire: uo cãtibus illis uicissim: & regum nomina cõclamãtibus. Deniq; supererãt q ex eolocentauro: & hostium insulas subruunt centum circiter & quadragĩ/ ta: trefq; ipsis una cũ hominibus capiunt: cæteræ uero puppẽ uertẽtes eua/ sere. Sane ii ppaulũ post illos ĩsecuti: uespere facto: ad naufragia cõuersi: plu rima obtinuere: suaq; excepere. Etenim ĩsule non minus octuaginta subrue/ rant. Statuerũt autẽ trophæum non nauallis: sed insularis pugnæ: in capite ceti unã ex hostiũ insulis suspendentes. Nocte qdem illa circa bestiam com morati sunt: retinacula ad illam alligantes: & ancoris iacientes. Nam utebã tur ancoris magnis uitreis fortissimis. Postera autem die supra ceti tergum lirtantes: suosq; ibi tumulantes abiere læti: & ut pæana canẽtes. Hæc qdem quæ in insulari pugna gesta sunt. Secundus.

INterea non iam ferens ego meam in ceto morã: mansionisq; illius tædio affectus: quærebam quanã ĩde arte nobis pateret exitus. Et primum qdem nõ ĩutile uisum ad dextrum latus fodere: perq; de fossum foramen tentare fugam: incipiẽtes igitur precidebamus. Vbi uero ĩcũbẽtes quãtũ quinq; stadia effodimus: nihil proficiẽtes ab ope re destitimus. Tum: syluam ex uere ducebamus: foreq; cetum moriturum qd si fieret: facile licere egredi. Igit ab ultima caudæ regione incipientes cũ burebamus: & dies qdem septem: ac totidem noctes a calore insensibilem se bestia præbuit. Porro octaua: ac nona intelleximus pristino illũ robore non teneri: quum hiabat nõ solita cũ uehemẽtia: cũ neq; hiatum suspendebat ac protrahebat: sed confestim subsidebat. Decima autem & undecima mori uidebat: deformisq; erat ac male olens. Ad duodecima uix excogitauimus piclitari nos: & in cadauere concludi: inhiãte ceto: cuneos submitteremus: quo pãsæ fauces in posterum nõ cõiuerent. Itaq; maximis trabib9 illius eri/ gentes ora nauẽ parabamus: aquæ plurimum inferentes: & ad necessitatem cætera gubernator futurus erat scintarus. Postera quidem die iam ille mor

tuus erat. Nos uero attrahentes nauem: & per rariratem dentium educen tes: ac explicantes leniter in mare demissimus. Ascendentes autem in dor sum apud insulare trophæum neptuno inmolauimus: ibique tribus diebus mansimus (erat enim tranquillitas). quanta uero nauigantes absissimus. Hinc nos multis ex insulari pugna cadaueribus obuiauimus: & applicantes corpora dimensi mirabamur. Diebus autem quibusdam nauigauimus multa aeris temperie usi: tandem uiolento se immittente borea frigus magnum secutum est sub eoque totum glacie astrictum est pelagus: non modo in superficie. sed & in profundum: & alte: quantum passus trecẽti: ut descendentes super glaciem cursaremus. Quom autem uentus acrius increbresceret: nosque sui uehementiã non toleraremus: tale quiddam facimus. Qui uero in ea re sententiam dicebat erat santitharus. Igitur in aquam specu maximum fodientes eo latitauimus diebus triginta: ignem excitantes: ac nutrientes uescebamur piscibus: siquidẽ fodiendo plurimos inueniebamus. Vbi uero quæ ad commeatum fuerant defecere: egressi infixam nauem euulsimus: dentesque uelum trahebamus: ut nauigantes: moliter ac leniter per glaciem delapsi. Quinta autem die tepidiori aura inspirante omne gelu defluxerat: iterumque fluctus successere glacie penitus soluta. Iam uero & stadia tercentum exegeramus: quum ad insulam delati non adeo magnam: & eam desertam aquas hausimus (iam enim defecerant) tauroscq; sylueſtres ibi duos arcu confecimus: Ipsi autẽ tauri cornua nõ in fronte: sed in ipsis habebant oculis. ut momo placuit. Post nõ multum in pelagus deuenimus: nõ iam aqueum: sed lacteum: & in eo insula apparebat alba referta uitibus: erat autem insula caseus maximus coagulatus: quẽadmodum postea comedentes didicimus. eius autem circunferentia stadiorum uigintiquinque. ipse autem uites uuis plenæ: quas cõterentes lac: non quidem uinum bibimus Templum autem in media erat insula galateæ nerei sacrum: sicut ostẽdebat epigrãma. Quoad igitur in ĩsula cõsedimus: esca quidem nobis ac cibus terra fuit. lac autẽ ex uuis potus. Regnare autẽ in regionibus his dicebatur tyrona salmonei cum a neptuno honorem accipiens exactis autem in insula diebus quinq; sexta egressi sumus portu: pacato pelago: ac aura quadam impellente Porro octaua die nauigantes lacteum excessimus interumque salsum: ac ceruleũ insecantes: uidemus homines moltos supra mare decurrentes: omnino nobis similes & corporibus & magnitudine præter solos pedes: siquidem hos suberinos habuerunt. Quare (uti existimo) & phellopodes appellati sunt. Mirabamur autem uidentes nullatenus demergi: sed fluctibus super extare: intrepideque incedere. Qui & accedentes salutarunt nos græca uoce: dicebant autem in phellonam eorꝫ patriam properare. Commeabant igitẽ nobiscum præcurrentes certo uiarꝫ spatio: postea conuersi ab itinere abibant fœlicem nobis nauigationem orantes. Postmodum autẽ nõ multo exacto tempore & insulæ multæ apparuere. Prope quidem a leua phellona: ad q̃ illi prope

rabant:ubi & ciuitas ſuper magno ſubere habitabatur. Longe autē & ad dextram magis: quinq; maximę inſulæ:& eminentes: ignifq; ab eis aſcēdebat multus. Per prorā autē una lata & humilis: diſtans ſtadiis non minus quingentis. Iam ppe aderamus: & mirabilis quædam aura ad nos penetrauit dulcis:& odorifera:qualē hiſtoricus herodotus a felici arabia ſpirare dicit:aut tale nobis dulce afflauit q̄le a roſis narciſſis:hyacinthis: liliis:uiolis:myrto:uel lauro:rēdolere cōſueuit. Odore igitur læti:bonumq; aliquod lōgis ex laboribus pręſumētes:iam inſulam bræui ſpatio propinquā ſpectabamus. Hic & portus uidemus plurimos trāquillos: & magnos nitentiaq; flumina leniter in mare prorumpere: prataq; & ſyluas:& canoras aues aliq̄s qdem:per littus canentes:multas autē ſuper ramos. Aer autē leuis: ac placide ſpirans e regione circunfundebatur: & alacres quædam auræ ſpirantes leniter ſyluam mouebant: eoq; motu lætum:ac continuum quoddam modulamen ſibilabat:ſimile oblique fiſtulæ in deſertis locis modulanti. Audiebatur tamē uirum clamor.& applauſus:ut commixte multitudinis nō tumultuaris: ſed q̄lis ī cōuiuio q̄buſdā q̄dē ſonātibus:aliis āt exultātibus:ſimul ac fiſtula:uel cithara modulātibus. His illecti deferebamur ī portum:egreſſiq; nauem ſcintharum in ea:& ex ſociis duos dimiſimus. Procedentes autem per:florēs quoddam pratum in cuſtodes inicidimus:ac miniſtros qui nos roſeis uinculis uincientes (id enim apud eos maximū eſt uinculum) ad principem adduxere:a q̄bus & per uiam intelleximus eā eſſe beatorum inſulam:regnareq; in ea creticum rhadamāthē: ad quē ubi adducti fuimus:ſtetimus in ordine iudicandorū quarto in loco. Erat aūt prima cauſa de aiace talamonio:an illi in heroū numero eē:liceat.an uero nō:accuſabatur aūt q̄ furiis actus ſeipſum necauerit. Deniq; multo prius habito:ſermone uiſum eſt rhadamanti tradere eum ipocrati coo medico helleboro bibiturum:indeq; iam melius ſapientem in heroum conſeſſum recipi. Secunda autem cauſa amoris erat theſei,ſcilicet ac menelai pro helena certātium: cuinam illa cohabitare debeat. Et Rhadamas q̄dem cum menelao iudicauit:qui & coniugii huius gratia tantis olim laboribus ſeſe ſubiecerit: periculiſq;. Et enim theſeo ipſi alias eſſe mulieres.amazonem ſcilicet ac minois filias. Tertia uero de primo accubitu alexandro ſcilicet philippi filio & hanibali carthaginenſi: iudicatumque eſt alexandrum pręcedere: eiq; ſedes poſita eſt apud cyrum perſem primum. In quartam autem cauſam nos adducti ſumus:& is q̄dem interrogauit:quidnam paſſi eſſemus:q̄ iam uiuentes ad ſacrum illum coetū deuenimus. Nos autē ex ordine cūcta illi enarrauimus:tum nobis paululum e loco ſummotis:diu in cauſa penſitabat:eamq; communicabat ſociis ſecum aſſidentibus. Conſederant autem cum eo & alii quidam multi:tum & ante alios athenienſis ariſtides cognomento iuſtus:cui:ut placuit: decreuere:ut daret[illegible]us pœnas curioſitatis: & eius q̄ in populo uerſati eſſemus:quādocūq; fuiſſemus exiſtēti:quum moriremur ſubire & nos debere iudicium. Nunc uero prætaxato tempore licere nobis in

insula apud heroas uersari:indeq; abire. Prescripsere & recessus terminum non ampliùs quam menses septem. Tum florũ uinculis: quibus paulo ante nos deuinxerant: soluebamur: ac in urbem adducebamur: ad beatorum conuiuium. Ipsa quidem ciuitas omnis aurea. Murus autem smaragdo lapide constructus. Porro huius portæ septem sunt: simplices quidem: monoligneæ cinamomeæ. Pauimẽtum uero ciuitatis & intra mœnia terra eburnea. omnium deorum tẽpla berylo lapide cõstructa: & altaria in eis maxima uno e simplici lapide ametysto: ubi & diis imolant. Per ciuitatem uero fluuius defluit unguento optimo huiusq; latitudo regalium cubitorũ cẽtum: altitudo: ut cõmode nare posses. Porro ipsis balnea: domus magnæ sunt uitreę: cinamomo succẽsæ. Pro aqua ros tepidus in ænis uersat. Vtuntur aũt uestibus purpureis: tenuissimis: ut araneæ filis cõtextis. Ii corpora nõ habẽt: & ĩpalpabiles sunt absq; carne. Formam autẽ & effigiem solã habent: ac ostendunt. In corpore tamen quum sint: stant mouent: intelligũt: uocemq; emittunt: omninoq; similis uidetur eorũ anima: ut nuda quædã figura corporis similitudine circundata. Si quis autem non tetigerit: nõ credet quod uidetur non esse corpus. sunt enĩ ut umbræ rectæ nõ nigræ. senescit nemo: sed ea ætate: qua se eo contulit permanet. Deniq; hic nusquã est nox: neq; dies clarissima: sed quale crepusculum esse solet: iam aurora apparẽte ante orientem solem: talis lux terram habet: quare & unum solum ãni tẽpus nouere. semper enim uer est unusq; uẽtus spirat zephyrus. At quidem locus cunctis quidem floribus: mansuetis plantis: & umbrosis uiret. Quæ illic sunt uineæ: duodecies annis singulis florẽt: duodeciesq; uuas reddũt. mala uero granata ac mela: cęteraq; poma terdecies dicebãt. Siquidem lunæ ut uidetur cursu germinant: annoq; in tredecim lunas diuiso: terdecies põa reddũt: pro frumẽto uero spicę in sũmitate paratũ panẽ emittũt: ut fungos esse uidemus. fontes sunt per ciuitatem: aq̃ quidem qnq; & sexagĩta ac trecẽti: mellis aũt totidẽ unguẽti qngenti: uerũ & hi minores sunt: flumĩa lactis septem: & uini octo. Conuiuium autem celebratur foris ciuitatem in elysio campo. Et enim paratum est pulcherrimum: & circa illud nemus omni arborum spetiæ cõsitum: umbram discumbentibus ex se proferens. stratum autem substernunt e floribus. Ministrant quidem: ac cuncta afferũt uẽti præter uinũ miscere: siquidem eo non indigent. Nam ad mensarum circuitum arbores sunt uitreæ magnæ e micanti uitro. harum fructus calices sunt omni specię operis: ac magnitudinis. Vbi autem quis ad conuiuium accesserit: unũ uel ex calicibus duos uindemians mensis apponit: idq; confestim replentur. Pro sertis uero luściniæ: musiceq; uolucres cæterę: flores e pximis pratis ore legentes cũ cantu circa ac supra uolantes infra demittũt: discumbentibus odorem suauissimum ingerentes. Cæterum densę nubes unguentum combibentes e fontibus ac flumine supraq; conuiuium sparsæ præmentibus uẽtis leniter: ut tenuissimum rorẽ distillant in conuiuio autem musicæ & cantilenis uacant. Cantant ãt in primis homeri uersus ip-

ſeque homerus adeſt:iſque cum iis conuiuatur ſupra ulyſſem diſcumbens. Igitur & choreæ ſunt e pueris ac uirginibus. ducunt autē choreas & concinunt eunomus locrus:arion leſbius:& anachreon & ſteſichorus. Nam & hunc apud eos uidi iam ipſi helena reconciliata. Vbi autem ii quieuerunt: ſecundæ choreæ accedunt e cygnis philomenis: ac hirundibus. Poſt has iam tota ſylua modulatur ducentibus uentis:idque maximum ad letitiam habent fontes duo ſunt circa conuiuium: unus quidem riſus: alter autem leticiæ:ac uoluptatis. Ex ambobus hi principio omnes bibunt: in cōuiuio prius nihil omnino deguſtantes:deinde reliquū læti ac ridentes exigunt. Volo ex inſignibus uiris quos apud eos uidi dicere. Omnes quidem ſemideos:qui & ſubilio militauere: præter locrenſem aciem:illum ſolum dicebant in impiorum loco mulctari. Barbarorum autem utrunq; cyrum:ſcytamq; anatharſim & thracem zamolxim numamq; italicum: necnon & lacedemonienſem ligurgum & photionem & tellum athenienſes: & præter periandrū ſapientes omnes. Vidi ſocratem ſophroniſi cū neſtore & palamede uerſari:circa quem hyacinthus lacædemōius & theſpiſeus narciſſus & hylas: aliiq; boni. Videbātur autē ad hyacīthū magis deflecti:idq; multis argumentis. Dicebant autem rhadamantē ei iraſci:minariq; ſepenumero:uelleq; illum a ſacra inſula excludere:ſi ſtulte aliquid admitteret: neque ommiſſa temeritate conuiuari uelit. Solus plato non aderat. ſed illū fictam ab eo ciuitatem inhabitare dicebant utentem politia & legibus: quas ipſe conſcripſit. Qui quidem circa ariſtippum & epicurum erant:primi apud eos habebantur quum læti eſſent: & alacres & ad bibendum paratiſſimi. aderat & æſopus phrygius:& quotquot ad riſum facile mouēt. Diogenes qdem ſynopeus tantum a priſtina uita mutatus erat:ut coniugio meretricem laidem acciperet: quique ſepe numero ab ebrietate ſurgens nutabat. Stoicorum autem aderat nemo:adhuc enim aſcendere dicebantur erectū uirtutis coſſem. Audiuimus & de chryſipo ſcilicet non primum illi licere in inſulam aſcendere:in ſe prius expurget elleboro quater accepto. Academicos dicebant uelle quidem uenire:continere ſe tamen: & conſiderare: neq; adhuc compræhendere:an illa inſula talis ſit. Sed (ut coniector) rhadamātis timuere iudicium. quoniam & ipſi iudicia demoliri conati ſunt. Ex horum numero dicebant commotos eſſe multos: ut una cum his: qui ueniebant:& ipſi accederent:ſed ut degeneres deſeciſſe in uia: timenteſq; ne ſorte comprehenderētur media ex uia repedaſſe. Ii quidem inter præſentes digniſſimi erant:& in primo habebantur loco. Honorant autem achillem maxime:& poſt hunc theſeum. Quod uero ad coitū & uenerem pertinet:commiſcentur mulieribus indiferenter paſſam & cunctis ſpectantibus: idq; nullatenus putatur turpe. Solus ſocrates iurat ſe eo mundum eſſe: & quidem ſcientibus cunctis illum peieraſſe:idq; ſepe numero narciſſus & hyacinthus confitentur:ille autem negat. Feminę ſunt oībus cōmunes: nemoq; complici inuidet: ſed ſunt in hoc uel maxime platonici: ipſeq; feminæ uo-

lentibus se exhibent minime reluctantes. Nundum duo aut tres dies exacti erant. & accedens ego ad homerum poetam: quũ ambobus otium esset: & alia quidem plura: tum & unde esset rogabã. Id enĩ dicens apud nos quæri solere usq; in nostrum tẽpus. Is autẽ neq; se ignorare inquit: quosdã eũ chium: aliquos smyrneũ: multos phoceum autumasse. Esse autem se dixit babylonium: & apud quidẽ multos non homerũ sed tigranem nominatũ esse. Postremo quũ apud græcos obses haberetur denominationem pristinam amisisse. Cæterum carmina: quæ a multis reprobata sunt: interrogabam: an ne ab eo conscripta fuerint. Is autẽ cuncta sua esse dicebat. Spernebam ego zenodotum & aristarchum grammaticos: illorũq; loquacitatem. Vbi autem hic abunde mihi satisfecit: iterum illum interrogabam: quare ab achillis ira principium sumpserit. Sic enim inquit mihi in mentem uenit: nihil solertius cogitanti. Tum & illud an illiadem post odisseam conscripsit: quod multi affirmare uolunt: is autem negauit: neq; unq̃ se cœcum fuisse dicebat: quod de eo multi & affirmare uoluerunt: q̃ autem cæcus nõ fuerit statim sciui: uidebat. n. quare non erat opus ipsum percontari. Accedens enĩ interrogabam: isq; ex aduerso prõpte: ac urbane respondebat: maxime post causam: ubi uicit. Erat enĩ libellus conuitiorum quidã contra eũ latus a thersite: q̃ hunc in suo poemate spreuit gibbum. Vicitq; Homerus ulisse orante: & eius causam defendente. Post uero id tẽporis aduenit & pythagoras samius septies mutatus: qui & in tot animalibus uixit: tunc enim primũ animæ errores finiuit: iudicatumq; est recipi in sacro cætu. Dubitabat autẽ adhuc: an ne pythagorã se: uel magis euphorbium appellaret. Empedocles quidem & ipse uenit: sed circumcoctus: ac totum corpus exaustus: non tamen receptus est: q̃q̃ id multis tum precibus postulasset: Procedente autem tempore statuerunt agones: quos thanatusia uocant. Certauit achilles quinquies. theseus septies: & alia quidem cuncta longũ esset cõmemorare. Summã autem gestorum scribam. Iterum uicit Cyrus: qui ab hercule deducitur ulissem pro corona decertans. Pugillaris æq̃lis fuit ario egyptio: qui in Corintho sepultus est: & epio mutuose urgentibus. Ludi autem: quẽ pancratium uocant. apud illos præmiũ non ponitur. Porro cursu certantiũ non plane memini quis uicerit. Poetarum sane (ut uerum fatear) superabat homerus: uicit hesiodus. Brauia oĩbus erant coronæ cõnexæ ex pauonũ pẽnis. Certamine quidem iam pridẽ perfecto: nunciatum est: qui in impiorq; loco mulctarentur: piectis a se uinculis: & custodibus superatis: pisulã irrumpere. Duces aũt illorum esse phalarim agrigentinũ: & busirim egyptium thracemq; diomedẽ: Scironẽ: & pityocatapem. Vt uero hæc audiuit rhadamas: statuit heroas in aciem sup littus. Duces autẽ erãt theseus & achilles: aiaxq; thelomonius iamdudũ sapiens: committẽtesq; manũ pugnauerunt. Tãdem heroes: achille multis q̃dẽ dignius: ac gloriosius pugnante: cõflixerunt. Conflixit & socrates in dextero latere ordinatus: multomagis q̃ quum uiuens apud Delum pugnauit. Et enim quattuor ex ho

ſtium numero irruentibus in eum nõ fugit;ſed uultu ĩtrepidus cõſtitit. Cu ius in poſterũ rei gratia brauiũ pulchrũ:ac magnũ delegerunt: ortũ ſcilicet ante ciuitatẽ:ubi ſodales & amicos conuocans diſputabat necracademiam locum appellans. Cõpræhendentes eos:qui uicti fuerant:& ligantes: remi ſerunt multo durius puniendos. Scripſit & hanc pugnam homerus mihi que abeunti libros dedit ad noſtros homines deferendos. ſed & hos in po/ ſterum cũ & reliquã ſupellectilẽ amiſimus. Erat aũt poematis initiũ. Pande defunctorũ bellũ mihi ſemideorũ. Nunc dea. Tunc uero fabas excoquẽtes: quemadmodũ lex apud eos eſt: ubi bello ſuperauerint:comederunt. uictri/ cia dona:feſtoſq; egerunt dies. Solus pythagoras conuiuio omnino defuit. Stabat enĩ longe ieiunus ſedens:& fabarũ eſum grauiter ferens. Iam uero mẽſibus ſex exactis:ſeptimoque mediante noua res accaſus inſperatus con tingit. Siquidẽ cyniras ſcinthari filius cũ procerus:tũ & imprimis pulcher helenã multo iam tẽpore deperibat. Ipſa autẽ nõ obſcure trahebatur adole/ ſcentẽ amans. nutibuſq; in conuiuio agebant:adinuicemq; bibebant:ſoliq; exurgentes errabant per ſyluã. Tandem quũ exarderet cyniras potiriq; poſ/ ſe deſperaret:conſuluit helenã rapere:idq; itẽ& illi uidebatur:abeunteſq; ad aliquam proximarum inſularum proficiſci:aut in phellonã:aut in tyronã: addiderunt & huic cõſilio cõiuratos meis e comitibus tres audaciſſimos ac robuſtiſſimos! Et patri quidem ſuo id non ĩdicauit cyniras:ut pote qui ui/ debatur rei impedimẽto fore. Itaq; rem ex ſentẽtia pfecere: ubi enim nox ad uenit (ego quidem non aderam:ſed contigit me in conuiuio diſcumbentẽ dormire)ii clam aliis helenam accipientes in pelagus delati ſunt. Media au tem nocte excitatus mẽelaus:ubi uacuum thorum ſenſit: clamorem emiſit: fratremq; ſecum arripiens cõcitus uenit ad regem rhadamantem. Porro illucente die rettulere ſpeculatores nauem ſe uidere non longe diſtantem. Quare aſſumẽs rhadamantus ex herois quinquaginta compulit in mono/ ligneam nauem aſcendere aſphodelinam iuſſit prædones inſequi. At uero ii perſequentes:& quidem ex animo circa meridiem compræhendunt eos: tunc primum in lacteum oceani pelagus ſecus tyronam tãtum itineris trãſ/ greſſi ſunt: ut fugerent roſeiſq; cathenis connectentes nauem ingreſſi ſunt. Ipſa quidem helena lachrymabat: erubeſcenſq; operiebatur latitans: uultu in terram demiſſo. Rhadamas aũt perſcrutatus: ſi forte e meis alii cũ cyni ra ĩterfuiſſent:ut nullũ dixere:cinyrã ac coniuratos ſuos a uerecũdis uinci/ ens:miſit in impiorũ locũ malua primũ duriter flagellatos. Decreuit item & nos ante prætaxatũ tẽpus excludere:ſuccedenti tãtũ die in ĩſula moratu/ ros. Hĩc ego dolebã & lachrymis profuſis angebar:& ego bona quæq; amit tens:iterum errare cogerer. At illi contra unũ ſolamen adhibebant:q; eẽm eo non poſt multũ temporis una uenturus. Iam in futurũ mihi ſedem oſten debant:& locum meũ optimis qbuſq; proximũ. Accedens ergo ad Rhada/ mantem orabã iugiter:ut quæ mihi futura erant:prædiceret:quæq; ſit naui gatio futura oſtẽderet. Is autẽ inqt in patriã me affuturũ:multis primũ er/

roribus:ac periculis uersatum. Regressus aũt tempus addere noluit: sed & continguas ostendens insulas:apparebant autẽ numero quĩq; : & alia sexta remotius. Has iusta:insulas inquit esse impiorum sedes: a quibus ignem iã uides plurimum ascendere. Sexta autem remotior illa somniorũ est ciuitas: post hanc & calipso:ne est ĩsula:sed neq; iam tibi uidetur. Postremo ubi has omnes præterlaberis:tum deuenies in magnam illã terram ei:quam habitatis ex aduerso positã ubi multas passus prætergressusq; nationes:innumerabilesq; inter homines peregrinatus:tempore tandem certo in alteram applicabis terram. Hęc ubi dixit euellens e terra malbæ radicem:protẽdit mihi: huic horare iubẽs:si quando maximis in periculis uersaremur. Admoniuit autem:si tempore tandem in hanc rediremus terram neq; ignem gladio cædere: neq; lupinis uesci neq; puero supra octauum decimum annum inhærere: horumq; si memor inquit fueris:spem habe tui ad insulam reditus. Tunc equidem quæ mihi ad futurã nauigationẽ suppeditarẽt parauiq; quũ uero tẽpus erat cõuescebar illis. Succedenti quidẽ die accedẽs ego ad homerũ poetã orabam: ut bimitrum mihi epigrãma faceret:qd ut fecit: colũnam berylli lapidis erigens supra portum ĩsculpsi. Id autẽ tale erant:lucianus diuis hæc uidit cũcta beatis Carus & hinc ppriã contulit in patriã. Manens autẽ & diem illã sequenti ascendebam comitantibus herois. Hic mihi & ulysses accedens clam penolope epistolam dat in ogygiam calipsonæ insulam deferendam. Transmisit & mecum rhadamas transuectorem nauplium:nequis nos cõprahenderet: si forte ad insulas laberemur: ut aliis ꝑ mercibus nauigantes. Vbi uero procedẽtes odoriferum aera relinquimus: repente fœtor quidam pessimus suscepit:ut bituminis:sulphuris:& picis simul ardentis. Nidor autem erat ingratus:& importabilis ut assatorũ hominum:aer turbidus :& caliginosus:stillabatq; ab eo ros ut picis gutte. Audiebamus & flagellorum sonitum:multorumq; hominum fletum. Ad cæteras quidem non accessimus:in hanc uero descendimus: eaq; talis erat: circum omnis ĩ præceps:& arida:asperaq;:& cautibus horrida: Arbor autem nulla neq; aqua inerat. Nos tamen applicantes per præcipitia illa inuiamq; quandam senutam ingressi sentibus :ac tribulis plenam:plurimam terræ illius uidimus deformitatem. Procedentes autem ad carcerum & pœnarum loca: primum quidem loci naturam admirati sumus. Et enim omne solum gladiis quibusdam ac tribulis efferbuerat. Circum autẽ flumina decurrebant: unũ quidẽ lotabri & id terrum: alterum autem sanguinis. Porro in interioribus tertium uidebatur igneum :idq; magnum aprime:& ĩmensum:defluebatq; ut unda:ac maris more fluctuabat. Habebat:etiã pisces:& quidem multos igneis torribus similes: paruis uero carbonibus ignitos: quos lyceniscos uocant. Aditus ad cuncta illa unus erat:& is arctus: terribilis:ac pœnalis portitor stabat timon atheniensis. Ingressi tamẽ Nauplio ducente uidemus eos:qui in pœnis erãt. Et quidem reges multos:inferioresq; alios plurimos:eorumq; aliquot agnouimus. Vidimus& cyniron fumo suc

cenſum a pudibundiſq; ſuſpenſum. Appoſuerant:& hiſtorici ſupra cuiuſq; uitá:inſcribenteſq;: & peccata quibus multantur. Maxima omniũ pœna afficiebantur:qui uitas:ac aliorũ mores inſcribentes mentiti ſunt: ueritatem obſcurantes mentiti ſunt ueritatẽ obſcurantes. In quibus cteſias cnedius & herodotus erat:aliiq; multi. Hos ego inſpiciens bona ſum ſpe cõfiſus:ut pote q mihi erã cõſcius:in meis ipſe ſcriptis nullatenus mentiri. Ocius igit ad nauẽ accelerans (neq; enĩ uiſum amplius fere poterã) ualeq; nauplio faciens abſeſſimus. Poſt uero non multũ & ſomniorũ inſula pœnes apparuit:inſtabilis:ac incerta uiſu. Habebat autẽ & ipſa ſomniis aliquid ſimile:ſecedebat enĩ accedentibus nobis:& ſubfugiebat. longiuſq; euadebat. Cõprahendentes eã tamen:ac in portũ delati:quẽ ſomnũ untoca:pœnes eburneas portas:qua galli templũ inerat:circa ueſperam deſcendimus. Tum in urbẽ ſuccedẽtes: ſomnia quidẽ multa: ac uaria uidimus. Primũ quidã uolo de ciuitate ipſa ſcribere: quando quidẽ antea nemo ſcripſit:niſi forte homerus:qui neq; accurate: ut potuit. Hanc quidẽ circũ:ac undiq; ſurrexit ſylua Arbores autẽ ſunt Papauera: ac mandragoræ: haſq; ſuper ueſpertilionũ multitudo: ea enĩ ſola in inſula ales gignitur. Flumen autem iuxta defluit: quod nictiporum uocant. A portis fontes duo ſcatent hiſq; nomina uni quidẽ negretus: alteri uero pannychia. Ipſa autẽ ciuitatis mænia ſublimia uaria iriq; colore ſimillima:portæ quidẽ non duæ ſunt:ut homero placuit ſed quattuor: duæ quidem deſidiæ & molliciei campũ reſpiciunt. una ferrea: altera e cornu facta:hiſq; mortifera:terribilia: ac crudelia ſomnia efferuntnr. Duæ autem ad portum & mare: una quidem cornea: altera autem eburnea: qua nos urbem ingreſſi ſumus. Introeunti autem ciuitatem: a dextris quidẽ eſt noctis templum. quippe deos colunt:& gallum maxime illiq; ſecus mare ſacellum eſt. In ſiniſtra autem ſomni regia: Is enim apud eos regnat ſatrapas duos & duces faciens:taraxionem mateogenis:& plutocleum:phantaſionis. In medio autem foro fons quidam ineſt: quem careotim uocant: iuxtaq; delubra duo:deluſionis ſcilicet ac ueritatis:ubi & penetrale eſt cortina: ibi prophetans præherat Antipho ſomniorum ſimulator ad honoris a ſomno accipiens: ſomniorum autem neq; natura eſt eadem:neq; effigies:ſed alia quidem procera:& pulchra:ac ſpeciæ multa:alia autem minora. Quædam parua:& deformia. & aliaquidem aurea:ut uidebatur:alia in deos:alioſq; huiuſmodi ornata. Horum nos plurima cognouimus a nobis olim uiſa: quæ & ad nos procedentia ſalutabant:ut nota:ac domeſtica: ab hiſq; ubi hoſpicio ſuſcepti ſumus:diſcumbentes luculente quidẽ:ac urbane hoſpitati ſumus. Poſtero die inſtaurare:ac apparatum inſtruere: & quidem opulentiſſime: polliceriq; regẽ:& ſatrapas facere. Quædam uero detulere nos in patriam: domeſticiſq; noſtris oſtendere:unaq; die retulere. Triginta dies: ac totidẽ noctes eo loci conſedimus:iacenteſq; maxime: ac dormientes ueſcebamur. Poſt modum uero quum fulmen quoddam e cælo repente diſrupiſſet fragore excitati: ac plurimum turbati receſſimus: primum depaſti. Tertia ex in-

de die ad ogigiã insulam delati descendebamus. Hic ego primum episto lam soluens: quæ intro scripta erant: perlegi. Erant autem hæc. Vlisses: ca lypsonæ sue salutem. Nolim te ignorare post meum abste discessum: quæ me inuenerint mala. Siquidem ut primum ægressus portus tuos nauiculã: qua uehebar: ut potui reparaueram: quum me hyems: & naufragium com prehendit: ut uix euaderem apud leucothoem in phæacorum insulã: ubi ho spitio receptus scitum est mihi: multos uxoris procos in mea domo ad uo luptatẽ nutriri: quos ubi omnes confeci tandem ipsæ a Telegono nato mi hi ex circe mortem occubui: & nunc in beatorum sum insula: maximeq; do leo olim deseruisse eam: quam apud te abui conuersationem: & porrectam abste immortalitatem. ubi igitur tempore concedetur: hinc effugiens ad te ueniam. Hęc in se epistola complectebatur: nosq; ut hospitaretur. Ego au tẽ procedens parũper a mari antrũ inueni tale: quale Homerus dixit: & ip sam quidẽ squalidã: ac mœrore plenã. Vbi uero epistolam legit: primũ la chrymis illam cõpleuit: tum nos ad hospitiũ orauit: ubi ornate ac abunde discubuimus: inter epulandum imprimis illa de ulisse multa rogabat: & pe nolopes: qualis in speciæ esset: & si casta quemadmodũ de illa ulisses delira uit. ad nos illi respondimus: quæ ad letitiam esse possent. Tunc abeuntes secus nauẽ ĩ littore obdormiuimus. Mane autẽ ascendẽtes ferebamur acrio ribus iã descendentibus flatibus: diebusq; duobus hyemẽ multã passi inci dimus in colochyntios piratas. Homines enĩ sunt hi feroces e uicinis insu lis p̃dantes quod ea nauigantes transeunt. Naues autem magnas habent cucurbiteas longitudine cubitorũ sexaginta. Vbi enĩ cucurbitã exsiccãt exẽ terantes exhauriunt: & quæ intra sunt: egerentes: nauigant: malis quidẽ ha rundineis. folio autẽ cucurbitarum carbasi loco utentes. Igitur ii proris ad nos deductis (erant enĩ numero: qui geminas urbes ĩplessent) pugnabant e nostris: cõplures uulnerantes: seminibus cucurbitarum ad nos iactis: co minus enĩ acriter: & uiolẽter pugnabant. Circa meridiẽ uero post colochyn tios: caryos piratas aduentare uidemus: hostes aũt erant ii: ut experimen to didicimus. Nã ut eos adesse: & post tergũ urgere colochyntii sensere: cõ festi spretis nobis conuertebant: inuicẽq; pugnabant. Nos autẽ interea attol lentes uellũ: utrosq; fugimus deserentes eos certantes: & manifeste quidẽ ca ryorũ nautæ uictores futuri erant: ut pote: qui plures (qnq; & enĩ urbiũ mul titudo erat) & a fortioribus nauibus certabant. Erãt enĩ his naues nucũ cõ chæ per mediũ diuisæ euacuatæ: magnitudo autẽ cuiusq; conchæ in longũ passuũ quindecĩ. Vbi uero ab his secessimus: & sublatuimus: curare eos: qui uulnerati fuerant: cæterã aũt turbã armis accingere. Sẽper enĩ nobis ĩsidia ri copiã timebamus: neq; adeo in uãnũ. Nec dũ enĩ sed occubuerat: quũ ecce ab deserta quadã insula aduersum ferebãt in nauẽ ut uiri uiginti delphini bus insidentes: latrones ii delphines quidẽ insilientes aduehebant eos tute: acĩmobiles quisq; similes & infremebant. Quum autẽ e proximo astitissent hinc quidem alii: & alii illinc cædebant nos sepiis: & cancrorum occulis

ad nos missis. Igitur nobis cōtra sagittis utētibus: non substinuere: sed ma
xima eorum parte uulneribus saucia cōfugerūt ad insulā. Circa mediā ue/
ro noctem: quum iam mitteſceret mare latitauimus: nido alcyonis omni/
um maximo allabentes. Erat. n. illius circumferentia stadiorum sexaginta:
ubi ad alcyō ales cubās ĩerat: ouaq; fouēs: & quæ euolans paulominus na/
uem obruit allaq; uento ĩpulsam: ibat igitur fugiens & flebile quoddam in/
sonans. Nos autem illucente iam die descendentes intuemur nidum uastæ
naui similem: maximis ex arboribus congestum: in quo & oua erant quin/
genta singulaq; maiora chiensi amphora: iam quidem & intro pulli appare
bant clamitantes. Securibus igitur ex ouis unū disrumpentes: pullum nu/
dum & absq; plumis egessimus: ingentem: ac gryphonibus uiginti maio//
rem. Vbi uero nauigantes a nido ut stadiis ducentis secessimus: prodigiis
qbusdam magnis: ac mirabilibus perculsi sumus. Si quidem cheniscus: q
ad prorā erat: subitis pēnis pēnatus apparuit: & exclamauit. Porro guber/
nator scintharus caluus iam dudum ac canus repentina cæsariæ capillatus
est: & quod omnium mirabilius: ipse nauis malus germinauit: ramisq; p/
ductis in uertice fructū edidit: ficus. s. ac nigros botros non sane maturos.
Quę ut uidimus: merito exhorruimus: depcabamurq; deos: ut a phantas//
matis huius nouitate nos alienos faceret. Nondum & qngētos stadios exi
gentes: uidemus syluam maximā: ac cōsitam pinis: ciparissisq;. Nos qdem
imprimis suspicati sumus illam terram esse: id autem erat pelagus: & abys/
sus arboribus: ulla absq; radice supra plantatis. Ipsi tamen arbores recti sta
bant: & ĩmobiles: ac nauigantibus similes. Igitur secus educti omne explo/
rabamus: quidue acturi essemus in dubio uersabamus. Neq; enim intra
arbores nauigare facile erat: condensis illis: ac contiguis adinuicem se ha/
bentibus: neq; retro dare uidebatur. Ego autē ascendens supra maximam
ex arboribus speculabar ulteriora: quomodo se habebant: & syluā qdem ui
debā per stadia qngenta: aut eo amplius contineri: aliumq; ex inde nobis
oceanum succedere. Et nobis pfecto uisum est nauem supra syluæ (densissi
ma quidem erat) cacumen attollere: perq; arborum comas nauigare: posse
q; tandem ad alterum oceanū applicare. Igitur nauem magna cū harundi
ne circunligantes & in nemoris densitatem ascēdētes: uix illam hausimus:
supraq; ramorū frondeta deponentes: pandentes uela: ut in mari nauiga/
bamus uento impellente acti. Hic & mihi in mentem uenit antimachi poe
tæ dictū: dixit enim ille quodam in loco: his autē qui per syluarum fronde/
ta nauigantes adueniunt. Magno tamen cum conatu syluam superantes
in alterum peruenimus pelagus. Tū nauem similiter demittentes secaba/
mus iā puros: ac lucidissimos fluctus: quoad delapsi sumus ad hiatum quen
dā: ac abyssū maximū quis hīc īde distātibus: q̄le ĩ terra sæpe uidemus: aut
terræ motibus aut estibus maximis euenire. At qdē nauis deponētibus no
bis uela facile stetit: quæ paulominus accedens in uoraginē illā cōciderat.
Intuentes autē uidemus profundū penitus: quasi stadiorū mille tremendū

ualde:& admirabile: ſtabant:enī aquæ: ut diuiſæ & ad dextrā nō lōge pōs ex aquis eōpactus:duo maria ſecundum earū ſuperficiem coniungentibus: ab alterq; areu confecto in alterum mare decurrentibus. Allabētes igitur remis eo deferimur:multaq; ui innixi ſuperauimus pontē:ac traiecimus:& quidē præter opinionē q̄ nullatenus ſperaremus. Hic nos ſuſcepit pelagus placidū:ac mite:inſulaq; non magna fertilis:&ad acceſſum facilis.hāc autē homines incolebant bucephali cornua habentes:quale apud nos minotau rū fingunt. Deſcendētes igitur procedebamus aquas hauſuri:accepturiq: & cætera quæ ad cōmeatū (iā enim defecerant)eſſent. ſi forte poſſemus: & aquas quidē iuxta adinuenimus:aliud autē nihil præſeferebat:& quidē cū circūſpecularemur:non longe tamen audiebatur mugitus multus. Quū autē id boū armentū eſſe putaremus:confeſtī accedentes homines offendi mus. Qui & ſimul uiderunt nos:& inſecuti ſunt:& tres quidē e comitū nu mero cōprahendere:cæteri uero ad mare confugimus. Hic nos ubi armis omnes accincti fuimus:(neq; enī probauimus ſocios deſpicere ut in ultos: irruimus in bucephalos:interfectorū carnes dilaniantes omneſq; magno cū clamore in fugā cōpulimus:& quinquaginta quidē ſtrauimus. Duos au tē cōprahendimus illeſos:ad nauēq; conceſſimus captiuos trahentes:por to quæ ad cōmeatū eſſent:nullatenus inuenimus:& quidē alii ſuadebāt cō prahenſos interfici. Ego autē non probaui:ſed uinctos illos cuſtodiæ tra dendos cenſui: donec ad nos bucephalorū oratores peruenirent: captiuos ipſos redēpturi. Intelligebamus autē eos nutibus agentes: & flebile neſcio quid mugientes orātibus ſimiles. Quæ uero pro redēptione erant: offere bant caſeos quidē:& ſiccos piſces multos:& ceruos quatuor:tres quēq; ha bentē pedes: duos quidē retro.qui uero anteriores erant: ī unū cōcreuerāt. accipientes igitur:captiuos dimiſimus:unaq; tantū exinde die ſubſidentes receſſimus. Iam & nobis piſces apparebant:& aduolabāt aues: aliaq; multa proxime terræ ſigna. poſt non multum & homines uidimus nauticæ nouo quodā modo deditos:ipſi & enī nautæ & naues erant. Dico nauigationis modū: quū enī ſuper aquā reſupini iacerent: erigētes uerecunda: quę & ma gna ferunt:exhiſq; extendentes uelū manibus: ut carbaſi pedē tenebant: ac incidente uēto nauigabant. alii autē poſt hos ſuberibus īſidentes:duos del phines una coniunxerant:habeniſq; gubenantes inſequebantur curſu. ii ac cedentes:neq; offendebant nos:neq; inimice inſectabantur:ſed decurrebāt ſine timore:ac pacifice noſtre nauis figurā admirati: & circū undiq; conſpe ctantes, Veſpere autē iā facto ad inſulā delati ſumus non magnā. Incoleba tur autem a mulieribus:ut putauimus:græca lingua loquentibus. Acceſſe runt enī:& datis dextris ſalutauerunt nos amice admodū:& ornate:omneſ que pulchre: & adoleſcentulæ:tunicaſq; trahentes ad terrā uſq; delapſas. In ſulæ quidē nomē:Deilciēs ciuitatis uero nuſquā. Igit mulieres ſuſcipientes nos: quelibet ad proprios abiit lares:hoſpicioq; recepit. Ego autē paululū ſubſtans (non enī mihi ipſi bona prenoſticabar) diligentiuſq; circūſpiciēs:

uideo multorum hoīum hossa:testasq; iacētes;& clamorē quidē emittere: ac comites conuocare:ad arma:q̄ secedere nō probaui. Ad manus autē maluā abens:orabā iugiter a præsenti malo euadere. Post nō multū hospita ministrante uidi illius crura:nō mulieris:sed asini ungulas. Tunc ego educēs gladiū cōpræhendo hanc:uinciensq; omnia percunctabar. Illa autem: & si īuita dixit se ipsas esse mariti mas fœminas onosceleas nuncupatas :cibūq; eis esse aduentantes illuc hospites. Vbi autem inquit inebriauimus eos:cōcubentes obtruncamus. Hæc ubi audiui :illam quidē dimisi ibi deuinctā ipse autē ego supra tectū ascendens clamabā:comitesq; conuocabā : Qui ubi cōuenere enarrabā illis cuncta:ossaq; ostendebā. tum exterius illos ad deuictam educens: ea autē confestim in aquam cōuersa est:& inuisibilis apparuit: tamen:essem in aquam condidi tentans:ea uero sanguis effecta est. Otius igitur in nauem descendentes abscessimus. Vbi uero sequēs dies illuxit: uidentes terram:coniectura intelligebamus eam esse:quę huic nostræ in aduersum adiacet. Inclinantes igitur:ac adorantes : quæ futura nobis essent: mēte contēplamus. & quibusdam quidem solū descendere uidebatur:iterūque remeare ad nauem:quibusdā uero nauē ibi destituere:supraq; meditaneū ascendere. & incolarum mores:ac uitam tentare. Interea dū hæc nobiscū cōferreremus:hyems nimia:ac uiolentus turbo in nauē incidens ad littus disiecit ac disrupit. Nos uero uix enauimus:arma secū quisq; :ac si qd potuit abripiens. Hæc quidem igitur quæ mihi ad aliam usq; terrā contigere in mari ac inter nauigandum in insulis:in aere:indeq; in cero. Vbi uero egressi pestem illā euasimus quæ apud heroas & somnia: ac deniq; apud bucephalos : & onoscelas. Cætera autē quæ in terra:subsequentibus libris amplectar.

Lucianus De Asino.

QVum in thessaliam:ubi quædam mihi paternæ ratiōes erant:cum eius gentis uiro proficiscerer: in thessalos quosdam incidi: qui in ipsam thessaliæ urbem redibant : uehebar equo : necessaria quædam usui ferens:unico comitatus seruo:qui sequebatur pedes:intereundum cum uariis de rebus eloquentes: iam urbi: appropinquaremus: a thessalis petii : nun eius urbis ciuem nossent, nomine hiparcum (habere enī me ad eū litteras : ut apud ipsum uelut hospitē diuertērē) Illi & hominē sibi notū esse dixerunt:locupletū:auarū:qui solū domi uxorē:& unicā ancillā haberet:& quo in loco urbis habitaret describentes ortū quēpiā: in quo eēt eius habitaculū. data deinde salute:acceptaq; abierunt. Ego domū hiparchi adiens hostiū leuiter pulso:accessit uxor:quā rogo:an sit hiparcus domi. Illa cū & qs eēm:& qd mihi uellē quæsisset:a deciano sophista patrēsi habere me litteras respōdi. Mulier manere paulū hortata:occluso hostio abiit: pauloq; post rediens me iubet itroire. Ingressus salutato homine epistolam trado. Erat ille in cœnæ principio: in lectulo sedēs ad modū paruo:una muliere discumbente:mensa cibis uacua:lectis litteris amicissimus. Mihi inq; grecorum excellentissimus decianus fecit optime:qui suos ad me amicos si

denter miserit. Vides luciane habitaculũ hoc paruũ esse: sed ꝙ satis sit habitanti: uerũ reddes tua præsentia domũ: si æquo animo tuleris: ampliorẽ. Vocata deinde ancilla palestra: des íquit huic hospiti nostro tunicã: & siqd secũ detulit: eõde: dehinc mitte ipsum ad balneũ: qd longa uia a nobis abest. Cepit me palestra: ostensaq; domo pulcherrima: in hoc íquit lecto nocte dormies: huic puero tuo lectũ substernã: & addã puluinar. Cũ hæc dixisset: ego in balneũ profecturus ordeũ in cibum equi ancillæ dedi. Lotus cũ reddiissem hiparcus me benignę excipiens pene se iussit sedere: cœna splendida fuit uinũ suaue: & uetus. post cœnã & potus & sermo dignus hospite. Ita potando uespere absumpto dormitũ profecti sumus. Postridie rogat me hiparcus quo pergerẽ: & quot diebus essem apud se affuturus. Laryssam peto inquã sed hic fere quinq; diebus morabor (id nequaquã dixi ex animi sententia) optabã siquidẽ ibi aliquandiu esse quoad aliqua a me maga reperta eẽt: cuius ueneficiis aliquod monstrũ conspicerẽ: aut hominẽ uolantẽ: aut lapidẽ factũ. Huic curæ deditus cæpi urbẽ perãbulare: quãuis quo ĩ modo íquirendũ esset nescirẽ. Interim mulierẽ uideo accedentẽ: ut ex uia coniici potest: iuuenẽ opulentã: uestis enim erat floribus intexta: serui plures: aurum sumptuosius: appropinquans mulier me compellat. Ego inquit abria sum amica: siqua unquã fuit: matris! quæ quũ eius filios: non secus ac meos diligã: uolo fili apud me diuertas. Magnas inquã gratias tibi ago mater: cupio tecũ esse sed pudore ĩpedior: ne uidear hospitem amicum cõtemnere: si eius domum relinquam: animo autem & benigno tecum ero. Nunquit hiparcus auarus ille tuus est hospes inquit! Non his uerbis utaris mater inquam! splendidus quippe: ac sumptuosus in me fuit: adeo ut ex nimia impensa: lauticiaq; culpari soleat. Illa subridens manuq; appræhensa seorsum ducens caueas ait uelim omni cura Hiparci uxorẽ: magna & enim est præcipua admodum ueneficiorum potens: appetens atq; uiros: si quos in adolescentes oculos coniecit: nisi quis uoluntati eius pareat: omni conatu illos ulciscitur hos perimens: hos imbelluas transmutãs: tu uero fili adolescens es: ac formosus: ut facile placeas mulieri. Præterea externus & aduena: quĩ ut plurimum contemnuntur. Ad hæc animaduertens me id: quod iamdiu quærito habere domi feminam relinquo: abiens mecum ipse cæpi de uia loqui: age in quam tu: qui tantopere hanc mirandam artem te profiteris: appete: excita teipsum paulo: atque eam disciplinam condisse: qua quod libuerit potieris: & quãdo quidem amici hospitis uxorem non licet: aggredere ancillam palestram: tibi illam omni ratione concilia. Nam si illam expugnaris: absq; labore qd cupis cognosces: seruis quidem & honesta & turpia omnia dominorũ nota esse consueuerunt. Hęc mecum loquens ingredior domũ: ubi neq; hiparcũ: neq; uxorem offendo. Palestra penes focũ sedebat cenam nobis parans. Hic ego opulcra palestra inquamq; uenuste & admodum nates simul & ollam circunfers atq; euoluis: lumbis meis paulum humoris superabundat: ex quo beatus erit si quis paulum degustarit.

Illa lasciuior admodũ:& uultu grata:abi hinc inquit si sapis adolescẽs nisi ti bi mauis uitã eripi:& loca fuge ignis & fuligis plena. Ná si me tetigeris:uul nus tibi inferetur ignetũ:quo apud me deficies:ab hoc neq medicus alter: neq deus poterit te curare. Sed ego te uestres mirũ ĩmodũ dolore afficiam: cuius curã haud facile sustinebis:neq lapidibus pulsatus dulcẽ uitabis dolo rẽ. Quid ãt rides? quid ita respicis hominẽ coquũ doctũ non solũ hos uiles parare cibos:sed homines quoq:quod his maius ẽ iugulare? pelẽ adimere. partiri in frusta:uiscera quoq ipsoꝝ & corda rimari? Hoc inquã enarrasti re cte:nam me quãuis procul a te remotũ nõ solũ cõcalefecisti:sed sibilẽ in mea uiscera absq aliqua iniuria exurẽda coniecisti. Itaq te oro:ut mihi salutẽ af feras his asperis & suauibus:quas dixisti medellis:neq iam mortuum exco ria:ut iubet. Illa his uerbis arridens cũ iam mihi facta esset propitior pollici ta est postq̃ dñi issent dormitũ se mecũ esse cõcubiturã. Interea cũ redisset hi parchus loti imus cænatũ:potus fuit frequens nobis inuicẽ cœpulantibus. Ego summũ fingens:cũ surrexissem:abii dormitũ:ubi oia mihi optime in tus præparata erãt:extra lectus seruo stratus:mẽsa iuxta lectũ sita:& in ea ca lix:ac uinũ una cũ frigida:calidaq aqua:quæ singula disposuerat palestra: quæ & lectũ plurimis quoq rosis sparserat:& serta supermiserat ex eis confe cta. Ego sympositũ promptũ uidẽs cõpotricem cẽsui expectãdã:illa ut patro nam in lecto collocauit:uestigio ad me uenit. Erat autẽ ilaris inuicẽ nobis: & potũ & oscula ꝓpinantibus:sumpto potu:q nos efficeret in nocte paratio res. Tum illa hoc præcæteris adolescẽs memineris:oportet te in palestram incidisse:nunc ostẽdas licet:an sis factus inter adolescentes agilis:& ad hu iusmodi certamina exercitatus. Cui haud inquã defugiã hanc prouocatio nẽ:ut iam nudari & palestræ exercitio incumbere sum paratus. Tum illa:uo lo obtẽperes mihi ait:ego doctoris:& præsidis more certaminũ : quibus te exerceri uolo ꝑscribã nomina:tuum erit iussis prompte parere. Manda inq̃: quod lubet? sed aduerte:ut nostra certamina in tẽpore. Concinne:cũ humo re fiant:Illa stans nuda:& exuta ueste imperat:exue te adolescens : sumptoq unguento:aggredere cõtra certantẽ:femori coniuncto femore:ꝓsterne me resupinam:deinde super incumbens:meis in altũ cruribus erectis:femori i hęre:& quaq uersus percute uulnera:telum etiã ferens quoad fueris defes sus:& lumbi bellum egrægiũ porrexerint. Tum educto telo: rursus illud in inguem iunge:ac ualidius percute:atq insta quousq aduersarium ad parie tẽ impellas. Sed quũ lapsus eris:paululũ tibi indulge:neq festines postmo dũ cõmuni marte pugnes. His dictis quũ oia:quæ mãdata erant:pfecissem diligẽter:finisq iã nostri certaminis adesset. Tum ego paulo subridens:pa lestrã alloquor nigrã inq̃ uides quã facile: prõpteq paruerim tibi. Sed ani maduertas uelim:an satis recte has mihi imposueritis colluctationes:com mutes enim luctandi genus : aliud ex alio iubens. Illa me in faciem : percu tiẽs: quem nugatorem discipulum habeo inquit? uide sis ne uapules: ni di ctis pareas. De hinc surgens: seq ad nouum certamen parans:nunc inquit

ostendes si uiribus ualidis luctator egregius existas: siq; in eo lactandi gene re exercitatus: quod genicularium appellant. Tum subnixa genibus: in lecto prona: age tu luctator mediam corporis partē ualenter agressus: pcute: uul/ nusq; adige pfūdius: nudā uides: utere prōptius: iniice ītrorsius telū: deīde ītrorsius flectēs: item impellens absconde: & cōprime: ne qcq; huic certamini adijcias interualli: caue autē ne citius q; iusserim telum extrahas: sed incur/ rans aduersarium insequere: quo prostrato: rursus certamini incumbe: quo ad lassus: uictusq; deficias: & sudore sis madefactus. Ego in risum effusum: uellem magistra inq; a me quoq; aliqua huismodi tibi præcepta tradi: in q bus mihi obtemperes uelim: sed iam te erige: poneq; sedens data dextera mi hi recōcilieris: nam tēpus est iam dormiendi: his uoluptatibus: atq; exerci/ tiis nox traducta: obliuionem penitus attulit itineris in larissam. Cum autē in mentem uenisset occasio: quæ cupiebam descendi: o dulcissima Palestra ī/ quā ostende oro te: dominam tuā suis præstigiis usam: in aliquam se formā uertentem. Iamdudum enim aliquod huiusmodi mirandū spectaculū uide re exopto: sed a te pcipue: si quod nosti: q; credo minime huius artis ignarā: hoc a nullo alio te præter (quæ anima mea es) percipere cupio. Me qdem: q hactenus uelut adamantinus (ut aiunt) in ullam unq; mulierē oculos amo/ ris causa conieci: seruum effecisti: bello amatorio deuictum. Tum palestra. Iocaris inquit: quis enim cantibus superare amorē pōt eius artis magistrū. Ego per hoc caput: ac beniuolentiam erga te meā: iuro me (neq; enī litteras noui) insciam hoq; penitus esse: uerū si facultas dabitur: dabo operam: ut ui dere queas dominā in aliam formā transmutatā. His dictis quū dormisse/ mus paucis diebus post: quū nūciat mihi palestra: dominā se in nauē cōuer/ surā: ut ad suū amatorē aduolet: Nunc tempus inquam adest: quo diutino nro desiderio possis facere satis. Bono aio sis ait: & quū iam nos aduētaret: me apprehensum ad hostium domus ducit: in qua illi dormiebant: meq; iu bet per rimulam hostii introspicientem: quæ fierent: animum aduertere. Vi deo patronam: deposita ueste: nudam prodire: accensa lucerna: duo tenente grana: quorū altero thuris ardenti lucernæ īposito: multa in lumen locuta est. Deinde grandiusculam reserans arcam: plures continētem pixides: unā effert: quid in ea contineretur incertum: sed quantum oculi coniicere pote/ rant: oleo plena uidebatur. Ex hoc assumens a summo usq; ad imas partes totum corpus perunxit: statimq; alæ īnascūtur illi: & rostrum corneum & ad uncū: omniq; in auē conuersa est. nocturnæ cornici persimilem. Vt uero se uolantem aspexit: aspere cantans: pro ut hæ aues solēt: perq; hostium euolās abiit. Ego qui mihi uidebar in somnium uidisse: palpebras oculorq; tetigi: ne quaq; ōculis fidens: aut q; ea aspexerim: aut q; essem excitatus a somno. Tan dem: ut uix sensi: aut q̄q̄ dormire Palestram rogaui: ut ego quoq; eo unguē/ to unctus in auem cōmutarer. Cupiebam enim experimento discere: an ex hoc homine auis possem fieri: Illa hostium domus aperiēs pixidem profert: ex qua festinans exutus perungor: totus auis quippe malo homine nequaq;

sio. Sed cauda e uestigio a posteriori inascit parte: digiti omnes nescio quor sum abierit: ungues in quattuor ungulas uersæ: manus ac pedes iumenti crura effecta: auriculæ lõgæ: magna facies: quæ omnia circunspiciẽs cognoui: me asinum euasisse. Vox hominis ad querendum de palestra defecerat: sed labia dimittens: ipsamq; quã poterã forma respiciens accusabam: q̃ me pro aue in asinum uertisset. Illa manibus demulcens caput: miseram me inquit quantum malifeci festinantem: similitudo pixidum me decepit: non capientem ea: quibus homines in auem cõmutantur. Sed confide anime mi: facilis erit huius erroris cura: nam si rosas: comedes statim exues iumẽti formam: & in amatorem meum reddibis: ac una noctæ æquo feras animo: asini formam diluculo curabis. Afferam sane rosas: quas ut ederis: fies homo. Hæc quum dixisset: tractans me: & aures: & reliquum corpus demulcebat: ego corpore asinus: sensu tamen: menteq; hominis fungebar ipse ille Lucius præter uocem. Mecum igitur: multus eratum palestræ conquestus: labiaque mordens abii: ut sciebam: equum meum: & alium uerũ asinum hiparchi ẽ: qui ut me ingressum conspexere: ueriti ne fenum ipsorum comederẽ: demissis auribus: parati erant ad me calcibus repellendum. Quod ego perpendẽs longe a præsepe recessi: stans: ac mecũ ridens: sed risus rugitus erat. Cæpi uero interim mecum cogitare: quid si lupus nunc aliquis ad nos itret: aut alia fera insultet mihi: qui nil mali commisi. Hac deterentus cura tinebam aliquã m lam futuram esse fortunam. Nox intempesta quum esset: ac silentium: & dulcis somnus: strepitus quidam exterius tãquam effossi parietis est factus. Iamque adeo dirutus erat: ut ingressui homini pateret. Tum unus: & item alter: pluresque intrant armati omnes hiparcum: palestram: ac seruum meũ colligant: domum spoliant: pecuniam uestem: oẽmq; supellectilem auferũt: adeo ut nil reliquunt domi. Tũ me: equumq; atq; alterum educẽtes asinũ strauerũt: ipositisq; rebus: quas asportauerant ad grane onus: ligno nos abigẽtes: ad mõtes uia dessueta effugerũt. Ignarus erã q̃ tũ pressi pondere mei socii paterent laboris. Ego dessuetꝰ absq; soleis iter facere saxis pacutis ad modum offendebar: ideoq; sæpius cespitans deficiebam sub pondere. sed e uestigio uir subsequẽs me sæpius feriebat baculo. Quum cæsaris inuocãs presidium: prouoce rugitum edebam. Hoc solum absurde proferens uoce maxima cæsaris uero nomen minime sequebatur. Ad hæc uapulabam magis: ueluti rugitu proderem nocturnos fures. Nil ergo procificiscens rugiendo: statui uerbera silentio redimere. Iam dies aderat: & nos multos transieramus montes: religati ora: ne pascendo iter moraremur. Meridie ad diuersorium quoddam peruenimus hominũ: quibus cum nostris latronibus ueterem esse consuetudinẽ: tum ex mutua salutatione: tum ex oculis poterat percipi. Iubent illi sarcinas deponere: & prandium parant nobis: iumentis ordeum præbuere: quod quũ cæteri comedissent: ego ualde exuriens (nã is cibus mihi esui difficilis erat) cogitans: qua re famẽ sedarem: hortulum retro diuersorium cõspicio: multis oleribus plenum: in quo & rosæ esse uidebã.

tur. Itaq; uidens oēs prandio intentos: accedo ad hortum: tum ut pascerem olera: tum ut ederem rosas: quibus in cibum sumptis: sperabam me in hominem reuersurum. Horum: ingressus: raphanos: atq; apium: qbus etiam crudis utuntur homines: ad saturitatem comedi: quæ uisæ fuerant: non erant rosæ: sed lauri siluestris flores: laurum uocant homines: malum & asino: & equo cibum: cum ferāt ex eo edentes e uestigio mori. Hoc aspiciens horti custos raptp ingressus ligno: ut olera ita depasta uidit: tanq̄ irati domini erga fures deprehēsos solent: neq; natibus: neq; lateribus pepercit: autes īsuper ac totum caput fuste cōtriuit. Ego iam uerberum impatiēs: cum ambobus calcibus resupinū super olera strauissem: aufugi ad montes. Quod ille ut aīaduertit canes aduersus me incitauit. Hi cū plures eēnt: atq; ad ursos expugnādos ualidi ueritus: ne me dilaniarent: si me cōprahendissent: decreui satius esse domum reuerti. Itaq; eodem cursu ad stabulum e uestigio sum regressus: illi cōtinuerunt canes currentes. Me uero haud prius percutere destiterunt q̄ ut ex dolore cacarem olera comesta. Et iam abeundi tēpus aduenerat: cū illi grauioribus rebus: quas furto surripuerant: dorso impositis: abierunt. Ego & uerberibus: & onere admodū defatigatus: ungulis insuper de uia cōtritis: decreui me in uia prosternere: neq; exurgere: etiam si me uerberando necassent: eo pacto speraui: illos necessitate cōpulsos: sarcinā: qua p̄ssus erā: inter equum & asinum partituros: meq; ut inutilem relicturos lupis. Sed nescio quis demū inuidia motus mea consilia in contrarium uertit: nam alter asinus fortassis idē cogitans de uia cecidit: quē illi miserum baculis pcutiētes: ubi exurgere nequibat: neq; pdessent uerbera: alii cauda: alii auribus appēhensum surgere implebant. Cum uano labore in cassum tēpus tererent (asinus n. in uia stratus ueluti lapis iacebat) illi ad fugam intenti: ne frustra tardarent: dempta ab asino onera mihi: & equo imposuerunt: asellum uero miserum: captiuitatis: & oneris ferendi sociū: abscissis ense cruribus: adhuc seminianimē e loco p̄cipiti deiiciunt: mors illi attulit laborum finē. Ego uidēs quorsum mea euasissēt cōsilia: statui æquo animo ferre sarcinā: & prōpte iter cōficere: sperans rosis aliquādo repertis: me pristinā formam recuperaturū: præsertim cū ex latronū percepissem uerbis: parū itineris supesse ad locū: in quo depositis sarcinis manerēt: meq; etiā cursu: si opus fuerit: ad proficiscendū paro. Ante uesperā uenimus domū: anus uetula intus sedebat ad ignē: illi depositis sarcinis uetulā rogant: cur sedeat: ac nō potius prādiū paret. Illa oīa ē prōpta ait panes pluriōs: uinū uetus: ac syluestres carnes. Collaudata uetula: uestibusq; depositis: ad ignē se oleo unxerūt. Vas erat aq̄ plenū calida: qua se lauerūt. Supuenere paulopost adolescētes aurū argētū: uestes: ac muliebrē uirilēq; ornatū portātes: cōem oībus p̄dā. Quibus rebus ītus delatis: & eodē ipi pacto se lauerūt. Erat illis prandiū fertile: sermo homicidarum uarius. Anus mihi: & equo ordeū p̄buit: ille cibū auide uorauit timēs (ut par erat) ne essem ī edēdo socius. Vbi mulier abest ego panē: q ītus erat cōedi. Postridie relicto: cū uetula adolescēte quodā: ad op9 suū abierūt. Ego

ſentiens cuſtodes mihi ĩpoſitos diligentes (quidẽ contẽnebã) cum facile ex eius conſpectu fugerẽ. Sed adoleſcentem præcintũ enſe in me ſepius reſpicientẽ: adq; adſeruantem hoſtiũ formidabã. Poſtridie circiter noctẽ mediã reuerſi fures: neq; aurũ: neq; argentum tulere ſed uirginem formoſam: ſane flentem: capillis ſparſis: abſciſſa ueſte: hanc in ſtraminibus poſitã: bono animo eſſe: iubẽt: mandantes uetulæ: ut continuo domi eſſet: uirginẽq; adſeruaret diligenter. Quæ neq; potum: neq; cibum capere uoluit: ſolũ gemens: ac lacerans capillos: adeo ut & ego quoq; illius cõmotus fletu ſibi iuxta propinquus lachrymarẽ. Interim extra domũ fures in porticu cænãt: facto die explorator quidã adueniens nunciat: quendã aduenã ea die multis cũ opibus tranſiturũ hi ut erant armati conſurgentes me & equũ ſtratos abeuntes ducunt. Ego infelix ignorans me ad pugnã: & bellũ duci: cũ tarde irem ligno percutiebar: poſtq̃ ad locũ peruentum eſt: qua aduena ille profecturo erat: in uehicula & ſarcinas incidentes hominẽ cũ familia occidunt: præciosioribo rebus mihi & equo in poſitis: cũ reliq̃ ſiluis abſcõdiſſet: reuerſi ſunt. Ego cũ baculo ſæpius ictus eẽm: ungula offendo ĩ lapidẽ acutũ: ex offenſiõe fit ſũmo cũ dolore uulnus: quo factũ ẽ: ut reliquũ uiæ cõficerẽ claudus. Tũc illi: qd opus eſt ĩuicẽ aũt hũc aſinũ nutrire ſepius ceſpitãtẽ: ex aliquo demus eũ p̃cipitẽ loco: inutilẽ beſtiã tãq̃ futurã (ut ſolent exercitus) expiationẽ. Cũ hæc aduerſum me machinarentur: ego intelligens omnia: quod itineris ſuperfuit oblitus uulneris peregi. Timor enim mortis oẽm abſtulit uulneris dolorẽ. Vt uero ad diuerſoriũ peruẽtũ ẽ: onera cũ depoſuiſſent a nobis: diſcũbentes cænant: deinde noctu cũ recedere uellent: quo reliq̃ e ſyluis deportarent. Quid unus inquit hunc miſerũ deducamus aſinũ inutilẽ propter ungulæ uulnus: hæc quæ ſuperſunt partim nobis metipſis: partim equo deferenda ĩponemus. His dictis abierunt: una equum ducentes: Nos cum lucceret: lunæ beneficio ego mecum locutus. Quid amplius inq̃ expectas miſer: eſca uulturibus: & eorũ pullis futurus. Nunquid nõ intellexiſti quæ iſti de te ſunt inuicẽ collocuti: uis ne ex alta crepidine deiici: nox reſplendet: fures abiere: pete fuga ab iſtis homicidis ſalutẽ. Hæc mecũ cogitans: cũ uidere me ſolutũ (laqueus enĩ ſuſpenſus pendebat) ad fugiẽdũ maxime ſum eõ motus. Itaq; domũ exiens: cæpi curſu fugere. Quod asinus ubi conſpexit me per caudam retinebat. Ego rẽ dignã præcipitio: & alia quæ uis morte putãs ſi a uetula retinerer: mulierẽ trahebã. Illa magna uoce ĩplorat uirginis opẽ: quæ cũ prodiſſet: conſpecta re: facinus eſt auſa nobile: & memoratu dignũ. Nã ſuper me aſcendens: fugæ comes facta eſt ego tũ fugiendi cupidus: tũ puellæ gratia: extento curſu abibam: anicula poſt nos relicta uirgo: orabat pro ſalute deos: ad me uero: ſi me inquit: ad paternã domũ perduxeris: primũ ab omni opere te liberum faciam: tũ ordei medinnus erit tibi ſingulis diebus cibus. At ego tũ interfectores meos fugiens: tum pollicitationibus puellæ motus: neglecto uulnere curebã. Vt uero ad triuiũ quoddã peruenimus: hoſtes noſtros redeuntes ſcidimus: qui a longe propter lunã infelices

captiuos cognouere currentes: Cũ me cõprehẽdissent ĩ uirginẽ uersi: o speciosa uirgo: qd misella inquiũt per ignota ꝓgis loca? nunquid dæmones nõ extimescis: redi igit: nã te tuis restituemus. Quæ quũ redẽtes dixissent: me retrouerterunt: tũ pedis: & uulneris memoria quũ renouata esset: claudicare cæpi. Illi: nunc tandẽ captus claudus factus es aiunt: cæterũ fugiens non sentiebas uulnus: sed sanus uidebare: equo & auibus uelocior cursu. Hæc inter uerba adeo me lignis percutiebant: ut iã ulceribus posteriora ĩfecta sint: Domũ ingressi anũ laqueo e petra suspensam ĩueniunt: uerita.n. (ut æquũ: erat) latrones ꝓpter uirginis fugã: laqo uitã finierat. Qd illi admirantes: scisso fune imũ in præcipitẽ egere: deide ligata uirgine: sunt ad cænã profecti: qua multo potu traducta: quũ de uirgine colloquerent. Quid ait quispiã ex eis de hac fugitiua agendũ? quid: censes alter: nisi eodẽ illã loco: quo uetulã nostrã præcipitẽ agamus: nã & utilitatẽ nobis auferre conata est: & nos: artẽq; nostrã prodere: scitis enĩ si ad suos peruenisset: in periculo uersaretur uita nostra: nã omnes a pluribus ex in prouiso circũdati fuissemus capti. Quare ulciscamur hanc uitæ nostræ insidiatricẽ: sed nõ ita ut e sexto proiecta morte pereat repentina: mortis genus: quo lõge dolore afficiatur: reperiũdũ est nobis. Cũ de illius morte disceptarent: adiiciã ait huic: qd & uos probabitis: asini interitũ: quoniã semper tardũ: nũc uero ficte claudicantẽ oportet perdere: &.n. fugæ uirginis factus est socius: & minister. Hunc ĩterficiamus primũ: tũ scindamus uentrẽ: atq; intestinis abiectis: intus uirginẽ inducamus: ita ut solũ super extet caput: ne euestigio suffocaretur: reliquũ corpus infra uentrẽ lateat: quo consuto ambos uulturibus eiiciamus nouo more præparatũ cibũ. Aduertite quæso ad hoc tormẽti genus: primũ uiua: mortuo asino: hærebit: deinde soleurente in eius uentre decoquætur: insup fame ad mortẽ torquebitur: neq; poterit seipsam perimere: cætera: qbus excruciabit: tũ ex putrefacti cadaueris fætore: tũ ex uermibus scatrientibus. Prætermito uultures ꝯniq; cadauer depasti: & uiuẽtẽ quoq; una laniabũt. Ad hoc monstro simile acclamantes omnes: rem cõprobauere. Ego meipsum deplorabã tanquã iã moriturũ: neq; tantũ meo interitu dolebã: quãtũ ꝙ receptaculũ essem futurus ĩfelicis puellæ: quæ nihil admiserat mali. Iam diluculũ aderat: cũ subito manus aduentat militũ ad hos scelestos latrones capiendos: quos oẽs uinctos ad eius oræ præsidẽ perducunt. Inter hos milites: qui puellã desponderat: latronũ inuestigator aderat: hic uirginẽ dorso meo ĩpositã ad suos reduxit. Domestici nos etiã a longe cõspectos ut agnouere: me illis aduentũ nostrũ uoce significãte: profecti obuiã domũ perducunt. Virgo multũ de me locuta: & captiuitatis: & fuge sotio: & una ad mortẽ destinato: cura mei demandata: cæteris medinnũ ordei præbere iussit: etiã fœnũ quantũ sufficeret camello. Ego conspectis canibus: qui in aulã introeuntes: multa ut indiuitis hominis nuptiis uorabant: palestrã sum execratus: quæ me non in canẽ sed asinũ sua arte transmutasset. Haud multos post nuptias dies: uolens mihi uirgo promissam gratiã referre: partẽ ut

me liberũ dimiteret:hortata est:Ille subdiuũ cũ equarꝫ armẽtis liberũ in uoluptate & equas subagitare cũ uellẽ permisit. Quæ cũ mihi optima genere redhibitio uisa eẽt:si mei arbitrii res fuisset. Aduocato itaq; equarꝫ pastore: me sibi permisit lętũ:tanquã non amplius sarcinarũ molestiã subiturũ: eq̃bus pastor immiscuit :ducẽs simul ad pascendũ. Sed cõtra:atq; opinabar accidit:nã qui armento præherat: ĩclusum me reliquit:uxor illa ad pistrinũ illigatũ:& triticũ: & ordeũ molere cogit. Mediocris hic erat labor:grato prę sertim asino molere: quantũ domino sat esset. Sed mulier ĩtenta quæstui: & in aliorũ quoq; qui plurimi in agris erant:opera ad farinæ mercedẽ miserũ fatigabat collũ : ĩsuper ordeũ mihi debitũ cibũ cõfricans:ac molere cogens placentas ex eo in suum usum faciebat:dabatur mihi furfur pro ordeo:si qñ pastor ĩter armẽta ire ad pabulũ equorũ sineret:qui me uelut adulterũ suspicabantur calcibus:& morsibus ĩfestabar:adeo ut nullo pacto zelotipiã ualerẽ fugere. Macilentus igitur paruo tẽpore factus sum:ac deformis: neq; domi a pistrini labore qetus:neq; in agris pascens:quũ nõ essem ab equorꝫ pse cutiõe tutus. Destinabat etiã quandoq; ad mõtes lignorũ sarcinas laturus: quod malũ cæteris erat in oĩbus deterius. Nã primũ ascẽdẽdus mõs erat saxosus:aspa:ac dura mihi:ut q absq; soleis eẽm:uia ducebar a puero asinario: q me aliqñ nouo more ꝓderet. Percutiebat currẽtẽ:neq; simplici solũ ligno: sed eo :cui freq̃ntes:atq; acuti stimuli eẽnt ĩfixi:is semp posteriora dorsi purgebat:adeo ut nates ulceribus inq̃natæ:semp ab illo eodẽ loco uapularent. Onus præterea imponebat:& elephanto graue. Descensus mõtis licet esse præceps:tamẽ continuis præmebat uerberibus:si q̃do sarcina ĩ alterã declinaret partẽ:nequaq̃:aut demebat ligna:aut ĩponebat leuius:ut æquaret latera: sed graues addebat lapides leuiori parti. Ita redibã miser:tũ ligna:tũ saxa inutilia ferens. flumen erat in itinere absq; naui: ille calceis parcẽs a posteriori parte post ligna supra me quoad fluuiũ trãsiuissem insidebat si uero (ut sæpe cõtigit)labore:atq; onere nimio lapsus cecidissem: tũ mihi calamitas aderat nõ ferenda:nõ.n.deses me subleuabat manibus:aut camo erigebat:aut reddebat sarcinã leuiorẽ:sed a capite atq; auribus ĩcipiẽs me ligno percutiebat continue :quoad plagarũ multitudo me cogeret ad surgendũ. Aliud quoq; malũ ĩtolerabile sum ꝓpessus:spinarꝫ q̃ppe acutarꝫ fassem : quẽ ferebã a posteriori parte suspẽsum caude alligauit:ut pẽdens crura mouentẽ (ut ambulanti necesse erat)acerrime pungerẽt. Neq; uero huic malo obuiare potis erã:hærentibus semp spinis: ac propter ĩcessum repercutientibus. Nã si remissimus ĩcedens deuitarẽ spinarꝫ ictus:ligno ualde uapulabã. si baculũ euitarẽ citius ambulans:grauius posteriora torq̃bantur a spinis. Erat asinario illi omnino me perdendi animus. Itaq; cũ illũ aliquãdo calce pcussissem:nunq̃ est id oblitus : iussus stupã de una regione in aliã tranferre:illã super dorsum meũ arcte alligauit:ĩteritũq; ex eo mihi machinatus:cũ paululũ ꝓcessissem : raptũ ex igne torrẽ exustũ ĩfra stupã abscõdit:qua subito ĩcensa:ego ignẽ sentiens : me cõburendũ :in conspectũ forte de uia stagnum me

cõieci:meq; in aqua una cũ stupa cõuolui sæpius quoad ignis extinguerẽt. Ita absq; discrimine reliquũ cõfeci uiæ:cũ nõ daret illi facultas stupã amplius icendendi:limo atq; aqua plenã. At scęlestus ille asinarius domũ reuersus:omnẽ in me culpã coniecit:asserens me mea sponte in ignẽ psiluisse. Alter deinceps ipurus puer ingens aduersum me excogitat malũ:nã cũ me ad mõtẽ deduxisset:grãdi lignorũ iposito onere:rediens uicino agricolæ ligna uendidit: meq; uacuũ lignis domũ reducẽs apud dominũ ueluti iutilẽ accusat:iquiens. Quid hũc asinũ amplius nutrimus frustra:difficilẽ:tardũ:graue:ispice quæ sit eius cura:si mulierẽ:aut uirginẽ formosã cõspicit: e uestigio calcibus prosiliens cursu ad eã fertur:tanquã homines ad mulieres dilectas solẽt:Morsu tanq; osculo appetẽs nititur concubere: ex quo lites tibi: & odia oibus cõquerentibus: pauentibusq; isurgũt.Eni uero nũc ligna ferẽs: conspecta in agrũ abeunte fæmina:ligna abiecta dispersit mulierẽ:tanq; coiturus isequitur:donec aliis aliunde accurentibus:mulier ab huius formosi amatoris ipetu liberata ẽ.Hæc patrõus credẽs posteaq; iqt neq; pariter ire uult:neq; sarcinã ferre:sed mulieres appetẽs:amores hoium imitat: occidite eũ:& itestinis uulturib9 datis:carnes opariis seruate:siqs quo sit mortu9 qret:fingite a lupo ite:ẽptũ. Ad hoc absurd9 ille puer gauisus:me subito parãt iugulat:sed forte accidit:ut uicin9 qdã agricola me ab iteritu uẽdicaret: qdã cõsulẽs aduersũ me grauiora. Neqq; hũc asinũ occidas iqt pistrio aptũ: atq; oneri ferẽdo:neq; ẽt magnũ:si i amores mulier labit:castra ipm summota.n.ueneris cupiditate mitis erit:& pĩguis:cui nõ sit difficile ẽt grauissimũ onus ferr si quo castret ignoras:triduo ãt qtriduo uix adducã hui9 artis pitissimũ. Approbat a singulis:q aderãt cõsiliũ. Hoc audiens fũdebã lachrymas:tãq; uir eẽm asino dsiturus:neq;.n.uiuere ãplius cupiebã: si fierẽ eunuchus potius ergo:aut inedia deficere decreui:aut ex mõte aliquo me pcipitẽ dare:ut morte misera effugerẽ uitã miseriorẽ. At nocte itempesta supuẽit in agros & uillã nũcius puellã a latrõib9 nup raptã:& eius spõsum meridie iuxta littus deãbulãtes ab iundãtis maris aq; raptos atq; absorptos fuisse. Hũc finẽ & rerũ:& uitę sortitos:serui nouis dñis uacua domo:decreuere oẽs neq; quã de cætero seruiturẽ pati:raptisq; q; in agris erãt:aufugiũt: q; eqs perat: absumptis q; poterat:mihi & eqs iponit. Aegre ferebã nõ ferre me onus asino dignũ:lętabar tñ me euasisse id piculũ exectiõis. Vniuersa nocte cõfecimus longum iter:tertia die in urbem macedoniæ peruenimus berrinam: quippe magnam:ac populosam: in qua habitare statuerat: qui me ducebat: & simul iumenta uendere. Preco medio stans in foro nos proscribebant: emptores diligenter inspiciebant omnia: aperientes: os atque ex dentibus ætatem cuiusq; coniectantes:emerunt alii iumenta reliqua: me ultimum relictum preco iussit reduci domum:inquiens: hunc solum uides non repperisse emptorem: at fors multare: solens sæpius & commutans in dominũ minime gratum parauit Cynedus:erat senex unus ex eis: qui deã syram per uillam & agros circunferentes stipẽ deæ offerre ipellunt. Huic ma

gno uendor præcio dragmis triginta:quẽ ligatus sequor: ubi domũ phyleni(hoc emptori nostro nomẽ erat)puenimus: magna ad hostium uoce. O caralia ĩquit:seruũ nobis emi pulchrũ:ac grãdẽ:genere capadocem. Erãt ea coralia cynedorũ turba phyleni coadiutorum:qui oẽs ad illius uocẽ applaudentes: existimabant uerũ seruũ emptũ esse. Vt uero asinũ:uidere : Philenũ increpant qui nõ seruũ:sed sponsum sibi adduxerit suis nuptiis dignum :ex quo certe pullos eiusmodi q̃ primũ paret. Ad hæc cũ risissent oẽs exercitio suo intenti: paratis domi sacris:mihi deã super imposuerũt ciuitatẽ egressi: cũ patriam pambularent in quandã uillã peruenimus:in qua ego deam ferens:constiti: quidã qui rei præerat:cũ ueluti deo plenus nonnulla protulisset:uerba reliq:mitra proiecta: caput subtus guttur ligantes:ensibus lacerates feriũt:lĩguã insup foris dẽtes exectã:quisq; incidit:ut breui tpe oĩa sanguĩe manerẽt. Hic ego ualde extimescebã:ne asini quoq; sanguĩe :deæ opus eẽt. Eo pacto cũ sibi sanguinẽ eduxissent:dragmas:& obolos a circũstãtibus colligunt. Alii caricas præbẽt: & uinum:caseiq; fiscellas:alii medinnas tritici:atq; ordeum in asini cibum ex his:& habebãt uictum: & sacra deæ faciebant:Perambulantibus illis:aliquando uillam quandã:iuuenẽ grandiorẽ a se conspectum ex piscatis domũ:in quã forte diuerterent:deducũt. Illi muliebria(ut illis nefariis cynedis mos erat) perpessi sunt. Ego dolẽs me ĩ asinum esse uersum:cum tantum scelus non possem ferre:o scelesti cum uellẽ exclamare:pro uoce hominis magnum rugitum dedi: Quidã ex ea uilla amissum asinum querentes:repente audito rugitu nullo præmonito ingrediunt domum:quũ estimarent me suum asinum esse. Repertis qui infanda patrabant cynedis:multo cũ risu locum egressi:scelestam sacerdotum nequitiam per totã uillã diuulgant. Illi ob eorum scelera deprahensa:pudore territi: p xima nocte abeunt. Cum in locũ solitarium peruenissent increpabant me irati admodũ:q; eorum misteria patefecissem. Tolerabile hoc erat damnũ uerbis mala audire:quod sequitur non ferendum. Deam quippe deponentes:sublata sella:nudum arbori robustæ alligant. deinde fuste ex neruis facto:me ad necẽ uerberant:iubentes in futurum esse taciturnũ:& simul post uerbera me statuunt iugulare:qui uillicorum iram in se incitarim : neq; per me licuerit facere consuetum questum. Sed ope iacentis humi deæ id phibẽtis:ne deesset:quieã ferret:cædem effugi. Post multas tamen plagas:reposita supra me dea:iter prosecuti sunt. Vesperi in hominis opulenti prædium peruenimus:qui liberius nos domi excipiens sacra deæ peregit. Hic ego ingens periculũ adii: Amicus quidam nostri hospitis partẽ syluestris asini dono misit:quã canes:qui intus occlusi erãt: coqui negligentia comederunt. Hic præter modũ:ne domini iussu uapularet:cũ de morte cogitaret:consilio mulieris pepercit uitæ. Si mihi credes inqt:& te saluabis:& resarcies hoc damnũ. Habent hi cynedi asinũ:quẽ si deduxeris in desertũ locũ facile illũ potes occidere:sumptãq; ex eo partẽ parare in cibũ domino:reliquũ corpis ĩ p̃ceps abiice. Existimabunt Cynedi aufugisse asinũ:neq; amplius deprahẽ

di posse: Hic uero asinus pinguis est: & persimilis siluestri. Approbato mulieris consilio quoquus intelligens eo pacto iram patroni declinaturum: mihi ꝓpinquat: ut consiliũ & facinus patraret. At ego quid de me futurum esset præuidens: optimum factu duxi: id periculum subterfugere. Igitur e fracto: quo ducebar loco prosiliens, feror intus cursu: ubi cynedi cum hospite cænabãt. Subito eo aduentu & lumẽ: & mensam subii: existimans hoc scitũ inuẽtum saluti mihi futurũ: dominũq; e uestigio me ociosum aliquo tuto in loco detentur. Verũ hæc res in extremum est mihi uersa discrimen: nã furiosum me opinati: ensibus: iaculis: longis baculis: uelut occisuri me appettiuerũt: quo piculo ꝓspecto in interiora domus: ubi cynedi dormituri erant curro. Illi hostiũ loci exterius occludũt: diluculo nebulones illi: dea mihi superposita recedentes: ad aliam ciuitatẽ: copiis & opibus potentẽ ꝓducũt. In qua nouum iteruenit ꝓdigũ: nã cũ dea priuatæ domus diuersoriũ abnueret: in tẽplo se poni iussit eius loci: qui a ciuibus maxĩe coleret. Illi libenti aĩo deã externã ꝓpe sutũ deũ in tẽplo collocant: nobis tradunt pauperculæ hospicium domus. Hic plures cynedi dies cõmorati: cũ abire uellent: deamq; a ciuibus peterẽt: tẽplũ ĩgressi deã asportãt. Verũ facinorosi hoĩes fialam aureã e templo ablatã furto infra deã recondũt. Qua re palã facta ciues nos ĩsecuti: ut appropinquarũt ex eqs disilientes: cynedos capiũt: ĩpios illos ac sacrilegos appellantes: cũ fialã ereptã repeterent: scrutati singula eã reperiũt ĩ sinu deæ absconsam. q̃obrẽ hos mulieres uiros colligatos: in urbẽq; traductos in carcerem coniiciunt: deã alio in tẽplo ponẽtes: aurũ suo deo restituũt. Postera die: & res eorũ: & me insuper uẽdunt. Ego a pistore incola ꝓpinquioris uillæ emptus sum: impositisq; decẽ tritici: quas emerat: mediminis: in uilla difficili: atq; aspera uia perductus. Erat domi iumẽta cõserua: molæq; plurimæ ab illis agitatæ: oĩa ĩtus farinæ plena: me uero (ueluti seruũ nouũ solent) ac de uia propter grande onus fessum: eo die quiescere sinunt. Postridie me iugo molæ alligatum: linteo uelatis oculis molere iubent: Plane noram id sæpius expertus quo pacto esset molendũ: sed simulãs me eius operis rudem: frustra quietẽ speraui: nã plures: qui aderãt: acceptis baculis de ĩprouiso me id minime expectantẽ (neq; enim aspicere poteram) adeo me percusserunt: ut e uestigio more turbinis circunducerem molã: Expertus sane didici: seruum ad ea: quæ fienda sunt: promptũ eẽ debere neq; expectare domini manũ. Eo labore admodũ macer euasi: & corpore debilis: quapropter hortulão me uendidit: qui hortũ ceperat colẽdũ. Is olera in forum mea opera ferebat sepius agro de inde effodiendo: platãdoq; ac rigando intentus. Ego iterim ociosus: sed uita propter frigus (erat enim hyems) satis molesta: cum patronus nedum mihi: sed nec lectũ sibi parare posset: metũ molle lutũ: tum dura terra: atq; acuta multũ offendebat. Cibus itẽ lactucæ amaræ: ac præduræ erat. Ambobus contingit aliquando nobis ad hortũ adeuntibus: ut obuiaremus generoso uiro ueste induto militari: qui primum uerbis italis hortulanum allocutus: petiit ab eo: quo asinum ducat. Ille uocem militis (ut opi-

nor)nõ intelligens:nihil respondit:miles id ueluti se contemptum ferens: molestius hortulanum fuste cum percussisset:ille militem amplexus ad terram in uia prostrauit iacentem:tum manibus:tum pedibus:tum saxo ferit: Miles cum se tutaretur:minareturq; si exurgeret:se illum ense iterfecturum. Hortulanus quid de se futurum esset præmonitus : extractum euagina ensem:additis uerberibus longe proiecit. Miles uitæ periculo motus:se ob uerbera mortuũ simulat:quod ueritus hortulanus:iacentemq; relinquens:ense supra se posito:in ciuitatem pergit:datoq; alteri ad colendum horto:ob timorem pœnes amicum una me ducens:ubi latenter diuerti : deinde amici consilio se in arca inclusit. Me pedibus per gradum abstractum recludunt in superiori ædium parte. Miles ubi de uia surgens;uixq; ambulás ob susceptas plagas in urbem cum rediisset:narrat commillitonibus : qui ob uiam forte facti sunt:iniuriam hortulani. Hi cum nossent:quo essemus in loco:sumpto magistratu uenientes domum lictorem intus destituunt: iubentes eos : qui domi essent:educi: Cum lateret hortulanus exclamãt milites:illum & asinũ intus eẽ:qui domi erant:nullos esse alios preter se:neq; uirum:neq; asinum affirmant. Cum tumultus & clamor plurimus in paruo loco esset excitatus ego:quid nã eẽt:cupidus sciendi caput e fenestra extuli: quo illi uiso statim exclamant:in mendacio deprehensos scrutantes singula:hortulanum inueuerunt in arcula iacentem. Extractum iudicibus tradunt errati pœnam daturum:me inferius demissum dant militibus. Ridebant in me uersi omnes: qui meo iudicio prodissem dominum : ex quo id uerbum primum prodiit in uulgus. Ex asino conspecto : quid deinceps patrono acciderit : ignoro. Miles me emit minis uiginti:qui minister erat uiri prædiuitis thessalonicæ macedoniæ ciuitatis. Eius ministerium erat epulas parare diuiti : cum isto conseruus fiat habitabat pistor placentas melle conficient : communia suæ his erant artis:utensilia atque instrumenta. Hi mihi diuersorium dederunt in eo loco:ubi reliquiæ cænæ domini ab ipsis importabantur : per plures altero carnes:ac pisces:ab altero placentæ:inter has me inclusum relinquuentes abuennt lauatum. Ego omisso ordeo humano cibo uentrem refersi:cum rediissent : tum ex ciborum multitudine non animaduertunt cibos a me commestos : tum quia parce : ne quid perciperent comedi . Vbi illos id non perspexisse sensi:eorum fretus ignorantia melioribus frustis corpus repleui. Tandem ut damnum cognouere : alter alterum illa surripuisse suspicatus pudore inuicem reticebant. Diligentius igitur adseruantes reliquas portiones deinceps:& frusta adnumerant. Ego uitam uoluptuosam in deliciis agens factus sum corpore pinguior : adeo ut pellis ex pilis nitidis admodũ luceret. Illi me pinguiorem:pulchrioremque factum uidentes : ordeum uero nequaquam minui:in suspitionem mei ducti:simulant se foris ire lauandi gratia clauso hostio quid agam per rimulas aspiciunt:Ego ignorans dolum ad prandium proficiscor. Illi primo ridere incipiunt:in cibo asini desueto conseruis deinde ad id spectaculũ uocaris rident simul oẽs uehemẽtius:

adeo ut patronus peteret:quid nam accidisset ut adeo efferent̃ risu. Vt causam pcœpit: surgens a symbosio:atq; introspiciens:postea quã me uidit silueſtris apri frusta edentem:statim ridens se intus corripuit. Ego egerrime tuli:me in furto & gula fuisse deprehensum:Ille sub orto risu me iubet in cõuiuium deduci:deinde mensam parari adeo multis cibis:ut nullus alter asinus eos potuisset edere. Cocleæ crudæ erant pisces partim garo & oleo:partim sinapi conditi. Fortunam ego accidentem mihi sentiens:cogitansq; his iocis salutem mihi afferri posse:mensæ astans prandium sumpsi. Qua ex re uniuersum conuiuium se in risum effudit: cum dixisset quispiam; bibet hic asinus:& uinũ siquis ministret:idq; patronus iussisset efferri: oblatum potaui. Hoc ille præter modũ admiratus duplex eius quo uenditus eram præciũ annumerari emptori iussit;meq; dari adolescẽti cuidã liberto suo tũ nutriendum:tum instruentẽ quæcunq; illũ oblectare possent, Facile fuit illi me docere parentẽ sibi:faciẽtẽq; singula:q̃ mostraret: Primum flecti me in genua supra lectum uelut hominem docuit:tum sibi alludere:ac stantẽ pedibus anterioribus errectis psallere:ad eius quoq; uocem annuere atq; abnuere:omnia deniq; q̃ poterã ĩmitabar. Vulgatum iam p urbem erat:asinum uinum bibere:ludere:saltare:& quod mirabilibus uideretur: uocibus hoĩs obtẽperare. Cum uellem bibere oculorum nutu admonebam ministrũ: Mirabãtur hæc omnes ut rẽ insuetã inscii hominẽ in asino esse. Lætabar eorũ stultitia:discẽs ambulare:ferre patronum:currere absq; ulla fessoris molestia. Erã sumptuosus ornatus porphireis fabris:freno auro atq; argento distincto: pẽdebãt in super tintinabula suauem sonum p̃bentia. Menocles patronus in thessalonicam abiit:ob hanc cãm:ut ferebat:q; erat pollicitus patriæ se gladiatorios ludos daturũ:q cũ ad pugnandũ parati adessent:nos mane profecti sumus: ferebã dominum uia dura:& uehiculis difficili. Vbi thessalonicã uenimus: omnes ad spectaculum:& me uidẽdũ cõuenerant. Iam.n. fama diffusa longius uulgauerat: me in modũ hoĩs saltantem uarios ludos edere. Patronus post potũ suis cõciuibus (hi nobiles erãt) in cæna me iocos illos ĩcredibiles iubet edere. Libertus q mihi p̃erat:faciẽs ex me questũ tenebat ĩclusum: eos q in eos ludos uolebant aspicere:apta ianua datisq; nummis intromittens: illi aliud alter in meũ cibum afferebant:& ea præsertim:quæ uentri asini minime cõuenirent:& dñi:& aliorũ ciuiũ epulæ:& magnũ: & pinguiorẽ reddiderãt. Mulier q̃dã:& externa mei uidẽdi cupida accedit:ut me aspiciat prudẽtẽ:ut aspxit uestigio ĩ cupidinẽ mei exarsit:tũ asini specie aducta: tũ ĩpulsa ludorũ uenustate. Hæc cũ liberto;ut unam noctẽ mecũ eẽ sinat: magno p̃cio pascitur q̃ parũ curãs mei iacturã:p̃cio accepto: cum aduespasceret: post cænã domini iussu abiens me ad locũ:ubi dormiebã pduçit. Ibi mulierẽ iuenimus lectũ ĩgressã:puluinaria molia ĩportata erãt:uestes quoq;:& stragulę: & stratũ dcẽs hũi positũ:mlieris fui alio ĩ loco abeũt iuxta domũ dormitũ. Illa lume ĩtulit pmagnũ igni simile:exutaq; ueste nuda pp lum stetit:deĩde ex alabastro pferẽs ũguẽtũ:se primũ tũ iungit; naresq; ũguẽto ĩplet:p modũ

exosculatur ea loquens:quæ amor in hominẽ dilectũ pferre cogit. Deinde me:fune instratũ trahit. Ego nequaq̃ tertio egẽs hortatore: quo ducor accedẽs:cũ uino ueteri essem respsus:unguẽti quoq; odore icitatus: pulchritudine isuper puellæ cõmotus:iclino me dubius;quo nã pacto concumberẽ cum muliere. Nã ex quo asinꝰ fui:exps coitꝰ fui;neq; cũ asinis i ea re cõsueuerã: neq; asinã cognorã. Itaq; haud paruus timor icessit: ne scidere: dilacerarẽq; i coitu mulierẽ:ac post modũ tãq̃ homicida meritã subirẽ pænã: sed hæc incassum a me cogitabãt:nã mulier multis amatoriis me osculis puocãs: ubi me ad opus paratũ sensit:ut hoi supincũbens: me cõplectit:ac paulũ eleuãs totũ iguẽ accepit. Ego cũ retro cederẽ:adhuc reformidãs: illa meos ãplexa clunes ad sese trahit cẽdentẽ paulo. Quorsum ingens refugis:atq; acrius cõplexui ihæret. Vt uero sensi suppellectilẽ iã mihi deesse ad explẽdã fæminæ libidinẽ ac uoluptatẽ:timore deposito: haud quaquã amplius insequẽti cædens:eius obtemperaui libens cupiditati: existimauiq; non esse me pasiphaes adultero deteriorẽ. Hoc pacto uniuersa nox ueneri data est:in uoluptatẽ coitus frequenter consumpta. Cũ dies aduenisset: abiens mulier custodem meũ cõuenit:præcioq; noctẽ aliã redimit. Ille ditior meo opere factus:cũ rẽ domino significasset:cũ fæmina reliquit inclusum: quæ priori exercitio intẽta uoluptati operã summo cũ desiderio ipẽdit. Libertus interim uesperi me inscio ad interiorẽ:quo dormiebamus locũ:producto patrono:me per rimulã ostẽdit cũ adolescentula coeuntem. Eo aspectu oblectatus rem prohibet: efferri cupiens me in theatrũ duci ludorũ tẽpore: quo id ad me spectaculũ in aliq̃ ex his:quæ ad bestias dãnatæ essent:fæmina in cõspectu omniũ uideretur. Ad me introductã mihi hærere:& demulcere manibus iubẽt: ut cum ludorũ instar:&dies in theatrum deduceremur:omnibus spectaculo futuri. Lectus erat magnus ex indica factus testudine atq; ornatus auro:in hoc me collocant & ponunt mulierẽ:deinde supra machinã lectũ positũ in medium theatri ferunt:magna cũ acclamatione populi: plausuq; : manus aduersus me extendentis. Nobis mensa erat pluribus præparata rebus:quæ in cæna deliciarũ causa hominibus apponuntur. Astabant nobis formosi pueri pincernæ:uinũ nobis aureo poculo ministrantes:ibi custos astans meus: iubet me prandere. Verecundabar in theatro situs: & simul extimescebam:ne qs ursus:aut leo ad me dilaniandum prosiliret. Hic ego inter alios flores recẽtiũ rosarũ folia cõspicatus:statim e lecto prosilio:arbitrabantur reliqui: me ueluti saltaturũ ad ludũ præbendũ surrexisse. At ego inter homines ad flores usq; delatus rosas selectas pascor: tum singulis rẽ admirantibus iumẽti speciẽ depono:omniq; prioris asini sublata forma: in lucium illum priscum ante eos nudus redii. Hoc insperato ueluti mirando mõstro stupefactus populus: magno cohorto murmure in diuersas sententias distrahebant. Alii ut magũ:inq; uarias formas mutari solitũ statim igni comburrendum. Alii paulo expectandum:meq; prius audiendũ censebãt:ac postea sententiam ferendã. At ego ad præfectũ urbis: qui aderat in theatro currens: dixi me a

serua thessaliæ uxoris: quæ maga erat unguẽto perfusum: in asinũ fuisse cõuersum. Rogo me in custodiã detineat quoad certior fieret: me loqui uera. Dic inq̃t præses tuoq̃ parentũ: & cognatorũ: si quos habes: & ciuitatis nomẽ: patrẽ esse mihi larciũ respondi: fratrem unum eodẽ: quo ego uocari nomine: me hystoriarũq̃ req̃ scriptorẽ: fratrẽ poetã: atq̃ augurẽ esse: patriã urbẽ achaiæ paterẽ. Quæ ubi præses audiuit: hospitis inq̃t filius es hominis mihi amicissimi: q̃ me domini solitus est excipere: & donis prosequi: scio nil te mẽtiri tali parente natũ: deq̃ sella descendens me amplexus exosculatur: ac deducit domũ. Interi meus aduenit frater argẽtũ afferens: aliaq̃ multa: cũ præses astantibus oĩbus me missum fecisset ad mare descendimus præparata iam naui: cõmeatuq̃ ĩposito: optimũ factũ sum ratus priusq̃ abirẽ: fæminã cõuenire: q̃ me asinũ adeo dilexerat. Multo.n. magis uirũ me asino pulchriorẽ fore sibi caq̃ existimaui. Illa admodũ læta me uidit rei miraculo delectata: ac cænare cubare secũ hortata est: existimabã illã q̃ asinũ dilexisset multo maiorẽ ĩ homine uoluptatẽ sumpturã. Cũ cenassemus unguento ungor: coronaq̃ ex amantissimis rosis: ut quæ mihi formã hominis restituisset: ĩpositaq̃ capiti: cũ tẽpus dormiendi iã nocte intẽpesta adesset: uestes exuo astãs nudus: ueluti rẽ gratã fœminæ facturus: cũ pro asino uirum haberet. Ad illa ut me nudũ aspexit: & singula hominẽ esse: in me expuens: abi hinc iu malã rẽ ait: abscede otius alibi dormiturus: cũ peterẽ quod nã oberratum meũ id diceret: quoniã non te ait: sed asinũ dilexi: quo cũ: nõ te cũ cõcubui. Equidẽ arbitrabar te asini solã speciẽ deposuisse: insigne illud: qd̃ dilexeram seruasse. Tũ uero omisisti id: quod solũ in asino pulchrũ uidebatur: atq̃ utile in simiã quãdã conuersus: statimq̃ uocaris domesticis mandat extra domũ foras me nudũ eiici. Ego ante domũ nudus coronata unctus in nudo suo iacui. Diluculo mare uersus respiciens nudus: fratri narraui non absq̃ risu ĩfortuniũ meũ. Vẽto deinde flante nauẽ ascendentes: paucis diebus in patriã uenimus: ubi diis meę salutis auctoribus sacra persolui: ac in templo dona suspendi: nõ q̃ ex canis podice (ut uulgo aiunt) sed ex longa asini peregrinatione: ac uix tandẽ in patriã redierim salutẽ consecutus.

¶ Luciani philosophoq̃ uitæ inter locutores uenditor mercurius Emptor philosophus Venditor.

DIspone tu sedilia: & scanna: & appara locũ uenientibus. Tu autẽ siste deinceps: & produc in mediũ uitas istas. Sed prius exorna eas: ut formosa & decora facie uideantur ut q̃ plurimos adducant: & alliciant ad se. Tu uero Mercuri excanta: & conuoca: fortuna prospera ad mercatũ emptores iã adesse. Vẽdemus enim philosophorũ uitas omnis generis: sectarumq̃ uariarũ. At si quis neq̃ at statim argentũ soluere: in proximũ annũ sarciet: dũ modo constituerit sponsorẽ. Mer. plures conuenerunt: q̃ obrẽ nihil morandũ est: neq̃ ipsos detinere oportet. Vendamus itaque: quẽ uis igitur: ut producamus primũ? Ven. Istũ capillatũ ionicũ: nam & honestus esse: uenustusq̃ uidetur. Mer. Heus tu pythagorice descende: &

prebe te uiscendũ his:qui sunt collecti: Ven. Excanta iã Mer. Optimã uitã uẽdo & uẽustissimã qs emet? qs plusquã homo esse uult:quis scire totius mũ di harmaniã:& reuiuiscere itertũ Em. Vultu quidẽ : atq; specie nõ degener. qd autẽ scit maxime Ven. Arithmeticã:astronomiã: pdigia: uatẽ sũmũ ui des:Em. licet ne percontari eũ. Ven percontare in rẽ bonã:Em. cuias tu es. Phi. Samius. Em. ubi es eruditus:Phi in egypto apud tos :qui ibi sunt sapiẽtes. Em. age si te eã:quid me docebis. Phi docebo qdẽ nihil:sed comonefaciam. Em. quo nã modo comonefacies. Phi quũ nitidũ prius animũ reddidero:& ĩsitã in eo sordẽ eluero. Em. sed puto me iã nitidũ esse factũ : Quis modus est comonefaciendi Phi. principio longũ silentiũ:& muritas:& qn que totos annos loqui nihil. Em. tẽpus iã tibi est o uir optime croesi puerũ erudire:ego enim loquax: non statua esse uelĩ. Verũ tamẽ qd post illud silentiũ:atq; qnquẽniũ. Phi. musicã :& philosophiã exercebis. Em. læta atq; lepida dicis:si prius me citharedũ fieri: deinde esse sapientẽ oportet. Phi. deinde etiã numerare. Em. numerare scio etiã nũc. Phi. quomodo numeras? Em. unũ:duo:tria: quatuor: Phi. uides quæ tu putas q̃tuor eadẽ decẽ sunt: & triangulũ ĩtegrũ:& nostrũ iusiurãdũ. Nõ maximũ igitur iusiurãdũ sunt quattuor. Em. nunq̃ diuiniora:neq; magis sacra uerba audiui:Phi. post aũt o hospes cognosces de terra:& aere : & aqua: & igne : quis eis sit ĩpetus : & qua existant forma : quũ mouẽtur. Emp. formam. n. habet ignis:& aer:uel aqua. phi:uel maxime manifeste. Non enĩ possunt sine forma:& sine figura moueri. Præterea cognosces deũ numerũ existentẽ:& intellectũ:& armoniã Em. mirabilia dicis. Phi insuper ad hæc:quæ dicta sunt: & te ipsum unũ putari:& eundẽ aliũ aspici:& aliũ existere intelliges Em. quid ais:alius sum & nõ hic:q nunc dessero:& loquor ad te. Phi. nunc quidem hices : olim autẽ in alio nomine ĩmaginabere:spatio aũt & pcessu tẽporis iterq; in aliud quod dã transibis. Em. hoc ais ĩmortalẽ me futurũ mutatũ in formas plures. Sed hæc quidẽ satis sunt: quæ uero ad quotidianũ cibum pertinent in his qualis es:Phi. animal quidẽ nullũ epulor : cætera autẽ preter fabas . Em cuius causa habens fabas fastidio. Phi. minime uero:sed sacræ sunt & miranda earũ est natura primo enim genitales sunt:& si uiridem fabam exuas : uidebis uirilibus genitalibus similẽ:eam germine: ac pullulo coctam uero si dimittas ad lunam:noctibus permensis : & moderatis:sanguinẽ facies:& qd maius est:athenienſibus est lex:fabis magistratus eligere Em . omnia bene locutus es:& rebus sacris digne:sed exuare nã & nudũ te uidere uelim:o hercules aureũ est ipsi femur. Deus non homo etiam uidetur:quare emam certe eum quanti hunc uendis? Ven. decẽ misericordiarum. Em. accipio. Vẽ. scribe emptoris nomen:& unde emptor ipse sit: italus qdem esse uidetur ex his qui circa crotonam:& tarentũ:& huiusmodi gretiam habitant. At qui non unus :sed pene trecenti eum emerunt:abducant. alium producamus. Mer. uis squalẽtẽ illum ponticum. Ven. admodum equidem. Mer. heus tu: qui peram suspensus:& humeros:atq; brachia detectus ueni:& in girum cir

cum consesum:uitam uitilem uendo: uitam optimam: & generalem: & li/
beram quis emet. Em. o preco: quo nam modo dixisti? Vendis liberum ho/
minem. Mer. equidem. Em. deinde non uereris: ne tibi litiget seruitutis p
te illatæ: aut te prouocet ad ariopagum? Mer. nullæ ipsi curæ est uenditio/
putat: enim se omnino liberum. Em. quid autē qspiam isto hoīe utatur sor/
denti. calamitoseq; disposito: nisi forte habere eū fossorem: & lixā: portatorē
que aquarū oporteat. Mer. neq; id solū: sed etiā: si hostiariū: ianitorē ue asti/
tuas: multo fideliore canibus uteris: deniq; canis ipsi est nomen. Em. cuias
autē est: & quā īdustriā: disciplinamq; pfitetur. Mer. ipsum īterroga. Em. ita
enim facere melius est: timeo uultū eius tristē: & seuerū: & obstipū: ne me alla
tret adeūtē: aut per iouē: ne me etiā mordeat. Nō ne uides: ut extulit lignū:
& distrinxit supercilia: & trux: & minax: biliosusq; respicit? Mer. ne timeas:
mansuetus enī est: & perhumanus Em. pricipio uir optime ex qua terra es.
Phi. ex qua uis terra: Em. quo nā modo istud ais. Phi. mūdi ciuē. uides. Em.
quē aut emularis Phi. herculē. Em. cur igitur etiā non pellē leonis īduis nā
quantū īligno es appares similis illi Phi. hoc mihi leonina pellis est: fuscū
amiculū: atq; ut ille quondā militauit: sic ego etiā milito aduersus uoluptā/
tes: non iussus: sed uoluntarius expurgare: lustareq; uitā exoptans: mihiq;
proponēs. Em. euge diogenes cū ista optiōe tua atq; pposito: sed qd te scire
maxime dicamus: aut quā tenes artē Phi. liberator sum hoīum: & medicus
uitiorū: & quæ sūma est ueritatis: & fidutiæ: propheta esse uelī. Em. age o p/
pheta: si te ēmā: qua me īstitues exercitatione: Phi principio te accipiens: &
exuens delitiis: & inopia: periuriaq; cōcludēs īduā amiculū: post autē labora
re: & fatigari te cogā humi dormiētē: bibētēq; aq; īpletū: & saturatū cibis: cu
iusmodi forte cōtigerint. Pecuniā uero si habes: ferres ad mare: & iniicies:
si obtemperare mihi: uelis nuptias uero negliges: & pueros: & patriam: &
oīa tibi pro deliramentis: ac īeptiis erūt: paternamq; domum destituens ac
repudians: aut sepulchrum tumulū ue habitabis: aut desertam turrim: aut
dolium aliquod. Peraq; tibi lupinorum sit referta: & pone scriptorum co/
dicem: atq; ita te habens beatiorem te esse dices magnis: & claris regibus:
ac siquis te flagellet: aut torqueat nihil horum triste duces. Em. quo nam
modo istud ais: me non dolere flagellatum: non enī testudinis: aut locuste
piscis tergoī amictus sū. Phi. euripidis illū imitaberis: par īmutās. Em. qd
illū ē: Phi. dolebit tibi mēs: līgua sine doloī erit: q̄ maxīe oportet adesse ti/
bi: sunt hæc: procacē esse conuenit: & ferocē: & obiurgare omnibus: dein/
ceps & regibus: & priuatis: sic omnes spectabunt te: & utilem existimabūt.
Barbaraq; tibi fit uox: & sonora loquella: ac plane similis cani: uultusq; sit in
tentus: & huiusmodi uultui decens ambulantio: omninoq; fera: ut bestia:
& syluestria omnia sint tua: pudorq;: & equitas & modestia: & moderatio
absit: ipsumq; erubescere expolia uultu tuo: & abrade pēitus. Ex oībus autē
locis seq̄re celeberrima quæq; loca: & maxime populosa: & īeis ipsis solo atq;
insotiabilis esse uelis: non amicum: non hospitem: admittens. Dirues enim

& demolieris quæ sunt principatus:in conspectu autẽ omniũ:quæ ne priua
tim: & seorsum faceret quispiã:ea fidẽs ipse fac: reiq; uenereæ ellige ea:quæ
magis ridicula & iocularia sunt. Postremo:si tibi uideatur: polipum crudũ:
aut sepiam epulatus emorere. Hanc tibi beatitudinem conciliamus. Em
abidira enim:& pulora:non humana dicis. Phi sed facillima heus tu sunt
hæc:& leuissima percensere:ac percurrere: nõ enĩ tibi opus erit eruditiõe;
& rationũ:& deliramẽtorum:sed breuis est hæc tibi uia ad gloriam: Nam
& idiota si sis: aut coriarius:aut tergorũ molitor. aut salsamentorum uendi
tor:aut faber tignarius:aut numularius:& colybista:nihil te phibebit ad
mirandũ esse:si modo impudentia:& audacia adsit:& obiurgare bene didi
ceris. Em. ad hæc quiden tui non indigeo: nauta:aut hortulanus:siue oli
tor in tẽpore fortasse fueris:præsertim si absoluere te iste uelit ad summum
duorũ opulorꝰ. Ven accipe:& habe:& enim libenter isto hoĩe carebimus;q
ita inquietat:& uociferatur:& oĩbus omnino iniuriatur:& maledicit: uoca
aliũ cyreneũ istũ:qui in ueste purpurea & coronatus est. Age dũ attendant
oẽs præciosa res hæc:& diuitibus hoĩbus ĩdigens. Vita hæc iocunda & sua
uis:uita pbeatissima:qs delicias desiderat:qs emit maxime lautum & deli
catũ! Em. ueni tu:& elloquere:quarũ rerꝰ gnarus es! emã enim te:si sis uti
lis:atq; cõmodus. Ven. ne uexa eũ o uir optime:neq; pcontare:ebrius enim
est:itaq; tibi nunq; responderet:quũ ita lubrica lingua plapset. Em. & quis
prudẽs:aut recte sapiens ita corruptũ:& incontinẽs mancipium emerit! at
quãtum etiam spirat unguentorũ. ut titubans:& gressibus transuersis am
bulat:sed tu saltim mercuri dic:quot bona ipsi adsunt:& q̃ sunt ea: quæ se
ctatur. Mer. summa quidem uidetur in hoc hoĩe; q; & cõuiuere dexter: &
cõporare idoneus:& cõmessari cũ tibi cæna aptus est; amanti pdigoq; do
mino. Alia etiam uidentur esse in eodem:nam & placentarꝰ: bellariorumq;
gnarus:& cocus peritissimus:& sophista totus:uoluptatis & libidinis ẽ:fuit
enim ipse athenis eruditus:seruiuit per siciliam tyrannis: uehemẽterq; eis;
& mirifice probabatur. Caput autẽ huius sectæ est omnes contemnere:om
nibus:uti:undiq; colligere uoluptatem. Em. tempus iam tibi est alium per
spicere emptorem ex his diuitibus:ac pecuniosis:non ego sum acommodus
uitã hilarẽ emere. Vẽ. iuenalis uidet o iuppiter hic nobis manere. Remouẽ
to hunc:alium pducito:pcipue duos istos:alterũ ridentem:ex abdero: alte
rũ flentẽ ex epheso:simul enĩ eos uẽdere uoluntas est. Descendite in mediũ:
duas optimas uitas uendo: atque omnium sapientissimas uitas! Emp. o
iuppiter:quæ est ista contrarietas:alter enim ridere non intermittit: alter
uidetur quempiam lugere perpetuo enim lachrymat: quid ista. Heus
quid rides? Phi. interrogas. nempe quia mihi ridicula uidentur & uestra
oĩa:& ipsi uos. Em. quonam modo istud ais:nos oẽs derides:resq; oẽs nfas
putas p nihilo! Phi. sic habe:studiosum. n. in eis nihil:inania oĩa:& attomo
rum motus:atq; ĩfinitio. Em. non ita certe ẽ:sed tu inanis q̃ uerissime:& de
mens:atq; rudis:o iniuriã ridere nõ desistes! Tu uero qd fles: o uir optime;

esse multo melius puto alloqui te. Phi. reor. n. o hospes hũanas res lamẽtabi les: & lachrymosas: nihilq; earũ esse: quod nõ sit corruptibilem: q̃re miseror ea & q̃ror: atq; ea: q̃ nũc sunt p̃sentia: nõ puto magna: q̃ uero posteriore tpe; erũt oĩno tristitia. Dico autẽ exustiões: & totius mũdi calamitatẽ: hæc lamẽ tor: & q̃ stabile nihil: sed tanq̃ in poculũ cõfusa oĩa cõuolutanť: & est hæc io cũditas iniocũditas: noticia inotitia. magnũ paruũ: sursũ deorsũ: circũeun tia: & alternantia. Em. qd. n. est æuũ. Phi. puer ludibundus: ludẽs alea: & in diferẽs. Em. qd sunt hoĩes. Phi. dii mortales. Em qd aũt dii? Phi. homines ĩmortales. Em obscura heus tu: & cognitu difficilia scrupulosq; : & uerborũ inuolucra cõpõis. plane. n. sicut obliquus appollo nihil declaras: ac planum facis. Phi. Nullæ enim mihi curæ estis. Em. ergo nec emet te qsq̃ recte sapi ens. Phi. Ego ãt oẽs ex ordine: atq; ex ætate ululare iubeo: simul eos q emũt & q nihil emũt. Em. hoc malũ nõ longe ab ĩsania est: neutrũ ego horũ emã. Ven. inuenales manent ii. excanta aliũ. Mer. uis atheniẽsem illum: lepidũ: & facũdũ? Ven. admodum e qdem. Mer. heodũ ueni tu uitã bonã uẽdim9. qs emit uitã sacratissimã? Em. dic mihi tu qd scis maxĩe. Phi. amator puerorꝝ sũ: & sapiens sũ ir uenerea. Em. Quo igiť mõ ego te emero pedagogi ego egebam: quũ mihi formosus puer sit. Phi. quis autẽ me ipso aptior exister cũ manere: & una eẽ cũ formoso? & . n. non corporũ amator sum. aĩam opinor formosam. Deniq; ẽt si sub eandẽ uestẽ mihi adiaceãt: audies eos a me nihil graue esse passos. Em. ĩcredibilia dicis amatorẽ puerorũ nõ ultra aĩam qcq̃ q̃rere: & in ea solũ eẽ curiosum? p̃sertim in eadẽ ueste decubãtem cũ faculta te: atq; licentia. Phi. atq; iuro tibi canẽ & platanũ: hæc ita se habere. Emp. o hercules absurditatẽ: & ĩconuenientiam deorꝝ. Phi. quid tu dicis? nõ tibi ui deť cãis esse deus. Nõ uides Anubĩ in egypto q̃tus: & in celo siriũ: & apud ĩ feros cerberꝝ? Em. recte dicis. ego autem deerabã: sed qs tibi est uiuendi mo dus? Phi. ciuitatẽ mihi quãdam efinxi: & eã habito: utorq; republica noua: & leges puto meas. Emp. audire uolebã unũ id ex uĩis opinionibus. Phi. au di iam id: quod est maximũ: qd de mulieribus mihi uideť. Nullã mulierem cuiusq̃ ẽt unius: participemq; nuptiarꝝ eẽ unũquẽq; q uelit. Em. hoc ais: sub latas esse de adulterio leges. Phi. per louem: & simpliciter oẽm sup his per si moniam. Em. quid ãt de pueris tibi uideť pulchritudinẽ: decorẽq; hñtibus? Phi. & ii erunt optimatibus p̃miũ suauiari: præclarꝝ qppiã iuuenileq; opa tis. Em. o donationẽ & magnificentiã sapientiæ: quod ãt tibi caput ẽ? Phi. ideæ: & exempla rerꝝ oĩum: q̃ sunt: quæcũq; enĩ uides terrã: & q̃ sup terrã: cœ lũ: & mare horũ oĩum imagines obscuræ existunt extra res oẽs. Em. ubi aũt existunt? Phi. nũsquam. si enĩ usquam essent: non essent. Emp. non uideo ista quæ dicis exẽpla. Phi. merito: cæcus enim es ipsius animæ oculos: ego autẽ rerũ omniũ uideo imagines: & te quoq; uideo obscurũ: & manifestum: & me quoq; alium uideo: & omnino duplicia omnia. Em. ergo emẽdus es: quũ sis sapiens: & acuta acie perspicax. Age ut uideam: quid a me petes: aut quid exiges ex hoc homine tu. Ven. dato talenta duo. Em. emi q̃ti ais: argẽ

tum tamen soluam in posterum. Ven. quod tibi nomen est. Em. dion syra-
cusanus. Ven. sume: & adhuc in rem bonam. Ven. te epicurum iam uoco:
quis emit hunc? est enī ridentis illius discipulus: & ebriantis: illorq; quos pau
lo ante uēditabamus? Vnū autē hic plus q̄ illi sciuit: q̄ religiosior: & magis
pius est ad cætera: idē iocūdus: luxuriandiq; amicus. Em. quod est p̄ciū. Vē.
duæ minæ. Em. sume: illum aūt quēpiā: ut sciam quibus cibis lætetur. Ven.
dulcibus: & melitis: & maxime siccis ficubus uescit. Em. nihil hoc difficile.
ememus enim ipsi palathas: massasq; caricarum. Ven. Voca aliū tristē illū:
q est ꝓpe: & lōge: ac late detōsum. Tonsurā. n. requirit ad usq; cutem. Mer.
Recte dicis. uidet. n. p̄stolari hominē magna multitudo ex his: q ad nundi
nas: & forū diuertunt. Ven. ipsam uirtutē uendo: atq; omniū p̄fectissimam
uitam: quis scire oīa solus uult? Em. quo nam modo istud ais? Ven. nempe.
quia solus hic sapiens: solus pulcher: solus iustus: & uirilis: & diues: & rex: &
orator: & legum lator: & alia quotquot sunt. Em. ergo & cocus solus: & p iō
uem etiā coriarius: aut tignarius: & alia huiusmodi. Ven. ita uidetur ueni o
uir bone: & dic ad emptorem q̄s es: & illud in primis an feras moleste: quū
uēderis: & es seruus. Phi. haud quaq̄. hæc enim non sunt in nobis: quæ aūt
in nobis nō sunt: ea indifferētia esse contingit. Em. non intelligo q̄d dicas.
Phi. q̄d ais. non ītelligis: q̄ quæ huiusmodi sint eorq̄: alia sunt producta: &
promota? e contrario aūt alia sunt improducta: & impromota. Em. nec nūc
q̄dem ītelligo. Phi. merito. nō. n. es cōsuetus nostris noībus: neq; deprehē
siuam imaginationē habes. At uero studiosus ille: q̄ rationalē perspiciētiā
didicit: non modo hæc scit: sed ēt quid significat accidēs: & quēadmodum
& quātū inter se eadem diferunt. Em. te p sapientiā obsecro: ne īuideas hoc
ipsum dicere q̄d est. id accidens: &. n. haud scio quo nā modo obstipui istorq̄
modulo: cōcinitateq; pculsus. Phi. nulla ē īuidia. quū. n. q̄spiā si fit claudus:
illo ipso pede claudo lapidem offendat: & ex improuiso uulnus capiat: habe
bat hic claudicationem idest accidēs: Idem q̄ nūc assumpsit uulnus. id est ad
accidens. Em. o ingeniū & solertiā: quid autem aliud te maxime scire dicis:
Phi. nempe sermonum perplexiones: quibus suplāto eos: q me alloquuntur:
& obstruo eis os: & silere eos cogo. Frænū (ut aiunt) in labrum eis oppo-
nēs: nomē autē huius scientiæ est memorabilis syllogismus. Em. o Hercules
uiolētum q̄ddam itaq; inexpugnabile dicis. Phi. cōsidera igitur: ē tibi puel-
lus? Em. quid tū. Phi. hunc si forte crocodilus rapiat īueniens ipm errantē
apud fluuiū: deinde se tibi restituturq; polliceat: si uerum dicas: quid tibi uide
tur de restitutione infantis? quid dices eū sentire. Em. rem interrogas respō
su difficilē. hæsito enim: & incertus sum utram ex duabus sententiis: quū di
xero recipiam: sed tu p iouē obsecro responsione usus. repara: recuperaq; mi-
hi filiolum: ne forte ante uertat ille: & deuoret. Phi. confide: nam & alia te do
cebo admirabilia his. Em. quæ ista? Phi. eum qui metit: & qui in omnibus
dominatur: & helectram: & eum qui opertus est. Em. quem istum oper-
tum. aut quam helectram dicis? Phi. helectram quidem illam agameno-

nis:quæ simul scit:nescitq; eandem rem : astante enim ipsi oreste fratre suo adhuc ignoto:scit certe orestem:q; frater suus est. Hunc autem orestem esse nescit:illum autem rursus:qui opertus est:& mirabilem admodum rationẽ audies : responde enim mihi patrem tuum scis? Em:utique. Phi. quid igitur si tibi quempiam sinam uelatum:& interrogem an hunc scias : quid dices? Emp. scilicet me nescire. Phi. atque hic ipse erat pater tuus. Itaq; si hũc nescis:perspicuum est & patrem tuum nescire. Em. non ita est. nã detegẽs eũ cognoscam:id quod est uerũ. Verum tamẽ qd est tibi finis sapientiæ? aut quid ages quum ad uirtutis summum deueneris? Phi. ad ea nũc ueniam:& circa ea ero:quæ sunt prima secundum naturam. Dico autem diuitias: sanitatem:& quæ sunt huiusmodi. Prius autem est necesse multa ante laborare: & tenuiter libris scriptis uisum apponere:& interpretationes:explanationesq; que conglomerare : atque solæcismorum : absurdorumq; uerborum impleri:& saturari:ac quod est caput:nullum fas est fieri sapientem : nisi ter deinceps ueratrum bibat. Em. strenua sunt hæc tua:& acriter uirilia: uerum esse fœneratorem:usurarũq; corrosorem:hæc enim tibi adesse uideo. Quid dicamus ea ne esse uiri:qui ueratrũ iã biberit:& ad uirtutẽ sit profectus. Phi. utique. mutuari enĩ:& fœnerari solũ deceat sapientem. Nam quum ꝓprium sapientis sit syllogismis uti. mutuare autem & computare fœnora proximum uideatur esse syllogismoꝝ. profecto quemadmodum illud est solis studiosi uiri:sic etiam alterum hoc:ut non modo simplicia. quemadmodum cæteri: sed etiam fœnora capere. An ignoras fœnorum alia esse prima q̃dam : alia secunda tanq̃ prolem & sobolẽ. Vides ne igit & syllogismũ qualia dicat & rõcinetur. uidelicet si primã usurã capiet:capiet & secundam. Emp. ergo & mercedes dicamus:quas ꝓ tua insipientia capis a iuuenibus. clarumq; est:q; solus studiosus mercedẽ ꝓ uirtute sua capiet. Phi. discis. nõ. n. mei causa capio:sed eius q dat. Nam qa alter est dissolutus:alter cõpræhensiuus est. me ipm studeo cõprehensiuũ esse. Te autẽ q es solus diues: cupio eẽ dissolutũ. Em. cauilaris heus tu:te uerbis ipsis mõ des. Phi. sed uide ne te dissagitem illo indemostrabili syllogismo. Em. sed mihi graue a sagitta tua erit. Phi. hæsitatio. cunctatio:& silentium:& distorqueri animum:& cogitationem: ac quod est maximum (si uelim) celerrime te monstrabo lapidem. Emp. quo nam modo lapidem? non enim : perseus o uir optime mihi uideris. Phi. hoc modo lapis corpus est. Emp. utique. Phi. tu animal uideris igitur lapis certe es : quum sis corpus. Emp. nequaquam : sed resolue me per Iouem obsecro : ac de integro facito me hominem. Phi. haud difficile est hoc : sis igitur rursus homo. Dic mihi omne animal corpus est? Emp. utique. Phi. quid autem lapis animal est. Emp. non. Phi. tu autem corpus es? Emp. utique. Phi corpus existens animales? Em. utique. Phi. non igitur lapis es : quum sis animal? Emp. euax. recte fecisti : nam mihi crura iam sicut niobes dirrigebant : & fixa atque gelida erant : sed emam: te. quantum pro isto soluam? Ven. minas duodecim. Emp. sume. Ven.

ſolus autẽ eum emiſti. Em nõ per iouẽ: ſed hi omnes: quos aſpicis: multi illi quidem & humeris firmis: ac tolerantes: & metẽti ratione digni. Ven ne re morare uoca alium. Mer te peripateticum dico. te honeſtum: ac diuitẽ. age dum. emitore prudentiſſimum & omnia animo ſcientem. Em qualis autem eſt? Ven moderatus: modeſtus: aptus: u itæ: ac quod ex maximum) duplex. Em. quonam modo iſtud ais? Ven alius exterius apparet: & alius eſſe interrius uidetur. Itaq; ſi eũ emeris: memento partim internũ: partim externum hominem uocare. Em quid autem maxime ſcis? aut quid ſentis maxime? Phi. tria eſſe: quæ bona ſunt: eaq; conſiſtere in animo: in corpore: in rebus externis. Em: humana ſapis: quanti autem eſt: Ven uiginti minarum. Em nimium dicis Ven non ita eſt o beate tu: & enim habere ipſe argentum aliqd̃ uidetur. Itaq; emere eum non facile p̃uenias: præterea cognoſces ex eo: quantum culex uiuit tempus: & in quantam altitudinem mare a ſole lucem excipit: & illuſtratur: & qualis eſt anima oſtreorũ Em. o hercules quanta iſta ſublimitas: diligentiaq; ueritatis. Phi. quid ſi audias multa alia acutiora: & perſpicatiora his: De ſemine & generatione: & in uuluis? fictiõe embrionũ: atq; ut homo eſt riſibilis: aſinus non: neq; riſibilis eſt: neq; fabricat: neq; edificat: neq; nauigat. Em. uenuſta admodum dicis: & utilia documenta: itaq; emo eum uinginti. Ven. ſit: quis nobis reſiduus relinquitur? nempe hic meditabundus. Audi tu o Pyrria: citatimq; decantare: iam enim plures recedunt: & refluunt: & in paucis uenditio erit tamen quis & hũc ipſum emit? Em ego. ſed ĩ primis dic mihi tu: quid ſcis Phi nihil: Em quo nã iſtud modo dixiſti? Phi nẽpe quia nihil penitus eſſe mihi uidetur: nec q̃ tu homo qdam exiſtis: Em multo magis hoc ignoro. Phi. o ĩopiam: difficultatẽq; ſciẽdi. Em. ſed qd trutina: & examina iſta uolunt. Phi. libro: atq; pondero ĩ eis ipſis rationes: & dirrigo: ad æquũ atq; par. Quum autem diligenter pares & æquilibras uidero tum: demum: tum ignoro quod eſt uerius. Em rerum autem aliarum quid nam agas apte: atq; ordine. Phi oĩa præterquam fugitiuum perſequi. Em quid hoc tibi ĩpoſſibile? Phi nempe o uir bone: qa nõ deprehendo: neq; conſequor. Em. merito tardus enĩ eſſe: & ſegnis: & ignarus uideris: ſed quis tibi ſcientiæ finis eſt Phi inſcitia: & ruditas: & indiſciplinatio: & neq; audire: neq; uidere. Em. ergo & ſurdũ: & ſimul & cœcum te eſſe dicis: & ſine iuditio: ĩſuper & ſine ſenſu: & omnino a uerme: & lumbrice nihilo differentem: emendus es propterea: quanti hunc dignum dicis. Ven. Minæ unius atticæ. Em cape quid ais heus tu emite. Phi incertũ eſt. Em ne quaq̃: etenĩ: & argentũ ſolui. Phi inhibeo ſuper hoc: & delibero. Em. immo uero ſequere me quemadmodum oportet ſeruum meũ. Phi. quis ſcit: an uera iſta dicas. Em nẽpe preco: & mina: & præſentes homines: Phi. ad ſunt enim nobis qui? Em. ſed te ego iam conliciens in piſtrinũ perſuadebo te eẽ dominũ ſecũdũ peiorẽ rationẽ. inhibe ſuper hoc. Phi. nõ p iouẽ: ſed iã enũciauit: tuliq; ſententia. Ven. tu quidẽ deſine contendere: & ſequere emptorem: qui te emit. Vos in cratinũ reiicio: ut enĩ ſunt idiotæ: & opifices taber-

narii:& istitores:& nundinatores:& q in uenditionibus & emptionibus in mercaturis in cauponis comemorantur huiusmodi uitas sumus uendituri. ¶ Luciani Tyrannus. Interlocutores Charon: Cloto: Mercurius: Rhadamātus: Megapētes: Cinisculus. Micillus. Mortuus. Lucerna. Lectus. Charō.

Missa istæc faciamus o cloto: cimba uero hæc iampridem nobis disposita est: & ut deduci possit: bene preparata: siquidem & sentina exhausta: & malus erectus: acuela explicata sunt: & remorū singuli loco positi. Nihil īpedit quantū in me est: quī sublatis anchoris nauigemus. Mercurius tamē diu nos hic remoratur: quando eū præsto esse: iam oportet. Nauigium præterea (ut uides) hoc uectoribus uacuum est: quum licuisset nobis per hunc diem tertio nauigasse: & iam prope adue sperascit. Nos uero adhuc neq; obolū lucri fecimus: tum aut ignoro plutonē insimulaturum me negligentiæ & tarditatis: quum apud alium sit huiuscæ moræ causa. Bonus uero & strenuus ille mortuorū ductor quantum alius quisq; obliuionis aquā ebibit apud superos: & ita ut sui ad nos reditus: plane factus sit īmemor Verum aut colluctatur cum ephæbis: aut citharā pulsat: aut orationes nonnullas suo more transigit: ac perorat dicacitatem & ineptias suas palā facturus: aut forte alicubi clam præteriens furatur: est enī & hæc una ex eius artibus industria. Deinde ipse apud nos iactabundus gloriatur: & insolescit tā & si noster ex parte dimidia sit. Clo. Quid nosti o charon: uerū illi aliquid spem præter acciderit negotii. iouis gratia: qui in reb9 superioribus multū eius opera utitur: est namq; & ille dominus. Cha. nō tamen adeo o cloto: ut in cōmunem possessionem ultra modū īperiū habeat. Nam & nos mercurium ipsum quum hinc ad superos magrandū est: demorati nunquā sumus noui tamē ipse: huius rei causam. Apud nos nāq; asphodelus herba duntaxat libationes & inferiæ: reliqua uero tenebrę: caligo: & obscuritas in cœlo autē clara sunt omnia: ibiq; ambrosia plurima: & nectar abunde. Qua propter suauis illi uidetur morari apud superos. A nobis aūt quum abeundum est: statim subuolat: ac si ex carcere quoqua defugiat. Postquā autē descendendi ad nos tempus iminet: tarde: & sensim: ac lento gradu uix aliquando demigrat. Clo. ne amplius īdignare o charon: prope nāq; ut uides ille adest: quā multosq; ad nos ductat: quin imo tanq; gregē hosce una cōpellit baculo. Quid uero illā Agit. n. & q̄ndā uictū īter reliquos: q̄ndā uero ridentē: aliū suspensam peram & lignū in manu habentem: respicientem truce: & insectantem alios: Non ne & Mercurium ipsum conspicaris desudantem: puluere pedes: & consperſum: & hanelantem? maxime est enim & illi os anxiū. Quid hæc o mercuri quæ istæc festinatio: nam & turbato cuiquā nobis uideris assimilis. Mer. quid aliud o cloto: nisiq; hunc sceleſtū refugientem insectatus uix hodie ad uos diuerti. Clo. quis iste: aut cuius rei gratia fugam cæperat: Mer. id quidem clarū. uiuere enim malebat: est enim imperator quidam tyrannus. utq; ex eius potest eiulatu: & questu cognosci: magna quadam uidetur esse felicitate: uel ipso affirmante: priua-

tus. Clo. deinde demens refugiebat quasi rursum posset reuiuiscere deficiẽ/
te sibi filiglomere. Mer. refugiebat inqs: quin imo nisi magnanimus iste: q
baculũ gestat: me iuuisset. ita ut eũ cõprahendẽtes uinxerimus abiisset nos
prorsus euadens. Nam ex eo: quo nobis per atropũ tẽpore demandatus est
toto itinere reluctandus: & pedibus utrisq; in terrã fixis retinebatur: ita ut
non facile deduci posset. Nonnunq; uero orabat & præcabatur: se ad breue
missum faceremus. Insuper multa se daturũ pollicebatur: ipse uero (ut erat
decens) quum uiderem quæ fieri non possent: postulantem haud permitte/
bam: Postq; uero ad fauces ipsas uentũ est apud eacũ recenscentem: eoq; nu/
merũ ipsum at symbolũ: & tabellam tibi per sororẽ tuam destinatũ conferẽ/
te: clam nescio quo pacto detestandus fugam ille cæperat: deerat itaq; ad nu
merũ unus tũ eacus ĩ me supercilia distringens. Ne semper ĩquit o mercuri
utere ac tua prædandi arte: satis habent tui in cælo ludi: Quæ uero ad rem
functorũ uita spectant: diligentius exquiruntur. Ita ut latere nõ possint. Vl
tra mille quattuor habet symbolũ hoc: & tabella ĩpressos: & ĩscriptos: tu ue/
ro uno minus detulisti: nisi forte dixeris: haud æque tibi eos adnumerasse
atropũ. Tũ ipse ad uerba erubescens: quũ is: qui secundũ iter obluctabat
mox memoriæ occurrisset: circunspectans: dũ eũ nusq; uideo: fugam cœpis/
se cognoui: statĩ igitur sum eũ ĩsecutus quãtũ mihi ĩerat celeritatis: ea q; itur
ad lucem: optimo uiro hoc subsequẽte me. Ita ut utriq; ceu stimulus conci/
tati cursu contendentes: illũ in tenaro ipso deprahendimus a deo ex fuga
pcesserat. Clo. nos uero o charõ mercuriũ negligentiæ arguebamus. Mer.
uerũ qd hic moramur: qsi iã nõ satis diu sit ĩmoratũ. Clo. recte ĩquis ĩgrediã
tur: ipsa uero libellũ capiens: ac sella de more ĩsidiẽs. aduenientes singulos
plegã: Quis: unde: quo mortis genere & fato defunctus. Tu uero o mercu
ri hosce excipiẽs dispone: & ordina: & primũ hos recens natos ĩferto. Mer.
quid enĩ mihi possunt rendere. Heus tu o portitor: ii numero trecẽti sunt cũ
expositis. Cha. o uenationẽ optimã acerbos: & ĩmaturos deducis mortuos.
Mer. libet o cloto illugubres: & ĩdeffetos post hos producã. Clo. seniores di
cis: fac ut libet. qd. n. me oportet habere negotiũ: si uelĩ ea: q; ante euclidis
tẽpora gesta sunt ĩuestigare. Mer. uos qui sexagenarios exceditis ãnos: ade/
ste. Quid illud est? nõ isti me audiunt præ annis obtusi aures? necesse forte
mihi erit uel istos sublatos alios afferre. Ecce & ii duo de q̃d rĩgẽtis p̃maturi
oẽs: & tẽpestiue ellecti: & me ioue passæ uuæ sunt. Clo. post q trucidati sunt
p̃ducito o mercuri: & priores dicite: quo pacto huc euecti aduenistis qnimo
uos oẽs in his scriptis ĩtuebor. Heri in medea quattuor & octogĩta oportuit
bellãtes cadere: & cũ his una oxiarti filiũ gouarẽ. Mer. adsunt pcõtare. Clo.
p̃terea ubi nã met illi: quos philosophus theogenes: & cum eo alii septẽ per
causam scorti megarẽsis iugularũt. Mer. Ecce astãt. Clo. qui uero ab adul/
tero & uxore ĩterrẽptus est? Mer ecce tibi proximus. Clo. Producito & iure
sunt cæsi: illos dico qui capite dãnati: uel qui sude tranfossi: qui uero a p̃do/
nibus occisi quinq; & decẽ ubi sunt o mercuri Mer qui gladio cæse sunt: ad

ſunt oẽs ut uides: uls & mulieres pducã? Clo. etiã qui naufragio piere: una enim modo tui ſunt: & fato ſimili ac pari. Mer. uis & qui febre? Clo. & hos ſimul ac cũ eis agathoclẽ medicũ: uerũ ubi nã & philoſophus cyniſcus: cui quũ eſſet hecates cænã & expiationũ oua epulaturus: præterea q; ſepiã: moriẽdũ fuit. Cyniſcus iãpridẽ tibi aſto: heus tu optima cloto: quo nã meo facinore uel iprobitate pmiſiſti: me tã diu apud ſuperos q̃ũ ut arbitror totũ in me fuſum explicaſti. Q uipetiã quũ tẽtaſſem ſæpius intercidere: neſcio quo pacto diſrũpi nõ poterat. Clo. equidẽ te humanorũ facinorũ reliq̃rã contẽplatorẽ: & medicũ: ingredere tamen fortuna bona. Cy. per iouẽ niſi prius uinctum hũc introduxero haud quaquã ingrediar: uereor enim te præcãdo: & rogitando ſeducat. Cloto age dũ uideã: quis nã is eſt. Cy. megapentes lachydi tyrannus. Clo. ingredere tu Me. nequaquã o hera mi cloto. qui imo permitte me parũper redire ad lucẽ: deĩde uero ad te ueniã uocante nemine. Clo. quid illud eſt: cuius gratia abire hinc cupias? Me domus primũ mihi eſſet tuo pmiſſu abſoluenda: quæ per me ſemiperfecta relicta eſt. Clo. deliras: ingredere iã inq̃. Me. nũ multũ expoſito temporis o diua mi cloto: unũ ſaltẽ: & hic diẽ ſinito me manere apud ſuperos: quouſq; uxori palã faciã: quo in loco theſaurũ magnũ habueri defoſſum. Clo. eſſet id tibi uoluptæ haud ĩpetrabis. Me fiet itaq; tanti auri iactura? Clo. minime fidens eſto me gades mẽpe tuus nepos capiet. Me. o iniuriã: ille me ne mihi ĩfenſus & hoſtis: quẽ ipſe ante hac præ ĩcuria ac negligentia nõ ĩteremerim? Clo ipſe idẽ & tibi erit ad quadrageſimũ annũ ſuperſtes: uel paulo pluſculũ. Itẽ & concubinas: ueſtẽ: & aurũ oẽ tuũ habebit. Me haud recte mecũ agis o cloto: mea omnia mihi ĩfeſtiſſimis impartiens. Clo. tu uero o præſtantis animi uir: nõne chydimacũ: cuius fuerant hęc omnia ſubſtuliſti ei uita: inſuper ſpiranti adhuc illi liberos adiugulaſti. Me nunc uero mei iuriſdictionis erant effecta. Clo. ergo earũ poſſeſſionis tẽpus: & tibi deceſſit. Me. uerũ audi obſecro o cloto quę uelĩ tibi ſeorſum: audiente nemine dicere: uos uero ſecedite paululũ: ſi me miſſum feceris: abireq; permiſeris: polliceor me tibi hodie daturũ talenta mille auri ſignati. Clo. etiã nunc aurũ o ridicule menti habes? Me. crateres binos ſi libet addã utroſq; talenta cẽtũ auri puri appẽdentes quos: enecto cleocrito: ſurripui. Clo. trahite hunc: uidetur. n. nõ libens ad nos iturus. Me. uos teſtor equidẽ impfectus mihi relinquit occeptus murus & naualia: quæ procul dubio perfeciſſem: ſi ad quintũ ſuper uixiſſem diem. Clo hæc haud tibi ſint curæ: aliqd molietur: & conſtruet. Me. illud tamen iure expoſco. Clo. quale illud ẽ. Me. eo uſq; reuiuiſcere: quo ad ſubactis prſis: & lydis tributa imponam: mihiq; monumentum excitem: ac ſtatuam peregregium: ubi cuncta per me bella magnifice geſta: dũ eſſem in uita iſcribam. Clo. heus tu his rebus conficiendis haud certe diei unius: ſed annorum uiginti tẽporis expoſcis. Me. quin etiam paratus ſum ſponſores dare tam celeritatiſq; reditus: uel ſi libet: antandrum amantiſſimum filium meum pro me tradam. Clo. o inquinatiſſime: illũ inquis quẽ perſepe p̃cabare relĩquere ti:

bi in terris ſupſtitem. Me: precabar hæc olim: in præſentiarꝫ uero id uelim: quod mihi uideo præſtare. Clo. ueniet tamẽ & ille poſt te paululũ p nouũ imperatorẽ trucidatus. Me itaq; ne illud mihi cõtra dixeris o diua. Clo. quod illud eſt? Me. uidere uelim q̃ poſt me futura ſunt: quẽadmodum ſe ſint habitura. Clo. auſculta ergo: ut his cognitis angaris magis: & doleas: uxorem medas ſeruus: quam & olim adulterauerat: habiturus ẽ tua. Meo hominem execrãdum: quẽ ipſe uxori p eo præcanti morẽ gerens dimiſi liberꝫ. Clo. filia uero inter præſentis tyrãni cõcubinas diligẽt. Imagines autẽ & ſtatuæ quas quomodo dã tibi ciuitas erexerat: euerſæ riſum præbebũt ſpectãtibus. Me dic mihi amicorũ nemo moleſte iſtæc fert? Clo. quis. n. erat tibi amicus uel cuius rei gratia effectus? An ignoras q̃ te uenerabantur: dictaq; ac facta tua efferebãt laudibus: uel timore: uel ſpe aliqua id egiſſe: quũ eſſent principatus: & dignitatis amici: & tẽpori ĩſeruientes? Me. in conuiuiis tamen frequentes: & uoce ſublata: & uotis mihi bene eſſe cõprecabantur: uel ſi licuiſſet prõptiſſimos eſſe eorum ſingulos meæ uitæ ſuã poſt habere: & priores obire mortẽ: deniq; ſolus erã illis iuſiurandũ. Clo. cur igit apud horum quẽ dã heri quũ cænaſſes euira ſublatus es? qd. n. tibi poſtremo bibendum oblatum eſt: te iſtuc tranſmiſit. Me. ergo ea pp neſcio qd præ ſenſi amaritudinis. uerꝫ qd ille uolens id effecit: Clo. multa pcontaris quũ ingredi iam tibi neceſſe ſit. Me unũ illud me angit maxime o cloto: quo paululũ reflectere ad lucem cupiebam. Clo. quid illud eſt? apparet enim aliquid p magni eẽ. Me. carion meus uerna: quũ primũ me mortuũ inſpexit ſub ueſperũ domũ: ubi ipſe iacebam: aſcẽdit: quũq; id illi p ocium liceret: nemo. n. erat: q̃ me cuſtodiret relictus: clycerium cõcubinam meã ſeorſum agens p priſtino (ut arbitror) libidis comertio: attracta: & occluſa porta ĩceſtabat: ea licẽtia ac ſi nemo intus affuiſſet. Quũ aũt ſatis cœpiſſet uoluptatis ad me cõuerſus inqt: tu uero inquinate homuntio plagas mihi haud merẽti ſæpe intendiſti: his dictis barbã euelebat: & cedebat caput. Deniq; quũ pingue quoddã excreaſſet: me inſpuit: & hic ſuperabi inquiens ad impiorum loca exceſſit. Ipſe uero ira incẽdebar: neq; illi quũ exãguis eſſem: & frigidus officere q̃cq̃ poterã: ancilla uero ſceleſta illa quũ primum aduentantiũ quorundã ſtrepitũ p̃ſenſiſſet: ſaliua oculos circunlita: q̃ſi me defluiſſet clamitans: & me inſup nomine appellans abſceſſit: quos ſi compræhendero? Clo. deſine minari: et ingredere? tẽpus iam eſt: ut te in iuditiũ oſferas. Me. Quis autẽ audebit cõtra tyrãnum ſentẽtiã fere? Clo. contra tyrãnũ nemo: contra mortuũ et rhadamãtus: quẽ cõfeſtim iuſtiſſimum ſpectabis: et pœnas ſingulis p meritis inferentẽ: quantũ uero ad pñs ſpectat tẽpus ne teras. Me. ſaltẽ me priuatum & ciuẽ facito odiua: uel e numero inopũ: aut ex ĩperatore ſeruũ: id modo ſine me reuiuiſcere. Clo. ubi nam ille ẽ: q̃ baculum geſtat? & tu o mer trahite hunc intro a pedibus: nõ. n. ultro inſcendet. Mer. ſequere nunc fugitiue: excipe hũc tu o portitor: & acerrime deligẽt ad malũ. Me. pfecto throno me ĩſidere eẽt decẽtius. Clo. q̃obrẽ? Me. quoniã me ioue tyrãnus erã: & armatos habebã

ĩnumeros. Clo. deinde nõne merito uellebat te carion quũ sis adeo ĩeptus: & sinister! uerũ si lignũ degustaueris: pacerbã hanc tuã habebis tyrannidẽ. me. audebit itaq; cinisculus iste mihi baculum ĩtẽdere: nonne ego te dudum: quũ dicatior esses & ad mordẽdũ acrior ꝓpe sude trãsfodi! Cynea: ꝓpter ma nebis huic malo afixus. Micy. Dico mea cloto: de me uero nulla uobis habe tur rõ: uel forte: quia lops sum: eo & ipse postremo sum ingressus. Clo. tu ue ro quis es! Mi. credo & cortarius. micyllus. Clo. deinde adeo ægrefers mo/ rã nõne uides quãta tyrannus iste polliceat sedaturum: si ad breue fuerit di missus: subit me itaq; admiratio nisi & tibi ꝑ grata sit hæc tarditas. Mi. au/ di o dearũ optia: non multum me cyclopis delectat donũ pollicentis se ut in ultimo cõmessurum: me igitur uel primũ: uel postremũ iidẽ expectant dẽtes præterea nihil est mihi cum diuitibus simile: longe. n. differens mea ac illo/ rum (ut aiunt) ẽ uita: Tyrannus. n. quũ felix uideretur eẽ in uita: minabun dus cunctis erat: & conspicuus: Quumq; tantũ auri & argenti reliquisset: uestẽ insuper & somnos: cænas: & optime formæ mulieres merito dolebat: & ab his reuulsus angebatur: Nescio. n. quo pacto istiusmodi rebus tanquã uisco ĩhærescit animus: neque ab his discedere facile patitur: quibus olim inhærescit: quin etiã disrumpi nexus ille nõ potest: quo eos uinciri: & ob/ stringi cõtigerit: utpote & si huc inuiti deferunt: clamitant: & obtestantur: Quumq; fuerint in reliquis audẽtes: timidiores ad uiã: q̃ ducit ad ĩferos: ad eundũ reperiunt. Itaq; se retro conuertunt: nõ secus ac solẽt: qui nimio amo re rapiuntur. Volũt enĩ lucẽ: ac superos: uel eminus ꝓspectare cuiusmodi rẽ leuissimus hic factitabat: qui secundũ ĩter fugitans: nunc & ĩprecatur: & ob secrat: Ipse uero: q nihil in uita habuerĩ: qd me teneret: nõ agrũ: nõ domũ: nõ aurũ: nõ uasa: nõ gloriã: ñ imagĩes: merito erã expeditus & liber: adeo ut quum mihi dumtaxat atropos inuisset: ipso cultro: uetustoq; corio: & crepi/ dis ipsis: quas in manibus habebã: reiectis: libens: ac desiliens statim: & nu/ dis pedibus nondũ atramentum & nigredinẽ absterſus secutus sum: qn im mo præuius fui: & ductor anteriora ꝓspectãs. Nihil enim me: quod dimissi/ sem: retrahebat: aut reuocabat: & me ioue: quæ apud uos sunt: bõa mihi ap/ parẽt oĩa: Nã & pares hic esse hoĩes: & neminẽ a ꝓximo differre suauissimũ eẽ uidet: Video etiam hic & debitores ipsos haud repeti: neq; tributa dari: & qd maximũ ẽ: neq; hyeme ipso algere quenq̃: aut egrotare: neq; a potẽtio/ ribus cædi. pacata enĩ sunt oĩa: Insuper & res ipsæ a nostris lõge diuersæ: & ĩ contrariũ reuoluræ. Nos. n. inopes & calamitosi ridemus: anguntur aũt: & ingemiscunt diuites. Clo. iamdudũ te o Micille ridentẽ ĩspexi: quid autẽ il/ lud erat qd tibi maxime risum mouebat. M. audi diuarum ueneratione di gnissima: quum enim apud superos tyranno: & mihi commune fuisset do micilium: diligentius animaduertebam quæ per eum gererentur: & ita ut mihi tũ: deo cuipiam simillimus esse uideretur: ex ipsoque purpureo flore: quo induebatur: perbeatum existimabam. Insuper & sequentium se turbã: aurũ: & uasa gemmis ornata: lectulosq; argento excultos: & paratæ cœnæ.

nidorem:qui me suffocabat:conspicatus:d iuinus quidam uir mihi appare-
bat:adeo ut reliquos homines quasi multũ pulchritudine anteire uideret:
& forma:Siquidẽ ellatus mẽte grauiter: & distenta ceruice ob uiis quibusq;
terribilis:& minax icedebat.Postq̃ uero naturæ cõcessit deliciis spoliatus ri
diculus qdã mihi uisus est:nec minus me ipsum irrisione di gnum existimo:
q̃ tale scelus demirarer ex nitore coniectans hoĩs felicitatẽ: & ob coclearum
sanguinẽ:quæ in laconico sunt mari:beatũ dicerem:neq; hunc solum:sed fe
neratorẽ etiã gniphonẽ:quẽ nunc uideo ĩgemiscentẽ:& pœnitentẽ: q; suis
nõ sit pecuniis pfunctus:sed illis ĩgustatis obierit mortẽ: p digo & incesto
rodochari bona relinquens sua.Is enĩ pximus illi erat genere: unde & pri-
mus lege in hereditatẽ uocabatur.Itaq; nõ possum mihi satis a risu tẽpera
re:pſertim quũ memor sim:q̃ ille pallens semp esset:& sq̃llidus: ac frontem
curis oppletus:solis digitis quibus talenta ĩnumera:computarunt diteſcẽs:
paulatim colligens quæ paulopost p beatũ rodocharem effunderẽt: sed qd
nõ abimus? Interuigandũ nãq; dabit:& de reliquis ridendi locus: quando
& hosce uidemus cõgemere:& lamẽtari. Clo.ingredere:ut anchorã suspen-
dat portitor. Cha.heus quo tendis referta nobis est iam ratis hæc:& opple
ta oppire ĩ crastinũ:te.n.prima luce trãsuectabo. Mi haud recte mecũ agis
o charon:quũ inanẽ & leuẽ relinquis mortuũ equidẽ iniuriæ per me apud
radamanthũ insinuabere.o eq̃ male mecum agitur: iam nauigãt: ipse uero
hic relinquor solus. Verũ cur nõ ad ipsos enato:neq; enĩ uereor si forte dese
cerim:quũ sim mortuus:ut demergar:Insuper neq; obulum habeo:unde p
traiecto mercedem dependam. Clo.quid illud mane o micylle. non.n. fas
est:te hoc pacto tranare.Mi.quinetiã uos forte:nãdo pueniam. Clo. nequa
q̃ o micylle:nos uero hunc ad nauigantes excipiamus: tu uero o mercuri cõ
pone eũ & cura. Cha.ubi nam assidebit:oppleta sunt:ut uides oĩa. Mer.hu
meris & dorso si uidet tyranni. Clo. Recte mercurius excogitauit. Ascen-
de itaq;:& collũ scelesti tyrãni huius ĩculca:nos uero recta nauigemus. Mi.
heus tu o charon optimũ esse arbitror:uel hinc tibi uera pdicere: ego quũ
nauigandi finẽ fecero:careo quẽ tibi dẽ obolo:nihil.n.mihi pter hanc pe-
rã & lignũ hoc:ut uides inest. Reliq̃ paratus sum ferre:q̃ lubẽt:uel si specula
torẽ eẽ iusseris:aut si rectum mihi & ualidũ remum concesseris:nihil eris de
me q̃stus. Cha.remiga:id enim ex te accepisse erit satis. Mi.uel si qppiã esset
succinendum. Cha.per iouem si nautici cuiuspiam fueris carminis gnarus.
Mi.noui pleraq; o charõ.sed obstrepunt hi(ut uides)deplorantes:ita ut no
bis cãtq; oĩs obturbaret. Mer.heu q̃lis mihi facta ẽ rerũ iactura quos agros
reliqui. Ac at q̃lẽ domũ: quot talẽta meus hæres suscepta hereditate male
disponet:eh eh nup natos quos dimisi liberos:quis uero uineta:q̃ anno su-
piori plãtauerã:leget? uel faciet uindemias? Mer.micylle tu nõ nihil q̃reris.
neq;.n.fas ẽ quẽq̃ apud nos ne lachrymis traiicere: Mi.desine nihil ẽ qd de
plorandũ cẽseã:quũ tã bona utar nauigatione. Mer. Tñ p consuetudie uel
paululũ ĩgemisce. Mi.ingemiscam itaq;: qñ id tibi uĩ o mercuri. Veh mihi

ubi nã mea ſarcita ſunt coria: heu ubi & uetuſtæ crepidæ: at at ubi putreſcen tes: & obſoletæ ocreæ. Nõ.n.ipſe amplius a mãe ad ueſperꝫ uſq; manebo ĩpa ſtus: neq; p hiemẽ diſcalciatus: & ſeminudus uagabor dẽtes p̃ algore cõcuſ ſans. Quis igit meũ habebit cultrũ: & ſubulã? Mer. ſatis deploratũ ẽ. iamq; ppe modũ nauigãdi finẽ fecimus. Cha. agite: pſoluite iã pro tranſuectatio ne hac mercedẽ: & tu oĩum primus o micylle redde obolũ: Mi. iocaris o cha rõ. uel in aq̃ (ut aiũt) ſcriptitas: ſperans a micyllo obolũ te aliquẽ acceptuꝫ. Primũ eqdẽ ignoro: utrũ q̃dratus obolus iſte ſit: an rotũdus. Cha. o uena tionẽ optimã hodiernã hãc: & lucri plenã. Sed pdite iam mihi: nãq; equos: boues: & canes: ac reliq̃ aĩantia adeundũ eſt: traiectura enĩ & illa ſunt: Clo. recipe hoſce tu mercuri: & ducito: ipſa uero ad alteram fluminis partẽ naui gatura ſum indopatẽ & hiraminthrẽ deductura. ii enĩ quũ pro terræ limiti bus altercarent: abinuicem trucidati ſunt. Mer. proficiſcamur o uos uno ex ordĩe oẽs me ſequamini. Mi. o hercules: quales hæ ſunt tenebræ! ubi nũc formoſus megillus! uel qs hic queat diſcernere ueꝫ ſimiche pulchrior: Phri nis ſit! Cuncta enĩ æqua: & colore ſunt pari: multaq; hic eſt inter bonum & melius cõparatio: Nã & atritũ hoc paliũ quod mihi antehac deforme uiſum eſt ĩperatoris purpuræ efficit ſimile: ĩuiſibilia nãq; utraq; ſunt: & eadẽ caligi ne opta: Tu uero o Cyniſce ubi nã gẽtiũ es! Cy. hic ſum & alloquor o mi cylle: uerũ ſi lubet una incedamus. Mi. recte inquis ingere mihi: dexram: dic mihi fuiſti unq̃ in cleuſinis ſacris iniciatus? Ci. id ſcilicet. mi. nonne & tibi hæc eſſe illis ſimilia uidẽt? Cy. recte inquis. ſed en appropinquat quidã te dã geſtans: trux: & minax: proſpiciens nunqd hęc erĩnys eſt! Mi. ita appa ret ex habitu. Mer. excipe hos o theſiphone: ecce q̃ttuor ſunt & mille. Erin nis. at qui iam diuinos radamãthus p̃ſtolat. rhadam. pductio hoſce o erim nys. Tu uero o mercuri pnũcia & cõuoca. Cy. o radamathe p tuũ & gẽitorẽ oro me primũ oĩum deductũ ad te cõtẽplare: & inſpecta. Rhadam. cuius rei gr̃a? Cy. uelĩ enĩ incuſare quẽpiã: & enuntiare quot mala: quoꝫ ipſe nõ ſum neſcius inuita geſſerit. Itaq; neq; ipſe ea narrãs fide dignus haberi poſſum: niſi prius appareã: qualis ſim: & quẽadmodũ uixerĩ. Rada. qs nã tu es? Cy. cyniſcus optime tu aĩo: ac mẽte philoſophus. Ra. huc accedito & prior iudi cium adito. tu uero conuoca accuſatores. Mer. quicunque cyniſcum hunc accuſaturus eſt: huc prodito. Cy. nemo accedit. Rha. id mihi non fa cit ſatis o cyniſce: uerum exuere: ut te uel ipſis ſtigmatibus: & ſignis con templer. Cy. ubi ego ſtigmaticus factus ſum: & obſignatus. Ra. quæ cunq;.n. ueſtiꝫ q̃ſpiã ĩ uita ĩprobe geſſerit: p his ſingulis ſub oſcuriora q̃dã ſi gnæ aĩæ ĩpreſſa pfert. Ci. ecce adſto iã tibi nudq; ita q; diſq̃re: q̃ dicis ſigna. Ra. q̃ prorſus iſte nitidus: & teꝫſus ẽ: p̃ter tria hæc ſtigmata? aut q̃ttuor ſub nigra admodũ: nec ſatis parẽtia. Veꝫ qd illud ẽ: ueſtigia hæc & pleraq; inu ſtionũ ſigna neſcio quo pacto delata ſũt: & abſterſa. Quo nã modo hæc ſe ha bẽt o Cyniſce? uel unde tã mũdus effectus es? Cy. dicam: olim quum eſſem exĩperitia ĩprobus: & ea ppter plurima mihi ſtigmata uẽdicaſſem: poſtq̃ ce

lerrime philosophari occepi: illius tam bona: ac perutili medella paulisper ex anima maculas absterſi omnes:& dilui. Ra. proficere igitur ad beatorũ insulas cum optimis una futurus: accusandus tamen est per te prius: quem dicis: tyrannus. tu o mercuri uoca alios Mi. certe o radamanthe quod ad me spectat: pusillum est:& breuiori inquisitione indigens: asto enim tibi iã diu nudus: itaq; & me circunspice. Ra quis enim tu es. Mi. cerdo: & coriarius mycillus. Ra. bene habe o mycille nitidus totus es:& in circũscriptus: ito & tu cum cynisco hoc tyrannum iam uoca. Mer. megapenthes lacydi tyrannus adesto: quo te uertis? accedito: te tyrannum appello: corripe eũ: & produco ctesiphone in medium: & apprehenso collo compelle. Ra. tu uero o cynisce argue hunc:& incusa: uir enim hic ĩpropĩquo est. Cy. omnino aũt neq; uerbis est opus: cognosces enim hunc mox ex ipsis stigmatibus: qualis fuerit. Veruntamen detegã ipse tibi hominẽ:& dicendo ostendam clarius: quæ autem detestabilis hic egerit: quum priuatã uitã duceret pretermitenda mihi uident. Postq̃ uero audacissimos quosq; armis munitos sibi asciuit:& ciuitati ĩsurgens tyrãnus effectus est iniudicatos occidit: ultra mille: & bona singulorũ dirripuit. Quum autẽ ad diuitiarum apicem esset hoc pacto euectus: nullam ĩpietatis & sceleris spetiem omittens: quauis crudelitate:& iniuria in ciues usus est: Virgines enim corrupit: ephæbos dehonestauit:& quouis modo fuit subiectis iniuriis. Ob insolentiã uero hominis: & animi tumorem:& in obuios quosq; supercilium:& minacẽ obtutum: nemo unq̃ posset de eo digne supplicium sumere. Facilius enim quis solem potuisse quã hunc fixis & ĩmotis oculis ĩtueri. Pœnarum enim genera:& modos ad crudelitatem ĩuenta enarrare nemo posset. In ĩferendis autem supplicijs istiusmodi:& pœnis: uel domesticis: ac familiaribus ipsis haud abstinuit: Hæc itaq;: ne forte uana:& leuis quedã in eum uitiorum uideatur objectio: affirmabũt sane: qui sunt per eũ enecti: si illos exciueris: qui etiam in uocati (ut uides) adsunt: & eũ circũsistũt: urgentq; undiq; : & præmũt. Hi omnes o radamanthe sunt ab impiissimo hoc & ĩsidias passi:& necẽ partim uxorũ gratia: q̃ decoræ essent: partim: q̃ egerrime ferrẽt: suos liberos ad dedecus & flagitiũ rapi: partim etiã: q̃ locupletes essent:& probi:& quibus res suæ gestæ minus placerent. Ra. quid ad hæc dicis omni quinatissime? me q̃s narrat cædes perpetraui equidem: reliq̃ uero adulteria:& ephæborũ iniurias ac uirginũ incestationes falso in me cynisscus comentus est Cy. de his omnibus o radamanthe testes producam. Ra. quos istos dicis? Cy. uoca o mercuri tyranni huius lucernã:& lectũ: hi enim quum accesserint: perhibebũt quorum sunt gnari testimoniũ. Mer. lectus: & lucerna megapentes adeste. o bene factũ. ecce adsunt dicto audiẽtes: narrate ergo quorum estis: megapenti huic conscii:& tibi o lecte sit locus dicendi prior. Lect. Vera oĩa cynisscus tyrãnũ criminando dixit: me uero o radamanthe pudet dicere cuiusmodi essent: quæ me super gesserit. Ra. apertissimũ ad hæc omnia satis tuũ hoc facit testimoniũ: siquidem: explicare ea haud toleras. Tu uero o lu-

cerna dicito:& ipsa de tyranno:quid sentias. Luc. qualia ille interdiu egerit clã me habent. non enim aderam: quæ uero noctu tum factitaret: tum pateretur: tedet dicere: Vidi tamen pleraq; :quæ nec dici possunt:& quoduis facinus:& scelus excedunt:unde prosæpe quum extingui mallẽ quã ea spectare:abstinebam oleo: ille uero me uel inuitam adducebat his:quæ gerebant: & lucem mihi prorsus inquinabat. Ra. satis iam habemus testium:uere exuere hac purpura:ut & stigmata enumeremus:pape totus hic liuore oppletus: & obscriptus est immo luridus & obnigratus ex stigmatibus ipsis:& teter factus. Quo nam igitur afficiendus est supplicio? nempe in phlegetontis ĩmittendus est ignem:uel cerbero ipsi tradendus. Cy. minime, uerum si id animo est:nouã tibi ac decentẽ suggeram pœnam. Ra. dic ut & ipse ob eam rẽ maximã habeam gratiam. Cy. mos est cunctis: quum uita excesserint oblituionis aquam ebibere. Ra. id quidem admodum. Cy. is itaq; solus sine potu maneat. Ra. quamobrem Cy. grauiorem enim subibit cruciatũ:si suas delitias reputando meminerit:qualis ante hac fuerit: & quã esset in uita potens. Ra. recte inquis condemnatus itaq; apud tantalum deductus illiget: eorum memor quæ uiuens gesserit.

¶ Luciani Scipio. Interlocutores. Alexander: Hanibal. Minos. Scipio.

Libyce:me dicet præponi: melior quidẽ sum Hã. immo uero me. Ale. iudicet ergo minos:semper iustissimus iudex est habitus. Mi quis es tu Ale hic est hanibal carthaginẽsis: ego autem Alexander philippi regis filius. Mi. per iouem utriq; gloriosi: sed qua de re uobis altercãtio est? Ale. de præstãtia; dicit enim is sese me meliorem q̃ ego ducem exercitus fuisse:ego uero non hoc solum:sed omnibus ferme:qui ante meam ætatem fuere in re militari præstãtiorẽ me fuisse affirmo. Mi. dicat ergo uterq; pro parte uirili. tu o libyce prius loquaris. Ha. unum hoc me iuuat:ut & hic sermonem græcum didicerim:ut neq; etiam hac in re alexander me superet. Illos maxime laudis dignos puto; qui quum parui a principio fuere:propria uirtute ad magnam gloriam euascere:potentesq; facti:& principatu digni uisi sunt. Ego igitur cum paucis quibusdam hesperiã primum inuadens:quũ subcõsul essem optimus a fratre iudicatus maximis rebus idoneus uisus sum:tum celtiberos cœpi: gallos deuici: & quũ magnos montes trãsmigrassem: omnẽ heridanũ trãscurri. multasq; ciuitates euerti: & planam italiam subiugaui:& usq; ad suburbia romam grassatus sum. Tot que uno die romanos occidi: ut eorũ annulos modiis mẽsurari oportuerit: & ex cadaueribus pontes fluminibus fecerim: atq; hæc omnia peregi: nec amonis dictus illius: neq; deũ me fingens: aut matris insomnia narrans: sed me hominem fatebar:pugnabamq;: cõtra duces magna prudentia:contra milites:magna audatia:atq; fortitudine præditos. Nõ aduersus medos: aut armenos: qui anteq̃ quispiam sequatur:fugiunt facile:cuiq̃ audenti victoriam tradũt. Alexander uero patris regni successor:& id fortunæ quodã impetu ampliauit:qui quũ uicerit illũ miserũ dariũ: apud ipsum & arbellas

uictoriam cepit antiquam ex patre consuetudinem omittens de labi nõ tur pe putauit: seseq; ad medorũ delitias inuitari libenter tulit: atq; in cõuiuiis amicos interemit quibus quũ morerentur: auxiliari conatus est. Ego autẽ patriæ dominatus sum: quę quũ me reuocaret: hostiũ magna classe aduersus libyam nauigante: parui continuoq; me hominem priuatum dedi: & dãnatus æquo animo rem tuli. Quæ quidem egi barbarus notus: omnisq; græcorũ disciplinæ expers: & neq; homerũ: ut hic: edidici: & neq; aristotele magistro eruditus: sed solũ mea natura optima sum usus. Hæc qdem sunt: quibus me meliore alexandro esse puto. Si uero ea causa mihi hic præferendus est q; caput eius diademate ornauerit: id deorũ forsan apud macedones est: non tamen ob id pstantior hic uideat generoso duce: & uiro q mẽtis sentẽtia magisq; fortuna est usus. Mi. hic. n. orationem: neq; ingenerosam: neq; ut libycũ decebat: dixit. Tu uero alexander quid ad hęc inquis? Ale. oportet quidem o minos homini adeo temerario nihil respondere. Solũ enim te nomen satis edocere potest: qualis ego rex: qualis hic latro habitus fuerit. aduerte tamen: an parũ ipsum superauerim adolescens adhuc rem aggressus regnũ obtinui: & de patris mei ĩteremptoribus ultus sum. At quũ thebas subuertissem: toti græciæ terror fui: ab ea dux ellectus neq; dignũ putaui macedonũ regno me contentũ esse: quod pater reliquerat: sed totũ terrarum orbem: durũq; putans: nisi rerum omniũ dominus essem paucos quosdam mecũ agens in asiam me traduxi: & apud theogonium cum magna pugna uici: lidiam: ioniam & frigiam: cæpi: & tandem: quæcunque transierim subiugans: ueni ad ipsum locum: ubi darius me expectabat; infinitos exercitus agens: Post hæc o minos nescis: quot ad uos uno die mortuos miserim? Dicit enim charon tunc sibi chapham insuffecisse: sed ligna quædam adiungens illorũ plures transportasse: atq; hæc confeci me periculis opponens: & in pugna uulnerari non timens. Et ut quæ apud thorũ: & arbellas gesta: sunt ommittam: usq; indos ueni: atq; oceanũ mei regni thronũ feci & illorũ hominũ elephantes habui. Pyrrũ uero meũ captiuũ coegi. & scytas homines certe non spernendos subiugaui: tanaim supertrãsiens magna equitũ pugna uici: ac amicos meos remuneraui: de inimicis ultus sum: Si uero deus hominibus uidebar parcendũ illis est: nam rerũ magnitudine: ut tale aliquid de me crederent: inducti sunt: tandem mors me regem occupauit. Hic uero hanibal apud prusiam bitiniũ exulauit: & crudelissimo: & pessimo homini conueniens erat: q; uero italos uicit: ommitto dicere nam non uirtute: sed malitia: atq; perfidia: & dolis id peregit: nunq; uero alicuius claritudinis: aut iusti memor: sed quoniam q; delitiose uixerim uituperauit: oblitus mihi esse uidetur eorũ: quæ apud capuam admiserit. Ibi enim mulieribus deditus est & uoluptatibus: his uir mirabilis per belli tempus inseruiebat. Ego quoq; ea: quæ sub occidente sunt parua quidẽ putans: nisi uersus orientem me ĩpulissem: qd magnificũ perfecissem: sed non digna mihi uisa sunt illa: contra quæ pugnassem inclinata redii dominũ me faten

ria. Nam italiam: atq; libyam ditioni meæ adiungens usq; gades facile iussi sem. Iã dixi. tu quoq; o minos iudica hæc quidẽ e multis sint. Scip. non nisi me prius audias o minos. Mi. quis tu uir optime es? aut unde: q; hisce claris ducibus te conferre audes? Scip. italus scipio romanus. Mi. audiendus qp/pe es scipio. Ego o minos hæc non dicam: ne preferri uelim: nunq̃ enim hu/iusce generis honoris auidus fui: sed semper esse q̃ uideri malui: nec qd' isti utriq; fecerunt in me laudando alios uituperẽ? iam puero mihi omne uitiũ displicuit: & bonis artibus a primis annis deditus: humanitatiq; inseruiẽs: scire solũ turpe putabam: sed opere semper ꝓficere quicqd magnificũ a ma/ioribus natu: aut litteris didicissem: conatus sum. Ita adolescens uixi: ut ma xima patriæ spes fuerim: quæ illam frustrata non est. Nam quũ senatus ma ximo timore: an esset patria relinquẽda cõsultaret: uix iuuenis: quũ ei ætati non liceret: in medios senes ꝓsilii: & stricto ense patriæ hostẽ me habiturum profiteor eũ: qui deserendæ patriæ sententiam protulerit. Quare uix quar tum & uigesimũ annũ agens dux electus non cũ magno exercitu uersus car thaginem iui: atq; hanibalẽ secutus uici: atq; eũ in turpem fugam cõuerti? Et deuicta carthagine non rei felicitate ellatus sum: eũdem me amici: eũdẽ me patria post uictoriam habuit. Diuites uero in bonis amicis esse putaui: non in auro: nam per quattuor & quinquaginta annos: quibus uixi: nihil unquam emi: aut uendidi: ex foro quoq; nunquam diuertissem: nisi quem/pia mihi aliquo modo amicum fecissem: & ut mercatoribus pecunias lucra ri studiũ est: ita mihi ut adipiscerer homines omni metallo præstantiores cu ra erat. Quibus qualis fuerim tutus liuius: cęteriq; historici testari possunt. At ex carthagine reuersus triũphum egi: censorq; factus sum: ægyptũ: sy riam græciam percurri: iterumq; absens consul ellectus bellũ maximum con feci: & numantiam euerti: atq; alia egi: Nunquam me aut in prosperis eleuã tem fortunam: aut in aduersis opprimentem uidit quin tanta animi libera litate usus sum: ut quũ grandis dominis esse potuerim: quattuor & uiginti solum libras argenti reliquerim. Illud non tacebo: scilicet me nunquam in/iustum: aut crudelem fuisse: aut alicuius generis uoluptate corruptum. Et hęc uti insipiens dixi: non ea rõne: q; præferri uelim rettuli: sed graue erat non modo strare: ut est romanos omni genere uirtutum cæteras gentes su/perasse: Itaq; ut uiuus ꝓ patria pugnaui patriæq; pietatem mihi: & rebus cæ teris prætuli: sic nunc apud te o minos pro patria hæc dicta sunt. Mi. per io uẽ o scipio & recte: & uti romanũ decet loquutus es. Itaq; quũ disciplina mi litari: rebusq; bellicis hisce æq̃lẽ: aut te ꝑstãtiorẽ discamus te ꝑferẽdũ censeo & alexander secundus: sit & tertius hanibal: nec hic qdem spernẽdus est.

¶ Luciani Scaphidium locutores. Charon. Mercurius. Menipus. Carmo/laus. Lampicus. Damasias. Craton. Nico philosophus. Charon.

AVdite: quoquidem pacto nostra se negocia habeant: parua enim (ut uidetis) ac uctus nobis est nauicula: rimisque fatiscit: ac fluctuum impulsione naufraga est. Vos uero nonnulli simul aduenitis plu/

rima quiſq; ſecum deferentes. Si ergo his cum rebus ſcapham aſcēdetis: uereor poſt modum uos pœnitebit. maximeq; quiſquis nare ignorabit. Quo itaq; conſilio tute nauigemus: ego uos docebo: nudos: omniumq; uacuos rerum ingredi quoſcunq; oportet: ac cuncta ſuperflua in ripa deponere: hoc itaq; modo: noſtra capax uix erit nauicula. Quare o Mercuri hoc tibi de cætero ſit curæ: præter nudatos: omniumq; uacuos: neminem admittere in ipſo ſtans introitu: pepla aliaq; (uti diximus) facito quēcunq; deponere: agnoſce: & recipe: ſed nudatos īgredi coge. Mer. perpulchre dicis: ſic enī faxo: ſed quis nā eſt is prior. Me. ego ſum menipus: at uide o mercuri perā: baculumq; in lacum pieci: ac palam minime tuli. Mer. aſcende menipe omnium fortiſime: primumq; apud naturam locum tene: quo poſſis omnis intuerier. Quis eſt hic alter? Car. carmolaus megarēſis amore ſemper perdito affectus: cuius duorum talentum unicum fuit oſculum. Mer. hunc deſere decorem: labia: oſcula: comam perpexam: oriſq; ruborem: ac uultus nitorem: o factū bene ingredere iā: Sed quis eſt alter purpurea ueſte īdutus: caputq; diademate præcinctus? Lam. ego ſum lampicus. Mer. tot: tantaq; ueniens tecum fers. Lam. decet ne o mercuri hominem regem nudum aduenire. Mer. regem minime: mortuū uero potius: quare his te exue. Lamp. en gazam abiicio. Mer. & inſolentiam: atq; ſeuitiam abiicias o lampice: hæc. n. ſua grauitate noſtrū ſubmergerent phaſelū. Lamp. ſic faxo: ſed ſaltē diadema concede: ac ueſtem regiam habere. Mer. nequaq̄: hęc etiam cōtinuo depone. Lāp. fiat nunquid uis aliud? nunc oībus (uti uides) ſum exutus. Mer. crudelitas: temeritas iniuria: iracūdia: aliq; huiuſmodi ſūt dponēda. Lā. nudus iā nudus ſū. Mer. ergo aſcende. Sed tu tam pinguis: tantaq; carne ſuſtultus? Damaſias athleta. Mer. uideri uideor te in paleſtris exercitatū eſſe. Da ita: ſed me admitte nudum uenientem. Mer. nudus uenis tanta carne refertus: ea eſt deponenda: nam unico dumtaxat pede hoc noſtrū ſubmergeres ſcaphidium: hæ quoq; coronationes: præconiaq; ſunt abiicienda. Da. profecto nunc qdem ſum nudus: atq; aliis par mortuis. Mer. ſic eſſe magis decet: ingredere iam. Et tu craton has abiice opes: luxuriam pariter ac molitiem: tecum iſta ne deferas monumenta nec non tuorū auctoritates maiorum deſere. Item & genus: & gloriam tuæ liberalitatis: famā popularē: præterea ſimulacra: ac epigrāmata: hæc enim o craton ſunt per grauiſſima. Cra. minime ferā. cūctaq; quidē inuitus tamē deſeram: proh dii immortales: quid iam ſumus perpeſſi? Mer. dii boni: & tu his emicans armis: quid tibi uis? etiā quid ſibi hoc tropheū? Ni. Quoniā o mercuri ardua domi militiæq; facinora feci: ob quæ ciuitatibus donatus fui. Mer. arma tropheum humi deſeras: nam apud inferos omnia ſunt ſumma pace compoſita: nihilq; his opus eſt armis. Sed quis eſt his: qui ſub honeſtatis habitu ſupcilia elatus: curaq; onuſtus: ac pexa barba ornatus: tam lento pede aduenit. Me. quidem o mercuri philoſophus: imo magus: prodigiiſq; refertus: quo circa iube eū ſpoliari: o q̄ multa ridenda: iocabundaq; uidebis. Me. in primis hunc depone habitum: tum & reliqua etiā.

Proh iupiter quantam iactantiam:atq; arrogantiam : quantamq; ignauiã: insaniamq;:& lites:& uanitates:uerbaque scrupulosa:labores uanos:nugas ambages:atq; omnium genera deceptionum secum tulit:q̃ primum his te exue:& quoq; mentiri:& potissimum arbitrari:& cæteris potiorem esse non quinqueremis hæc dum taxat fere ualeret. Phi. cunctis me exuã: Me o mercuri fac ei barbam abradi : nam est res grauissima. Mer. item depone barbam philosophe. Phi. quis est tonsor. Mer. ecce menipus:cape securim menipe:barbamq; philosopho abrade. Me serram potius concede:ut res sit magis ridicula. Mer. satim est securis:o iam barbam deposuisti. Me : non uis & supercilia ei abradi? Mer. maxime quid est hoc philosophe:quid lachrymas mortem ne formidas? ascende bono animo. Me. aliud restat magis põdero sum:quod clanculum te gerit. Mer. quid cedo? adulationes : blanditiæq; q̃ alia in uita sibi ualde proferunt: Phi. & tu menipe:qua gratia hanc tuã non abiicis liberalitatem:læticiam:risum:ac fortitudinem:num ceteros solus es derisurus. Mer. menipe huiuscemodi tecum habeto:nam leuia : utiliaq; sũt: & inter nauigandum oportuna: Sed tu orator desine tantam elegantiam: copiamq; uerborũ:& quæsitiones:ac ratiocinationes:atq; huiuscemodi plura:nam p̃ maximæ sunt grauitatis. Or. morem tibi geram. Mer. scaphidiũ satis est refertum. funem igitur a littore soluite:anchoram a prora rethraite:scalas tollite:malum scandite:agite:uela uentis tradite:tu quoque nauta clauum dirrige: Ad quid fletis umbræ amentes:maxime tu philosophe? an quia modo barbam deposuisti? Phi. non Mer. quamobrem ergo? Phi. quia ĩmortalis eẽ putaui. Me mẽtit:alia retristat. Mer:q̃? Me. qm̃ eleganter:copiosq; quẽadmodũ solitus ẽ de cætero nõ crapulabit:neq; noctu clãculũ scortari:dieq; adolescẽtes ornatiũculis alicere:ac eos pecũia emũgere ualebit: quo sobrius sũmo afficitur dolore. Phi. tu uero menipe non formidas mortem? Me. quo pacto quum ad mortem festinauerim:nemine uocante:sed ĩter nauigandum nonnulla exauditur uox:uti quibusdam a terra acclamantibus. Mer. ita est menipe:nam quidam ad subsellia pergunt:qui lampici morte cõgratulantur:eiusq; uxor magna mulierum frequentia domum reducitur:ac filii lapidibus ex urbe peluntur:alii clophantum laudant oratorem : quidã in cratonem condunt epitaphia:materq; damasiæ cum muliebri comitatu in funus prodit. Te uero Menipe nemo profecto plorat: solus uenis cum silentio. Me minime. nonne rixantes audis canes:coruosq; crochizantes:a q̃bus summo cum certamine iam humor. Mer. strenuus es . Sed iã pfecimus iter descendite uos:rectaq; in ius pgite:nobis uero charon pro reliquis nos nostrq; ad iter reuertamur: Quid tanta cum mœsticia cõtemplamini ius subire:ius est:feruntq; acerbissimas hic esse pœnas:scilicet lapideas: ac uultures: atq; uitam examinari cuiusq; necesse est.

¶ Luciani Palinurus. Interlocutores. Palinurus & Charon.

OBsero te o charon:sine me: ut iam nauim conscendam. Cha. quis me appellas? Pa. ego nauita quomodo dã illius:quem nuper uiuen-

tem trãsuectasti æneæ troiani. Cha. tu ne ille es: qui apud portus uesinos in humatus iacebas? Pa. ille ipse sum: sed crede cælestium nutu fieri: ut trãsuehar: quorum ꝓdigiis longe: lateq; actæ finitimæ gentes: & ossa mea iam expiauerunt: & tumulum mihi: tumuloq; insuper solemnia statuerunt. Quare te oro o iustissime charon: patere tandem: ut ingrediar: sic prospera semper sit nauigatio tua: si solida nauis tua: atq; inconcussa. Cha. rem iustam petis palinure: ĩgredere: ut libet: uos uero tã cõsertæ umbræ qd fatigatis: me ꝑcibus: quid fatigatis: quæ nam hæc uis desiderii. Expectate tantisper dũ trãs flumẽ hunc porto: regrediar quam primũ. Pa. habeo tibi charon immortales gratias: q̃ me his tandem eripuisti e malis: qui me dira hac tandem qua detinebar trãsfretandi cupidine liberasti. Cha. amo te eqdem. palinure tum propter æneã regẽ: quẽ mihi nominasti: q̃ & super oẽs unq̃ uiderim mortales uisus est mihi singulari quadam ꝑditus pietate: tum ꝓpter meũ etiam: quod olim cõe fuit tibi magisteriũ: par. n. sibi quisq; parẽ effectat: delectatq; magis: quæ inter pares fit: uel cõfabulatio: uel uitæ actio. Afficiebar porro nõ modico dolore: quũ uidebam iãdudum te in citeriore hac ripa errantẽ: incertũq; sedis tuæ. Neq; licebat tibi succurrere ꝓpter legẽ mihi datam: ne quenq̃ nisi humato prius corpore trãsportẽ: sum. n. ego minimus inter infernos habitatores: subiectusq; alienæ potestati: cui patere nõ tam pulchrũ mihi q̃ alias necesse sit. Gaudeo autẽ nunc: & lætor: q; ea aliquando se sors tibi obtulerit: quo & tuum ĩplere desiderium: & meũ releuare dolorem (salua lege officii mei: & possum. Pa. Immo ego nõ minus ꝓpter te dolebam o charon: quia perspiciebam tot te graues: assiduosq; labores perferentem sine ulla relaxatione. Neq; n. me latet: quot: quantisq; uexari malis solẽt nauiũ gubernatores: qui nihil aliud in uita q̃ nauigationem exercui: atq; ita exercui: ut nihil illa grauius: nihil periclitatius contingere mortalibus putẽ ꝓpter quod credibile magis tibi uideri potest: si angebat me utiq; fatigatio tua repetente aĩo antiquas: q̃s iuuenis etiam substinebam: nauticas fatigationes meas. Quarũ experientia iã edoctus sciebam probe pari malo tuo cõdolore. Cha. frustra ꝓpter me dolebas palinure: nam nihil molesta mihi ẽ ars mea. Pa. Quid ais. Cha. aio gratã me habere: & iocundã artẽ meã: uides ut cruda uiridisq; senectus est mihi? memini haud unq̃ ab ipsa: qua iã omniũ annos supero: longeua ætate mea: pte sum me esse laboris mei: quĩ quotidie insto alacrior: atq; ualentior: sed ĩtelligo cur tu aliter tibi psuadeas. Est enĩ cõmunis hic morbus mortalium: ut sortis suæ quemq; distedeat semp: uiuatq; contentus nemo studiis suis: laudẽt uero longe: ac beatiores existimentẽ oẽs: qui diuersas a se artes: atq; actiones sequuntur: uerũ falluntur maxime opinione sua. Nam si recte intuerĩ uelint cognoscent pspicue: nullum esse in uita eorum statum: qui nõ magnis scateat miseriis: quẽ nõ magnæ: grauesq; perturbent undiq; molestiæ: & uexatiões. Et si detẽ aliquãdo: ut alter in alterius studia transferatur: q̃ uideas tũc sua cuiq; leuia uideri: quæ prius præ gravitate accusabat: cõtraq; ea grauiora: quæ prius leuia uidebantur. Itaq; si bene

consid(res palinure:nõ est ita grauis mea cõditio:ut censes:neq; ꝓpterea:q̃ nauclerus sim.sum eo miserabilior. Sed tu(ut uideo)sequeris uanos errores mortaliũ;ego uero ĩtegritatẽ tantũ:iudiciiq; ueri lucẽ secutus:dego contentus;ac lætus sorte mea:neq; ad scribo mihi calamitatem:q̃ desudẽ quottidie nauigando:& defatiger. Neq; ob hoc arbitror:quẽpiã horũ:qui mecum simul ultimas sedes colunt:me esse beatiorem:nõ ipsos iudices minoẽ: rhadamantũ;& ęacũ:q̃q̃ magna oẽs emineãt potestate:nõ ipsum ditẽ:q̃q̃ sceptro potens sit:atq; regna ista moderet. Sunt nãq; & illi sui labores: suæque molestiæ:& maiores forte:quo & maiore regimĩs sarcĩa p̃mũt. Pa.potes de te tibi charõ psuadere:ut libet:mihi.n.de me nũq̃ psuadere poteris: quĩ ars nr̃a sine ulla cõparatiõe cęteras laboribus;& piculis excedat. Q d liqdo tibi pbarẽ:nisi q̃ uereor tedio te afficeret fortasse lõgior narratio nr̃a. Cha.ĩmo summa me afficeret recreatione:nam & delectat me tecũ sermocinari:& nauigantibus etiã magnã aĩorũ refocilationem afferre solent huiusmodi confabulationes. Pa.quando igitur non est tibi iniocundum psequar suscepti sermonis nostri rõnem:ut intelligamus nõ esse duriorẽ ullam q̃ nautarum sortẽ:quod tibi facile persuadebo:si aĩaduertas:quos estus & frigora tolerare eos:quos perhorrescere tonitrus:& fulgura:quibus perfundi imbribus: qua uentorum rabiæ agitari quotidie necem sit. Si conoscas: quotiens eos torquæri famæ:& siti quotiens squalore etiã teterrimo consumi contingat: si atendas habitationẽ eorꝝ ĩstar carceris suppellectilem:uel nullam:uel sordidissimã:strata dura:cibaria aspera:potum ĩmundissimum:indumenta spurca:ĩcõmoditatẽ rerum oĩum:noctes insomnes & sub diuo semper:& inquietates. Taceo perpetuum alioquĩ quoddã eorꝝ exiliũ:quos patriæ eorꝝ: exteros profugos:uagos:pallantes:ignaros quietis: priuatos omni (quo nihil ẽ in uita dulcius)coniugis soboliq; fructu:ac iocunditate! Q uis nõ abiectissimos:longeq; omniũ mortaliũ miserrimos esse iudicabit:Prætereo scyllam charibdim:syrtes symplegades: tot infesta nauigantibus maris pericula. Omito tẽpestates:qbus nec uisu quicq̃ est tristius: nec horribilius: qbus & ad summũ uitæ usq; discrimen quottidie iactantur:quatiuntur:& (quod sæpe accidit)submersi tandem obruunt. In qua re nemo est:qui idoneus magis q̃ ego testis adhiberi queat.qui quũ multis fuerĩ quas satus tẽpestatibꝰ tum ea maxime quæ me ex sicilia in italiã nauigantẽ ĩuasit:tã sæua:atq; horrens ut horrori sit adhuc mihi eius recordatio. Non possum certe (ut par esset)explicaret tibi acerbitatẽ illius tẽpestatis.sed quanta extiterit ex hoc facile cõiecturã facere potes:q̃ æneã ducẽ:cuius summa cõstãtia:& animi fortitudo ubiq; decãtat:uidi ego eũ cõtremẽtẽ grauiter:atq; ĩgemẽtẽ:extẽtisq; ad cœlũ manibus beatos lõge ĩclamãtẽ eos:qbus ad troiã oppetere cõtigisset:lamẽtãtẽq;:pari ab eorꝝ morte:ac fortissima a diomedes gladio se ereptũ extitisse crudelẽ eydẽ diẽ illuxisse oĩbus ultimũ.neq; ex nũero nr̃o quẽq̃ putaui euasurũ:Non ipsum æneam:non illi oneũ:non achatem:non abantem: grandeuũ ue alterem:quorũ naues longe disiectas:.ad summũq; pene exitiũ

adductas nescio quæ uis illa: nisi diuina liberauit. Cha. nõ incognita mihi narras: hæc enim ea ipsa die resciui. Pa. quo id modo. Cha. quo id modo rogas an acrem illũ: fidũq; orontem ignoras ductorem liciæ nauis: is quidẽ tũc submersus concessit ad me illico: exponẽs mihi & ex ordine oĩa: quæ tu disseruisti ĩplorans deinde opẽ: rogitansq; multũ: ut se ulteriorẽ in ripa sistere: qd nunq̃ passus fui: quũ inter fluctus adhuc corpus suũ sine sepulchri honore iactaretur. Nũc agit sese circũ hæc stagna mœstus: atq; errabũdus uidisti illũ? Pa. & uidi: & unicũ meorũ malorũ solatiũ habui: dũ tantisper in ripa moratus pari cũ eo detinebar infelicitate. Nec enim falsa de tristi eius interitu retulisti: cuius ad huc imago subit mihi: dũ excussum e puppi: contortũq; ter eũ: atq; circũactũ horrendũ affluctu rapidus tandem equore uortex absorpsit. Sane qd ad me pertinet: nihil edisseram: qui licet eam euaserim tempestatẽ: amarũ tandem aliquando etiã uitæ meæ finem inueni: excussus & ipse pariter: atq; iactatus inter undas (qd deerat) insuper ferro præterea obtrũcatus. Ex quo nec tantũ mihi timui q̃ æneæ meo: ne tantis undis surgentibus spoliata magistro nauis deficeret. Hæccine eorũ delitiẽ: opes: trãquilitas: sic illis uiuitur: sic moritur: tui nũc & aliorũ defende studia: & artes contẽneq; si libet: maiorẽ esse etiam eorũ miseriam: & calamitatem: qui patrias incolentes suas: uxorũq; ac filiorũ societate beati quiescũt: gaudent: ludũt: hortantur: amicitias colũt exercentur commode: habitant magnifice: uestiũtur culte: conuiuantur læte: cubant molliter: iocundos suos: ac geniales agũt dies. Adde qui in urbibus optimates: & primarii magnam sibi uendicant auctoritatẽ: habenturq; summo in precio: atq; honore: qui ius dicũt: qui causas agũt aliorũ: qui fasces gerũt: qui ducũt exercitus: qui uel assistũt prĩcipibus: uel principes ipsi magni: illustresq; sunt: quibus nec optabilius quicq̃ in uita esse uideo: neq; beatius. Cha. falleris lõge palinure nam quos beatiores esse arbitraris: miseriores illi sunt ulla sine dubitatione. Neque enim negauerim sortẽ subiectam esse nautarũ magnis malis: sed ita subiectam: ne comparatione aliarũ: quẽ maioribus etiam grauant incõmodis minus certe misera iudicanda sit. Quid enim tristius (ut ad tuos ueniam) qui patrias suas colunt: quid miserabilius: quam domi suæ agere: & ita agere: ut iocundiorẽ aliquando uitam mortẽ optes? Quæ ulla maior calamitas quam circundari urbem hostibus: ingruere bellum: uolitare tela: stringi enses: perfodi muros: fremere tormentis: saxa dirui domos tremefieri & cõcuti? que mq; fame: sitiq; deficere: corrũpi aerẽ: occupari mœnia: spoliari templa: dirripi patrimonia: publicari bona: incendia parari: malos exultare: bonos torqueri: affici conuitiis: expelli domibus: uulnerari: carcerari: relegari: deportari: trucidari filios ante parentũ ora: uim pati uxores stuprari gnatas. Videntur an hæc tibi mala palinure: & an his: quæ tu meministi: ulla ex parte cõparanda? Pa. q̃ uera narras o charon q̃ nunc uel audiens ista perhorresco. Venit enim mihi in mentẽ grauis illa: & deploranda patriæ meæ desolatio troiæ: inquam tam præpotentis olim: atq; prædiuitis: cu

ius euersione nihil credo referri posse crudelius: aut lachrymabilius: tantaq; fuit calamitatis eius magnitudo: ut longe plura etiam atq; tristiora quã tu supra memoraueris sibi contingerint: quæ si uelis omnia tibi ut rem cercius agnoscas: explicabo: Cha. haud opus est palinure: quoniam & tem pus non patitur & ego hæc omnia non secus ac tu nota atq; comperta habeo. Nam & mihi renunciauerunt: ut quęq; aduentabant animæ ex illo bello profectæ. Nihil certe: ut nunc tu dixisti peruenit ad aures meas crudelius: aut lachrymabilius. Pa. faxo ut iubeas: sed aduertas charon grauissima licet hæc sint: rariora tamen contigere q̃ ea nautarũ: quæ supra exposui. Cha. referam ergo alia frequentiora: & ex ipsis quidem met ciuitatibus: quarũ relatio augebit etiam earũ miseriam. Vade oro & per ciuitatem: plateas: porticusq; discurre: quid aliud ostendes q̃ oblatratiũ maledicta: insimulationes pestilentissimas: optimi cuiusq; dilacerationem qd non exploratorũ insidias: inuidẽtiũq; uenẽa. Diuerte mõ: do gressum: & artificũ: mercatorũq; tabernas: ac cõuẽtus pete qd aliud deprahendes q̃ sermonũ nebulas: fucos: mẽdatia: deceptionesq; manifestas. Tranfer dehinc te in fora publica: fedesq; iudiciarias: quid aliud audies q̃ undiq; omnia magno strepitu: ac clamore misceri? Quid intelliges aliud q̃ cedes hominũ: compilationes: furta: grassationes: conspirationes: proditiones? Quæ alia occurrent tibi nisi litigatorũ iurgia: & contentiones: testiũ periurationes: causidicorum præuaricationes: iudicũ corruptiones: præsidũ ambitiones: ac rapinæ? Quos ibi alios obuiam tibi habebis q̃ exultãtes improbos: lugentes bonos: oppressas uiduas: pculcatos pupillos: egẽtes pstratos; Attolle postea altius oculos & atria prĩcipũ pscrutare: q̃ nõ uidebis ibi assentatorũ exaltationẽ: speculatorũ acceptionẽ: militũ audatiam: fœneratorũ uoratitatem: quæstorũ ĩprobitatẽ: quã non potentũ hominũ intenuiores uim: atq; ĩsolentiam? Quas non concussiones. quas non populationes: quos non inocentes accusari: criminari: carcerari: proscribi? Pa. grauia hæc nimis: ac miserabilia. Cha. ad restãt alia: quæ non minus tibi grauiora: & miserabiliora uidebuntur. Pa. pge. Cha. quæ fortassis etiam: grauiora & misera biliora iudicabis quoniam domestica ac frequẽs magna est eorũ pestis. Pa. fare. Cha. nolo tibi palinure afferre in medium graues: longosq; artificũ: & negociatorũ labores: non eos quibus afficiũtur agrorũ cultores: non quibus milites: non quibus causidici cæterarumq; disciplinarũ sectatores æstus: algores: inediam: peregrinatiões: anxietates: uel pericula? uulnera: cædes destrictas: habitationes: infinitaq; agendi: cubandi. uescendi incõmoda: uel fastidia: lassitudines: uigilias: solicitudines: odia & infamationes: Nam si cõplecti cũcta sermone meo: atq; exequi uoluerim: tot tantaq; dicenda se offerent: ut præ longitudine malorũ ac mole: citius nauigatio nostra quam oratio finem possit inuenire. Omitam itaq; & commemorabo tantũ: quas inter domesticos parietes tũ seruorũ: tũ uxorũ ac filiorũ molestias: ac turbationes pessimas perferre solent: qui gubernationi præsunt rei familiaris cuius si ita ut naualis expertus: facile quicquid di-

cturus ſumme etiam tacente:& intelligeres:& approbares. Nam ſeruorum primo in dominos ſemper prōpta maledicta:furta:ipoſitiones:fugas:arrogantiam:negligentiam rerꝫ dominorum : temulentiam:edacitatem :ſomnolentiam:tarditatem:ignauiam:nemo eſt qui non uideat magnam afferre his:qui patiuntur infœlicitatem:Deinde filios:quorꝫ amore nihil dulcius eſſe ferť:quanta animi cum amaritudiné aſpiciāt parentes:uel ægrotare: uel mortē obire: quod frequēter admodū fit. Satis exiſtimo etiā te ītelligere:q̄ uero grauē:& anxiā credis eſſe eorum uel parturitionē : uel educationem:uel īſtitutionē. Quotiens pro eis bonos parētes gemere:ſuſpirare:dolere:torqueri:quanta etiā putas perturbatiōe affici : dū quos ꝓgenuerunt: īmenſaq̄ adeo cura aluerunt:uel parū ſibi audientes:uel rebelles:ac infeſtos poſtea habere contingat:qua dolentur eos ferre arbitraris : dū īſani : & uecordes ſunt:dū ebetis:&craſſi igneii dū effœmīati:& molles: dū dilapidāt: & euertūt patrimōia:dū nullo bono opi:&ſtudio ītēdūt:dū ꝑ p̄cipitia uitiorū oīum uitā ducūt ſuā. Quid de uxoribus loq̄r q̄s dos tūidas:genus īſolentes:forma ſuſpectas:deformitas reddit:īuiſas? Quarū līgua nihil perniciosius : quarū audatia nihil ꝓdigioſius : quarū īprobitate nihil execrabilius: Quæ iurgiis ſemper & contentionibus obtundunt uiros;quæ ſemper cōq̄rūtur:ſemper exprobrant:ſemper inſidiantur. Quibus quū deſint cætera: nunq̄ tamen lachryme:gemitus :& ſuſpiria:quæ ceca ſua:qua tantū ardēt: ornamentorū ambitione exhauriunt opes;labefactāt domos:cogunt maritos in malos quæſtus in dira ſcelera. Non refero turpiſſima adulteria:quibꝫ nec punitur minus: nec peccatur magis quicq̄:ea quanto dolore afficiāt bonos cōiuges: nemo ſatis unq̄ iuditio meo enarrare poſſet: ſed magnū doloris argumētū p̄ſtāt:& grauiſſimas cedes : & īgētia:q̄ ſæpe ꝓp corruptas uxores bella exarſerūt. Pa. hoc pluſq̄ uellē ſcio nā arduū illud;qd ego uidi grēcorū & troianorū bellū ꝓpter helenæ raptū in eā excreuit rabiā: quā nulla mūdi regio ignorauit. Cha. quæ toti mundo manifeſta ſunt;ea tantū noſtri palinure :at ſi ſingula:quorū nihil me latet ītelligeres:ad ducereris in tantum ſtuporē : ut ſtupeſcens etiam præmiſeratione coniugalē uitā lachrymares. Pa. hui quid narras. Cha. narro quæ quotidie uideo:& pertracto. Pa. ergo conubia putas poluta:& conquinata? Cha. minime id nunq̄ dixerim . Pa. at qui multas memini me uidiſſe ea præditas honeſtate: ea religione:ac uitæ ītegritate: ut dīnū quoddā magis q̄ humanū redolere uiderētur. Cha. & multas utiq̄ eiuſcemodi eſſe confiteor:ſed eas quidem quæ optimis;honeſtiſſimiſq̄ ortæ parentibus;ebiberūt a primis annis ſobrios: & caſtos mores. Quæ ſanctis parentū ſuorū exemplis educatæ uitā īſtituerunt:peccare caſtigatæ:ſapienter ad manſuetudinē edoctæ:ad pietatē:ad fidē:ad diuinū cultū:ad rectū:compoſitumq̄ regimen rei familiaris:quæ ſe a thiaſis:ſaltibus:iocis:quę ſe a ſpectaculis : ab īmodeſtiore cultu:ab licentiore colloquio abdicarunt. Cæterū quæ contra ſanctitatē: quæ malis inſtitutis: peruerſiſque parentū exemplis ībutæ molliter uixerint:aſſuefactæ delitiis: quia tur-

pi ocio. quæ nihil nisi: saltare canere: fides pulsare didicerunt: quæ præterea oculis suis auxerũt matrũ: præsertim obsenitates: & immũditias: Hasce qua fide: & integritate esse putas erga maritos? Illabũtur siquidem tanquam ue nena tenellis mentibus parẽtum exempla: inde rarior etiam qua reris est hi menealis honestas: ꝙ qui eas uel emandatis instituant moribus: uel sancto iuitent exemplo: parentes simul rariores habeantur. Proderunt postea in publicũ: quæq; etiam procatiores aperta fronte: directo gressu quasi pudici tiam ipse consecrasse uideantur. Et quæ secretũ ĩtra cubile probra gesserũt: quũ uestem induerint: illa contexisse: atq; ocultasse existimant. Vosq; ea ua nũ uulgus: ita ut cernitis: uera ducentes esse arbitramini. At ego nihil ac res se habet de eis iudico: nuda enim hic omnia: atq; aperta sunt non ueste hic tegũtur maculæ: non palio obnubuntur scelera: exertos omnes: ac nuda tos: rerũq; omniũ uacuos prorsus huc ĩgredi oportet: Quicquid in uita ma le tentatũ maleq; actũ est: hic fronte coram ipsa demũ gestatur: dispoliatur: ostentatur: quare non mirũ tibi uideatur: si quorũcunq; nota habeo crimi na. Qui quorũcunq; etiam nudas ita ut prædixi; transueo umbras: q̃ proin de ingentem uideo earũ turbam quæ quũ impudicitiã longe apertam ostẽ dant: suam: pudicissime tamen in uita habeantur: Quantas secũ in mari tos fraudes gerũt: quot simulationes: quot proditiones: quantã ypocrisim: quot aliorũ obscenos amores: quot pollutiões: quot suppositos partq; quot mentitas enutritiones: quot alienis feminis susceptas messes. At: quod redi culũ magis est: lugent postea ignari mariti: hasce sibi extinctas uxores Lau dant iter cætus: & prædicant q̃si pudicicie principes. Statuũt mauseola plu rimi quoq; epigrãmata cõdi orationes scribi: & pronũciari curant in laudẽ: ac memoriã castitatis: fideiq; earũ sempiternã. An hæc tristia & amara esse censes palinure? & an cõparationẽ ullã habere putas cũ his nautarũ: quæ ea seueritate: & acrimonia recẽsuisti: ut cętera læta: fausta delitiarũq; plena (si ti bi fides daretur) existimãda eẽnt. Pa. haud equidẽ tãta in ciuitatibus: priua tisq; domibus: quanta modo enumerasti mala: regnare credidissem. Cha. ita pficit inexpertos sermonẽ aliquãdo inire cũ his: qui multarũ rerũ usum: atq; experientiã habent. Pa. ita fit. Cha. quid si animaduertas labores: quos perferunt nautæ: corpori magis q̃ animo ĩfensos ire concedes amplius etiã sentẽtiã meã. Nã huiusmodi res duræ assiduo quodã usu: & assuefactiõe mi tiores fiũt: & quodãmodo domãtur: quas uero ego memoraui: quũ animũ magis affligũt: nõ ita usus & assuefactio mitigare: atq; edomare potest. Pa. conscentio tibi iam: gaudeoq; ĩ eam lucem te illustrante peruenisse: ut ĩtelli gam tam magnam aliorũ: & maiorem etiam q̃ nautarum miseriam. Sed il lud non possum ĩtelligere: qn prĩcipes saltem: ac magni uiri: non dicam nau tis: sed cæteris insuper quibuscunque mortalibus beatiores sint. Cha. Cur. Pa. quoniam omnibus abundent: atque affluant bonis. Cha. quibus. Pa. honore gloria: opibus: delitiis: amicis: potentatu: imperio. Cha. hi sce? Pa. hisce & multo pluribus. Cha. erras. Pa. errorem hoc optas

ſem in uite mihi. Cha. deliraś. Pa. maluiſſem ita delirare q̃ tua cum ſententia ſapere. Cha. quid ſi nihil illis miſerius? Pa. quid ſi nihil beatius? Cha. haud unq̃ hoc mihi demoſtrabis. Pa. non tibi ii beati uidentur: qui qcquid ad explẽdas uoluptates optari poteſt: aſſecuntur: Q uibus cõuiuandi: cubãdi: unguendi: lauãdi: ludẽdi: uenãdi: aucupandi: ad oẽm nitorẽ: atq; ſacietatem ſemper facultas ſit. Q uibus quot quot uelint concubitus fœminarũ: quot quot uelint arua equi canes: quibus tot ſunt ſerui: tot exculta palatia: tot munitæ arces: oppida. Q ui tantũ poſſideãt auri: gemmarũ: ueſtiũ: ſuppelectilis quibus audiant omnes: ad ſurgant: inclinent: quos populi uerentur: timeant: ludent: decantent. Q ui leges dicant: mandent: exerceant: proſcribant: puniant: extollant amicos: uindicent inimicos: trucident rebelles: Cha. non eſt tam magna: ut exiſtimas: palinure eorum beatitudo. Non parit certe faſtidium tanta bonorum: continuatio tantaque affluentia: neque ſapit tantum: quæ non aliquando intermititur uoluptas? Præterea quomodo eos tu beatos iudicare potes: qui tantis opibus: atq; delitiis ſuis nunquã fruũt cũ iocunditate: nunq̃ cũ gaudio: q̃ in tãta rerũ copia nunq̃ exhilarẽt ſe: nũq̃ releuẽt aĩum nũq̃ exultẽt. Qui tãta licet bonorũ ubertate redũdãtes: triſticia tñ ſp obducantur: ſolicitudine p̃mant: anxietate torqueant. Non tibi multo obtabilior uidetur priuatorum conditio: quorũ & uita ſecurior: & uoluptates etiã: ſi mentem intendas: maiores ſunt. Q uos ſumma ſemp condit hilaritas: mulcet feſtiuitas: explet alacritas. Q uantam putas afferre delectationem cõis: quæ cũ uxoribus & filiis uita: exigitur. Dũ cubant tute: ueſcuntur læte: iocant modeſte: q̃ dulcẽ eſſe arbitraris amicorũ inter ſe: & æqualium parem uitã: domeſticam uſum: frequentẽ conuentũ? Quid eorũ amore ſuauius: cõfabulatione gratius: curis melius: atq; cõmodius? Quãtũ credis letitiæ: & exultationis habeant eorũ conuiuia: ludi: cantus ſolationes: Quantum dilatent animos: & pmulceant: quantum emanet mellis: cuius nec ſtillam prĩcipum aliqs deguſtauit. Pa. haud intelligo charon hanc: quã refers regum triſtitiam: atq; anxietatem: qui inter riſus tantũ: blandicias: iocoſq; uerſentur: quibus ſemper pſallatur canat: plaudat: & quicqd ad tranſigẽdũ hilatẽ uitã excogitari poteſt: exhibeat. Cha. etiam ut uideo iudicas palinure quę oculis tantũ patent: quo errore decepti mortales plurimũ ſeduci ſolent: ſed quod certũ afferre poſſunt iudiciũ exteriora corporis: quæ uelamenta quædã magis ſunt ueritatis. Aut qd certi p̃mittere & oſtentare poteſt frons hominũ: quæ plures q̃ ꝓtheus ſpecies mentiri: atq; ĩ plures mutari queat. Cõſiderandæ ſunt ſecretæ animi fibre: perſcrutãdæ ſunt interiores mentis latebræ: quas ſi peruidere ita ut frontem poſſes: proh dolor quantã ibi malorum turbã: quantam formidinum: atque ſtrepitationũ aciem introſpiceres. Quot angores: ſolicitudines: ſuſpitiones: quot peſtilentes morbos & pturbatiões: q̃ta apirẽt ulcera: quot plagæ & cædes: quot enſidiæ: quot enſes: & telorum infinita genera: quæ nec ſomnos eorũ quietos: nec cibos placidos: nec opulentiam dulcem: nec imperium iocũdum: nec delicias: io

cosq; lætos esse permittant: Pa. nesciebam ad huc hæc eorq; qui dominantur mala: sed cur illis contingant tanta non capio. Cha. contingunt tanta propter graues inimicitias: acerbaq; odia: quas continue cũ finitimis ciuitatibus: cũ subditis sibi populis: cum sibimet ipsis etiã gerunt. Quo fit ut ingrauescentibus odiis: increscẽtibusq; iniuriis: quibus quotidie afficiunt quẽq; necesse fit illos torqueri & affligi grauiter: confidere nemini: suspicari omnia possunt: extimere muscas etiã (ut aiunt) uolantes: gaudere & lætari nunq; tristitia & mærore detineri semper. Pa. Adducis me facile: ut credam suspectas eos habere finitimas ciuitates: cum quibus & infensa odia confiteor propter continua: quæ exercẽtur bella: & dominandi libidinem: qua plurimum incenduntur. Cum suis uero: quibus imperant populis: nihil accipere possum nisi amorem & dulcissimam pacem! Porro si cum finitimis sint inimicitiæ: si oriantur bella: ac demũ etiã augent imperia subducuntur oppida: profligãtur acies: spoliant & captiuantur hostes: populatiões magnæ fiunt tropheis decoratur patria: uictoriis celebratur: triumphis extollitur. Ob quæ & principum gloria: & urbium ornatus: & inimicorum timor & populorũ inter se læticia: atq; erga principes fides: & amor crescit. Cha. at tantum narras quæ pspera sunt: & læta: ac quæ frequentibus accidunt aduersa & tristitia ptermittis. Quasi semper eos putes debellare hostes. potiri uictoria: triumphis exultare: nunq; uero uinci: posterni agros suos populari: bona sua diripi & e suis se oppidis deici: sed maiora hæc prætereamus: de minoribus tantum dicatur. Quipe si conferas quas strages suorq; & cædes sustinẽt comperies longe maiore damno q; lucro ptas eorq; uictorias constare: discussaq; rõne decessisse plus illis q; accessisse. His addicias: ut populorum etiam suorum odia: ne dum finitimorum intelligas: q; ad inferenda bella: & persequendos hostes opus illis est ingẽti: & munito exertitu: multo nauigio: longa armorq; & machinarq; præparatione: quæ quũ magno & inestimabili cõstent sumptu: nec proprii suppeditent redditus necesse est nouis uectigalibus uexare populos: nouas ĩducere: pstationes: nouas angarias: augere tributa multiplicare onera: exhaurire æs omnium: eradi marsupia: imo uiscera pauperum: paruos atq; magnos diripere: spoliare: conculcare. Inde fit ut quũ ĩuisos manifeste se cunctis intelligant: suspectum tum sibi incipiant habere quemq;. Nullius fidei: nullius amicitiæ credere: coniectari omnia ĩ malam partem. Habet. n. hoc in se pessimum malefactorũ conscientia: ut quos iniuria affecit: nunq; reuocari in amicitiam: nunq; mitigari: & aduenia mo-ueri posse putet: proinde magis insurgitur: grauiores initur iniurias hunc proscribunt: illũ carcere includunt. Quorundã patrimonia publicant: alios iugulari: aut strangulari iubent uoluntate pro rõne utũtur: eorq; quoq; quos tantis leserũt malis cognitos affines: amicos: socios: seruos quasi fidei suæ diffidentes persequuntur. Tum cæteri: qui chariores etiam uidebãtur: exẽpla alior q; præponunt sibi: acutumq; ipsi non minus odia. Nam non minus rebus suis: ac saluti suæ timent. ita pedetentim ciuitas omnis indignatur:

obmurmurat:rapitur ira:odiis incenditur:coquit nouas cogitationes: no/
ua concilia molitur. Mox eo deueniunt:ut hæc intelligentes uideant:quãtæ
ruinæ:quãtoq; p̃cipitio subiaceãt:q̃ tenuissimo quasi quodam filo pendeant
ĩperia sua. Tũc cernas eos pallere:tristari cõsumi expauesc:oĩa torq̃ri scelerũ
suorq; cõsciẽtiæ:q̃ prĩa est pœnarq; oĩum. Timere hostiũ ĩsidias: ciuiũ:cõspira
tiões:domesticorq; pditiões:oppssorq; uindictas. Tũc securq; nihil existimare:
nisi qd ui ac ferro tueanc. Propterea nõ credũt se tuto cuiq̃ nõ ministris:nõ
necessariis: nõ germanis quorq; maiorũ etiam q̃ aliorq; auctoritatẽ magis for
midant:arcẽt se ab aspectu & presentia oĩum:cingunt se fossis & aggeribus:
claudunt se arcibus quasi ad perpetuas damnati carceres:custodibus etiã tã
q̃ ad expeditionẽ belli paratis:ut obsideri eos putes circũuallanc. Nihil illis
dulce:nihil sapidũ:nihil iocundũ. Dormiũt cũ magna inqetudĩe:cũ maiore
etiam uigilant. Terret illos conuentus hominum:angit solicitudo timent
colloquia:timẽt salutatiões:timẽt dona : suspecti illis aditus:suspectæ sellæ:
suspecti cibus & potus:q nec etiã nisi p̃gustati sumuntur: suspecti pellicũ &
item oxorũ thori. Quibus mirũ est:cur sine cuiusq̃ prægustatione congre/
diantur:ipsos uero:quorq; se custodiæ comiserunt:non minus exstimescunt:
quibus quum carere nequeant ob tutelam suam : ergo magis augetur eo//
rum timor & miseria quo armatos pro firmiore illos præsidio esse necesse sit:
quare alienigenas: & barbaros homines:atq; abiectissimos quosq; sibi deli/
gunt:eosq; frequentius comitanc. Deiiciunt sæpius:ac exterminant quo sa
luti sue(& si nõ alia:at salte hac uia)cõsultũ ire possint. Quid fædi9 & igna
uius dici queat q̃ hominibus ĩmanibus flagitiosis se cõmittere : suos uero
prudentes:sobrios:iustos spernere:atq; deuitare. Quanta ista tyrannorum
fœlicitas quos continuus & ingens semper angore afficit metus : quo non
modo animi grauirer excruciantur:sed cuncta insuper dulcia mundi dona
fugantur:& dissipãtur:q̃tæ iste eorq; deliciæ:quanta gaudia:qui tranquillita
tem nunq̃:& pacem sibi:ne dicam populis suis:aut hostibus concesserũt ex/
pertes:omnino tam sanctissimi atque omnium dulcissimi boni. Quæ nam
ubertas ista bonorum:qui distracti aliunde neq; sciant:neq; uisant : neq; per
tractent:neq; gustent unq̃. Quanta ista imperii bona: quæ quũ ipsi uidere:
& attrectare non possunt:coniectant necesse est aliorq; curæ & gubernationi
ignari rerum suarum:nesci omnium ferme quę sub se gerunc:fraudati quot
tidie:& decepti ab his præsertim:quos præceteris hauserunt : quibus tamẽ
quũ se credant:quot innocentium criminationes:quot facinorosum falsas
comendationes audiunt. Quotiens eorum fidem sequuti bonos pro malis
malos pro bonis ducunt:atq; hos beneficiis:illos pœnis afficiunt. Quodq;
grauius est:quotiens ipsis etiam uidentibus:hi quos tantum extulerunt p
sententia sua in foro quosq; ledunt:concutiunt:opprimunt:atq; dilaniant.
Quid mirum:si exardescunt postea populorum odia: si labefactatur postea
eorum status : atque desolatur. Quanta ista quamque optanda imperia:
cum quibus & seruitutem pessimam degant : subiecti tantis perturba/

tionibus: tantis insidiis: subiecti ipsis etiam: quos sibi subiecerunt: constricti quasi quibusdam regni compedibus: clausi intra arces: quasi magni alicuius criminis rei: coartati instar ferarum: exclusi ab omni: quæ foris capitur recreatione: priuati libertate: quod est tam dulce & omnibus optabile bonum: non hominibus modo: sed cæteris insuper quibuscunque animantibus: cuius priuatione quid est quod tristius: aut infœlicius contingere possit. Pa. non credis charon bonos aliquos: mitisq; & moderate naturæ tyrannos esse. Cha. immo multos credo: sed tanta est dominandi libido: tantus: ardor: tanta nescio quæ pestis ingenita ut quos semel inuaserit sint summa quamuis bonitate præstantes: adeo illiciat eos: illicienſque deprauet: ut uita potius quam imperio: quod iam occupauerunt carere possint: uel ad conseruandum: uel & ad amplificandum contendunt unguibus dentibusq; : ac propterea nemo est tam bonus tyrannus: cui conseruationis: amplificationisq; suæ gratia multis non magnas inferre iniurias: atque ob eas illatas non plurimum timere: plurimas ue pati anxietates contingat. Pa. miror cur tantis in malis: quæ plane ita ut narrasti uera esse puto: appetant tantopere mortales imperium: nisi id fortasse faciunt cupidine honoris: & gloriæ. Quid nimium tam præstans atque excellens bonum tolerabiliores reddit: tantas quas modo exposuisti miserias. Dulce quippe est mandare aliis: preferri omnibus: eminere præcellere: uenerari: timeri: suppliciter exorari: assurgi sibi: uia decedi: inclinari cerui cem: flecti genua: audire laudes suas: & rerum bene gestarũ decantationes. Quæ quũ & diuina numina plurimum capiant: facile intelligi põt quantũ & his quoq; mortaliũ mẽtes capiãt. Cha. quæ tantum capere potest tyrannos ullius honoris aut gloriæ exhibitio: qui se certo inuisos omnibus esse sciunt a quibus: si laudẽtur: si audiatur: si assurgatur: atque incuruetur intelligunt palam uel assentationis: uel timoris causa id fieri. Quare non est ita dulcis: ut putas: huiusmodi honoris & gloriæ extersio: magis quam exhibitio. At uero dulcior is est: qui in priuatos homines ab amicis & beniuolis honor exhibetur ꝓpter aliquod eorũ egregium facinus: aut excellentem uirtutẽ: Vera ista gloria: uerus iste honor ac dignus qdem: quo & diuina numina capiant. Pa. nullã ergo uideo causam: cur tãtopere ĩperia desiderent: desideratacq; conseruent: nisi q̃ habendi cupido: qua tantum trahit humanum genus: ĩ his maxime explet. Quo. n. quisq; plus auri: agrorũ: ædificiorũ oppidorũ: aqrere possit: nullo parcit labori: q̃ntũcũq; uis magno & ĩtolerabili: neq; ullus tam amarus labor: qui: pp q̃stum & maiorem rerũ cumulationẽ dulcescat. Ita quũ tyranni sup oẽs plus possideãt: super omnes & beatiores uidentur: licet cætera eis tristitia sint atq; peracerba. Cha. neque istud quidem affert ullam beatitudinem: nam in primis nõ efficit diuitem maior habundantia sed minor cupiditas. Qui enim paruo contentus est: id tantũ cupit: quod necessitati uitæ sufficiat. Is habunde est locuplex propter honestum: quod facilius implere potest desideriũ: quod quum & impleuerit libe-

ratus est ab omni qua alii rapiuntur habendi anxietate. Qui uero quantũ libet diues plura concupiscit pluribus indiget: quia perseuerante aquirendi in sacietate efficitur minus uoti cõpos. Quo enim magis crescit multarũ rerũ possessio: magis etiam cupiditas: neq; finem unq̃ habet uorago illa cupiditatis. Deinde nõ est iudicandus quisq; uel locuplex multitudine: uel paup paucitate diuitiarũ: sed uel rerũ magis implemento: uel necessitate. Nam si multitudinẽ excedunt sumptus: quomodo potest is credi diues q̃ minus habet q̃ necesse esset: quare quũ necessitatem sepius magnam patiantur: qui tantam ĩperii molem administrant: indigentiores etiam putandi sunt priuatis hominibus: quibus licet tenues sint opes: at necessitatibus saltem suis uel pares uel superiores. Taceamus graues: quas quottidie expiationes uel rapinas pferunt a quæstoribus suis: & ab his maxime: quorũ fieri magis credunt: qui quo maiora etiam nacti sunt imperia: eo maiora utiq; furta maioremq; proinde rerũ suarũ diminutionem: patiuntur: a quibus priuatos saltem homines liberos esse constat. Qui & diligentius patrimonia sua ipsi p se curare: & attentius omnia intueri possunt. Dicamus uero curas & labores: quos in administrandis tantis opibus: gubernandoq; tanto potentatu tolerare eos oportet: quorum fortiores q̃ herculis humeros necesse est ad sustentandam tantam molem: plures etiam q̃ argi oculos ad tantam rerum uarietatem preuidendam: atq; distribuendam: plura quoq; q̃ iani: aut uertuni capita ad intelligenda: examinandaq; tot ac tanta quũ hostium: tũ populorũ suorũ: quæ illis negotia deferuntur: Quæ tanti animi uis: quæ non debiliretur? quæ tãta soliditas: quæ non concutiatur? quæ tanta promptitudo quæ non remitatur? Cuius est tanta ualitudo: tantum robur: qui se tam uasto curarũ ponderi parũ audeat polliceri? Cuius est adeo equabilis: & moderatus animus? adeo perseuerans: qui tam multis tãq; continuis laboribus nõ defatigari: nõ quassari nunq̃ atque ĩfringi possit? Omittamus mortales: de nobis tantũ: qui hæc ultima loca colimus loq̃mur. Verũ putas paulnure beatiorẽ esse uel me: qui pauperrimus sum omniũ: qui nihil pręter hãc quã cernis pusillã litrẽ possideo: uel plutonem tã latitãque ĩmensi regni tyrannũ: intelligo: & si taceas quale de hoc sis iuditiũ prolaturus Crede mihi minime meũ cũ suo statu cõmutarẽ. Pa. quare. Cha. quia lætus ago: & summa animi qete. Nõ ullius rei ullã gero nisi trãsuehẽdi hasce huc descẽdentes animas: & conseruandi incolumẽ hunc fascellũ meũ solicitudinẽ in qua dicã tibi quicqd est: qd̃ me grauet. Quũ. n. ppter uetustatẽ fatiscat aliquandorimis: curare me oportet ut restituatur ĩtegritati suæ. Quare eũ consuo sæpius & obstruo: si quid rimarũ est: hæc omnis mea cura est: hic omnis labor. At pluto cũ tantis diuitiis suis: ac regno tãto nunquã lętatur: nunq̃ qescit: tot curis carpitur: quot repletur hic umbris locus: ĩplicatũ semphabet ubiq; animũ: hinc fertur: illinc rapitur: omnibus intentus locis: oĩbus occupatus ministris: huic mandat: illũ terret: alios acciri iubet metũ illi omnia ĩcuciunt: nunc terræ hiatus: nũc motus formidat. Sæpe illũ trepidare cogit lã

pas phœbi:ne ulla ex parte irradiet regno ſuo. Sæpe & fulmẽ magni fratris: ne penetret auerna atq; labefacte:quotiens uidi ego illũ dũ rebus ſuis timet iniectũ ſummo curru peragrare omnẽ hãc regionem: luſtrare fines:ſcrutari omnia diligenter:aſcendere etiã in ſuperũ orbẽ:circuire terras peruestigare quodcunq; periculũ perferre poſſet nihil omnino incauti & inexplorati relĩquere:quæ quũ multis in locis:ut maxime ea ſolet efficere in terris ſiciliæ: q̃ magis etiã eũ terrent propter magnas reluctationes Thiphœi gigantis:q̃ bus totã conquaſſat illam patriã. Non poſtq̃ ipſe auſus fuit bella inferre cœlo:iniecere ſuperi eius corpori trinacriã:ſub qua ab oĩbus undiq; montibus præſſus & grauatus cõatur ſæpe ſe atollere impoſitaq; ſibi reicere. Proindeq; magnos concitat motus : ac tãtos quidẽ ut hæc loca noſtra concutiat grauiter : & tremefaciat:cogita nunc quã leta & optanda ſit ſors huius inferni tyranni : cuius tot diuidit̃ animus curis tot propellitur : tumultuationibus: quẽ tot oporteat precauere pericula tot diſpenſare miniſteria : omnia percẽſere:omnia corrigere : omnia uel ipſe gubernare : uel aliis gubernanda cõmittere. Attende rogo:& uel ex hoc uno collige eius fœlicitatẽ : Nam ſi me deficere contingere : huic nauicularioministerio quod ita neceſſariũ eſt: ut uides:neceſſe eſſet eũ uices meas ſubire : ne alioquin deficiente portitore regno ſuo male ſuccederet. Pa. hoc profecto non modo uerũ eſſe uideo:ſed manibus etiam ipſis (ut aiunt) tango. Nam ea nocte : qua alias ſomno grauatus e puppi in mare excuſſus fui : id continuo ſenſit æneas meus qui errantẽ ſine magiſtro nauẽ intelligens gubernauit eam tota ipſa nocte: non ĩdignatus:q̃ quæ ſceptrũ geſtare ſolebant:remũ etiã manus attractarẽt. Cha. de magno eius germano nihil loquor non me latet quantos & ille labores ac curas ſuſtinet. Sed id præcipue ſcio quũ temeritate phetontis totus pene orbis conflagraſſet : quãtũ tunc regno ſuo timuit:quantũ tota cæli mœnia circuit : & ne quid labefactũ uiribus ignis corrueret: explorauit. Prætereo tertiũ fratrem moderatorem undarũ:cuius plurimæ etiam:ac maximæ curæ non facile explicari poſſent: ſed preſertim quæ ſub illa quoq; phætontea conflagratione ad ſummũ pœne uſq; exitiũ cũ toto regno ſuo eũ affecerunt. Pa. de hoc poſſum:quod oculis meis uidi:afferre teſtimoniũ:uidi equidẽ tẽpore illius : quẽ ſupra retuli horrendæ apud ſiciliã tempeſtatis commotum grauiter neptunũ:& ex alto proſpicientẽ uocaſſe ad ſe eurum:& zephirũ increpatis acriter eis pro tanta ſuſcitata tempeſtate:placaſſe ocius omnia:atq; tranquilla reddidiſſe quod argumentum preſtat mihi euidens plurimarũ: ut inquis:ac maximarum: q̃ omnia in latiſſimo imperio ſuo paria ſint curarum ſuarum. Cha. dic oro palinure: putas ne iam beatam eſſe tyrannorum uitam. Pa. minime. Cha. optares ne uiues eorum ſortem? Pa. ut quid optarem : in quo nihil omnino optandum eſſe manifeſte intelligo. Cha. ergo certo eos arbitraris miſeros. Pa. non miſeros modo:ſed omnium etiam miſerrimos. Cha. mirum q̃ modo eos tãta frui beatitudinem prædicabas. Pa. quid mirum ſi cæcus laudet tenebras;quas poſtea luci reſtitutus dãnet.

Cha.uis ut & alia eorũ mala tibi referã? Pa.restãt itẽ alia. Cha.&alia:& gra uiora. Pa.qd audio grauiora:haud unq̃ istud credã:posse his : mõ dixisti grauius aliqd addi. Cha.credes quũ audieris. Pa.dicergo. Cha. uides ut appropinq̃m9 iã ripæ : nõ possũ lõgiora tecũ iã facere uerba. Pa.rogo te mi charon: ne fallas auidissimã expectationẽ meã. Cha.an cæterarũ umbrarũ quas in litore reliq auidissimã etiã expectationẽ uis ut fallã? Pa.nũ diu moraberis pge o mi charon. Cha.immo diutius quã soleo demoratus sum:sed lentus etiã nauigaui propter te:cuius fabulatione delectabar. Pa. age ergo ut facis lentiorẽ ptrahe nauigationẽ:ut quæ reliqua sunt dicẽda psequi possis. Cha.ea tandẽ tãta est tibi audiendi cupiditas? Pa.tanta. Cha.morẽ tibi gerã qua in re illud te scire uelim: ꝙ plurimũ miserã reddit mortaliũ uitã instabilitas scilicet & ruina rerꝝ. Nã certũ nihil & permanens in uita quisꝙ sibi polliceri queat. Quomodo is beatus censebitur: cuius summã quantũuis & plenam beatitudinẽ minima omnis disturbatio uiolare & auferre potest:sane quũ omnia apud mortales infirma atꝙ mutabilia sint. Nulla tamẽ ifirmior sors est:atꝙ mutabilior q̃ tyrannorũ: quorũ etiã quũ maior sit exaltatio & sublimata:magis status altitudo:magis est pinde quũ mutari eos contingat) casus & ruina. Inde tantæ tyrannorũ proditiones: euersiones: trucidationes:ut nemo eorũ fere unquã euaserit: qui non uel regno depulsus:uel ueneno necatus:uel cruenta aliqua & pessima morte cæsus: uel perẽptus sit. Qui talem eorũ uitam optabit:qui pro modici temporis fœlicitate (si tamẽ illa fœlicitas appellanda sit) tam tristi postea : tamꝙ amaro fine cõsumatur. Horret animus dicere: nam ne credas his tantum mortales subiectos malis esse sensimus : & horum magnam partem aliquando nos inferi: licet tam ualida nobis:& munita sit ciuitas:tam firma: & præpotens : atꝙ omnibus undiꝙ præsidiis circunsepta. Non possum sine dolore meminisse illius diei:qua hercules heros ille fortissimus hæc regna penetrauit perfregit fores inuasit regem : exteruit reginam : quam & ante socii eius rapere adorti erant : abstraxit cerberum: uinctumꝙ & cathena cum magna ui in orbem duxit. concessit loca omnia:trepidare omnes umbras : atꝙ ipsos iudices fecit me quoque non modicum lesit : quem erepta cimba conto hoc meo percussit : impulsumque grauiter in mediam paludem exturbauit: timui equidem tunc desolatum iri baratrum totum: credidi tunc supremũ plutoni finem aduenisse regni sui:neꝙ minus illum cum coniuge in prædã duci ad superos quã tartareum canem:sed paulo humanius cum eo actum est:quæ opinabar. Nam tandem sibi:ac regno suo bene consultũ est: neꝙ tamen ita consultũ est: quin triplici custode suo:q tam pernecessarius erat spoliaretur ꝙ si opinionem meam:q̃ cõmunis erat: fata coæq̃ssent : tũc cernere fuisset uerũ:beatior uel meus uel plutonis tanti regis status esset. Ego qdẽ nihil ambigo:priuatus fuissem hac nauicula:hoc.n.habeo tãtũ : qd adimi mihi possit:priuatus etiam fuissem rege meo:sed quot quot alios uoluissem reges pcul dubio iuenissem:q ministerio meo indigentes seruitiũ meũ p li-

bẽter ſibi delegiſſent:& fortaſſe hoc lucri feciſſem:q̃ p uetuſta & attrita:q̃lẽ hãc ĩtueris:nouã mihi &magis ſolidã lẽbũ acqſiſſem. At pluto quãtas opes quãtos honores quãtũ regnũ amiſiſſet:quãtã in egeſtatẽ:quãtã in calamitatẽ decidiſſet. Qui neq̃ par quã aliud regnũ uti parẽ ego uel meliorẽ nauĩ: neq̃ parẽ aliũ famulatũ uti parẽ:ego uel meliorẽ dominũ ĩueniſſem. Excedo iã modũ dicendi:ſed ſi tẽpus ſineret narrarẽ:& qbus olim curis uexatus: quantoq̃ timore percuſſus propter bella gigãtũ fuit ſummus olimpi rector cuius narratio maiorẽ etiã augeret eorũ: quæ ſupradixi malorũ: confirmationẽ. Pa. haud opus eſt exemplis mihi:nam nemo mortaliũ fuit qui maiora q̃ ego unquã uiderit eorũ malorũ exempla. Quid enim extitit his temporibus troiano rege maius:quid opibus ſuis cumulatius: quid opibus munitius:& pulchriuś:& quid demũ exitu tantorũ bonorũ triſtius: quid crudelius:quid flebilius? Vidit infœlix pater tam arduũ & longũ bellũ:tot cruẽtas mortes natorũ ſuorũ. Vidit euerſam funditus & incenſam urbem: Vidit latrantem coniugem captiuatas nurus & filias populationẽ tantarũ diuitiarum: ipſe quoq̃:quod ultimũ reſtabat illi ſenectutis ſuæ ſolatium: Pyrrhi enſe confoſſus:& crudeliſſima morte conſumptus eſt: Cha. quis melius me hæc nouit:qui cunctos hac ſcapha tranſuexi:a quibus & omnem calamitatem ſuam ſeriatim perdidici. Notus eſt abunde mihi priamus cuius cognito acerbo caſu non potui non dolere. Notus eſt troilus noti hector & dei phæbus:nota eſt cętera tot filiorũ ac nepotũ turba:noti innumerabiles:qui illo bello perierunt, troiani: pariter & grai duces. Nota eſt infinita: quæ tunc occidit populorum manus. Nullo memini tempore longiorem interfectorum multitudinem huc deſcendiſſe quã illo:quo ita laſſatus fui: ut præ multitudine omnibus tranſuehendi minime hæc cymba ſufficeret. plane quid opus eſt tibi monitore ad aperiendas eorũ miſerias:quas tu ſubiectas oculis tuis habuiſti: ꝓ ſi pro anguſtia tẽporis liceret (iam enim uideo propius nos applicare ripæ) narrarem & milia aliorum tyrannorum:ex quibus creſceret etiam magis tibi opinio eorũ calamitatis. Nã illud poſſum: quod certo ſcio tibi uerũ confirmare: nullum fere me uidiſſe unquam tyrannorũ huc deſcendentiũ (deſcendunt porro omnes) qui non: uel alicuius uenenĩ infectionẽ uel magnas ulcerũ cicatrices:& ſanguinolentæ alicuius mortis horrida ſigna præ ſe ferret:ita mirũ eſt uidere tot ac tantos necatos:confoſſos cruentatos:trucidatos. Pa. quis nunc ſe tantis in malis tyrannũ unquã eſſe optabit? quis ĩperia aſſequi queret: quæ iam certius certo cognoſco magis fugienda etiam quã meduſeum caput. Cha. audiſti quibus apud ſuperos tyranni malis torquentur:ſed ſi intelligeres:quæ hic apud inferos grauiora etiam illis parantur:perhorreſceres:& longe magis eorũ ſortem. Pa. ergo & alia hic tyrannis parantur. Cha. credis palinure ſcelera quæ patrãt mortales:hic aliquando ĩpunita eſſe. Pa. hoc modo aĩaduertebã. Cha. animaduertendũ eſt igitur tibi quodcũq̃ in uita peccatur:pari demũ poſt mortem & reſpondente peccatis pœna puniri. Nam ut capias quod dico:ſi

tu palinure artem tuam nauicularíam uiuens male exercueris:si in dominũ tuum mali quicq̃:uel cogitaueris:uel cõmiseris:si inaudiens dicto suo extiteris:inuenies hic tibi preparatas his:quæ deliqueris similes pœnas. Pa. nihil prophecto:charon scio:quod male egerim uel in dominum meum peccauerim nisi somnolentam illam dormitionẽ meã: qua negligentius certe qua debebam me gessi. Nam magno in periculo nauim simul & dominũ: quem uehebat meũ reliqui:nisi uigilantior ipse & cautior melius sibi consuluisset: sed pœnarum satis tum ob hoc crassum peccatũ meum etiam inuita recepi. Cha. recipies etiam in morte. ibis enĩ quũ e naui te demisero ad seueros iudices nostros:qui examinant:& censent delicta omnium. ducent quoq; te ĩ examinationem:scrutabuntur q; crimina tua. Videor uero uidere q̃litate iudicabunt pœnæ subiiciendum. Pa. quali? Cha. parem peccato tuo tibi pœnam statuent:nam quum somno peccaueris:æterno etiam te somno damnabunt. Pa. dormiam ergo in æternum? Cha. ita puto: nisi grauius sit aliud peccatum tibi. Pa. sic mites habeam iudices: ut non sit grauius aliud mihi. Cha. nullam ergo nisi somni pœnam patieris. Pa. non hæc grauis pœna mihi uidetur. Cha. neq; asinis etiam:& bobus:at magnis:& excellẽti aliqua uirtute preditis uiris grauissima existimatur. Pa. q̃s uero dic pœnas p̃ferent tyrãni? Cha. audis tot clamantes & lamentantes uoces: tot orificos planctus:tantũ stridorẽ ferri:tot tractus cathenarũ. Pa. delectabat me adeo sermocinatio tua:ut his minime aĩum intenderem. sed quid audio tam triste:atq; horrendum q̃ præ horrore pœnæ aures meæ sustinere nõ possunt? Cha. sunt hæc quæ audis tormenta tyrãnorũ nam quũ illi ĩ uita carcere quẽ q̃ inclusérint:spoliauerĩt:flagellauerint:trucidauerint in summum luctũ:in sũmã egestatẽ:& calamitatẽ deduxerint: damnati sunt etiã ab incorruptis iudicibus ad perferendas pares pœnas. Ideo teterrimis quoq; carceribus inclusi:spoliati:flagelllati:rotati:cæsi mẽbratĩ:ac mille atrocissimis mortibus cruentati:tantos edunt quantos audis gemitus:tantum luctũ:tot ac tantos reboatus:clamores:atq; eiulatus. Pa. dic etiam mihi charon: an his pœnis plectuntur q̃ magni:atq; primarii tyrãnis asistunt. Cha. prorsus hisdẽ: nam suasu:& consilio eorũ maxime comittũt tyrãni scelera sua. Pa. an & inuita illi beati. Cha. nõ secus ac tyrãni:q̃bus asistũt:nã hisdẽ quoq; malis subiecti sũt:eadẽ enĩ sunt in eos populorũ odia:maiora etiã ĩter se eædẽ curæ:eadẽ picula: & qd miserabilius ẽ:deiiciunt sæpe a tyrãnis suis:& uel carcere: uel morte aliqñ pessima afficiunt. Pa. tãta est ergo tãq; generalis oĩum calamitas:ullam uero prorsus esse putas hoĩum sortẽ q̃ beata duci possit. Cha. immo beatos aliquos nõ nego fuisse mortales sed praros tñ. Pa. quos perraros? Cha. qui amore uirtutis & litterarũ contẽpserunt cætera mundi bona. Qui se innocuos:puros:castos:ĩtegros:ĩcorruptos: cõseruantes extulerunt aĩum altius ad gustãdã diuinã excellẽtiã:humana q̃si sordida:& abiecta reliquẽtes. Nam uirtus p̃ se tã dulcis:tamq; iocunda res est:ut ĩcredibiles amatoribus suis asserat uoluptates. Tam nobilis & p̃stans est eius possessio: ut

ſumma quadam ubertate ditet poſſeſſores ſuos. Quã qui uere ẽ aſſequutus: nihil ꝑter litterarꝫ ſtudia dulce: nihil ꝑter dei cognitionẽ hẽt amabile. Quæ tãtum ꝑdulcia ſibi bona ſtabilia: perpetua: ĩcorrupta præeligit: cuſtodit: amplectit: reliqua uero mũdi ſupremo tandem guſtu amara: infirma: momẽtanea: corruptibilia fuco mẽdatiora: hilo inaniora: hilla ieiuniora: papis uolãtibus leuiora: fugit: cõtemnit: abiicit: conculcat. Contentuſq; ſeipſo ac honeſtiſſimis: ſuauiſſimiſq; ſtudiis ſuis totũ nihili mundũ ducit: ruentẽ etiam non formidat. In his recreat: refocilat: letam & iocũdã agit uitã: ridet tantas hoĩum: tãq; ſtultas: & ultro ſibi quæſitas anxietates: tot ineptias: tot caſſos labores: tot inanes curas: nemini nocet: nemini moleſtus eſt. Laudãt eũ oẽs prædicant: admirant: beniuolentia cõplectunt: fauore ꝓſequunt: q̃ uere hic beatus eſt: qui conſcientiæ ſuæ ĩnocentia: & integritate: fruit. Quod primũ eſt: & dulcius oĩbus bonus: ſecuruſq; ſui nullo timore angit: nulla anguſtia torquet: nõ timet larga (q̃bus caret) q̃ſq; nihili facit diuitias ſibi a potentioribus eripi. Non timet a quocunq; ſe ledi: q̃ nec quemq̃ ſe leſiſſe certo ĩtelligat: q̃ uere hic fœlix eſt: qui tot: tãtiſq; ſemotus curis: & periculis: tantarum uacuus ꝓturbationũ: ſibi ſemꝑ: aliiſq; iocundus letet ſemꝑ & omnibus quot quot ſunt mundi honeſtis: & his etiam: q̃ cælibũ cõmunes ſunt ꝑfruatur uoluptatibus: qui humanioribus: ſanctioribuſq; deditus ſtudiis contemnat oĩa: cõtẽneſq; oĩa poſideat. Nam is poſſideꝛ oĩa uidet: nõ qui omnibus abundet: ſed cui nihil deficiat. Porro illi nihil deficit: qui nihil cõcupiſcit. Concupiſcens autẽ nihil: cõtemnit oĩa: contenẽſq; ita id aſſequit. quod deſiderat. Deſiderio non ſuo ea demũ uera & ſola beatitudo: beatorũq; oĩum plenitudo eſt. Pa. hi ergo quũ nihil mali egerint: pœnarũ & nihil patiunt. Cha. nihil prorſus immo ꝓpter tranſactã bene uitam meritum magnũ aſſequunt. Pa. qd. Cha. uel celi fiunt ĩcolæ cõiicãtq; æternũ illis cœleſtis bonis: uel ſi huc deſcendũt: mittunt in eliſiũ: Qui locus eſt quietis: ac deliciarum: ubi ſedes fortunatæ: cãpi apti: læti oĩum oĩo pœnarꝫ expertes. Pa. o ſi mihi ad mortales redire aliquãdo cõtingeret: ĩclamarẽ q̃ magna poſſem uoce: admonerem ꝓ ſuo quẽq; officio: & dignitate: accuſarem tãtam laborũ fruſtrationẽ: tantã cura rũ uanitatẽ: tot corruptas opiniões puerſaq; iuditia: ſed q̃ maxĩe increparẽ: q̃ uel magiſtratu quopiam magno: uel ĩperio cæteros antecedunt: oſtenderem tanta: quæ antea ignorabam: ſed te docente nunc intelligo mala eorꝫ grauiſſima: dictu horribilia: reuocarem oẽs a uitiis: ab inferendis iniuriis: ad meliorem uictum: a ſupfluua agendarꝫ rerũ cura: intenderem: deſiderio uirtutis laudarẽ ĩnocentiam: prædicarem frugalitatem: exhortarer cunctos ad bene grauiter: caſtigateq; uiuẽdũ: ad ſe cognoſcendũ ad contemnendũ tot caduca: & ſomni cuiuſdam uel umbræ magis ſimilia mundi bona: inuitarem ad honeſtas artes: ad ingenuas exercitationes: ad ſtudia litterarꝫ ad ſpem: ac cõtẽplationẽ diuinę bõitatis. Cha. & recte ſane ſed uides: & ripam attigiſſe egredere iã. Pa. & iam egreſſus ſum: ad iudices eo: placidã opto tibi ſemꝑ nauigationem: ſalue o charõ: & uale: Cha. & ego

ad reliqs umbras redeo:placidos opto tibi sp iudices:salue o paliure & uale.

¶Luciãi Charõ siue speculantes locutores:Charõ & Mer. Mercurius.

Quid rides o charon?quid ue relicta cymba insolens admodũ ad hæc nostra uenisti?cha.desideraui o mercuri quæ in uita sunt cognoscere:& quid uiuentes:agãt:qbusue priuati:cũ ad nos descẽderint:oẽs plorent.Ex ipsis.n.nundũ quisq̃ sine lachrymis annauigauit.Quoniam igit ipetraui a plutone diei unius uacationẽ quẽadmodũ adolescẽs ille thessalus ascendi ad hanc lucẽ:oportuneqꝫ tibi uideor occurisse.Scio enĩ optime te mihi ducẽ futurꝫ:quæqꝫ nosti ostensurum oia.Mer.non ocium mihi o portitor.nã ioui maximo aliquid humanarũ rerũ ministraturus abscedo.Irascit ille facile:qua re uereor:ne si fuero tardus:totum me uestrum fore:iubeat:coniiciatqꝫ ĩ tenebras:uel & mihi quod uulcão eueniat:ut de cœlo in terrã deiectus:œnochous altero pede claudicans ridiculus diis manibus fiã.Cha.oberrantẽ igitur me super terrã aspernabere:præcipueqꝫ cũ inter nos magna intercedat familiaritas:unaqꝫ & nauigemus & transuectemus.bene tñ sese res habet o fili maiæ:si meministi:qꝫ tibi:neqꝫ ut remigis fungereris officio:neqꝫ ut sentinã exhaurires iussi unq̃:cum tñ humeros fortissimos habeas:sed stertis tu quidẽ in lecto iacens:uel si quem nactus ex mortuis fueris per totam cũ eo nauigationẽ cõfabularis.at ego senex cymbã trahens solus remigio.Sed per louẽ patrẽ ne me desere mi mercuriole. Verũ per oia:quæ sunt apud supos circunducito:ut redeã cũ uiderim aliquid.Quod si me deseris:cæcis haud quicq̃ interero:nã ut illi errãt & labunt in tenebris.ita rursus & ipse tibi cæcutius lumẽ aspicio. Sed sine te exorẽ mi cylleni.qm̃ nõ in ĩagratũ:sed in cũ:qui semper meminerit:beneficiũ cõferes.Mer.in me hæc cudet faba. Video enim qui optime:si tibi ducatũ pstitero:quã sim habiturus mercedẽ colaphis & pugnis oĩno cædatur.mos tamẽ gerendus tibi est.Nã qua qs dignus ẽ pœna:si ab amico coactus aliquid fecerit?Verũ & enim fieri haud quaq̃ potest o charon ut uideas omnia diligenter:multorum enĩ annorꝫ futura mora est.Deinde præconiũ facere tãq̃ ab ioue aufugerĩ me oportebit.Itemqꝫ publicanus æacus ægre feret si ne obolum quidem lucrabitur.Verum ut capita rerum uideas:quid facto opus est cõsyderemus.Cha.tu ipse præcipias:nam eorũ quæ sunt supra terram quum sim peregrinus noui nihil.Mer.excelsiore quodã loco nobis est opus o.Charõ unde omnia queas despicere.quod si cœlum posses ascendere:nõ laboraremus nam ex eo loco tanq̃ e specula quadam cuncta intueri liceret.Sed tibi qui semper es inter mortuos:& deos manes iouis regiam nõ est fas ingredi:qua propter res admonet:ut aliquẽ eminentiorẽ locũ inueniamus.Cha.quæ tibi o mercuri internauigandum soleo dicere ea te meminisse decet.nam quando uis uentorum uela uehementer impetit:fluctibusqꝫ unda attollitur:& uos nauigationis imperiti iubetis nunc uela laxari:nunc conthrai:nunc ea uentis permittere:ego in puppi sedens clauo inhærens non ignarus eorum quæ facto opus sunt:silere uos iubeo. Eodem mo

do tu o mercuri œu gubernator nuuc ea facias: quæ tibi meliora uidentur: Ego uero ut lex est apud epibatas: tacitus: sedens quæ iusseris parebo. Mer. dicis pro belle iam fileas iubeo inueniam certe speculam nobis idoneam: nũ quid caucasus: aut œlsior parnasus: uel eminentior utroq; olympus erit cõmodior? non enim frustra aspexi olympũ: sed tua mihi opus est opera. Cha. iube: nam quicqd iusseris faciã p uiribus. Mer. homerus poeta ait duos alœi filios quum essent adhuc pueri ossam a radicibus euellentes olympo super imposuisse deinde pelion sup ossam ratos per hunc modum posse cœlũ ascẽdere. sed quia Iouis hostes dederunt merito pœnas: nos uero quũ nihil aduersus deos agamus quid obstat: ne montes mõtibus superimponamus: ut ex sublimiore quodam loco cuncta intueri possimus. Cha. poterimus ne o mercuri nos pelion eleuare & ossam? Mer. quare non charon? an censes nos qui inter deos annumeramur illis adolescẽtibus esse imbecilliores. Cha. minime: sed res uidetur perdifficilis factu. Mer. obtuso es ingenio charõ: & imperitus: minimeq; poeticus: nam homerus poeta celeberrimus duobus uersibus ascensum nobis facit in cœlum: adeo facile mõtes mõtibus superimponit. Et miror si tibi hæc monstra uidentur: qui atlanta cognouetis: qui solus cœlum sustinet: & quæ in cœlo sunt omnia sed ut atlas ab eo aliquãdo labore qesceret: asserunt herculẽ fratrẽ illi tantæ moli supposuisse caput. Cha. ego ista audiui o mercuri: sed an uera sint: ne: nosti tu: & poetæ nos negotiũ nostrũ peragamus: Mer. uerissima sunt o charõ: nec sapiẽtissimos homines ista finxisse existimes. Itaq; ossam sũmoueamus prius ueluti homerus architectus egregius nos admonet carminibus: & sup ossam pelion frondosum. Vides ne q̃ facile ac poetice confecimus hanc fabricam? Eia igit̃ ascẽdã: ut uideam satis ne hoc: sit an adhuc ædificare oportet. Papę in loco humili ac depsso adhuc sumus: nãq; ab oriẽte uix ionia lydiaq; uident̃: ab occasu solũ italia & sicilia: ab Aquilõe hister ab austro creta: nec illa bene apparet: Quare oetã quoq; nobis summouendum est ac supra oẽs parnasum ipsum poni oportet. Cha. ita faciamus: sed uide ne supramodum opus extollentes una cum illo ruamus: amaramq; homeri fabricam perfractis ceruicibus experiamur. Mer. confide in tuto cuncta consistent: transfer oetam: superimpone olympum. Cha. en tibi. Mer. ascendo rursus bene sese res habet oia uideo: ascende iam. Cha. porrige dextrã o mercuri: non enim paruam iubes molem ascendere. Mer. si omnia o charon cupis cognoscere: nequaq̃ simul hæc duo: ut tutus sis: & spectandi cupidus: tene dextram: caue ponas in lubrico pedem. O factum bene ascendisti & tu: quia parnasus biceps est: comprahendamus utrunque uerticem: ut sedentes cuncta queamus aspicere: circunspice iam totum terrarum orbem. Cha. uideo terram amplam a stagno quodam peringenti circundatam. Video montes: flumina: quæ & cocyto sunt & phlegethonte maiora: homines etiam pusillos: & eorum quasi quosdam nidulos. Mer. urbes illæ quidem o charon: quas tu nidos appellas, Cha. nequicquam o mercuri elaborasse nos uideo: & parnasum

cum castalio fonte:cœtamq; & montes alios transtulisse. Mer. quamobrem? Cha. quia nõ ueni ut mõtes: fluminaq; prospicerẽ:sed cupiens res hominũ actusq; cognoscere quod tibi scire tunc licuit: quando ridenti mihi factus obuiam:cur ita effuse riderem interrogasti. Audiuerã.n.quempiã:atq; ideo supra modũ sum lætatus. Mer. quid nã id erat. Cha. uocatus quidã ab amico:ad cœnã arbitror: cras inquit ueniã:ac inter incedendũ a tegula: quæ e tecto decidit: nescio quomodo ex edifico occisus est: hoc cũ aspexi risi uæhementer: quia quod promiserat prestare:miser non potuit. Sed uolo discedere:ut longe plura & audiã & uideam. Mer. mane heuabo ego te huiusmodi cura:lynceũq; breui efficiã cũ ab homero quædã:& incantationẽ:que ad id accõmodet:accepero:atq; interim dũ dico carmina:memineris: non te adhuc uisu habeti cernere: uerũ aperte uidere omnia. Cha. dic modo. Mer. iã ex oculis animo ui caliginẽ:ut bene cognoscas:& deũ & hominẽ. Cha. quid est. Mer. iã uides. Cha. Lynceus ille præme tanq̃ cæcus admodũ. Itaq; tu me doce:responde interroganti:sed uis ut:& ego homerice iterrogẽ? ut scias: & me non ignarũ esse homeri. Mer. tu remo & naui semper icumbens nostri homerũ? Cha. noli artẽ nauigandi deridere:quod te haud quaq̃ decet:sed q; illũ pbe norim hinc scire maxime potes:nã p acheronta cũ illũ naui trãsueherẽ:orta tẽpestate illos uersus canere cœpit:quibus ifaustũ nauigantibꝰ iter describit. Neptunus nubes collegit:atq; ab imissedibus mare totũ commouit trifido tridente: omnibusq; procellis. Hæc & multa alia cũ caneret unda uæhementiore turbine concita puppim repente irruit: illiusq; pœne euertit ui carminũ. Cũq; nausearet ille multa euomuit carmina de scylla carobdi & cyclope: nõ mirũ igitur si extanta uomitione pauca asseruaui. Sed dicas mihi uelim: quis nam sit ille uir nequam: qui tanta carne suffultus forma & corporis magnitudine decorus uertice sup eminet cæteros. Mer. ille est milo crotõiates: cuius de laudibus uniuersa pæne græcia reboat:qd uiuũ taurũ i medio stadio arripuit: atq; humeris tulit. Charon. quãto ego maiore dignus sum preconio qui paulo post milonem ipsum corripiens imponã supra scaphidiũ meũ:qui cũ se prostratũ abiectũq; uidebit:palmarum ac laudũ suarũ memor ualde plorabit. Nunc quia taurũ humeris in stadio sustinet:nunqd existimamus putare se ad nos aliquando esse uenturꝰ. Mer. in tanto corporis robore non cadit cogitatio mortis. Cha. omittamus in præsentia risum quem dum nauigabimus milo nobis abunde præstabit:quum non solum taurum:sed ne culicem quidem sustinere poterit. At quis ille specie:& forme honestus non græcus ceu ex ipso habitu apparet? Mer. cyrus o charon filius cambisis:qui a medis in persas imperium transtulit:quique nuper deuicit assyrios:ac babylonem redegit in ditionem suam:& nũc lydiam petit:crœsumq; regno priuatus uidetur futurus omnium princeps. Cha. ubi nam crœsus ille. Mer. coniice oculos ad magnam illam: altamq; urbem triplici muro circundatam:sardis illæ sunt. Est item ille cræsus: qui aureo strato recumbens uerba facit cum solone athenien si philo sopho: uo

lumus ne quid inter se confabulantur audire? Cha. quid ni cresus. attice hospes uidisti ne diuitias:& thesauros meos: & quantum non signati argenti:atq; auri: & quã multæ mihi sint opes dic mihi quẽ ante omnes homines esse putas fœliciorẽ? Cha.quid respondebit Solon? Mer. sis animo bono:nõ dicet quicq̃ humile:atq; plebeiũ o Cha. nõ Solon.perpauci quidẽ o crœse fœlices:ex iis quos ipse noui.cleobin ac bytonẽ puto fœlicissimos extitisse sacerdotis filios. Cha.narrat hic oriundos argis qui iugo colla sũmissi statim postquã ad iunonis ædẽ: matrem sacerdotem plaustro impositam pertraxerunt una ambo interiere. Crœ. habeant illi primas partes fœlicitatis dic age quis est secundus. Solon.athenienſis tellus: qui bene beateq; uixit:atq; pro patria mortuus est. Crœ.ego uero o sceleste tibi fœlix esse nõ uideor? Solon. Non dum scio o crœse: nisi ad finem usq; uitæ perueneris: nã quod quis in uita fortunatissimus fuerit:mors est argumentũ certissimum. Cha.optime respondisti o solon:quoniam nõ es nostri immemor: nisi nos cymba nostra uexerimus: non putas posse fieri horũ uerũ iudiciũ. sed qui sunt quos cressus emittit? quid ue supra humeros ferunt? Mer. lateres pythio apollini aureos dono mittit mercede oraculi: quo morietur breui. est profecto uatũ perquam studiosus. Cha.illud est igitur aurum splendidũq; atq; suppalidum:nunc primũ uidi:& si audiui semper. Mer. illud quidem o charon clarũ nomine: pro quo inter homines pugnat assidue. Cha. nihil inesse boni in eo uideo:nisi forte illud solũ quod portantes aggrauat. Mer. nescis adhuc quot apud insanos homines propter aurũ bella:insidiæ:latrocinia:periuria:cedes uincula:quot item longæ nauigationes:quot ad emẽdũ:uendendũ ue itinera:quot seruitia fiant o charon. Cha.nõ tamẽ o mercuri multũ ab ære differt aurũ æs enim ego noui quando (ut scis a singulis quibusq;:quos cymba præterueho:accipio obolũ. Mer.ita est certe:sed æris magna est copia atq; ob id nõ est curæ mortalibus. Aurũ uero est quã rarissimũ:quod ex terræ uisceribus effodiunt:nõ enim nisi e terra est aurũ:ut plũbũ:& cætera metalla. Cha.extremam hominũ dicis insaniam:qui rem pallidam:pergrauemq; ita discupiunt:amantq; uehementer. Mer.at ille solon o charon aspernatur aurũ crœsumq; & barbari iactantiã(ut cernis)deridet: & mihi quidem tale quid dicturus uidetur. Cha.audiamus igitur. Solon. dic mihi o Crœse putas ne apollinem hisce indigere lateribus? Crœsus.certe perjouem non:est enim delphis tale quid munus. Solon. igitur beatiorem existimas uidere deum si una cum cæteris aureos habeat lateres? Crœ. quare non? Solon: ingentem dicis o Crœse in celo penuriam: si ex Lydia transmitti aurum ad se cupiant cœlicolæ? Crœ.ubi nam tantum auri quantum est apud nos? Solon.dic mihi nascitur ne ferrum in lydia? Crœ. non. Solon.melioris igitur indiga est lydia. Crœ.quomodo ferrum est auro prestantius. Solon.scies utique si respondere non fuerit graue. Cre. perconta re quicquid placet o solon. Solon. urrum qui salutem aliis afferunt an qui efficiuntur salui meliores? Cre.qui saluos alios faciunt. Solon.si ergo cyrus

(ut dicunt nonnulli) aggrediatur lydos aureos: ne tu gladios militibus feceris: an erit opus ferro? Crœsus. ferro certe. Solon: & nisi si ferrum paraueris: tuum aurum captiuum migrabit in persas. Crœ. non inficias eo o solõ. Solon. absit ferrum enim auro melius esse uideris concedere. Crœ. iubes ne igitur: ut & deo ex ferro lateres mittam? utq; aurũ in posterum rursus implorem? Solon. neq; ferro illi opus est: siue æs sine aurum dono mittas: alii profecto aliquando possidebunt: & lucrum dederis hisce muneribus: aut phocensibus: aut delphis: aut bœtiis ipsis: aut tyranno cuipiam: aut latroni. deo autem parue curæ est aurum tuum. Crœ. semper mecũ altercas propter diuitias: mihiq; inuides. Mer. ægre fert lydus o charon audaciam uerborum & ueritatem. Verum dura res ei esse uidetur homo pauper qui nihil timet: sed quod adest libere loquitur. At uero solonis breui meminerit quãdo ipsum captiuũ imponi supra rogum cyro iubente oportebit. Audiui enĩ dudũ clotho uniuscuiusq; fila recensentem: ubi cum multa: tũ hæc inscripta erant: crœsum a cyro captum iri cyrũ uero ipsum a massageti de illa esse occidendũ. Vides ne sitidem illam in equo albo agentem? Cha. uideo certe. Mer. ea est tomyris: quæ abscisum a se cyri caput in utrem iniiciet plenum sanguine. Vides ne ipsis etiam cyri filium adolescentem: ille est cambises: qui patri succedet in regnum. cumq; milies in libya æthiopiaq; errauerit postremo furens interfecerit apia ipse peribit. Cha. o rem cachino dignam sed quis ipsos nunc intueri queat aspernantes alios? siue quis crederet unquam; quod paulo post hic erit captiuus? illius uero caput erit in utre pleno sanguinis: ille uero o mercuri quis est purpurea ueste indutus cum diademate: cui reddit anulum coquus exenterato pisce in amphirete insula. quendã uero se esse regem ostentat. Mer. dicis optime o charon: uerum polycratem uides samiorum tyrannum: qui se putat esse fortunatissimum omnium. sed ipse etiam a menandro seruo oretæ satrape hosti traditus cruci effigetur miser qui ex tanta fœlicitate tam breui deciderit: & enim hæc dũ clotho fila recenset accepi. Cha. admiror te generosa clotho eos ipsos o optima obtruncа: horum capita absinde: crucifige: ut cognoscant quod homines sunt tollunt q; in altum ut lapsu grauiores ruant: itaq; magis doleant. Ego uero ridebo quando unũ quẽq; eorum nudũ inuenero in scaphidio: neq; purpurã neq; tiaram aureum ue lectũ afferentem. Mer. & horum quid est sic sese res habeant: sed populos cernis ne o charon quorum hi nauigant: hi bella gerunt: hi pro tribunali cognoscunt causas: hi agros colunt: hi fœnerantur: hi sunt una littera plusquam medici? Cha. uideo sane populos uarios: uitãque hominũ tumultu: atq; erroribus plenam: & ipsorum urbes aluearibus similes: in quibus suum quisq; habet aculeum: & proximũ quemq; pungit. Pauci quidem agũt: ac ferũt humiliorem ut uespe. sed hæc turba: quæ ipsos circũuolat palam: qui sunt Mer. spes o charon & insania: & uoluptates: & auaritia: & ira: & odiũ: & id genus cætera: quibuscũ ignorantia qdem ĩmiste est: simulq; uersatur: & per iouem etiam odiũ: ira: zelotipia: inscitia: indi-

gẽtia:auariria:Sed eorũ:q̃ ſuprauolitant:timor q̃dem irruens percutit & p terret interdũ.Spes uero imminentes capit: cũ maxime ſperant hoĩes obli uiſcũtur ipſorũ:& euaneſcũt:ipſoſq̃ hiantes deſerũt:& fruſtrant̃ ut unda tã talũ: quẽ uides apud inferos excruciari:ſi uero acrius intuearis: uidebis par cas ſua cuiq̃ ſtamina trahere: ac tenuiſſimis omnes ceu arachnæ alligatos filis pendere.Cha.uideo optime tenuiſſimũ quodq̃ filũ :multaq̃ perplexa tũ uni:tũ alii ſupra caput.Mer.digne:ac merito o portitor. n.infatis:ut ille ab hoc:atq̃ ab illo:hic uita priuetur:& hic illius:ille huius fiant hæredes:& cui anguſta ſæpes eſt:is locupletis bona conſequatur:hoc autẽ perplexitas il la ſignificat. Nonne uides omnes tenui quodã pendere filo: quandoquidẽ põdus pferre amplius haud q̃quã poteſt:ingenti ſonitu ruit præceps:hic ue ro pauliſper ab humo ſublatus:ſi cadat:nullus fiet ſtrepitus : uixq̃ a uicinis propioribus audietur caſus. Cha. ualde hæc ridicula o mercuri:& plena in/ ſanie. Mer.at qui non poſſes unquã dicere pro dignitate ſatis hæc eſſe ridi cula:& maxime cũ ſummo iſta ſtudio exq̃rant homines:quæ dũ ſequuntur: mors optĩa eos arripit:cuius nũtii:& miniſtri ualde multi(ut uides febres uariæ:uomicæ:pulmonaria:gladii:latrocinia:aconita:iudices: tyrãni: quo rũ nihil unq̃ eis uenit in mentẽ:ut bene faciant. Verũ cũ in hos incidunt ca ſus:tunc frequens illud:heu:heu:ab:o:hei: quod hui: ſi ab initio conſidera rẽt ſe eſſe mortales: breuiſſimãq̃ eſſe uitam hominibus datã tanq̃ e ſomno e uita deſcederent terrenis omnibus derelictis.uiuerentq̃ prudẽtius: atq̃ ob euntes mortẽ longeminus dolerent. Sed quia putant ſe ab his rebus nunq̃ poſſe auelli:quãdo mortis miniſter adeſt:uocatq̃:& febri uomicans abducit enectos:q̃ plurimũ dolent:& conqueruntur e uita excedere:q̃ nunq̃ priuarã iri ſe terrenis:& caducis rebus exiſtimabãt:qui ſũmo ſtudio:curaq̃ ẹdificat: inquietatq̃ operarios:faceret ne:ſi ſe domũ nõ habitaturũ:ſed perfecta illa: ſtatim moriturũ hærediq̃ relicturũ:nec ſemel q̃dem in ea cœnaturũ cogno ſceret miſer. Alius autẽ o charon:quia filiũ peperit uxor:ĩ cõuiuiũq̃ amicos conuocat:atq̃ patris nomẽ ĩponit:ſi ſciret mendicũ ĩteriturũ eſſe filiũ: uide tur ne tibi eo filio gauiſurus ? ſed cauſa eſt quia patrẽ athletæ gaudio ſũmo affici uidet:quoniã ex olympico certamine uictor domũ redierit filius. Vi cinũ autẽ filii efferẽtẽ funus nõ uidet:ignorat: q̃li etiã ipſius filius ſtamine pendeat. Qui uero de agrorũ finibus litigant: quiq̃ ut ſibi pecuniam con/ gregent:nunq̃ quieſcunt:quales ſint uides:qui priuſquã partis potiri cœpe rint:ex iis:quos prædixi nunciis:ac miniſtris mortis arripiũtur: abducũtur que ad ĩferos. Cha.oĩa certe uideo: mecũq̃ ipſe cõſidero q̃d dulce illis inui ta ſit:q̃due ſit illud:quo tantũ doleant:lugeantq̃ priuati . Nã ſi reges eos ſe cũ quis cogitet: qui fœliciſſimi eſſe omnium uideantur in uita præter incer tam : ambiguamque (ut aiunt) regum fortunam : plura eſſe illis amara quam dulcia inueniet metus : tumultus : odia:inſidias :iras :adulationes: horum enim omnes ſunt participes. Prætereo luctus : morbos paſſiones honorum æqualium : quæ ipſis imperant : & dominantur. Nond um

enim tempus: ut hæc qualia ſint in priuatis hominibus connumeremus. Dicam tibi igitur o mercuri: cui nam ſimiles eſſe homines putem: uitamq; eorum omnem. Vidiſti ne unq̃ ampullas in aquis repẽtinis himbribus generatas: dico inflationes ex q̃bus cogitur ſpuma? Sunt enim ex illis nonnullæ paruæ: ſtatimq; ortæ euaneſcunt. Aliæ paulo durant diutius: quæ aliis ſuperueniẽtibus in magnũ tumorem excreſcunt: ſed tamen & illæ extinguntur pœnitus: aliter enim fieri non poteſt. Talis eſt hominum uita: omnes enim uitali aura tumentes: hi maiore quidem alii uero minore: atq; his quidem anguſta eſt uita: auraq; cito interitura: hi uero una cum eſſe cœperint extinguntur. Omnibus tamen moriendũ eſt. Mer. Non minus propriam ſimilitudinem q̃ homerus: feciſti o charõ: qui foliis humanum comparat genus. Cha. atque cum breuiſſima ſit uita hominis: quid agant uides: & quẽadmodum alter alterum in principatu honoribus: diuitiis: & cæteris generis eiuſdem ſuperare pro uiribus expetit: quibus omnibus derelictis: oportebit eos unum dumtaxat habentes obolum proficiſci ad charonem. Et quoniam in excelſo ſumus loco: uis ut exclamans peringenti uoce ipſos admoneam: ut ab inſanis abſtineant laboribus ac modeſte & quieto uiuant animo: mortem præoculis ſemper habentes. Dicam o ſtulti: qui inſanitis in rebus uanis: quid tanta animi inquietudine deliratis? quieſcite iam: abſtinete inanium laborum: nõ enim uiuetis ſemper: eorum: quæ iſtic ſunt: non eſt quicq̃ æternum: non aliquid moriens quiſpiam ſecum affert: nudum proficiſci neceſſe eſt: domũ uero: & agrum: atq; aurum modo horum modo illorũ eſſe: tranſmutare identidem oportet dominos: ſi hæc & huiuſmodi ex ſublimi hoc loco illis clamabo: nonne exiſtimas uitæ admodum utile: multoq; ſapientiores futurũ. Mer. o fortunate: charõ neſcis: q̃ta ſit illis ignorãtia: q̃tus error: ut ne terebella qdẽ eorũ aperire aures queas: tãta illas cera cõcluſerũt q̃ta ſociorũ aures ulyſſes ſyrenũ metuens dulcis cantus. Vnde igitur illi: ſi rumperis etiam clamans poſſent audire? Quod lete apud nos: apud homines ignorantia poteſt. Sunt tamẽ ex ipſis pauci: qui aures cera non occluſerunt: ueritati acquieſcunt: & res humanas acute perſpiciũt: atq; quales ſint haud faciunt pili. Cha. illis igitur exclamemus. Mer. ſuperuacuum & hoc: ut illis quæ optime norint inculces. nonne uides: ut abſtinentes multa: quæ fiunt deridẽt: & nequaq̃ eis placent. Sed certum eſt eos ſecundum nos de uitæ curriculo iam conſulere: habentur enim odio ignorantiam eorum coarguentes. Cha. euge o generoſe. ſed per pauci o mercuri. Mer. ſunt & hi multi. ſed iam deſcendamus. Cha. adhuc unum ſcire cupio o mercuri: cum illud oſtenderis a te mihi cumulatiſſime ſatiſfactum fuiſſe fatebor: ubi nam corporum apothecas effodiunt ſcire uelim. Mer. monumenta o charon: & tumbas: tumuloſq;: & ſepulchra hęc uocant homines: uerumtamen cernis: ne ante urbes aggeres illos: ac ſtatuuas: & pyramides? Mortuorũ thecæ ſũt omnia: & ſarcophagi. Cha. quid igitur illi coronant ſaxa: atque unguento illinũt: Quid uero ante tumulos: ſtructa pyra foueaq; effoſſa: lautas ibi ado

lent cœnas:uinum effundendes:ac melicratum. Mer. nescio o charon quid prosint hæc hiis:qui descenderũt ad ĩferos. sed credũt eas aĩas circunuolãtes nidorẽ uictimæ:fumũq; delibare:& a fouea bibere melicratũ. Charon illos bibere & comesse:qui ossa sunt sicca:& perarida:ridiculus sane tibi uideor ista cõmemorãs:qui quottidie agas eorũ aĩas. nosti enĩ:an qui semel sunt sepulti:redire ad supos queãt. Præterea ego o mercuri q̃ plurimis negotiis impeditus cachino diga perferrem: si me nõ semel illos:sed iterum deducere oporteret. O stulti q ignoratis:qd inter mortuos:uiuosq; intersit: & qualia sint ea:q̃ nos habemus:& q̃ nil inhumatus eo differt:quirite sepultus.
Atq; eadem atridæ:& fortuna binominis hyri.
Non est deformi thersite maior achilles.
Aeque imbecillum miseris caput omnibus:æque.
Nudi omnes:arent herbosa:ut prata calore.
Mer. optime homer̃ adducis o charon:& quia id meministi sepulchrũ tibi achillis ostendã uidesne illud in littore apud troianũ sigeum? e regiõe uero in rheteo aiax sepultus est. Cha. parua illa qdẽ sũt o mercuri sepulchra. sed iã celeberrimas urbes:quas audiuimus:ostendas mihi uelĩ:& quæ nini fuit: quæq; sardanapali:babylona:mycenas:cleonas:ipsamq; iliõ:pmultas equidẽ memini:ut q decẽ totos annos trãsuectari illĩc ad nos pfectas aĩas:ut nõ modo nõ discedere unq̃:sed ne sentiná qdem exhaurire potuerim. Mer. nini qdẽ o portitor delata est pœnitus:ut ne uestigiũ qdẽ appareat:neq; locũ: ubi nam fuerit:possis ostẽdere. Illa uero est babylõ bene turrita:ac muris cincta q̃ latissimis:uerũ:& ipsa paulopost (ut nini) pœnitus delebit. Mycenas uero:cleonasq; pudet ostẽdere:atq; iliũ maxime suffucabis:scio: cũ descẽderis homerũ:qui urbes istas ita illustrauerit carminibus:uerũtamẽ olim fuere illæ fœlices:nunc & ipsę interiere:nã ipsæ quoq; urbes o portitor ut hoĩes pereunt:& quod uix credas:flumina etiã oĩno extinguntur. nam inachi ne alueus qdem relictus est apud argos. Papæ homere hisce laudibus & nominibus sacra ilios & lacinia bñq; ædificatæ cleonæ:sed dũ loqmur: q sunt illi: q bella gerũt:uel quã ob cãm se inuicẽ ĩterficiũt:mutuisq; uulneribus? Mer. argiui & lacædemonii sũt o charon:ille uero exanimatus: ac semi mortuus est othryades imperator:qui suo nomini trophæum ascribit. Cha. qua re est inter ipsos bellũ o mercuri? Mer. Propter campũ ipsum:in quo p̃liantur. Cha. o summã demẽtiã:o stultissimos hoĩes:o cęcũ humanum genus. Nesciunt miseri:q; si totam ipsorum qsq; possideret peloponessum: uix pedalem acciperet ab æaco locum. Campum uero ipsum alii: atque alii sæpe colent agricolæ:qui funditus trophæum aratro euertent. Mer. ita qdem hæc futura sunto charon:nos uero iam descendamus: montesq; destruentes rursus in locum suum transmutemus ac abeamus:ego quidem quo missus sum: tu uero ad porthmeum & cymbam: ueniam autem paulopost: & ipse agens mortuos. Cha. fecisti probe o mercuri: sane tuum hoc in beneficium nulla unquam delebit obliuio. Didici enim te duce:quale sunt res ĩfœlicium ho-

minum:oſtendiſti reges.lateres aureos:ſolemnia ſacrificia:pugnas. Sed de Charone nullus unquam ſermo.

¶ Luciani Diogenes locutores. Dio. Alexan. Dio.

QVid hoc o alexander:& tu quoq; e uita migraſti: quemadmodũ & nos oẽs. Al.miraris o diogenes:haud quaq̃ admiratione: ſi homo cũ eſſem mortuus ſum Dio.ammõ igit̃ mentitus eſt. te quũ ſuũ eẽ filiũ fateret̃. Al.eqdẽ philippi ſum pfecto:nõ.n.e uita deceſſiſſem: ſi ammonis fuiſſem filius. Dio.quippe olympiadẽ in cubiculo draconẽ conueniſſe aſſeuerabat:inde ex ipſo te peperiſſe philippũ uero ſummopere decipi cũ putaret:te ſuũ eſſe filiũ. Al.at egomet eadem audiui: ſicut & tu hac uero tẽpeſtate plucide intelligo & mihil ſani neq; mater ipſa:neq;:ammoni uates pfitebant̃ Dio.ſed ipſoq; mendaciũ non inutile tibi ad res gerendas fuit o alexander:deterrebant̃ enĩ q̃plurimi te deũ eſſe putantes:dic mihi amabo:cui tam ingens reliquiſti ĩperiũ? Ale.latet me o diogenes:quũ circa hæc cogitare nihil potuerim p̃ter id ſolũ q̃ moriẽdo perdicæ annulum tradidi. Sed tu q̃ſo currides o diogenes? Dio.quid autem aliud eſt q̃ q̃ in mentẽ deuenerunt:quæ græci (iã nõ diu eſt) blandientes egerunt:quũ te præſidẽ: & aduerſus barbaros imperatorẽ deligerent. Quidã uero & te duodecĩ diis quũ adderẽt templũ ædificarunt:ac ſacrificia tanq̃ draconis filio obtulerũt Verũ dicas quæſo: qua in parte te macedones ſepelierunt. Alex.babyloniæ iaceo tres modo iãdies. Sed ptolomæus armiger meus pollicitus eſt:ſi cõtingat ab ĩpedientẽ eũ tumultu ocium ducere:me in ægyptũ deferre: ibiq; accuratiſſime ſepelire tanq̃ unũ ex ægyptioq; diis. Dio. non igit̃ rideboo alexander:quũ cernã te in inferno adeſſe:& adhuc inſanire: ſperareq; oſiridẽ: aut aminidem fieri? ſed hoc idẽ o diuiniſſime ne ſperes:cũ nefas ſit & illis:q ſemel paludem tranſſretarũt:ut redeat aliquis: aut qui infra ipſius os trãſierit. Nõ enĩ ſegnis eſt eacus:non cerberus cõtẽnendus:uerũ ego id abſte plibentiſſime audirẽ:quo aĩo fers te:quũ intelligas tantã in terra reliquiſſe fœlicitatẽ:corporis cuſtodes defenſores:milites:auri tantã copiã:te gentes innumeras uenerantes babyloniã:bactra:ingentes beſtias:honorem: gloriã ĩ ſignẽ eſſe:ac opera ſummo ſtudio dante:ut & tuũ caput ſplendida corona: & corpus regia purpura ornet̃. Nõ ne triſtant te hæc quũ in memoriam redeunt:cur fles o ſtulte:Nõne ariſtoteles ille ſapiens te res huiuſmodi docuit? non firma: non ſtabilia fore:quæ fortuitu fiunt? Al.ſapiens ille omnium: q fuit adulatorum pditiſſimus. Me tantũ mitte quæ ariſtotelis ſunt ſcire:quæ a me poſcit:q̃ iubebat:quo adhuc pacto erga diſciplinã meã uſus eſt diligentia:& cõmẽdãs:& blãdiẽs nũc qdẽ ex fortũa:tanq̃ ipa ps ſũmi bõi exiſteret nũc ãt ex rebus geſtis:aut:q̃ rurſus & partẽ ſũmi bõi eẽ affirmabat:ut & ipſemet accipiẽdo nõ erubeſceret. Homo o diogenes deceptor:atq; ueneficus nẽpe niſi triſtitiam ex eius adeptus ſum ſapientia: quemadmodum ex bonis illis: quæ deinceps ego apud me non connumerabo. Dio. ſcias denique uelim quid acturus ſis. medicinam enim huiuſcemodi triſtitiæ ĩponam. hoc

in loco quum eleboris ualitudo non uagetur. Tu uero obliuionis aquam diripiens q̃ auidiſſime bibe:& rurſus bibe:& q̃ ſæpiſſime. hoc.n.pacto de ariſtotelicis demum quã habes triſtitiã:maxime interimes. Cæterum & clitũ illum:& caliſtenem cerno:qui & q̃buſdã cũ aliis in te impetum ferũt: quo te in primis lacerent:ac de his:quæ in eos egiſti ulciſcantur: quãobrem alterã tu hanc uiam deambula:& ſæpe:quẽadmodum dixi:bibe.

¶ Luciani terpſion locutores. Ter. Plu. Terpſion.

IVſtum ne hoc eſt o Pluto:me quidẽ e uita obiiſſe.xxx.quũ ſim annorũ. Tu critũ uero ſenẽ ſeptuagenarium:& ultra adhuc uiuere? Plu.iuſtiſſimũ q̃dem o terpſio:nam & ſi ipſe uiuit: ad nullius tãtũ mortẽ affectus ẽ:tu uero oĩ tpe ſuam hereditatẽ expectans: eũ mori auidiſſime cupiebas. Ter.nonne opus fuerat quũ ſenex ſit: nequeatq; de cætero eius uti diuitiis:locũ dare iuuenibus. Plu.nouas o terpſio ſtatuis leges:quum ad uoluptatem diuitiis uti nequeat:ipſum e uita decedere: aliter autẽ & ipſam ſortẽ de eo & nr̃am ſtatuiſſe uĩ. Ter. hac de cauſa huiuſmodi accuſo ordinem.opus.n.foret:eas res ſucceſſiõe graduq; fieri:ſenem primo: deinde q̃ in ea ætate ſequeret:mori:haud quaq̃ ſe exercere: aut uiuere ex ſenecta põt:tres dumtaxat dentes:illi relicti ſunt:uix deſeruiunt oculi: curuatus a quattuor famulis deducit deguttantes nares:lipposq; oculos habẽs: nihil deniq; uoluptatis deguſtans:haud aliter exiſtens q̃ aĩatum quodã ſepulchrũ ab ipſa iuuẽtute deriſum. Vt moriat optimi:atq; robuſtiſſimi adoleſcentes haud ſecus eſſe uĩ:aut ſi flumina ſurſũ deferant:aut ſaltẽ ſcire neceſſe foret:qñ & ſenibus q̃libet obiret:ne aliquos:put eis mos ẽ:fallerẽt:q̃pe in preſentia eſt illud puerbii:ut aiunt.quadriga bouẽ ſepiſſime ducit. Pl. hæc q̃dem o terpſio prudentius fiũt q̃ tibi pfecto uideant:uerũ & uos quid paſſi eſtis? rebus enĩ alienis gaudetis:dum ſenibus filiis orbatis: uoſmet tãtopere tradatis q̃obrẽ in deriſum adducti ab illis ſepelimini:qd q̃dem plurimis fit p iucundũ. Nã q̃to uos magis illos mori pobtatis:tãto plus oĩbus q̃ gratiſſimũ eſt:ſi ante eos uos mori contingat.& enim nouã quãdam im medium adducitis artẽ:uetuſtos atq; decrepitos quũ amatis: pſertim q̃dem: ſi liberis ſunt orbati:q uero liberos habẽt:illoꝝ uobis non eſt cura:q̃q̃ ex his qui amant plurimi:mimine uero ignari aſtuſi eis liberos eſſe contingat:illos odiſſe diſſimulãt:ut & ipſi habeant amatores. Inde his in teſtõ excluſis: qui munera diutiſſime obtulerunt liberi:ſicuti qui facto dignum eſt: omnẽ eorum ſubſtantiam conſequuntur.at illi triſtitia affecti:ſuaq; ſpe deluſi dentibus fremunt. Ter.omnia hęc uera ſunt quæ autumas ex meis: quanta tu critus:quum ſemper eum mori putarem. Introducebat enim me dum in anguſtia puſitus eẽt:atq; ſub uelamine quodã tanq̃ ex ouo pullus imperfectus garrulabat. Vnde quãto citius eũ ad ſepulchrũ duci exiſtimabã: tanto plus mea me fallebat opinio: quũ ſemp magis ſe differre pararet:& ne ii:q̃ ĩ amore concurrebat muneribus me præclaris uincerent:plurima ſollicitudine excitatus iacebã ſingula enumerans:atq; cauſa mei fuerũt interitus. Is tandẽ

adeo mihi hamũ dilacerantem ipræſſit:ut prius me deridens ſepulchro tra/
deret.Pl.euge o tucrite diutiſſime uiuas:una & diuitiis abundans & huiu/
ſcendi homines deridens:neq; prius moriaris: quam hos blanditores cun
ctos præmittas. Ter.hoc quidem o pluto periucundiſſimũ mihi foret ſi an
te tucritũ careados uita decederet.Pl. boni animi ſis o terpſio & phido etiã
& melanthus:& omnes penitus ipſum præcedent:& ipſiſmet: ut prædixi/
mus:curis. Hæc ego ſummopere commendo o tucrite diutiſſime uiuas.
¶Luciani Her.locutores.Dio.Her.Diogenes.

Vnquid hercules ipſe eſt? haud quiſquã me hercule alius: arcus:
claua pellis leõina:magnitudo ipſa:totus deniq; hercules eſt. Igi
tur e uita deceſſit:qui iouis fuerat filius? dic quæſo o præclariſſi
me:mortuus ne es. Ego enim quum terræ ſupereſſem tibi haud
ſecus quam deo ſacrificaui.Her.recte quippe ſacrificaſti.hercules enim ipſe
in cœlo una cũ diis immortalibus conſiſtit:ebem apud ſe habens cruribus
formoſiſſimã.ego uero q̃ te alloquor ſua ſum umbra.Dio.qdnam dicis ama
bo umbra ipſius dei.Her.fieri enim poteſt altera eũ ex parte deũ eſſe: altera
uita deceſſiſſe.Dio.utique.Her.ille enim nequaquam mortuus eſt:ſed ego
dũtaxat: qui ſui ſum imago.Dio.perpendo nunc peroptime: te ipſum pro
ſua uirili parte plutoni tradidiſſe.Her.ſic res. ſe habet.Dio. quo pacto igi/
tur calidiſſimus quum ſit æacus te eũ nequaquam eſſe non nouit: ſed admi
ſit tanquam ſubinductum herculem? Her.quoniam ſibi ſum per quam ſimi
lis.Dio.uera autumas.nam ita perſimilis:ut ille ipſe ſis caueas igitur ne con
tra ſit:tu quidem hercules exiſtas imago uero apud deos immortales ebem
in uxorem duxerit.Her.audax nimium es:atq; loquax: & niſi ab argutiis:
quas in me intuliſti: deſinas: ſenties quamprimum qualis dei imago ſim.
arcus enim nudus eſt: atq; paratus. Dio. cur autem de cætero te timeam
q̃uum ſemel mortuus ſis. Sed per tuum herculem dic quæſo: dum ille uiue
bat:eras ne una ſecum:& tunc imago exiſtens:aut unus quidem eratis in ui
ta: poſteaq; e uita deceſſiſtis: ſeperati: ille quidem ad deos immortales ad
uo auit: tu uero umbra: ut dignum uidetur ad inferos aduenisti. Her. &
ſi fas equidem foret: nequaquam reſponderem uiro ſophiſtice percunctan
ti: at tamen aures quoq; ad hoc porrigas. Quicquid enim amphitrionis
in hercule erat:id ipſum morte affectum eſt:quod nempe ego ſum ut dixi to
tũ:qd autem ioui attineret eſt cũ cũ diis immortalibus cõſtitutũ.Dio. per/
ſpicue nũc intelligo.autumas enim eadẽ uice alchmenã duos peperiſſe her/
cules:unũ q̃dẽ ex amphitrione:alterũ uero ex ſũmo ioue: ex quo factũ eſt:ut
gemini unius matris utero latereris.Her.nequaq̃ o inſane:idẽ profecto ipſe
eramus ambo.Dio. neq; adhuc ad intelligendũ id facile eſt: duos hercules
in unũ cẽ compoſitos.niſi q̃s diceret:uos tanq̃ ippocẽtaurũ in unũ fuiſſe co
pulatos hominẽ uidelicet atq; deũ.Her.nõ ne ſic tibi homines cõpõi ueſter
animo & corpore? unde q̃d prohibet animũ q̃dẽ ipm̃ ex ſũmo ioue natũ ad
eſſe cælo:me uero mortalẽ ad ĩferos aduenisſe. Dio. utiq; eleganter hęc di

seruissem si corpus hac tẽpestate esses: sed in corporea es imago: itaq; periculũ est te triplicem iam fecisse herculẽ. Her. quo nam modo triplicẽ. Dio. hoc quidẽ modo nam si unus in cœlo existit. tu uero apud nos imago: corpus autẽ apud tumulũ iam in puluerẽ uersum hæc tria iam confecta sunt. Animaduertas igitur uelim: quem tertiũ corpori esse ĩtelligas patrẽ. Her. audax es atq; sophista. sed quod nomen tibi est: qui huc aduenisti? Dio. diogenis sinopei imago: ipse autem per ipsum iouẽ minime cũ diis me immortalibus: sed cũ mortuorũ optimis cõstitui homerũ atq; huiuscemodi fabulas deridẽs.

¶ Luciani Virtus dea locutores Virtus. Mer. Mer.

Irtus dea per epistolas orauit modo: ut se irẽ: eo percontes: qdnã me uelit: illico ad iouẽ redibo. Vir. salue mercuri: ago tibi gratias: quandoqdẽ tua in me pietas atq; benignitas efficit: ut non penitus despecta ab omni cætu deorũ: sim. M. expecto quid narres tu modo per breues narrationes facito. nam edixit: ut confestim ad se redirem iuppiter. Vi. etiã ne tecũ nobis non licebit nostras erũnas exponere. Quos igitur habeo ultores iniuriarũ: si non modo apud ipsum maximũ iouem: uerũ & apud te: quẽ semper in fratris locũ habui: colui: obseruaui: condolendi facultas negatur. O me miseram ad quos cõfugiam: unde auxiliũ petã: me quidẽ cũ ita dispiciar: malo esse truncũ aliquẽ quã deam. M. tandem effare dũ præbeo operam. Vir. uiden quã sim nuda & fæda? hoc ita ut sim efficit fortunæ deæ impietas: atq; iniuria. Aderam sane ornata apud elisios cãpos ĩter ueteres illos amicos: platonẽ silicet socratẽ demostenẽ: ciceronẽ: archimenidam: policerem praxitelem: & eiusmodi uiros doctos: qui me dũ uitã agebant: piissime: ac religiosissime coluere. Interea loci: cũ iã nõ pauci saluatũ ad nos aduolassent: e uestigio fortũa dea ĩsolẽs: audax: temulenta: pcax: maxima armatorũ turba cõsepta: atq; stipata pperans ad nos iactabunda. En inquit plebeia tu ne maioribus diis aduentantibus nõ ultro cedis? Dolui iniuriam nobis ĩmeritis eo pacto fieri. Ac nõ nihil ira cõcitata inq̃. Neque tu maxima dea his uerbis me plebeiã efficiens: neq; si maioribus cedendũ est: tibi turpiter cedẽdũ cẽseo. Illa uero illico in conuitiũ sese effert aduersum me. Prętereo hic quas cõtumelias in me primũ: dũ hæc ĩter nos gerunt: effunderit. Iccirco plato philosophus cœpit cõtra nõnulla de deorũ officiis disputare: illa escandescens. Apagite hinc uerbose inq̃d: non enim decet seruos deorũ causam suscipere. Cœperat & cicero orator plura uelle suadere: at ex turba armatorũ erupit. Mer. antonius prępotens latera illa sua de gladiatoria ostendens: grauissimũq; pugnũ in os ciceronis iniecit. Hinc cæteri mei amici perculsi metu: fuga sibi propere cõsuluere. neq; enim policletes poplites peniculo: aut phidias scalpro. aut archimenides oroscopo: aut cæteri inermes aduersus audacissimos armatos: eosq; p̃dis: atq; homicidiis suetos bello ad sese tuẽdos ualebãt: ergo me ĩfelicissimã ab ipsis diis oĩbus: qtum aderant: atq; hominibus desertam pugnis: ac calcibus totam confregere: uestes meas diripuere: in lutum prostratam reliquere: demum abire: ouã

tes. Ego uero ita confecta: cũ primũ licuit: conſcendi huc ut. IO. M. his de rebus facerẽ certiorem: iam quidẽ mihi ut ĩtromittat expectanti mẽſis elapſus ẽ: dũq; id: ut ĩpetrẽ oẽs deos exeũtes: atq; redeũtes p̃cor nouas ſemp aliq̃s excuſatiões audio. aut. n. deos aiũt uacar̃ ut ĩ tẽpor̃ cucurbitæ floreſcãt: aut curare: ut papiliõib9 alæ p pulchræ pictæ ad ſint. Quid igit̃? ne uero aliqd ſemp habebũt negotii: quo nos excluſas teneãt: ac floccipẽdãt. Tũ etiã & uilic9 ſuſcepit curã dudũ: ne cucurbitę ſiti peant. nos tm̃ neq; diis neq; hoĩb9 cordi ſum9. Has obres te iterq; atq; iterq; p̃cor: obteſtorq; mercuri: q̃ ſp apud deos ipſos ĩterpres extitiſti: & ut cauſam hãc meã iuſtiſſimã: atq; piiſſimã ſuſcipias. At te cõfugio: te ſupplex oro in te oĩs mea ſita eſt ſpes: atq; expectatio. Da q̃ſo operã: ne dũ a uob is excludor ipſis quoq; mortalibus ſim ludibrio. Nã erit qdẽ dedecus deorq; ordini: ubi homũculi me tã & ſi ĩfirmã deã floccipendant. Mer. Audiui: doleo: uerũ p uetere nr̃a amicitia unũ admoneo: durã nimis atq; difficilẽ cauſam te aduerſus fortunã ſuſcepiſſe. Nam & iuppiter ipſe: ut cæteros omittã deos: cũ ſe ab accepta beneficia nimiũ fortunæ debere ſentiat: illi9 uires: atq; potẽtiã uereť. Ea. n. ad cœlũ diis aſcẽſum p̃ſtitit: atq; ubi uelit ualẽs ſua armatorum manu eiiciet. Qua de re: ſi ſapis: inter plebeios deos ignota quo ad fortunæ odiũ extĩctũ ſit latebis. V. Aeternũ latitandum eſt: ego & nuda: & deſpecta abeo.

¶ Luciani carmina heroica in amorem.

PErdiderat natum genitrix cytherea uagantem
Anxia ſollicito: quẽ dum per cõpita paſſu
Quærit: ab excelſo tales canit aggere uoces.
Errabunda meus ueſtigia forte cupio
Qua fugiens tulerit: quiſquis monſtrarit aperto
Indicio: huic merces ueneris libanda ferentur
Oſcula: captiuum ſi quiſquam adduxerit: illi
Mox aliquid gaudens ultra dabit oſcula mater.
Quo reperire queas puerum. biſdena dabuntur
Signa tibi: cautus memori: quę mente recondes
Huic non candor ineſt: rubor igneus inficit omnem
Corpus: & ardeſcunt acri contenta nitore
Lumina nec dulces: ſequitur mens ſubdola uoces.
Quippe hyblæa ſonus uincit dulcedine mella
Sed male fallaci reſpondent pectore ſenſus
Feruidus accenſa ſi quando exæſtuat ira
Indomitos animos gerit: immanſuetaq; corda.
Seducit uerbis: nec uera fatebitur unquam.
Eſt puer ille quidem: magno ſed prouidus aſtu.
Ludit & interdum: ſed ludens ſeria tentat.
Dependent humeris criſpi certo ordine crines.
Nec pudor audaci: nec ineſt reuerentia uultu.

Sunt illi paruæq; manus: paruiq; lacerti.
Sed tamen exiguo longos de corpore iactus
Dirigit: ima ferum telo sub terra ditem
Perculit: & regem manes sensere subactum:
Candia cum stygio rapta est proserpina curru.
Corpora nuda gerit nullo uelamie: tectus
Verum animus uario pruden s ornatur amictu:
Præterea aligero suspendens membra uolatu.
Hinc nymphas petit inde uiros: ultroq; receptus
Visceribus sedem sibi ponit: & ossibus imis
Est breuis huic arcus: sed quo fatalis arundo
Vsq; sub astra suum seruat propulsa tenorem.
Auratam cernes humero pendere pharetram.
Pestiferosq; intus calamos: quibus impius ille
Ipsi sæpe mihi lætalia uulnera fecit.
Omnia sæua quidem: sed cunctis sæuius illud.
Dextra facem uibrat: miseras quæ iacta medullas
Pascitur: hæc ipsum solem succenderat æstu.
Hunc si nexilibus poteris constringere nodis
Duc arcte uinctum: ne tu miserere precantis:
Quamuis aspicias manantia lumina fletu
Decipiare caue: nec si ridentia cernas
Ora: graui iubeas laxari uincula nexu
Quod si te blandis inuitet ad oscula uerbis
Effuge: nam labris certum est habitare uenenum
Si uero facili promittet uulnera uultu
Telaq; gnosiacosq; arcus: pictamq; pharetram.
Noxia dona time: quicquid tetigere perurunt.

¶ Luciani. Timon locutores. Timon. Iuppiter. Mer. Diuitiæ. Paupertas: Ggnatonides. Philiades: Demeas. Thrasycles. Blepsias.

TVppiter amabilis: hospitabilis: amicabilis: uestalis: fulgurator: adiurabilis: collector nubiũ: tõitruũ opifex: & si qd aliud te altissoni pœte uocãt: pserti cũ tuo ad eorũ carmia fauore idigẽt. Tũc.n. illis multorũ nominũ facto metri ruinã fulcis: hac hiãtia supples. Vbi nũc ualde resonãs fulgur & grauis frẽito tõitruũ: ardẽsq; ac luculẽtũ & terribile fulmẽ qppe oia hęcpter: solũ nominũ strepitũ: deliramẽta: & fumo uer poetico uidẽt: tua uero famosa & pcul missilia: promptaq; arma: nescio quomodo frigida facta prorsus extincta sunt. Quispiam ergo ex his: qui periuria perpetrant: fere lychnum citius timuerint: quam fulminis cuncta domantis flammam: adeo semiustum quendam stipitem uibrare uideris ipsis: ut ignem quidem: uel fumum ex illo nõ metuant: solũ autẽ hoc se consecutos putent ex uulnere: q; fuligine pleni sint. Iam itaq; tibi propterea salmoneus retonare ausus

te non falso credit sic ad irã frigidum:idque merito:quum ueluti super mã/
dragoram dormias:qui nec piuros audis : nec iniusta operantes attendis:
ea quæ fiũt temnis:aureſq; ceu decrepiti obstrusas habes. Quũ enĩ iuuenis
eras:uelox:& uiuax ad iram:multa aduersus iniustos:ac uiolẽtos agitabas:
nullæq; tibi erant feriæ:nunq̃ uacabat fulmen.egis etiam quassabatur: toni
trua murmurabant:& fulgura ceu iacula quædam inter consertas hostium
manus sine intermissione iactabantur:motus uero terræ frequentes : naui
umq; cumuli:ac saxeæ grandines:utq; tecũ graue loquar : impetuosi hĩbres
& ualidi:spumantiaq; flumina. Itaq; huiusce temporis in momento naufra
gia sub deucalione facta sunt.ut substernentibus cunctis: qui submersi fue/
rant:una uix arcula illisa littori saluaret:fauilla humani generis regeneratio
nem maioris uicii seruatura! Meritas ergo desidiæ pœnas luis:quũ tibi ho/
stias:uel coronas:nisi forte quis in olympicis : non religione aut uoto : sed
uetustõ quasi quodã more:nemo iam offerat. Teq; o diuum:atq; hominum
rex sublato paulatim honore saturnium esse dicunt. Quotiens iam templa
tua expoliarunt:nonnulli quoq; tibi in olympiadibus uiolentas iniecere ma
nus. Tuq; altitonans:uel ad suscitandos canes:uel ad uicinos inuocandos:
ut cum clamore citato gradu illos cõprehenderunt:adhuc paratos ad fugã
piger extitisti. Quin tu fortis:gigãtumq; deletor:ac titanũ uictor sedebas:
intortam cęsariem ab illis tondebaris : undecim cubitorum fulmẽ tenens
dextra. Hæc itaque o admirande quousq; cessabũt: adeo sine cura inspecta:
quandoue de tanta iniuria pœnas sumes? Quot phætontibus & deu/
calionibus opus esset : ut tam ingentis contumeliæ ultio digna sumere/
tur. Cæterum ut omissis publicis propria dixerim:quot athenienses in subli
me extuli! illustrauiq; diuitiis:ac in cunctis necessitatibus adiuui! repenti/
nas quoq; ad beneficiũ amicorũ opes effudi. postq̃ uero ppea inops sum fa
ctus ab his:q paulo añ me cũ timor mirabãt:& colebãt nutuq; pẽdebãt meo:
tanq̃ ignotus uilipendor. At si carpens ĩter obuius eis fiam : ueluti quandã
statuam diu mortui supinã:& multo pstratam tempore prætereũt. Qui ue
quũ me procul aspexerint:infaustũ ac inexecrabile quoddã omẽse uidisse ar
bitrati:quẽ pridẽ saluatorẽ esse dicebant:& benefactorem diuertunt. Itaq;
hac maloꝝ mole præssus endromide tellurẽ collo:quattuor oboloꝝ mercede
cõtentus:& hac solitudine bidenti operando! Sed pro lucro mihi pono:si
deinceps nõ uideo q̃ plures indignos feliciter agere.nã hoc me uehementer
coquit. Quãdo igitur o saturni rheæq; nate altum hũc: sempiternũq; sopo/
rẽ excuties. Iam enim ultra epimenidẽ dormiuisti fulmenq; quaties aut ex
oeta facta ingenti flãma ostendes irã fortis & adolescentis iouis! nisi forte
uera sunt:quæ de te:tuoq; sepulchro cretes fabulantur. Iup. quibus est hic o
mercuri qui ex attica ad hymeti radices uociferat:totus sordidus: ac squal/
lens & amictus endromide ĩcuruatus arbitror terrã fodit:homo loquax:
& temerarius:philosophus ne est! Neq; enĩ aduersus nos tam impia:atq; exe
cranda iacularet uerba. Mer. quid ais o pater! ignoras ne timõ a echecrati/

di de colyttea:hic eſt qui quõdã diues ſæpe nos ſacris in ſolemnis centũ ci/
bauit tauris:& apud quẽ conſueuimus ſplẽdide in iouialibus epulari. Iupp.
o mutationẽ:bonus ille diues? circa quẽ tot amici? quæ igitur paſſus ẽ ſqual
lidus:miſer effoſſor:mercenarius:& (ut apparet) tam graue tractans biden
tẽ. Mer. illum (ut ita dixerim) benignitas:& humanitas:ac erga oẽs ĩdigos
miſeratio? utq; uerius loquar:conſuetudo:& amentia:prodigalitaſq; ſic con
triuit:qui haud intelligebat. quid eſſet adulatoribus & lixis gratias impen/
dere. A tot uero:tantiſq; uulturibus infœlix epar corroſus amicos ſuos ex
beniuolẽtia:quam ad eũ ob uoracitatem habere ſimulabant:eos arbitraba/
tur:qui denudatis:obſiſq; oſſibus:medulã:ſi qua inerat exorbebãt: & poſtq̃
ſumma cum diligentia hoc fecerant:abibant illum arridum: abſciſſumq; ra
dicitus deferentes:nec amplius cognoſcentes:aut aſpicientes. unde nãq; di/
xerim eos impẽdiſſe auxiliũ:uel gratias egiſſe. Ob hoc itaq; amictus endro
mide:ac bidente armatus præ pudore urbe derelicta mercede:ut uides fa/
ctus agricola: malis indignatur: q; ab illo ditati ipſum quodam cum fa/
ſtu pretereunt:nomẽ timonis ignorantes. Iupp. haud negligendus eſt uir:
infortunio quippe ſuo iraſcitur non ĩmerito. Nam & nos ſimiliter ꝓfanis il
lis adulatoribus faciemus:minime obliti uirũ:qui tot taurorũ femora: & ca
prarũ adipes nobis ſuper aras adolere conſueuerat. Adhuc enĩ olocauſtorũ
nidorẽ in naribus habeo. uerum ꝓpter occupatus uarios:ac deierantiũ tu/
multus:& uim atq; rapinas facientium:ob metũ quoq; ſacrilegia perpetran
tium (Multi quippe & ineuitabiles hi ſunt:qui ne uel parũper oculos claudã
ſinunt) multo iã tẽpore atticam non deſpexi:præſertim ex quo philoſophia:
& uerborum contentiones multiplicatæ in illa ſunt. Quũ enĩ inuicem liti/
gent:& clament audire uota nequeo: ſic ut obſtruſis auribus me ſedere præ
ſtet: obteri ab ipſis: qui nos uirtutem quandam incorpoream:deliramen/
tiſq; ſimillimam fore magna uoce confirmant. Et ideo cõtingit:ut hic a no/
bis neglectus ſit:qui certe malus nõ eſt. Cæterum o mercuri aſſumptis diui
tiis ad illum uelocius accede diuitiæ uero ſecum ducant theſaurũ: amboq;
apud timonem maneant nec ſic facile abſcedant: q̃q̃ præ benignitate illas
ex domo rurſus expelleret. De adulatoribus uero:illorumq; ĩgratitudine po
ſtea deliberatum:meritaſq; pœnas dabunt:dum interim fulmẽ reficio. Fra/
cti nãq;:& obtuſi ſunt duo eius radii maximi:quando ambitioſius illos pau
loante ego acui contra ſophiſtam anaxagoram:qui ſuis familiaribus perſua
ſit nullos omnino nos eſſe deos. Sed ab eo aberraui:ſuper ipſum nanq; peri/
cles ſuam poſuit manum:fulmen autem anacæũ irruit: illudq; incendio fla
grauit:aſt ipſum paulominus contritum eſt petram. Cæterum illis ingens
tormentum erit:ſi timonam diuitẽ uiderit: Mer. quantum fuit querulum:
importunumq; & audacẽ fuiſſe:hi quippe ſoli iuditia tractant. en continuo
ditiſſimus ex inope timon erit:eo q; clamauerit:ac fidenter orauerit: iouẽq;
ad ſua uota conuerterit. q; ſi cum ſilentio tellurẽ effodiſſet: adhuc incuruus
foderet a ioue derelictus. Diui. ego quidem o iuppiter nunquã ad illum re/

deam. Iupp. quare o bene diuitiæ præsertim quũ id iubeã. Diui. edepol: qa me contumeliis affecit: ac expulit: meq; patris sui amicam partitus in plura est: deq; domo quibusdam quasi (ut ita dixerĩ) furcis eiecit haud aliter q̃ ii: qui e manibus ignem excutiũt. Redibo ne inter parasitos: & adulatores: ac meretriculas rursus diuidenda? Ad illos me mitte iuppiter: qui diuinũ munus intellecturi me fruituri sunt: quibusq; desiderabilis: atq; in præcio sum. Hi uero ardeis similes: cum paupertate: quam præhonorãt: simul sint sumptaq; endromide cũ bidente gaudeãt miseri quattuor assuũ mercede: qui decem talenta sine meditatione largiuntur. Iupp. nil tale deinceps operaturus est timon: bidẽs quippe illum: nisi forte renum dolorem pœnitus nõ sentit: apprime castigauit: ut te necessario paupertate præeligat. Cæterum mihi semper de his uisa es queri: quibus nunc incusas timonẽ: qui foribus aptis libere te uagari permisit: nec te reclusit: aut tui. zelotipus fuit. Nonnunq; uero aduersa cõtra diuites querebare: te quibusdã seris ac uectibus signorũq; ĩpressionibus inclusam usq; adeo detinentes: ut te erigere in lucem non ualeres. De his itaq; lamẽtata es: q; multis in tenebris pœne suffocabare: & ob id nobis pallẽs: curisq; plena: uncisq; articulis præ assiduitate comparatorũ uidebare: si tempus se obtulisset discessura. Graue namq; tibi uisum est: ut æneo: aut ferreo thalamo: ceu altera dane ab auarissimis: iniquissimisq; pædagogis usuris: & computationibus enutritã uitã agas. Itaq; illos intolerabilia tibi irrogare dicebas: qui te ultra modũ diligant dumq; liceat frui: nequaq̃ audeãt: siue quũ dñi sint: amore non utantur: sed multis cũ uigiliis signa custodiãt: claustraq; ĩmotis oculis obseruẽt: proq; magno fructu ducãt: si fructu careãt: neminiq; cõmunicent: ceu canis in p̃sepio q; nec ordeũ comedat: nec esurientẽ equũ manducare sinat. Rursusq; auaros & custodes irridebas: quid haud nouerãt nequã seruũ: aut dispensatorẽ: aut furciferũ clam subiturũ: & contumeliis affecturũ infelicem: ac immitem dominũ ipsumq; ad nigrã: angustiq; oris incernulam: stuppasq; sitiẽtes usuris uigilare dimissurum: quo pacto igitur nõnunq; ista tua querella est? Diui. At si uerũ pconiectaris iuppiter: utcunq; non sine ratione fecisse uidebor tibi. Hæc nanq; timonis permagna remissio: negligensq; nulla prorsus in me beniuolentia tibi uideret. Rursus qui me hostiis: ac tenebris clausam seruant: ut pinguior fiam: nec me cõtrectant: aut in lucẽ agunt: amentes: iniuriiq; arbitratu meo sunt: ut pote: qui me de ipsis benemeritam tantis in uinculis putrefieri compellant: ignariq; non multo post tẽpore abibũt: me cuipiam fortunato relinquentes. Nec illos igit̃: neq; ipsos ꝓdigos mei laudauerim: sed eos qui (ut dignũ ẽ) modũ rei ponũt. nec oĩno abstinẽtes nec: ꝓrsus abiiciẽtes. Cęterq; q̃so iuppiter: si qs formosam adolescentulã lege ducat uxorem: postq; nec illius custodiam: gerat: aut zelum habebat: permittens ut die noctuq; quo uelit eat: cũq; illam uolentibus simul sit: insuperq; mœchos ipsos adducat: & patentibus ianuis leno fiat: omnesq; ad illam uocet: an hic amare uidebitur? Nõ equidem arbitror iuppiter: ut qui sæpe amasti hoc dicturus sis. Si

quis uero contra libera:ac liberali muliere in domum legitimæ traducta fi/
liam arantis adamet:ac uiuidæ:formosæq; uirginis sperãt amplexus:nec ui
deri illam sinat:sterilemq;& absq; liberis uirginitatẽ seruare cõpellat: hocq;
faciat amare sic asserẽs:idq; indicet:& pallor:& macies:& oculi concaui:nõ
ne hic uidebitur insanire:quum opus esset nuptiarum fructu procreationi li
berorum indulgere? Sed decorum uultum sic exterminet:puellamq; formo/
sam ceu alteram ceteris sacerdotem per omnem uitam nutriat. Ita & ego in
dignor quũ absq; honore a quibusdam calcitrer:auidisq; ĩmergar faucibus:
& effundar. A nonnullis uero ueluti seruus nigrantibus liuoribus casti/
gatus tractet lup. quid igitur aduersus illos indignaris? utrique enim me/
ritas pœnas dabunt: & hi quidem:ceu tantalus:sitientes atq; ieiuni:solũq;
auro faucibus inhiantes. Alii uero haud aliter q̃ phineus rapta ex gutture
ab harpyis esca. sed ad timonem uade:illum pœnitus sobriũ repertura es.
Diui. ille enim quando quiescet:festinabit exhaurire me tãq̃ ex cophino per
forato:anteq̃ tota influam studens præoccupare affluentiã:ne ego affluens
plus q̃ ille possit exhaurire eũ ĩundẽ? Quare ad danaidũ dolium aq̃ ferre mi
hi uideor:& frustra exhaurire:uase non tolerante:sed effundẽdo id:qđa fflu
it ante prope q̃ influxerit:adeo est latus hiatus hydriæ ad effusionem: & exi
tus liber. lup. igit nisi obturaberis hunc hiatum:& semel tantum euolans:
te breuiter effusa:in doli fece Endromidem:ac bidentem rursus ĩueniet: sed
abite iam tandem:diuitemq; illum facite. Tu uero mercuri tuo ĩ reditu me/
mor esto ab ætna ad nos ducere cyclopes:ut fulmen acuant:quũ cuius acu/
mine opus sit. Mer. abeamus o diuitiæ quid hoc est? claudicans me o gene/
rosa: hactenus latuisti: quum cæca sis: & clauda. Diui. non semper hoc
mercuri: sed quum ad aliquem imperio iouis accedo: nescio quo pacto
tarda sum: & utrunque claudam pedem: ut uix terminum attingam: ac
ut nonnunquam senio confectus sit: qui me manet. quum uero discessu/
ra sum: uolucrem uidebis: ac somniis ociorem. Simul ergo flagellum ce/
cidit: & ergo iam uicisse prædicor stadio transito: plerunque etiam his:
qui aspectaculum sunt: nequaquam cernentibus. Mer. in hoc aperte men/
tita es: multos quidem tibi nominare possem: qui externa die nec assem:
quo laqueum emerent: habebant: hodie repente locupletes effectos; al//
bos ducere biiuges: quibusque aliquando nec asellus erat:nunc rubenti
amicti purpura: & manibus auro micantibus incedunt uix creden//
tes(ut arbitror)quia non in somniis diuites facti sunt. Diui. secus est mer/
curi:neque enim pedibus tunc uado meis: ad illosque non iouis: sed di/
tis: imperio: qui est magnificus diuitarum elargitor accedo: quod ex
ipso nomine liquere potest. Quum autem opus est: ut de altero in alterũ
transeant: tabellis immissam & accurate ligatam sublatam transferunt: &
is qui mortuus est:in aliqua domus tenebrosa parte iacet: ueteri linteo te
ctus supergenua:pro quo more catino pugnatur. Qui uero me habere spe/
rant:ĩ foro hiantes: ceu hirundinem circunuolantem stridulus nidus expe

ctat. Quum autem signum ablatum: uincula fracta: aperte tabellæ: nouusq; dominus publicatus fuerit: siue cognatus: siue adulator: siue minister scelerum ex compedibus honoratus: adhuc barbam rasus ob multiplices: & diuersas uoluptates: quas olim extraneus illi suppeditauit: ingenti accepta mercede: generosus ille quicunque fuerit: me raptis tabellis currit exportans pro pyrrio: uel dromone: uel tibio: siue megacles aut megabizo aut protarchus nomen habeat: illis nequaquam hiatibus seque alterutrũ ituentibus derelictis: uerumq; luctum agentibus: utpote: quibus de profundo sagenæ gremio ingens thynnus effugit qui non modicum deuorarat escam. Cęterum is qui me repẽtinus inuasit: ignarus boni: duratusq; laboribus: homo adhuc hortens compedes: ac si quis transiens cum flagris cadebat auicula: arrigens aures molendinumque: ceu regale palatium uenerans: non amplius tolerabilis est his: qui obuii fiunt: sed & liberis contumeliam irrogat: & conseruos uerberibus cedit: licet eiusmodi expertus sit: quo ad in meretriculam quampiam inciderit: equosq; mittat uel se adulatoribus dedat: qui illum iurent: & formosiorem mereo: & generosiorem cecrope: seu codro: ac prudentiorem ulyxe: & crœso ditiorem: sex & decem in tẽporis momento miser effudit talenta: quæ multis cum periuriis: & rapinis: atq; pallatiis fuerant paulatim cumulata. Mer. communia pene sunt ista quæ narras: cæterum quum tuis ipsa pedibus incedis: quomodo cæcam uiam inuenis? Aut ad quos te iuppiter miserit: quum illos dignos esse iudicat: ut diuites fiant: nostri. Diui. putas ne me inuenire: qui sint hercle non semper: neq; enim aristide relicto ad hipponicum: aut calliam accederem: cõplures q; alios ex athenis: qui nec obolo digni sunt. Mer. uerum quum fueris destinata quid agis? Diui. nunc sursum nunc deorsum circumiens erro donec in aliquem incidam: qui non intelligat: quicunque uero mihi obuiam uenerit: me secũ abducta uenit teq; pro ineffabili: ĩsperatoq; lucro ꝓnus eat. Mer. iuppiter ergo decipitur: putans te (put ipsi uidet) diuites facere eos: quotcũq; dignos duxerit: q ditent. Diui. imo maxime: nec ĩmerito o bone: qui quũ me cæcã uideat mittat q̃rere rẽ adeo difficilis: laboriosæq; ĩuẽtiõis: & multo tẽpore abscõditã: quã neq; lynceus facile ĩueniret: adeo terrã & paruã. Igitur quũ bona tã pauca sint: mala uero plurima: urbesq; cunctas occupent: facile in huiusce ĩcido: ab illisq; irretior. Mer. præterea quomodo relictis illis facile aufugis ignorans uiã. Diui. quippe ad fugã dũtaxat acuto lumine cerno: pedibusq; ĩtegra sum. Mer. itẽ uelim respõdeas mihi: quomodo cæca quũ sis (pace dixerim tua) & pallida: grauisq; cura: tot amatores habeas: teq; cuncti mirent: seseq; felices autumẽt: si te cõsecuti fuerĩt. q; si nõ: uita odio sit. Noui igit quãplures adeo amatores tui: ut in altũ pelagus se ꝓcipites dederint: deq; saxis solẽ ipsum uertice pulsantibus a te contẽni existimãtes: quoniãm ab initio illos nõ uideras. Sed scio: q; & tu nõ ĩficiabere: si qua tibi mens est illos ĩsanire: qui hoc amore ĩsaniant. Diui. an putas: ut eis q̃lis sum uidear: uel clauda: uel cæca: aut cætera: quæ ĩsunt mihi huiusmodi?

Mer. & quare non & ipsi omnino cæci sunt. Diui. cæci haud quaq̃ sunt sed amētia: errorq; quibus nunc oia plena sunt: illos obūbrat: ego quoq; ne prsus deformis uidear: sumpto personatu quodā amabili: auro: gēmisq; distincto uariis īduta: illis obuiā uenio: qui personam cernere arbitrati meā decorē amant: pereuntq; : nisi consequant: quod si quis totū denudauerit: meq; illis ostenderit constat utiq; : sese accusatū ire: qui non acutis luminibus talia ītuitus res minime amandas: deformesq; amauerit. Mer. cur igitur diuites effecti iterū falluntur? Ac si quis eos diuitiis priuare contendat: cernis caput: quā personatū abiiciant? Neq; enim licet eos tunc ignorare : qua si forma superlata sit: quū omnia introrsus īspexerint. Diui. mercuri etiā ad hoc me pauca adiuuant. Mer. quæ? Diui. Nam si quis primo ad uotū apertis meualuis admiserint: ambitio: ignorantia: iactantia: mollities: contumeliæ: error: cæteraq; huiusmodi una mecū ītroeunt. Itaq; īfelix animus ab omnibus captiuatus nō admirandam miratur: & appetit fugienda: neq; omniū mattē malorū illis circunductam stupet: uniuersaq; potius mala pateretur: quā me reiicere sustineret. Mer. quū sit res quædam maxime delicata: & lubrica: & fugitiua: nullumq; certum porrigēs: capulum: sed anguilla: uel serpens inter digitos effluas (nescio quo pacto inopia uiscoplena: & captu facilis: innumerisque hamis obsita : Sed dum interea ambagibus intenti sumus: res haud parua delituit . Diui. quæ. Mer. thesaurum enim : quo potissime indigebamus : non attulimus. Diui. hac parte confide : in terra namque semper illo relicto ad uos uenio monens : ut intus hospitia maneat: neminique aditum pandat: nisi me uocante adierit. Mer. iam atticam deuenimus: proinde desequere me pallium tenens: donec terminum attigero. Diui. bene agis mercuri manu me ducens si enim sola uager : in hyperbolum: uel cleonem forsitan incidam. Sed quis hic strepitus ceu ferrum ad silicem? Mer. timon hic ppe montanā: lapidosamq; tellurem bidente ferit: proh & paupertas adest: & improbus labor: tollerantia quoq; ac sapientia: & fortitudo: cæteriq; omnes: quos fames erudiit longe præstantiores q̃ satellites tui. Diui. ut quid ergo mercuri uelociter nō abimus : nihil enim dignū faciemus ratione cū uiro qui tali est stipatus exercitu . Mer. haud hoc uisum est ioui: nō ergo timeamus. Pau. quo hanc argi peremptor manu reducis? Mer. A loue huc ad timon amittitur. Pau. nunc diuitiæ ad timonem accedunt: quem ego olim male in deliciis habentē assumpsi: & his sapientiæ scilicet & labori uirū fortē tradidi: pcioq; multo dignū feci. Ita ne? ego uobis irridenda: iniuriisq; digna sum uisa? ut mihi hāc solā possessiunculā auferre uelitis. quam cū summa cura ad uirtutē usq; percolui ? quē quū diuitiæ rursus assumpserint: contumeliis superbiæ tradant? similēq; priori effœminatū: ac degenerem: & īsanū efficiant : mihi rursus lacera ueste obsitūq; reddant? Mer. sic io ui placitū est. Pau. abeamus itaq; o labor: & sapientia : uosq; cæteri sequimini me: hic uir forte cogniturus est: qualē reliquerit me cooperatricem optimā: & magistrā uirtutū: cū qua illi semper fuit mens sana in corpore sano: ui

riq; duxit uitam: seq; respexit: ac superflua: & multa eiusmodi aliena: ut sunt dixit. Mer. abeunt: nos autem adeamus. Ti. qui estis o maledicti: uel quid querentes huc uenistis uiro agricolæ molestiam illaturi? Sed abite potius cum malo execranda cohors: alioquin in uos glebas: & lapides iacio. Mer. absit timon: ne iacias: non enim mortales ferires: ego quidem mercurius sum: ista uero diuitiæ. misit autē nos iuppiter uotis anteuertens tuis: itaq; bona cum fortuna accipe diuitias: & a laboribus requiesce. Ti. ploraturi estis licet dii: ut aitis: quippe una omnes & deos & homines odi: hanc uero cœcam: quęcunq; sit: bidente pulsabo. Diui. ad Iouem redire consilium est o mercuri. Hic enim homo: ut uidetur: non mediocriter insanit: ne quid igitur mali ultra recipiam habeo: Merc. Nihil inhumanum agas timon: quin hac tua omni feritate deposita protende manus bonam cape fortunam: iterumq; diues esto: athenienſiumq; primus: ac despice ingratos illos solus felix. Ti. nihil nobis opus est: nolite mihi molesti esse: hic bidens mihi copiosæ diuitiæ sunt. Cæterum fortunatissimum me fore arbitror: si mihi nemo sit proximus. Mer. sic o amice inhumane: utq; uerius dixerim ipie: crudeliter: ac pertinaciter agis: merito: forsan homines oderis: a quibus tanta perpessus es? cur uero deos odio habeas ignoro: qui tantam de te curam gerunt. Ti. tibi uero mercuri: iouiq; de cura: quam erga me habuistis gratias ago: has uero diuitias nonquam admissurus sum. Mercu. quamobrem? Ti. quia olim mihi mille malorum causa fuere: quæ & adulatoribus me tradiderunt exposuerunt insidiis: odium suscitarunt: uoluptatibus corruperunt inuidiosum reddiderunt: tandem repente: ifideq; ac (ut uerius loquar) proditario quodammodo deseruerunt: optima uero paupertas laboribus me uirilibus exercuit. Etenim fide: ac uirtute mecum obseruata laboranti mihi necessaria præstitit: superfluaq; illa contemnere. Spesq; omnes uitæ meę ex me ipso perfecit: & quę erant diuitiæ meæ: quas nec adulator: nec calumniator: nec populus concitatus: nec sententiam proferens concionator: nec tyrānus insidiosus auferre possunt: ostendit: bona itaq; ualitudine ex laboribus fretus agrum hunc libenti cum labore colo. Nihilq; eorum: quæ sunt in urbe considero: copiosamq; ac sufficientem mihi ex bidente farinulam habeo. Itaq; reuersurus abi o mercuri ad iouem diuitiis tecum ductis. Mihi autem hoc satis: superq; fuerit: si iussu iouis omnem ætatem: querellis plenam mortales agant. Mer. absit timon: neq; enim modo tales omnes sunt querellis idonei. Cæterum iracundiam hanc pueriliaq; ista dimitte: sumeque diuitias: non spernenda sunt iouis munera. Diui. uis timon tecum disseram: an si tibi loquar indignaberis? Timon. dic haud longa tamen & sine proemiis: ut praui rhetores: patiar quippe te si pauca dictura. es ob hunc mercurium. Diui. forsan opus fuerit prolixo sermone: ut quæ a te sim tam uehementer accusata: uide tamen: si quid tibi: ut ais: iniuste feci quæ oblectamentorum tuorum omnium causa fui: honoris: prælationis: coronarum: cæterarumque delitiarum: propter me clarus: &

famoſus & celebris fuiſti: q̃ ſi quid haud gratum ab adulatoribus paſſus es: non ſum in cauſa: quin potius ego a te iniuriam paſſa queror: quod me maledictis uiris abſque honore ſubmiſiſti: qui te laudibus efferebant: & mentem tuam præſtigioſis carminibus alienam reddebant: mihiq̃: modiſq̃ omnibus inſidias ponebant. & demum a me proditum aſſerebas: quum econtra ego te poſſim merito criminari: qui me prorſus expuliſti: deque tua domo præcipitem eieciſti. Pro molli igitur clamide hanc te circa endromidem honoratiſſima tua paupertas dedit. Mercurius autem hic mihi teſtis eſt: quam ſupplex iouem obſecrauerim: ne ad te rurſus accederem: adeo hoſtiliter a te tractata ſum. Mer. ſed nunc uides o diuitiæ: qualis iam effectus eſt: itaq̃ fidenter ſecum obuerſare: tu bidentem ut potes exerce: tu uero theſaurum ſub bidente ſubducito: nam is te uocante exaudiet. Ti. perſuaſum iri mihi crede, mercuri: iterum fieri diues cupio: quid enim pateretur qui cum diis uim inferat. Sed uide quæſo in quas res me trudas infelicem: ut hactenus beate uixi: tantum repente aurum quum nulli iniuriam fecerim: accipiam tantarumq̃ curarum mole premendus ſim. Mer. mei gratia quæſo patienter feras timon: quamquam durum hoc ſit: & intollerabile: ut adultores illi ob inuidiam crepent: ego autem per ætnam in cælum reuolabo. Diui. ille ut uidetur abiit: hoc autem ex remigio alarum coniicio: tu hic mane: ego uero quum abiero theſaurum tibi mittam quin fode: tibi autem auri theſaure dico huic timoni obſequere: teque ipſum permitte capi: bidente percute timon altum deferens ego a uobis abero. Ti. age o bidens nunc mihi tuum robur oſtende: neque defatigeris ab intimis terrę uiſceribus theſaurum eruere. O mire iuppiter exultanteſq̃ amici: & mercuri lucifer unde tantum auri: Somnia ne ſunt hæc! Vereor ne quum excitatus fuero: carbones inueniam: ſed aurum quidem eſt insigne: ſubruffum: graue: pulchrum uiſu. O aurum dextra optimaq̃ res mortalibus: ardens ignis: utpote qui nocte dieq̃ fulges. uenio o amantiſſime: nimiumq̃ dilecte. Nunc equidem credo iouem aurũ factũ eſſe: nã quæ uirgo aliquando non accepiſſet tam precioſum amatorem per tecta dilabentem! O mida: & croeſe: & uota delphica: quam nihil fuiſtis quantum ad timonem: & timonis opes: cui nec perſarum rex par fuit: o bidens amantiſſimaq̃ endromis: bonum mihi uiſum eſt: ut uos huic pani offeram. Ego uero empta uniuerſa regione hac: ſuperq̃ theſaurum ſtructa turri: ſoli mihi ſatis uiuam ipſum quoq̃ ſepulchrum moriens hoc in loco uiſum habere eſt mihi. Fixa ſunt hæc: & pro legibus ad uitæ reliquias cum nullo uerſari: neminemq̃ cognoſcere: aſpernarique omnes. Amor uero: & hoſpitalitas: & amititia: & miſericordiæ ara: ceu: nugæ quædam: commiſerari autem lachrymantes: uel indigentibus auxiliari prẹuaricatio legis morumq̃ ſubuerſio: uita uero ſolitaria ceu lupis: & amicus unus timon. Alii autem omnes inimici: & inſidiatores: conuerſari cupiam abominationis inſtar: & ſi quid uidero ſiniſtri omnis dies illa ſit: ut breuiter dixerim: a ſtatuis lapideis

uel eneis:nihil diſter: nullum inter nos pacis fœdera procurantem admit-
tamus: æternum nobis nullũ: perpetua ſolitudo terminũ inter nos: po-
nat:contribules quoq;:atque cognati:patriaq; ipſa frigida quædã: & infru
ctuoſa ſint nomina dementiũ uana iactantia. Timon: ſolus dux eſto: cun-
ctoſq; deſpiciat:inq; ſe tantum deliciis gaudeat:blanditiarum laudumq; põ
deribus liberatus diis immoler:conuiuia celebret:ſolus ibi: & uicinis: & af
finibus excluſis reliquis ſemel ſe ipſum dexterum faciẽdo. Si mortẽ obierit:
ſibimet inſcribat hæres:ad eũ corona pueni t:nomẽq; prædulce ſit. O ſors
hominũ & morum inſignis:difficultas aſperitas:ruſticitas:ira: inhumanitas.
At ſi quẽ uidero igne flagrãtem: & ut extinguã incẽdiũ ſupplicantem oleo:
piceq; ſuccurram. Si quem uero hieme cũ impetu torrens trahat.iſque proie
ctis manibus auxiliũ popoſcerit:hunc merſo deorſum capite trudam: erre
pta illi ſurſum leuandi uerticis facultate æquitatẽ iudicii reportet Timon
echecratides colitteus:ſi recurſum ad leges habuerit: timon ipſe acclaman
te populo ſententiam tulit. Hæc hactenus nobis rata ſint iſtis uirilitter pſeueret.
Sed ſatis:ſuperq; nota oibus facta ſunt: quia prædiues ſum: ipſa qppe res il
lis forſan laqueus fiat. Sed quid hoc o uelocitatem undiq; concurrunt pul
uerulenti:& anhelantes:neſcio unde aurum adorati ſunt:uerum igitur hoc
cliuo tranſcenſo inſequar dextra lapides iaculando. An ſic contra leges age
mus qui ſumus eis amicitiæ glutino ſemel iuncti: ut deſpecti maioris triſti
tiæ ſtimulis crucientur. Hoc enim præſtare arbitror: iam itaque illos patien
ter admittam:Eia ergo uideamus:quis hic eorum primus eſt. Gnatonides
adulator:a quo quum pauloante quippiam poſtulaſſem:laqueum porrexit:
qui apud me ſæpenumero tota uaſa uomerat. ſed benefecit ad me uenire:nã
præ aliis ululabit. Gna. Nonne dicebam. q; dii timonem haud negligerent
uirum bonum. Salue formoſiſſime: & gratioſiſſime: ac liberaliſſime timon.
Ti. proh iuppiter:tu ne ille es gnationides uulturum:omnium edaciſſimus
& præ omnibus mortalibus conſumptor? Gna. ſemper fuiſti mordacitatis
amator:ſed ubi conuiuium nouum tibi canticum dithyrambum ame nu-
per editum deferens uenio. Ti. hoc pulſatus bidente cantabis elegos. Gna.
quid eſt:hoc me uerberas timon:te hercules teſtem uoco:e heu accuſabo te
uulneris ariopago. Ti. ſi pauliſper tardus fueris:homicidii forſitan me ac-
cuſaturus. Gna. abſit ſed ſana uulnus modicum ſuperfundens auri:eſt enim
ualde reſtrictiua ſanguinis medicina: Ti. adhuc manes? Gna. abeo:tu autẽ
minime gaudebis:adeo agreſtis ob aurum factus. Ti. quis eſt iſte caluus: q
uenit philiades adulatorum omnium ſpurciſſimus:hic autem agrum totũ
a me cum accepiſſet:ac filiæ dotem duo talenta mercedem laudis: quia me
cantantem tacentibus cunctis ſolus prælaudaſſet:iuramento affirmans me
cygnis conciniorem fore:quem languentem me pridem uidit:qui ad illum
acceſſeram auxilium imploraturus:mihi uir egregius plagas dedit. Phi. o
decus nunc timonem agnoſcitis:nunc gnatonides amicus:& cõuicia meri-
to quidem paſſus eſt:quũ adeo ingratus ſit:ego uero qui olim eius familia-

ris coetaneus:conuicaneusq; fui:mediocriter cum illo agam:ne illi uidear ĩ/
sultare. Salue mi domine:attendas oro quemadmodum ab his adulatori/
bus te custodias:qui in mensa solum tibi asistunt nõ dissimiles coruis ad ca
dauera. Amplius uero non est credendum huius temporis mortalibus: om
nes enim neq̃ & ingrati sunt:ego uero talentum attuli tibi ceu illo tibi opus
sit. In itinere uero constitutus intellexi te ingentium opum copia redunda/
re. Venio itaq; moniturus:q̃q̃ per te ipsum sapias:in nullo forsan tibi uerbis
meis opus erit:quietiam nestorem ipsum moniturus sis. Ti. sint ista philia
des:uerũ accede:req; benigne cum bidente recipiam. Phi. accurrite uiri in/
gratus hic hõ:mihi ceruicem fregit:quando ipsi sane cõsulebam. Ti. en ter
tius hic orator demeas adit:libellum dextra gerens: qui cõgnatum mihi se
fore iactitat: hic quum a me quadam die sex & decem in urbe accepisset ta/
lenta(condemnatus quippe fuerat:uictusq;:illis non redditis:ego misericor
dia motus ipsum absolui. Nam pridem ęrarium in erectheidem tribum sor
te diuidendum acceperat. Ego uero quum illum adiens postulassem debitũ
reddi:ait se haud quaquam nosce me ciuem fore. De. salue o timon p̃cipuus
fructus generis:columẽ ciuiũ: tutella patriæ. Iamdudum plebs congregata
est teq;:tuumq; consilium expectat. primo tamen audi sententiam:quã de te
scripsi. Timon echecratides colytreus uir non modo bonus:atq; optimus:
sed & prudens adeo:ut nullus in græcia per omne tempus perseuerãtior fue
rit:agens bonum patriæ:pugnando:& luctando:& currendo in olympia p
fecto curruũ atq; biga uictor euasit. Ti. at ego nunq̃ olympiam uidi. De. qd
ergo? postmodum uisurus es:multa uero huiusmodi addere præstat: uirili/
ter quoq; se pro patria priore ãno gesiit uersus archaneas:strauitq; duas pelo
ponensium acies. Ti. quo pacto ob id forsan:q; arma non habui:uel in cata
logo scriptus non fui. De. mediocriter de te sentis:nos uero ĩgrati essemus.
si non memoria teneremus. Item & sententias proferendo:& consilium dã/
do:ac militando patriæ non modicum profuisti. Pro his utiq; omnibus cõ/
filio uisum est:populoq;:ac iudicum ordini:patribus priuatimq; plebi:& cõ
muniter omnibus:aureũ iuxta paladem in arce timonem fabricare: fulmen
habentem dextra:& radios circa caput septemq; illum ex auro ornare coro/
nis:ac hodie coronas ipsas in dionysiis per nouos tragedos declarari. Ho/
dierna quippe ob illum bacchi solemnia celebrari opus est. Cognatus deme
as orator sententiã dixit:eius proximus:atq; discipulus:orator quippe opti
mus. Timon & omnia quæcunq; uoluerit ista quippe de te sententia est: fi/
lium quoq; meum ad te mecum ducere uolui:quẽ tuo nomine timonẽ appel
laui. Ti. quomodo de mea quum sicut accepi nõdum uxorem duxeris. De.
ast si concesserit deus anno secuturo nuptias celebrabo: procreaboq; filios:
ac cum qui nascereturr: masculus quippe erit: timona nominabo. Ti. utrũ
nuptias celebraturus sis nescio: sed interim hanc a me plagã assumito. De.
heume quid hoc est? tyrannus est timon:liberos cædis:qui non ex omni par
te liber:aut ciuis es:sed breui pœnas dabis:& propter alia & ob illud:q; arcẽ

cōbusisti. Ti. sed o scelus ars neqq̃ igne succēsa est: quo fit te manifestam per petrasse calumniā. De. at diues effectus es perfosso sacrario. Ti. etiam illiba tum manet: ex quo sequitur uera non esse: quæ dicis. De. perfodietur quidē postea iam enim omnia in ipso habes. Ti. aliam igitur sume. De. hei renes: Ti. Ne clames tertiam equidē tibi dabo: quoniam prorsus ridicula paterer: ego qui geminas lacedæmoniorū acies inermis fudi: unū hominē nō conte ram? frustra? quippe in olympia: & pugnando: & luctando uictor euaserim. Sed quid istuc? nunquid nō thrasycles philosophus hic est: immo nō alius ꝓmissa barba; & superciliis ꝓtensis: in seipso meditabundus uenit: toruum intuens: hirsutam a fronte comā repellens boreæ haud ab similis: uel trito/ ni: quales zeusis pinxit hic honestus & habitu compositus gradu ueste so/ brius: sub ipsum diluculum de uirtute: quæ dici possunt: explicat: uoluptati bus gaudentes accusat: & frugalitatem prædicat: quū lotus ad cœnam ue/ niat: puer quoq; illi fœcundū calicem porrigat: puro diluit mero: ceu lethes aquam absorbens: multum sibi inuicem aduersa sermonibus illis matutinis ostentans. Dapes haud aliter q̃ edax uultur præripiens & proximum admo nens: quum habeat unguentis: & aromatibus barbam plenam: se more ca/ nino replens: & incuruus sperans in sartaginibus inuenire uirtutem: pati/ nis: atq; catinis pollice diligenter extersis: ita ut ne parū quidem intrite re/ linquat: semper querelus: licet placentas integras: totumq; suum præ aliis solus acceperit. Quidquid lęcacitatis: & insacietatis fuerit illi & ingens uti litas: ebriosus: & temulentus: non ad cantum usque: saltumque modo: sed etiam ad maledicta: & iram: ad hæc & sermo copiosus ad calicem. Tunc enim præcipue de sobrietate: honestateque: & a cæteris huiusmodi uer/ ba dicit: iam tunc ebrietate uictus ridiculose balbutit: præterea puten// tes sequuntur uomitus. Demum quidam illum elleuantes de sympo sio tibi cinæ ambabus manibus apprehensum exportant. Cæterum quum sobrius est: nulli primorum cedendum putat ob mendacium: uel temeritatem: aut auaritiam: & tamen adulatorum est primus: & ad periurium prōptissimus: ac ueneficii princeps: in illo pudor sumus: & tota prudentia: & in omnibus exacta diligentia: & consumata perfectio: plorabit tamen ad longum spa// tium temporis non existens bonus: Quid hoc ē: pape nobis tardus est thra/ sicles: Thra. non ut multi uenio ad te timon ob diuitias tuas: quodammo/ do in stuporem uersi: argenti quippe uel auri sumptuosæ uel cœnæ illecti cō/ currunt: blanditias multas præ se ferentes: ad te uirum utpote simplicem fa cultatesq; tuas communicantem. Nosti enim: ut aridus panis copiosa mi/ hi sit cœna: delicatæque epulæ porrum: aut cardamum: aut si quando excu lentius parū: salis ꝓtus uero fons nouē fistularum. Hæc uero rudis tunica: quamuis purpura carior. Atqui aurum non præciosius mihi uidetur quam litoris lapilli: tui uero gratia ueni timon: ne te corrumpat pessima hæc: in/ sidiosaque possessio diuitiæ. quæ multis intolerabilium damnorum sæpenu mero causa fuit: ꝓ si mihi dederis fidem: totas in mare deiicis: ceu mini/

me necessarias uiro bono:qui potest uarias philosophiæ diuitias contempla ri non tamẽ optime timon illas in profundum demerges: sed usq; ad pubẽ ingressus parum ante terram fluctuosam me solo uidente. Sin autẽ hoc non placet:tuq; alium potiorem modum inuenisti:celeriter de domo illas eiicias nec uno tibi esse relicto distribuens cũctis indigentibus:huic quidem drach mas quinq;:illi autẽ minam:alii uero medium talentũ. Siquis aũt philoso/ phus fuerit:dignus est ut duplã accipiat partem:mihi uero non mei gratia peto:sed:q; amicorum necessitatibus tradam:satis est si peram hanc opplẽs tribuas duoꝝ caprinorũ uberũ uix capacẽ:frugi enim & mediocritatis ami cum decet esse philosophũ:& nihil ultra peram sapere. Ti. laudo ista thrasy cles:sed ante peram (si uidetur) eia tuum caput pugnis implebo illos biden/ te cõnumerans: Thra. o magistratus:o leges:oh a blasfemo in libera urbe ce dimur. Ti. quid indignaris uirorũ optime. Thra. repecutiam te timõ. Ti. Edepol ultra numerum quattuor addam:sed quid hoc est:multi cõueniunt: blepsias ille:ac laches: & eniphon:peniteusq;:ordo eorũ:qui ploraturi sunt. itaq; iugum hoc ascendam: & iam lassum bidentem aliquantisper pausare finam. Ego autem quãdo quidem multos congessi lapides in modũ gran/ dinis procul iaciam. Blep. ne iacias timon abimus enim. Ti. sed nec incru enti:nec in uulneribus sine.

¶ Luciani sermo de calumnia.

GRauis:ac molesta res ẽ ignorãtia:& multoꝝ maloꝝ hominibus cau sa:tanquam caliginem quandam infundens rebus: & ueritatem obscurans:& unicuiusq; uitam obumbrans. In tenebris igitur er/ rãtibus omnes similes sumus:immo potius cæcis similia patimur: nunc oberramus quidem temere. nunc uero ulterius quam oporteat labi/ mur:& quod prope est:& ante pedes non cernimus. Quid autem longe: & ualde distans tanq̃ molestiam allaturum timemus:& omnino in rebus agẽ dis omnibus labi nõ desistimus. Itaq; infinitas iam tragedis occasiones ad fabulas hæc ipsa res prębuit: abdacidas & pelopidas: & his similia. ferme enim plurima ex his:quæ in scænam ueniũt malis:inueniret aliquis ex igno rantia tanq̃ quodam tragico numine suppeditata. Hoc autem dico etiã ad alia quidem respiciens:sed maxime ad non ueras contra familiares & ami/ cos calũnias:a qbus iã & domus deletæ fuerũt:& ciuitates funditus pditæ sũt:& parẽtes cõtra filios suos ĩsanierũt:& fratres cõtra cõsanguineos. & fi lii cõtra parẽtes:& amatores cõtra amatos multæ ãt amicitiæ cõcisæ sũt: & domus cõfusæ ex eo q; calũniæ fides habita fuerit. Vt igit q̃ minime ĩcida mus in ipsas:demõstrare uolo oratiõe tanq̃ in quadã pictura:q̃lis res sit calũ nia:& unde pcedat:& qualia efficiat. Magis autẽ apelles ephesius pridẽ hãc pposuit imaginem:& enim hic quoq; calũniatus apud ptolemæũ regem tã q̃ particeps fuisset coniurationis:quæ cũ theodata in tyro cõflata est: Apel/ les uero neque unquam uiderat tyrum: neque quis esset theodata norat: nisi q; audierat ptolemæum quendam principem esse curantem res phœ/

niciæ. Verũtamẽ emulorũ quidam nomine antiphilus ex inuidia honoris: quẽ ille apud regẽ obtineret;& zelotipia in arte: accusauit eũ apud ptolæmeũ:q̃ ipse omniũ rerũ societatem iniisset: quodq̃ ipsum uidisset quidam in phœnitia conuiuantẽ cũ theodota & per totã cœnã ad aurẽ eũ alloquentem:& demũ ostendit tyrii defectionẽ:& pelusii captiuitatem ex apellis consilio factam. Ptolemæus autẽ:ut qui neq̃ in aliis rebus ualde mente captus esset:sed in adulatione regali nutritus:sic accensus est:& perturbatus ex hac incredibili calũnia: ut neq̃ uersimilem ullã ducens rationẽ neq̃ q̃ æmulus artis erat callũniator:neq̃ q̃ pictor minor erat ut tantã pditionẽ posset facere: & hæc beneficiis ab ipso;& supra quemcũq̃ eiusdẽ artis honorata:sed neq̃ q̃ omnino apelles in tyrũ nauigauerit perscrutatus ira statim correptꝰ est:& clamore repleuit regiam: ingratũ uociferans:& ĩsidiatorem:& coniuratorem apellem & nisi ex captiuis quidã ægre ferens antiphili ĩpudentiã: & miserũ apellẽ miseratus; dixisset:nullius rei ipsis coniuratoribus participem fuisse:hominem illũ obtruncatus capite esset:& particeps fuisset malorũ: quæ fuerũt in tyro:quũ ipse nihil causa fuisset. Ptolemæus igitur adeo dicitur pœnitentia captus super his quæ facta fuerant: ut apellem quidẽ centũ talentis donauerit:antiphilũ autẽ ut seruiret ipsi tradiderit: Apelles autẽ memor periculorũ: quæ adisset:tali quadã tabella calũniam ultus est. In dextra quidem uir sedet per magnas habens aures:ferme auriculis midę similes manũ ptendens longe ad callũniam adhuc accedentem. Circa ipsum uero stant duæ mulieres:ignorantia mihi esse uidetur:& suspitio:ex alia parte accedit callũnia:muliercula supramodũ pulchra:ardens autem & concitata: sicut perfidiam & iram ostendens:sinistra qdem facẽ accesam tenẽs altera uero adolescentem quẽdam per capillos trahens: manus tendentem in cælũ:& testantẽ deos. Præcedit autem uir pallidus: & deformis acute intuens:& similis his:qui ex longo morbo sunt exicati. Hunc igit esse inuidiã aliquis coniectaret. At qui & quædã aliæ duæ sequunt:dirigentes: & adornantes callũniã: Postq̃ autẽ ut mihi interpres imaginis significauit:altera quidem ĩsidia erat:altera autẽ fraus. post tergũ uero sequebatur ualde lugubriter quædã adornata:pullis uestibus induta: laceraq̃:penitentia: & hæc dicebatur:retro igitur flectebatur lugens:& cũ uerecundia ualde ueritatem aduenientem aspiciebat. Hoc modo apelles suũ periculũ in tabula est imitatus. Eia autẽ & nos:si uidetur:secundũ Ephesii pictoris artẽ percurramus: quæ ad sunt callũniæ. Prius autẽ diffinitione quadã describentes:ipsam(sic enim nobis imago fiet) Est igitur callũnia accusatio quædã ex sollitudine facta: latens accusatũ:ex una tantũ parte sine contradictione credita:tale quidem argumentum est orationis. Quũ autẽ sint persone sicut in comœdiis callũniatoris & callumniati:& apud quẽ callũnia fit: secũ unã quãq̃ ipsarũ consideremus:qualia uerisimile est ea esse:quę fiunt. Primũ si uidet traducamus fabilæ actorem. Dico autem factorẽ callũniæ. Hic autẽ:q̃ quidem non sit homo bonus;omnibus notũ puto. Nemo enim quũ bonus existat:malo/

rum causa fieret proximo suo: sed est bonorum uirorum ex his quæ bene faciunt ipsis amicis: non aut ex iis: quibus alios iniuria afficientes arcusantur: & odio haberi parant: probari opinionem beniuolentiæ uendicantes. Postea autē q̃ iniustus: & iniquus est: & impius: & utentibus damnosus: facile est perdiscere. Quis enim non fateretur æquitatem in omni re: & nihil plus iusticię opera esse. iniquum autem & improbū iniusticię esse: qui autē callumnia aduersus habentes furtim utitur: quomodo non impium totum auditorem sibi uendicans & præoccupans: eius aures & obturans: & secunde orationi omnino inaccessibiles parans: ipsas callumnia prius impletas: extremæ iniustitiæ tale: ut dicerent optimi legum latores solon & draco: iusiurandū iudicibus facientes: ut ambos similiter audiant: & parem beniuolēciam reis tribuant: donec alterius oratio comparata peior altera: aut melior apparuerit: antequam autem perscrutati fuerint defensionē contra accusationem: īpium omnino & impurum arbitrati sunt fore iudicium. Et enim etiam deos diceremus moleste ferre: si accusatori cum licentia: quę uellet dicere permitteremus: obturantes autem aures accusato: aut ore silentes contra eum suffragia ferremus priori capti oratione: ut secundum iustitiam & secundum iusiurandū iudicis quispiam deceret calumnias fieri. Si cui autem legum latores fide digni non uidentur laudantes sic iusta & sine altera parte fieri iudicia: poetam mihi uideor optimū inducere oratione: qui de his optime locutus est. īmo autem legem posuit. Dicit autē neq̃ litē iudicaueris: priusq̃ amborū audieris orationem: nouerat enim puto & hicq̃: quū multæ sint iniuriæ inuita: nullam quispiā īueniret peiorem: neq̃ iniustiorē: quam īdicta causa quēpiam cōdemnari. Quod qui calumniatur: facere omnino aggreditur absq̃ iuditio: subiiciens reum ire audientis: & latebris accusationis defensionē detrahens. Et enim sine audatia sunt: & timidi omnes huiusmodi homines: qui in lucem nihil educāt: sed quoniam admodū īsidiantes ex obscuro alicunde sagittas mittentes: ut neq̃ contra īstrui quisquam possit: neq̃ repugnare: sed in difficultate: & ignoratione belli corrumpatur. Quod maximū est signū calūniantes nihil uerū dicere: quin si quis sibi ipsi cōscius esset: q̃ uere accusaret: hic (puto) manifeste argueret: & reū faceret: & oratione ita perscrutaretur. Quemadmodum nemo: qui manifeste posset uincere: īsidiis nunquā & fraude uteretur contra hostes. Maxime autē aliqs posset hos uidere in regū aulis: & iis: qui circa amicitias eorū: quī īperant: & potentes sunt ꝓbantur: ubi multa inuidia: īfinitæ suspitiones: p multe adulationum: & calumniarū materiæ. Vbi enim maiores sunt spes: hic & īuidiæ difficiliores: & odia suspectiora: æmulationes: ad malas artes īueniendas acutiores: & ingeniosiores: omnes igitur acute sese inuicem spectant: & quemadmodum singuli certamine pugnantes obseruant: si quam corporis partem nudatam uiderint: & unusquisq̃ uolens ipse primus esse depellit: & cōtra ꝓximū luctat: & quē ante se habet: diuellit: si possit supplātat: ubi & bōus manifeste statim subuertitur & lacerat. & postremo ignominio-

se extruditur. Assentator autem & ad huiusmodi prauos mores uerisimilior probatur: & omnino preueniens uincit: quoniã ea homeri sunt uera: ꝙ communis hostis mars & interficientem ĩterficit. Igitur tanq̃ non de paruis rebus sit certamen uarias inter se uias excogitant: quarum celerrima & tutissima est calumniationis. quæ principium quidẽ capit ab ĩuidia spei dimidiatæ: sed miserabiliores & tragicos inducit fines: & multarũ calamitatũ plena est: neq̃ tamẽ paruũ est hoc: neq̃ simplex: ut aliquis suspicaretur. Sed multæ artis sagacitatisq̃ non paruæ: & ꝙ cercioris cuiusdam ĩdigeat diligentiæ. Non enim tot damnis afficeret calũnia: nisi uersimili quodam modo fieret: neq̃ contra ueritatem quæ oĩbus rebus ualidior est: ualeret: nisi multa quæ inducerentur: & probabilia essent: Et ĩfinita alia contra audientes pararentur. ut plurimũ igitur maxime calumniis circunuenitur is qui honoratur & propter hoc his qui post ipsum relinquuntur: est inuidiæ. Omnes enim in hunc sagittas iaciunt: eum tanquã rem quandam: quæ prohibebat: & impedimento sit prospicientes. Et unusquisq̃ putat seipsum primũ fore: si illum: qui summus est: per obsidionem expugnauerit: & ab amiticia abstraxerit: quale quidam: & in gymnicis cartaminibus inter cursores fit. Illic enim bonus cursor: ut primum repagulũ cecidit: primum locũ cupiens: & mentẽ dirigens ad finem: & ĩ pedibus spem uictoriæ habens: contra proximũ nulla utitur calliditate: nec quicquã quod sit secundũ aduersarios: curiose agit. At malus ille: & imbellis aduersarius: spe celeritatis amissa: ad prauitatem artis conuertitur: & hoc solum ex omnibus considerat: quomodo currentem inhibens: aut impediens frenet: & supprimat: tanquam si ab hoc aberrauerint: nunquam possit uincere: Similiter autem: & in amititiis horum: qui beati sunt: contingit. Qui enim excellit: hic statim insidiis petitur: & sine custodibus in medio maliuolorũ deprensus discerpitur. Ii autem amantur: & amici uidentur ex his: quibus alios damnis uisi fuerint effecisse: & id: quod dignum sit: cur calumniæ credatur: excogitant: non ut contigerit: sed tanquam in hoc eis tota res consistat: ueriti neu quid absonum artingant: & alienum. Vertentes igitur in peius: ut plurimum ea: quæ adsunt ei: quem calumniãtur: non improbabiles faciunt accusationes sicut medicum calumniantur tanquam ueneficum: diuitem autem tanquam tyrannum: tyrannicum uero & familiarem regis tanquam proditorem. Interdum tamen auditor ipse subiicit calumniæ differentias: & ad illius mores malis præditi moribus ipsi se accõmodantes coniectant. Si enim ipsum zelotypũ uiderint esse: innuit (aiunt) uxori tuæ in cœna: & ad ipsum aspiciens ingemuit: & suspirauit: & stratonica ad eũ non ualde: iocunde: & omnino amatorie: & quædã: & adulterinæ ad ipsum calũniæ. Si autẽ arti poeticæ sit deditus: & in hoc ualde se efferat per iouẽ subsanauit phylosenus tuos uersus: & carpsit: & sine mensura dixit ipsos: & male cõpositos ad piũ autem & deorũ amantẽ amicus accusat tanquã qui deũ repellat. negetque prouidentiã. Qui autem audiuit tanquã stimullo

aure percussus incensus est:tanq̃ uerisimile sit:& amicum auersatur non expectata certiore probatione. Omniuo enim talia excogitant & dicunt: quæ maxime nouerunt posse ad iram prouocare audientem ; & sciens ubi unus quisq; sit primus:ad illum sagittas mittunt:& in ipsum iaculantur:ut statim ira perturbatus : ocium amplius non habeat ad ueritatem exquirendam. Fuit olim & apud ptolemæum : qui dionysius cognomento est appellatus: qui demetrium platonicum callumniaretur:q̃ & aquam biberet:& solus ex omnibus fœmineos habitus non indueretur in bacchanalibus:& si dilucu/lo:neq; biberet spectantibus omnibus : neq; ueste indutus subtilissima pulsasset cymbala:& saltasset:periisset:utiq;:q̃ regis uita non delectaretur : sed esset sophista grauis:& ptolomæi delitiarum æmulus . Apud uero alexãdrũ maxima omnium callumnia fuisset habita:si quis hephestionem neq; colere:neq; adorare constituisset. nam postq̃ hephestion ex amore iteriit:uel hoc addere magnificentiæ uoluit alexander:ut deum faceret hephestionẽ mortuum. Templa igitur statim construxerunt urbes:consecrabantur luci:areq; sacrificia:ac nouo huic deo dies festi procurrabantur:maximumq; iusiurandũ erat oĩbus hephestion. Si quis uero uel surrisisset ad ea:quæ fierent : uel non sane q̃ pius & religiosus uisus fuisset:morte moriebatur . Cum ergo assentatores hanc puerilem alexandri cupiditatem cognoscerent:accedebant illico:& insufflabant de hephestione narrantes insomnia:eiq; & uisiones q̃sdam :& curationes attribuebant:& prædicabant oracula: & postremo præsenti:morborumq; expulsori deo sacrificabant. Delectabatur autem alexander audiens:& demum credebat:ac multum gloriabatur:q̃ non solum esset dei filius:sed q̃ facere etiam deos ualeret. Quot igitur existimamus ex amicis alexandri cœpisse fructum ex diuinitate hephestionis temporibus illis? insimulatos quod communẽ omnium deum non colerent: ob eamque causam expulsos:ac regiis beniuolentiam perdidisse. Tũc & agathocles samius præfectus militum apud alexandrum:& qui honore afficiebatur ab eo plurimum:una cum leone ferme conclusus est : accusatus quoniam ad sepulchrum hephestionis profectus illachrymauit . Verum illi attulisse opem perdicas dicitur iuratus deos omnis & hephestionem : uenanti sibi manifeste apparuisse deum . ac innuisse ut diceret alexandro : q̃ agathocli ignosceret : quandoquidem neque ut incredulus . neque ut in mortuo illachrymasset : sed q̃ antiquæ consuetudinis meminisset . Assentatio igitur & calumnia locum tunc habuit: maxime ad alexandri com posita passionem . Quemadmodum in urbis expugnatione non ad excelsa loca : & munita muris . eoque unde ruant præcipites se hostes conferunt : uerum ubi quid in custoditum : debile ue : aut depressum senserint . Illuc enim totis uiribus una omnes conuolant tanquam facilime inuadere : & capere queant : sic etiam callumniatores eo impetum faciunt: admouentq; machinas . ac expugnant tandem. obstante nemine:& prohibente ingressum :quod animo infirmum: ac imbecillum : &

accessu facile intellexerint. Deinde ubi intra muros semel ingressi fuerint: iaciant ignes: & incendunt: omnia: iugulantq; & exterminãt: qualia si captus animus & in mãcipium redactus fuerit: pars est & decens ut sint opera. Callumniatorum uero contra absentem hæ machinę: doli: mendacium: periurium: preces: impudentia: & cætera id genus ĩfinita scelera: & calida opera: Sed omnium maxima: quæ est consanguinea: immo quædam potius callũniæ soror: assentatio. Non est quisq; adeo generosus: ac adamantino muro: accinctus: animum: qui callumniosis assentationibus non arrigat aures: & præcipue si fundamenta effodit: surripitq; callumnia. Quæ foris fiunt sunt huiusmodi. At intus proditiones plurimę adiuuant: quæ manus extendũt: & porrigunt: portas recludũt: atq; multifariam: ut capiatur auditor se accomodãt: primum quidem cupiditas rerum nouarum qua hominibus omnibus a natura innata est. Similiter & satietas: ac illud deinde: q; ea: quæ præter opinionem audita sunt cõsequitur. Nam quo nã modo lætemur omnes: quotiens occulte dicta: & plena suspitiõis audimus: ignoro equidem. Itaq; noui nonnullos: quibus ita suauiter excalumniis pruriunt aures: ac si pennis leuiter attingantur. Postquã igit ab his omnibus expugnati ceciderĩt: omnino puto: capiunt: ac destruunt: neq; difficilis fit uictoria nemine cõtra instructo: & repellente impetum: uerum auditor quidem seipsum cum sponte præbeat: ignoretq; accusatus ĩsidias. Sicut enim nocte: urbe capta: dormientes accusati pereunt. Et quod est omniũ miseratione dignissimum: ille quidem: qui accusatus est accedit ad amicum hylaris: ut qui nihil sibi mali factũ ĩtelligit: & quæ cõsueuerat: & dicit: & facit circumuentus miser omnibus modis. Is uero: cui accusatus est: si quid generosi habeat: & liberi: & audaciæ statim prorumpit in iram: atq; effundit bilem: & tandem ubi amici excusationem pcepit: nequicq; iratũ se amico fuisse cognouit. Quod si ignobiliore: & abiecto sit animo: accedit quidem: & sũmis aridet labris: sed odit & clam desecat dentes & exacuit: & (ut inquit poeta) præmit iram corde p fundam: quo equidem nihil esse puto iniuste. neq; seruile magis: ut labrum quis mordens clam bilem nutriat: atq; odium in seipso inclusum exaugeat: aliud qdem sentiat: aliud dicat. & hylari: ac iocunda facie agat tragœdiam aliquam: & doloris: & luctus plenam. Hoc autem patiuntur maxime: quando inter culumniantem: & eum: qui accusatus est antiqua esse uidetur familiaritas: faciat similiter. tunc enim ne uocem quidem accusatorum: excusantium ue audire uolunt. Adhibendam esse fidem accusationi iccirco existimant quoniam accusatori cum accusato uetus intercedat familiaritas. Et non considerant plurimas odii causas: latentes cæteros sepe inter amicissimos incidisse: ac interdum quibus ipsemet obnoxius est aliquis: hac ipsa re præueniens: & confisus accusauit propinquum: effugere hoc modo conatus calumniam. Et omnino inimicum quidem callumniari nemo audet. Incredibilis enim esset ibi accusatio: habens manifestam causam. eos autem maxime inuadunt: qui amicissimi esse uideantur. Innatã sibi esse erga audien-

tes beniuolentiam:ſic uideri uolunt. quoniam ad illorum utilitatem:ne ab amiciſſimis qdem abſtineant:ſunt autē qui & ſi ſciunt poſtea ſibi fuiſſe amicos iniuria accuſatos:pudore tamen eorū:quæ crediderant:neq; admittere amplius:neq; aſpicere eos audent tanquā affecti iniuria:quoniā nihil feciſſe illos cognouerūt iniuriæ. Itaq; multorū malorū refecta uita eſt ex calūniis: quæ facile:& ſine inquiſitione creduntur. Antea enim inquit. Intereas Proete:aut interfice Bellerophontē. Qui uoluit me cū coiiſſe:nec ipſa uolebā. cum tamen ipſa prior agreſſa fuiſſet:& deſpecta: & ferme periit adoleſcens in congreſſu contra chimerā:cum continentiā ſeruaret: & reuerentiā erga hoſpitem paſſus eſt a muliere mala inſidias Phœdra uero: & ipſa ſimiliter calūniata priuignū fecit: ut execrabilis fieret a patre Hippolytus: cū nihil o dei feciſſet ille īpii:ſed eſt certe dicit quiſpiā īterdū callūnianti credendū:q & iuſtus &prudens eſſe uideatur in rebus cæteris:& fidem ei adhibere oportet:q tale quid machinatus alias minime fuerit. An eſt igitur ariſtide aliquis iuſtior? Sed & ille quidē conſpirauit contra themiſtoclem: & cōcitauit populū. Laborabat enim ille(ut aiunt)ciuili ambitione iuſtus qdem quoad alios ariſtides:ſed homo & ipſe fuit:iraſcebatur:amabat:oderat. Et ſi uerū eſt quod fertur de palamede:qui grecorū prudētiſſimus fuit:atq; aliis in rebus optimus īſidias ex inuidia compoſuiſſe dicitur contra conſanguineū: & familiarem uirū:& qui ad idem periculū cōnauigauerat ſic huiuſmodi in rebus naturale omnibus eſt hominibus uitiū. Quid dixerit qſpiam: uel de ſocrate:qui iniuſte apud athenienſes accuſatus fuit: ut impius & īſidiator? uel de themiſtocle:aut miltiade:qui poſt tales tantaſq; uictorias ſuſpecti facti ſunt græciæ proditionis? Infinita adduci poſſent exempla: & plurima fere iā cognita. Quid igit ei faciēdū eſt:q mētē habeat: q ue de uirtute: aut de ueritate deſceptet: Quod & homerus (exiſtimo)ubi de ſirenibus cōfingit fabulā interpretatus eſt:quādo præter nauigare iubet: pernitioſas has auditus uoluptates: aureſq; occludere nec eas fluxe reſerare paſſiōe affectis. Sed ad ea:quæ dicuntur:diligentē hoſtiariam conſtituere rationem. & quę digna ſunt:admittere:& cōparare:quæ uero praua:& turpia excludere:atq; repellere. Eſſet enim ſane ridiculū ſi domus ianitorem quis conſtituat: aures uero & mentē patere permittat. Quando igitur acceſſerit aliquis: q narret huiuſmodi:oportet eū qui audit ita ſit nec ne:ſecū diligenter inquirere: & conſiderare etiam:atq; etiam: ac mente euoluere: neq; dicentis ætatem: neq; ante actam uitā: neq; illius in dicendo ſolertia uidere: atq; proſpicere. Quanto enim aliquis aptior ad perſuadendū: tanto diligentiore opus eſt examine. Non eſt ergo fides adhibenda alieno iuditio:uel odio potius accuſantis:ſed ipſe ſecū adiutor ſtudioſe ueritatē inquirat: faciatq; ut rumpatur calūniator inuidia. Et cū utriuſq; animi manifeſtauerit argumētū:& amet: & oderit:ſi priuſquam id fecerit: mouentur prima callumnia. O hercules quam puerile:& abiectum atq; iniquum eſt(ut ab initio diximus)ignorantia:& in tenebris prouoluti mores. Quod ſi deus uelamen auferet ex oculis

hominum:abiret ſtatim callumnia in baratrum:quę nullum habens locum profugeret: illuſtratis rebus a ueritate.

¶Luciani laus Muſcæ.

MVſca eſt ſic minima uolucrum:ut poſſit cum muſcellis & culicib9 comparari; ſed tanto illis eſt maior: quantum ipſa ab ape relinquitur. Pennata eſt autem:non eo modo: quo cæteræ uolucres: quarum hæ quidem pennas in toto habent corpore:hæ uero uelocibus utuntur:& pernicibus alis. Sed ex pelliculis ſunt illi pennæ:quemadmodum locuſtis: & cicadis:& apibus: ſed tanto molliores habet pennas: quanto græca ueſte tenuior & mollior eſt indica. Siquis muſcam diligenter inſpitiat:quando in ſole alas expandit: & concutit:uariis eam pictã colorib9:ut pauones uidebit. Eſt illi uolatus non continuo pennarum remigio: ut ueſpertilionibus. neq; ſaltu:ut locuſtis:neq; cum ſtridore:ut ueſpis:& crabronibus:uerũ:flexibilis ad quãcunq; aeris partem ſe moueat. Addeq; non uolat quiete & cum ſilentio:ſed cũ cantu:& melodia. non itẽ immite: & ſæue quemadmodũ culices:& muſcellę:neq; cũ graui fremitu apũ:aut ueſparũ horribilem oſtentans ſonũ:& minacem: ſed tanto uolat his ſuauius muſca: quanto ſunt tuba & cymbalis tibiæ dulciores. In reliquo uero corpore caput quidem tenuiſſimũ collo continetur:& eſt uerſatile:non compactum: & affixũ humeris:ut ẽ locuſtarũ. Oculi uero pminẽt:q cornu plurimũ habẽt pect9 eſt bene cõpactũ: ſunt ei ĩnati pedes:nõ ut ueſpis aſtricti ualde:& cõplexi. alto9 aũt minuta eſt: & ipſa: & thoraci ſimilis:zõas latas:& ſquamas habẽs:ulciſcit tñ nõ aculeo:ut apis:& ueſpa:ſed ore:& pboſcideq; & ipſa eodẽ mõ hẽt uel elephãti:ꝓpaſciturq;: & aſſumit:& ĩhærẽs cõtinet cõcauo uaſe ĩ ſumitate pboſcidis;ex ipa uero dẽs foras pminet:quo pũgẽs bibit & lac ſed dulcis & ſuauis ẽ ipſi uel ſanguis nõ magno cũ dolore hauſto eorũ quos pupugit. Sexipes uero eſt:quattuor ſolis incedit: duobus aũt anterioribus etiam ut manibus utitur. Videres igitur ipſam gradientem quattuor:atq; edulium aliquod tenentem ſublime:manibus more:ualdeq; humano:atq; ut nos. Naſcitur autem non ſtatim talis:ſed uermis ab initio uel ex hominibus mortuis: uel ex aliis animalibus deinde ſenſim & pedes effert: & producit alas: Fitq; ex reptili uolucris: & concipit paruum uermẽ: qui muſca fit poſtea conuiua autem:& contubernalis:& commenſalis hominum deguſtat omnia:præter oleum: mortem enim ei affert epotum oleũ: & tamen breuis eſt uitæ ualde enim anguſta data eſt illi uita. luce plurimũ gaudet: & in hac ciuiliter uerſatur: nocte uero quieſcit: & ſilentium agit: & neque uolat: neque cantat: ſed contrahit ſe: & non mouetur. Non paruam eſſe eius intelligẽtiam queo dicere: cum inſidiatorem & hoſtem ſuum araneum effugiat:inſidiantem enim & obſeruat & contra intuetur declinãs illius impetum: ne capitur irretita: & in beſtiolæ incidens caſſes: fortitudinem enim & robur ipſius non oportet dicere: ſed homerus poetarum maximus cum quereret:quo nam modo laudaret heroum optimum: non

leoni:pardo ue:aut apro comparat robur illius:ſed audaciæ muſcæ: & intrepididati:& conatus magnitudini:neq; enī audaciam: ſed fiduciam eſſe illi refert:quanq; eſt(inquit) repulſa:non deſiſtit tamen. ſed eſt appetens morſus:ſic autem laudat magnopere muſcam:& amplectitur ut non ſemel: neq; paucis in locis de ea meminerit:ſed ſæpe exornat ſe carmina:commemorata muſca:nunc enim gregarium eius uolatum ad lac exponit:nunc autē miſeruam curanti matri dormientem infantem comparans:quando a Menelao telum repellit:ne ad lætalia loca incidat:muſcam rurſus ducit in exemplum. At qui pulcherrimo eas adiectiuo ornauit cantatrices appellans: & cum gregem earū gentē uocat:ſic autē fortis eſt:q; mordens aliquid uulnerat non hominis ſolum pellem:ſed & bouis:& equi.elephantē quoq; mœrore afficit in illius ingreſſa rugas & pro magnitudine proboſcidis lacerans. Moriſus uero:& uenereorū:& nuptiarum eſt ipſis multa libertas:nec:ut galli cum inſcenderit mas:ſtatim reſiluit:ſed uehitur a fœmina diu: ferq; illa ſponſum:conuolantq;:nec ærium illum coitū uolatu deſtruunt:obtruncata uero capite muſca plurimum uiuit parte reliq; corporis:reſpiratq;. Quod autem eſt maximū in natura ipſarū:non ē ſilentio pterendū:quod Plato in ſermone de aīa:deq; aīorum immortalitate ſolū præteriiſſe mihi uidetur. mortua enī muſca ſuperinfuſo cinere reuiuiſcit:& noua ei generatio quædam: atq; ab integro alia fit uita:ut uere p ſuaſum ſit omnibus q; illarū quoq; immortalis eſt animus. ſi quidem & digreſſa reuertitur iterum: & agnoſcit & ſuſcitat corpus muſcāq; uolare facit:& uerificat de hermotino clazomeno fabulam:q; ſæpe eū reliquiſſet cū anima per ſeipſam ibat peregre: deinde reuerſa implebat iterū corpus:& ſuſcitabat hermotinum. Et q̄q; ocioſa & remiſſa eſt muſca:ueſcitur tamē quæ laborant ab aliis:& plena ubiq; eſt ei mēſa;nam ipſi & capræ mulgent & apis non minus muſcis laborat q̄ hominibus:atq; huic coci obſonia cōdiunt:& degustat anteq; ipſi reges deābulāſq; per mēſas una cum ipſis cōuiuat:& ſimul ueſcitur omnibus. Tuguriū aūt: ſeu nidum nō in uno loco conſtituit:ſed errabundum uolatum tollens more ſcytharū:ubi a nocte deprehenſa fuerit:ibi & domum facit & lectum. In tenebris uero:ut dixi:nihil operatur. neq; dignum putat aliquid latens efficere. neq; quid turpis facere exiſtimat. quod in luce factum ſit ipſi dedecori. Ait uero fabula perpulchram olim mulierem fuiſſe muſcam:loquacē tamē: & garulam;& cantatricem:& in amore contēdiſſe cum luna ambas eodem tempore Endimionis: deinde cum dormientem adoleſcentulum aſſidue excitaret:friuola ſoquens:& cantans:& circa ipſum laſciuiens: ægre illum tuliſſe. lunam uero iratam in hoc animal transmutaſſe muſcā. Et nūc propterea omnibus inuidere ſomnum qui dormiunt Endimiōis memorē & adoleſcentulis præcipue:& teneris. Morſus autem ipſe:& cruoris auiditas non rufficitatis:ſed amoris eſt:& humanitatis ſignū:nam eo quo poteſt modo fruitur & ex pulchritudine decerpit aliquid. Fuit etiam apud antiquos mulier quædam cognomento muſca poetria perq; formoſa & docta:& alia perinſi-

gnis athenienſium meretrix:de qua ait:poeta comicus:ad cor uſq; eum muſca mordebat. Sic autem neq; comica gratia dedignata eſt:neq; muſcæ nomen excluſit a ſcena:neq; pudebat parentes hoc nomie filias appellere. Tragœdia uero magna etiam cum laude de muſca meminit ſic in his. Graue q; dem & moleſtum eſt forti robore ſaltare muſcam in uirorum corpora; ut cæde impleatur. uiros autem armatos hoſtilem haſtam timere. Multa etiã de muſca pythagoræ poſſem dicere:niſi nota omnibus eſſet hiſtoria. Naſcũtur & maximæ quædam muſcę:quas militares multi appellant; nonnulli uero canes ſonitu aſperrimæ;& uolatu uelociſſimæ. Hæ & longiſſimæ uitæ ſunt: & tota hyeme incibatæ perdurant:contractæ præſertim:& connexæ tectis: & culminibus. In quibus & illd eſt admiratione digniſſimum:q; utrumq; & fœminarum & marium faciunt conſcendunt q; uiciſſim:ut mercurii & ueneris filius:qui miſta natura fuit & duplici forma. Poſſẽ etiã adhuc multa dicere:ſed finiã orationẽ:ne uideat ſecũdũ puerbiũ ex muſca elephãtẽ facere.

¶ Ad lectorem.

¶ Hæc lege plena iocis:ĩmiſtaq; ſeria ludo:
Quando relaxandi cura tibi eſt animi.
Luciano ex græco plures fecere latina:
Collecta hinc illinc:preſſaq; Bordo dedit.

FINIS.

¶ Thomas Regazola.

Endimioneum lunæ:phœbiq; duellum
Et caſtra amborum noſcere quiſquis auet.
Scripta legat lucis multa uigilata lucernas:
Excultiſq; ſales quos dedit ingeniis.
Non poterunt non blandidulos afferre cachinos
Humanæ uites:ſquamiferumq; poecus.
Tandem exanclatis tot caſibus ut Ioue natus.
Exuit arcadicis lucius ora feri.
Poſtremo inuictus poſt tartara linquit amœnis
Cecropios uates:Romuleoſq; patres:

¶ De morte carmen horrendum.

Qua mors lege capit:& magnos:atque puſillos.
Nunc hos:nunc illos precipitando rapit:
Pauperis & regis communis lex moriendi
Dat cauſam flendi ſi bene ſcripta legis.
Guſtato pomo nemo tranſit ſine morte.
Vado mori certa:q; nihil certius illa
Hora ſit incerta:nec mora:uado mori.
Vado mori ſectans alios ſectandus & ipſe
Vltimus & primus non ero:uado mori.

Vado mori præsul baculum:sandalia:mitram
Nolens:siue uolens defero:uado mori:
Vado mori monachus mundi moriturus amicis
Vt moriatur amor:ueh mihi:uado mori.
Vado mori iudex;cum plures iam iudicaui
Iuditium mortis horreo:uado mori
Vado legista mori:quia fui defensor egenum
Causidicus causas defero:uado mori
Vado mori loycus.alios concludere noui
Conclusit breuiter mors mihi:uado mori.
Vado mori medicus medicamine non redimendus
Quicquid agat medici potio uado mori
Vado mori princeps:quid prodest gloria mundi
Vado mori miles belli certamine uictor
Sed mortem uincere nequeo uado mori
Vado mori pugil doctus superare duello
Sed superare necem nescio uado mori
Vado mori iuuenis:quia nil ualet ipsa iuuentus
De nece me protegi nequeo:uado mori.
Vado mori senior iam finis temporis instat
Iamque patet mortis ianua:uado mori
Vado mori sapiens:sed nec sapientia nouit
Mortis cautellas fallere:uado mori
Vado mori stultus:mors stulto:nec sapienti
Non iungit pacis fœdera:uado mori.
Vado mori diues:ad quid mihi copia rerum
Cum mortem nequeam pascere: uado mori
Vado mori pauper:nil mecum defero mundo
Contempto mundo transeo:uado mori.
Vado mori pulcher uisu:mors ipsa decori
Vel fortune nescit parcere: uado mori:
Vado mori gaudens:non gaudeo tempore longo
Mundi dimitto gaudea:uado mori.
Vado mori cultor:collegi farris aceruos
Quos ego pro uilli computo:uado mori
Vado mori miser;sententia dura. beato
Grata mori:sequitur uiuere:uado mori.
Vado mori [illegible] in cinerem & rediturus
Ordine [illegible] desino:uado mori.
Vado [illegible]erans per longum uiuere tempus
Forte [illegible] est ultima:uado mori
Va[illegible] nescio sed: quo uel quomodo:quando

Me quocunq; loco uertero: uado mori.
Vado mori cernens: q̃ mors cunctis dominatur
Tensa uidēs mortis retia uado mori
Vado mori miserere mei rex inclyte christe
Omnia dimittens debita: uado mori.
Vado mori sperans uitam sine fine manentem
Spernens præsentem sic bene: uado mori.
Annuat hoc munus qui regnat trinus & unus.
Mors resecat: mors omne necat quod carne creauit
Mors fera: mors nequam: mors nulli percit & equam
Conctis dat legem: tollit cum paupere regem
Hæc tibi sint menti carmen superare uolenti.

¶ Finiunt omnia opera preclarissimi oratoris: necnon philosophi acutissimi Luciani accurata diligentia. Impressa uenetiis per Melchiorem sessam & Petrum de rauanis socios: Anno domini. M.D.XVII. die .XX. mensis Septembris.